

HARUKI MURAKAMI

Elefantul
a dispărut



POLIROM

seria de autor

HARUKI MURAKAMI

Seria de literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM este coordonată Denisa Comănescu.

Haruki Murakami, *Zō no shōmetsu*

Copyright © 1993 by Haruki Murakami

© 2005 by Editura POLIROM, pentru prezenta traducere

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

MURAKAMI, HARUKI

Elefantul a dispărut: povestiri / Haruki Murakami; trad. din lb. japoneză de Iuliana Oprina – Iași: Polirom, 2005

ISBN: 973-46-0063-X

I. Oprina, Iuliana (trad.)

821.521-32=135.1

HARUKI MURAKAMI

*Elefantul
a dispărut*

Povestiri

Traducere din limba japoneză
de Iuliana Oprina

POLIROM
2005

(reflectată în romanul său din 1992,

Unul dintre cei mai populari scriitori japonezi contemporani, Haruki Murakami s-a născut la Kyoto în 1949. A studiat literatura la Universitatea Waseda din Tokyo. Experiența lui de proprietar al unui bar din Tokyo în care se cânta jazz (reflecată în romanul său din 1992, *La sud de graniță, la vest de soare*) și cea de traducător al operelor lui F. Scott Fitzgerald, John Irving, Truman Capote și Raymond Carver își vor spune cuvântul în formarea sa ca mesager al unei Japonii occidentalizate – un ținut amăgitor, lipsit parcă de suflet și suflu, al cărui spirit străvechi pare să fi dispărut aproape în întregime. Primul său roman, *Ascultă cum cântă vântul* (1979), i-a adus Premiul Gunzo, fiind urmat de *Automatul 1973* (1980) și *În căutarea oii fantastice* (1982, distins cu Premiul Noma). Ele zugrăvesc mentalitatea tinerei generații stăpânite, pe de o parte, de sentimentul de răzvrătire, iar pe de alta, de senzația de deșertăciune și deșărădăcinare. În 1987, publică romanul *Pădurea norvegiană*, bestseller internațional, tradus în numeroase limbi și vândut în peste patru milioane de exemplare. Romanul *Cronica păsării-arc* (1994, nominalizat pentru prestigiosul IMPAC Dublin Literary Award), repune în discuție atrocitățile comise de soldații japonezi în China în timpul celui de-al doilea război mondial. A mai scris romanul *La capătul lumii și în țara aspră a minunilor* (1985, pentru care a primit Premiul Tanizaki) și mai multe volume de povestiri. Murakami este, de asemenea, autorul unei relatări despre atacul cu gaz sarin asupra metroului din Tokyo, intitulată *Underground*. În anul 2002, Murakami publică romanul *Kafka pe malul mării*, intrat imediat pe lista bestsellerurilor. La fel ca în extraordinarele romane *În căutarea oii fantastice* ori *Dans dans dans*, Haruki Murakami lansează în volumul de povestiri *Elefantul a dispărut* un adevărat asalt asupra normalului: un bărbat vede cum elefantul său preferat se volatilizează pur și simplu, un cuplu de tineri căsătoriți suferă atacuri de bulimie care îi determină să jefuiască un McDonald's în mijlocul nopții, iar o tânără descoperă că un mic monstru verde care și-a găsit adăpost în curtea din spatele casei a făcut o pasiune devastatoare pentru ea. Obsedante și hilare, bizare și emoționante, nuvelele din volumul *Elefantul a dispărut* constituie încă o dovadă a

uluitoarei abilități a lui Haruki Murakami de a șterge granițele dintre realitate și iluzie.

Al doilea atac la brutărie

Nici acum nu sunt pe deplin convins că am făcut alegerea corectă atunci când i-am spus soției mele despre atacul la brutărie. Probabil că e o problemă care nu poate fi judecată în termeni de corectitudine. Ce vreau să spun e că în lume există atât alegeri greșite care conduc la un rezultat corect, precum și alegeri corecte care duc la un rezultat greșit. Pentru a evita o astfel de absurditate – cred că o pot numi așa – ar trebui adoptată atitudinea conform căreia *de fapt, noi nu facem nicio alegere*. De regulă, acesta este modul în care gândesc eu. Ce-a fost a fost, ce-o să fie urmează să aflăm.

Judecând lucrurile din această perspectivă, pot afirma că, *în orice caz*, i-am spus soției mele despre atacul la brutărie. Lucrurile spuse rămân spuse, iar întâmplările care au luat naștere mai departe s-au întâmplat deja. Iar dacă oamenilor li se par ciudate aceste întâmplări, cred că motivul ar trebui căutat în circumstanțele globale din jurul lor. Însă modul în care gândesc eu nu schimbă cu nimic lucrurile. Este pur și simplu un mod de gândire, nimic mai mult.

Am ajuns să-i pomenesc soției mele despre atacul la brutărie pornind de la un fleac. Nu îmi propusesem să fac asta și nici nu mi-am amintit, atunci, și am început cu „apropo...”. Uitasem complet de acest episod până în momentul în care am rostit în fața soției mele cuvintele „atac la brutărie”.

Ceea ce m-a făcut să-mi amintesc a fost o senzație de foame de nesuportat. Era ora două noaptea. Eu și soția mea am luat o cină ușoară pe la șase, la nouă și jumătate eram în pat, gata de culcare, când, nu se știe de ce, ne-am trezit brusc. La puțin timp după ce am deschis ochii, asupra noastră s-a abătut o foame cotropitoare, ca tornada din *Vrăjitorul din Oz*. Era, aș putea spune, absolut copleșitoare.

În frigider nu aveam însă absolut nimic care s-ar fi putut califica drept aliment. Am găsit doar niște sos franțuzesc, șase sticle de bere, două cepe sfrijite, unt și absorbant de mirosuri. Eram căsătoriți de doar două săptămâni și încă nu ajunseserăm la un consens cu privire la regimul alimentar. Pe atunci aveam o grămadă de lucruri de pus la punct.

Eu lucram la un birou de avocatură, iar soția mea era secretară la o școală de design. Eu aveam douăzeci și opt sau douăzeci și nouă de ani (nu știu de ce, dar nu-i chip să-mi amintesc în ce an ne-am căsătorit), iar ea e mai mică decât mine cu doi ani și opt luni. Duceam o viață foarte agitată, întortocheată ca o peșteră plină de cotloane și numai la provizii nu ne stătea nouă mintea.

Ne-am dat jos din pat, ne-am dus în bucătărie și ne-am așezat la masă, față în față. Eram prea hămesiți ca să mai putem adormi la loc – era chinuitor și să stăm lungiți în pat –, dar și ca să rămânem treji și să facem ceva. Nu aveam nici cea mai vagă idee de unde și cum venise foamea aceasta atât de puternică.

Cu o rază de speranță, am deschis pe rând ușa frigiderului de câteva ori, dar conținutul său rămânea neschimbat. Bere, ceapă, unt, sos și absorbant de mirosuri. Am fi putut să călim niște ceapă în unt, dar două cepe sfrijite nu ne-ar fi ajuns nici pe o măsea. Ceapa nu se poate mânca decât ca garnitură, nu e un aliment care să-ți potolească foamea de unul singur.

– Ce zici, niște absorbant de mirosuri în sos franțuzesc? am propus eu în glumă, dar, după cum mă așteptam, soția mea m-a ignorat.

– Hai să luăm mașina și să căutăm un restaurant non-stop, i-am zis eu. Ieșim în șosea și sigur găsim o mulțime.

Soția mea mi-a refuzat totuși propunerea. Mi-a zis că nu-i surâde deloc să iasă în oraș să mănânce.

– Nu e normal să mănânci în oraș după miezul nopții, a zis ea. În astfel de privințe era cumplit de demodată.

— Așa e, am zis eu, după ce am tras o dată aer în piept.

Poate că asemenea lucruri tind să apară la începutul unei căsnicii, o astfel de părere (sau teză) mi-a sunat ca o revelație. În acel moment, am simțit că foamea care mă cuprinsese era una aparte, pe care nu aș fi putut s-o potolesc într-un restaurant non-stop de la marginea șoselei.

Dar ce e o *foame aparte*?

Aș putea s-o prezint aici sub forma unei imagini.

1. Sunt într-o bărcuță care plutește liniștit pe apă. 2. Mă aplec și văd în apă vârful unui vulcan subacvatic. 3. Distanța dintre el și suprafața apei nu pare mare, dar nu pot s-o apreciez cu exactitate. 4. Motivul este că apa, fiind prea transparentă, îmi tulbură percepția distanței.

Cam aceasta este imaginea care mi s-a perindat în minte în cele două sau trei secunde dintre momentul în care soția mea a spus că nu vrea să meargă la un restaurant non-stop și cel în care eu am încuviințat. Sigur, nu sunt Sigmund Freud și, ca atare, nu pot analiza cu acuratețe semnificația ei, însă am înțeles intuitiv că este o imagine revelatoare. Tocmai de aceea – în ciuda foamei grotesc de puternice – am fost de acord, pe jumătate automat, cu teza ei (sau comunicatul) de a nu ieși în oraș să luăm masa.

Neavând încotro, am băut berea la cutie. Preferam de departe să bem bere decât să mâncăm ceapă. Cum soția mea nu prea se dădea în vânt după ea, din cele șase cutii, eu am băut patru, iar ea, două. Cât timp le-am băut, ea a scotocit prin rafturile din bucătărie ca o veveriță în miez de noiembrie, și a descoperit patru fursecuri pe fundul unei pungi. Rămăseseră de când făcuse tortul de înghețată, erau umezite și moi, dar le-am mâncat cu grijă, câte două de căciulă.

Din păcate însă, nici berea și nici fursecurile nu au lăsat vreo amprentă asupra foamei noastre, care se lățea înăuntrul nostru ca Insula Sinai văzută de sus. Au fost doar ca un biet fragment de peisaj care ni s-a perindat cu viteză prin fața ochilor.

Am citit literele tipărite pe cutia de bere din aluminiu, ne-am uitat de nenumărate ori la ceas, ne-am aruncat câte un ochi la ușa frigiderului, am răsfoit paginile ediției de seară a ziarului de ieri, am strâns cu o vedere firimiturile de fursecuri împrăștiate pe masă. Timpul stăruia greoi și întunecat, ca plumbul de la undiță în burta unui pește.

— N-am mai fost niciodată atât de lihnită, a zis soția mea. O avea de-a face cu faptul că ne-am căsătorit?

I-am spus că nu știu. Poate că are, poate că n-are.

Cât timp soția mea a scotocit din nou prin bucătărie în căutare de resturi de mâncare, eu m-am aplecat din nou din barcă și am privit vârful vulcanului subacvatic. Transparența apei care înconjura barca îmi dădea un sentiment cumplit de nesiguranță. Aveam senzația că mi se cască un gol în plex. O cavernă absolută, fără intrare sau ieșire. Acea senzație de lipsă interioară – senzația că există o absență – pe undeva, semăna cu amorțeala provocată de frica ce te cuprinde atunci când te cațări în vârful unei turle înalte. Descopeream pentru prima dată că foamea și frica de înălțime au ceva în comun.

Atunci m-am gândit că mai avusesem cândva o experiență similară. *Și atunci*, ca și acum, îmi era foame. Asta s-a întâmplat...

— ... când am dat atacul la brutărie, m-am trezit eu zicând.

— Ce atac la brutărie? întrebă soția mea imediat.

Așa a început toată povestea.

— Cu mult timp în urmă, am atacat o brutărie, i-am explicat eu. Nu era cine știe ce brutărie mare și cunoscută. Nu era nici bună, nici rea. Era una obișnuită, cum găsești în orice oraș de duzină. Se afla în mijlocul unui centru comercial și acolo lucra doar un bătrânel care și cocea pâinea, o și vindea. Genul de brutărie mică, care se închide în momentul în care se termină pâinea făcută în cursul dimineții.

— Și de ce ai ales să ataci o brutărie atât de mărunță?

— Fiindcă nu era nevoie să atacăm una mai mare. Noi voiam atât cât să ne potolim foamea, nu intenționam să furăm bani. Eram

atacatori, nu hoți.

— *Noi?* zise soția mea. *Care noi?*

— Pe atunci aveam un coleg, i-am explicat eu. Asta se întâmpla acum zece ani. Amândoi eram săraci lipiți, nu ne permiteam nici să ne cumpărăm pastă de dinți. Evident, niciodată nu aveam suficientă mâncare. Și de-asta pe-atunci recurgeam la niște chestii absolut sinistre ca să facem rost de mâncare. Atacul brutăriei se număra printre ele.

— Nu prea pricep, zise soția mea, uitându-se fix la mine. Parcă ar fi căutat cu privirea stelele palide de pe cer, în zori. De ce să faci așa ceva? De ce nu munceai? Puțin dacă lucrezi, cu jumătate de normă, ai fi putut să-ți cumperi pâine, nu? Tot ar fi fost mai simplu decât să ataci o brutărie, oricum ai lua-o.

— Păi, n-aveam niciun chef să muncesc, i-am zis eu. Asta era foarte clar.

— Dar acum muncești cum trebuie, nu? mă întrebă soția mea.

Am încuviințat și am luat o gură de bere. Apoi m-am frecat la ochi cu podul palmei. Berile începeau să mă adoarmă. Somnul îmi invada mintea ca un mâl lăptos și se lupta cu foamea.

— Vremurile se schimbă, atmosfera se schimbă și se schimbă și modul de gândire al oamenilor, am zis. Nu ne culcăm și noi în curând? Amândoi trebuie să ne trezim devreme.

— Nu mi-e somn și vreau să ascult povestea cu atacul brutăriei, zise soția mea.

— Nu e cine știe ce de capul ei. Cel puțin nu e atât de interesantă pe cât te aștepti tu să fie. Nici nu prea are acțiune.

— Și v-a reușit atacul?

M-am resemnat și am tras de inelul unei noi cutii de bere. Dacă soția mea apucă să prindă începutul unei povești, ține morțiș să asculte totul până la capăt.

— Da și nu. Pe scurt, am reușit să obținem câtă pâine am poftit, dar nu se cheamă că a fost un jaf. Ce vreau să spun e că înainte să

apucăm noi să furăm pâinea, proprietarul ne-a oferit-o de bunăvoie.

— Pe gratis?

— Nu pe gratis. Aici povestea se complică, am zis eu și am clătinat din cap. Proprietarul era foarte pasionat de muzică clasică și tocmai asculta niște uverturi de Wagner. Atunci ne-a propus să ascultăm cumiți discul până la capăt și, în schimb, el să ne lase să luăm câtă pâine dorim. Am discutat oferta cu colegul meu și am ajuns la următoarea concluzie: dacă e vorba de ascultat muzică, de ce nu?! Nici nu se chema că ne pune la treabă și nici nu făceam vreun rău nimănui. Ne-am vârât cuțitele în geanta de voiaj, am luat frumușel un loc pe scaun și am ascultat împreună cu proprietarul *Tannhäuser* și *Olandezul zburător*.

— După care v-ați luat pâinea.

— Exact. Ne-am îndesat în geanta de voiaj mai toată pâinea din magazin și asta am mâncat patru sau cinci zile, am zis eu și am mai luat o gură de bere. Somnul îmi clătina barca ușor, ca un val neauzit, născut dintr-un seism din adâncuri.

— Sigur, scopul nostru de a face rost de pâine a fost atins, am continuat eu, dar ce am făcut nu se poate numi infracțiune, ci mai degrabă schimb. Noi am ascultat Wagner și am primit pâine în schimb. Din punct de vedere legal, e ca o tranzacție.

— Dar să ascuți Wagner nu înseamnă să muncești, zise soția mea.

— Ai dreptate. Dacă proprietarul ne-ar fi cerut să spălăm vasele sau să ștergem geamurile, am fi refuzat categoric și am fi furat numaidecât pâinea. Însă el nu ne-a cerut așa ceva, ci doar să ascultăm până la capăt LP-ul cu Wagner. Asta ne-a zăpăcit complet. Evident, nu ne așteptam deloc la așa ceva. A căzut ca un blestem asupra noastră. Acum dacă mă gândesc, ar fi trebuit să-l amenințăm cu cuțitele și să furăm pâinea, nu să aplecăm urechea la propunerea lui. Așa n-ar mai fi fost nicio problemă.

— Păi, ați avut vreo problemă?

M-am frecat din nou la ochi cu podul palmei.

— Da, am răspuns eu. Dar n-a fost vorba de o problemă concretă, vizibilă cu ochiul liber. Doar că, după toată tărășenia asta, diverse lucruri au început să se schimbe treptat și, odată schimbate, nu au mai revenit la felul în care erau înainte. În cele din urmă, m-am întors la facultate și am absolvit fără probleme, după care m-am angajat la cabinetul de avocatură și în acest timp m-am apucat să învăț pentru examenul de barou. Apoi te-am cunoscut pe tine și ne-am căsătorit. Altă brutărie n-am mai atacat.

— Și cu asta basta?

— Da, asta-i tot, am zis eu și am băut restul de bere. Golisem a șasea cutie. În scrumieră rămăseseră șase inele care arătau ca niște solzi desprinși de pe un monstru marin umanoid.

Desigur, nu pot să spun că nu s-a întâmplat chiar nimic. Au fost și câteva chestii concrete, vizibile cu ochiul liber, însă nu voiam să i le spun.

— Și prietenul ăla al tău ce face acum? mă întrebă ea.

— Nu știu. S-a întâmplat ceva, te miri ce, și am încetat să ne mai vedem. De atunci nu ne-am mai întâlnit nici măcar o dată. Habar n-am ce face.

Soția mea a tăcut un timp. Probabil că detectase o urmă de incertitudine în tonul meu, dar n-a mai făcut nicio altă referință la acest subiect.

— Dar povestea cu atacul brutăriei a fost principalul motiv pentru care nu v-ați mai văzut, nu?

— Probabil. Cred că șocul de pe urma incidentului a fost de fapt mult mai puternic decât ne-am dat seama. Am discutat nu știu câte zile despre corelația dintre pâine și Wagner, dacă făcuserăm alegerea corectă, dar n-am ajuns la nicio concluzie. La drept vorbind, alegerea trebuie să fi fost corectă, pentru că nimeni nu a fost rănit și toată lumea a fost mulțumită. Proprietarul brutăriei – care nu înțeleg nici până acum de ce a făcut asta, dar în fine – a reușit să-i facă propagandă lui Wagner, iar noi am mâncat pâine pe satureate. Și

totuși am simțit că la mijloc a existat o greșeală gravă, de nepătruns, care a ajuns să proiecteze asupra vieții noastre o umbră întunecată. De-asta am folosit mai devreme cuvântul „blestem”. Și a fost un blestem, fără îndoială.

— Și oare ați scăpat deja de blestemul ăsta?

Am aranjat cele șase inele de aluminiu din scrumieră într-un cerc de mărimea unei brățări.

— Nu știu. În lume par să existe o mulțime de blesteme și, atunci când se întâmplă ceva rău, e greu să-ți dai seama cărui blestem i se datorează.

— Nu, nici vorbă, zise soția mea privindu-mă fix în ochi. Dacă te gândești bine, îți dai seama. Iar atâta vreme cât nu destrami blestemul cu mâna ta, o să continue să te chinuie până la moarte, ca o carie. Și nu numai pe tine, ci și pe mine.

— Pe tine?

— Păi, nu sunt eu acum colega ta? zise ea. Să luăm ca exemplu foamea asta pe care o simțim acum. Până să mă căsătoresc, n-am avut nici măcar o dată o senzație de foame atât de cumplită. Ție nu ți se pare anormală? Sigur blestemul aruncat asupra ta m-a cuprins și pe mine.

Am încuviințat, am împrăștiat inelele și le-am pus înapoi în scrumieră. Nu-mi dădeam seama dacă ce spunea era adevărat, dar ceva mă făcea să cred că da.

Senzația de foame, care se retrăsese pentru o vreme la marginea conștiinței mele, a revenit. Crescuse în intensitate și îmi provoca o durere cumplită în creștetul capului. Cu fiecare crampă din stomac, tremurul ei mi se propaga ca printr-un cablu de transmisie până în creștetul capului. Parcă în trupul meu se introduceau tot felul de funcții complicate.

Mi-am întors din nou privirea către vulcanul subacvatic. Apa devenise atât de transparentă, încât, dacă nu priveai cu foarte multă atenție, puteai nici să n-o observi. Barca parcă plutea în aer, fără să se

sprijine pe nimic. Fiecare pietricică de pe fundul mării se deslușea cu multă claritate.

— Nu stăm împreună decât de o jumătate de lună, dar am simțit încontinuu un blestem în preajma noastră, zise ea. Apoi și-a împletit degetele pe masă, fixându-mă cu privirea. Desigur, până să ascult povestea ta, nu-mi dădusem seama că e vorba de un blestem, dar acum o știu cu certitudine. Ești blestemat, să știi.

— Cum simți blestemul? am întrebat eu.

— Ca pe o draperie care atârnă din tavan, plină de praf, nespălată de ani de zile.

— Poate că nu e blestemul, ci eu, am zis zâmbind.

Ea n-a zâmbit.

— Ba nu. Mi-e foarte clar că nu.

— Dacă e blestemul, așa cum spui tu, atunci eu ce-aș putea să fac?

— Să ataci din nou o brutărie. Și asta chiar acum, declară ea. Altfel nu ai cum să scapi de blestem.

— Chiar acum?

— Da, chiar acum. Cât ține foamea asta. Trebuie să împlinești ce a rămas neîmplinit.

— Dar o fi vreo brutărie deschisă acum, în miezul nopții?

— Căutăm, zise ea. Tokyo e un oraș mare, trebuie să existe pe undeva o brutărie non-stop.

Am urcat în Toyota Corolla cumpărată la mâna a doua și la ora două și jumătate noaptea ne învârteam prin Tokyo, în căutarea unei brutării. Cu mine la volan și soția mea pe scaunul alăturat, ne plimbam privirea ascuțită ca a unei păsări de pradă pe ambele părți ale drumului. Pe bancheta din spate zăcea un Remington automat, ca un pește lunguiet și țeapăn, iar în buzunarul canadienei cu care era îmbrăcată soția mea, cartușele de rezervă scoteau un clinchet sec. În torpedo erau două măști negre de schi. Habar nu aveam cum de avea soția mea o pușcă. Sau măști de schi. Nici eu și nici ea nu merseserăm vreodată la schi. Dar ea nu mi-a dat nicio explicație și

nici eu n-am întrebat-o. Am simțit doar ce lucru straniu este viața de om căsătorit.

Și totuși, cu tot echipamentul ăsta – perfect, aș putea spune – nu am reușit să găsim nici măcar o singură brutărie deschisă non-stop. Am condus mașina pe drumurile pustii de la Yoyogi până la Shinjuku, apoi Yotsuya, Akasaka, Aoyama, Hiroo, Roppongi, Daikan'yama și Shibuya. Am întâlnit în Tokyo, în crucea nopții, tot felul de oameni și de magazine, numai o brutărie nu. Nu se coace pâine în miez de noapte.

Am întâlnit două mașini de poliție. Una stătea nemișcată, ascunsă la marginea drumului, iar cealaltă ne-a depășit din spate cu viteză relativ mică. De ambele dăți am transpirat la subraț, dar soția mea căuta mai departe o brutărie cu înfrigurare, fără să le acorde nicio atenție. De fiecare dată când își schimba poziția, cartușele din buzunare foșneau ca o pernă veche, umplută cu păstăi uscate.

– Hai s-o lăsăm baltă! am zis eu. La ora asta nu-i deschisă nicio brutărie. Pentru așa ceva trebuie să te pregătești din timp.

– Oprește! zise ea pe neașteptate.

Am apăsat în grabă pedala de frână.

– Asta e! zise ea pe un ton calm.

Mi-am sprijinit mâinile pe volan și m-am uitat împrejur, dar n-am zărit nimic care să aducă a brutărie. Toate magazinele de-a lungul drumului aveau grilajele negre trase și erau cufundate în tăcere. Firma unui coafor plutea rece în întuneric ca un ochi de sticlă distorsionat. Cam la două sute de metri în față se vedea doar firma strălucitoare a unui McDonald's.

– Nu văd nicio brutărie, am zis eu.

Dar soția mea a deschis torpedoul fără un cuvânt, a scos niște bandă adezivă pânzată și a coborât din mașină cu ea în mână. Am deschis și eu portiera și am ieșit. S-a așezat pe vine în fața mașinii, a tăiat o bucată de lungime potrivită din banda adezivă și a lipit-o pe plăcuță, astfel încât să nu se vadă numărul de înmatriculare. Apoi s-

a dus în spate și a acoperit-o și pe cea de-acolo la fel. A făcut totul cu foarte multă îndemânare. Eu stăteam absent și îi urmăream mișcările.

— Atacăm McDonald's-ul ăla, zise ea pe un ton degajat, de parcă îmi spunea ce garnitură avem la cină.

— Dar McDonald's-ul nu e brutărie, am subliniat eu.

— E ca o brutărie, zise ea și intră la loc în mașină, în anumite situații e nevoie și de compromisuri. Oricum, trage mașina în fața lui.

M-am lăsat păgubaș, am înaintat două sute de metri și am tras mașina în parcare de la McDonald's. Acolo mai era doar un Bluebird de un roșu sclipitor. Soția mea mi-a întins pușca învelită într-o pătură.

— N-am tras niciodată cu așa ceva și nici nu vreau să trag, am protestat eu.

— Nici nu e nevoie să tragi. Ajunge doar s-o ții în mână. N-o să întâmpinăm nicio rezistență, zise ea. Bine? Să faci cum îți spun. Mai întâi intrăm amândoi înăuntru. La semnalul „Bine ați venit la McDonald's”, ne tragem pe față măștile de schi. Ai priceput?

— Am priceput, dar...

— Apoi tu îndrepti pușca spre vânzătoare și-i pui pe angajați și pe clienți să se adune într-un loc. Faci asta rapid. Mai departe, lasă totul în seama mea, că mă pricep.

— Dar...

— Cam câți hamburgeri crezi că ne trebuie? mă întrebă ea. Crezi că ne ajung vreo treizeci?

— Poate, am zis eu. Apoi am oftat, am luat pușca și am dat puțin pătura la o parte. Pușca era grea ca un sac cu nisip și întunecată ca noaptea.

— Chiar trebuie să facem asta? am zis eu. Era o întrebare pe jumătate adresată ei, pe jumătate mie.

— Bineînțeles!

— Bine ați venit la McDonald's! ne întâmpină fata de la teighea, cu șapcă și zâmbet de McDonald's. Eu credeam că noaptea nu lucrează fete și, când am dat cu ochii de ea, m-am zăpăcit preț de o secundă, dar mi-am revenit repede și mi-am tras pe față masca de schi.

Când ne-a văzut cu măștile trase brusc pe față, ne-a privit uluită.

În *Manualul de conduită* de la McDonald's nu scria nicăieri cum să te porți în asemenea situații. A dat să spună continuarea de la „Bine ați venit la McDonald's”, dar gura îi paralizase și nu mai reușea să articuleze nimic. Cu toate acestea, zâmbetul profesional îi rămăsese agățat nesigur în colțul gurii, ca luna nouă în zori.

Am scos pușca din pătură cât de repede am putut și am îndreptat-o spre mese, dar acolo era doar un cuplu, doi studenți, care dormeau duși, cu capul pe masa de plastic. Cele două capete și două shake-uri de căpșuni erau alinate pe masă ca o lucrare avangardistă. Parcă își dormeau somnul de veci, drept pentru care nu prea cred că ne-ar fi creat neplăceri dacă îi lăsam așa cum erau. Am îndreptat pușca spre teighea.

Angajații de la McDonald's erau trei cu toții. Fata de la teighea, șeful, trecut de douăzeci și cinci de ani, cu o față palidă, în formă de ou, și studentul din bucătărie angajat cu jumătate de normă, ca o umbră albicioasă, lipsit total de orice expresie. Cei trei s-au adunat în fața casei de marcat și au rămas cu ochii ațintiți la țeava puștii mele, ca niște turiști care se uită într-o fântână incașă. Nimeni n-a scos niciun țipăt, nimeni n-a încercat să se năpustească asupra mea. Cum pușca era foarte grea, am sprijinit-o pe casa de marcat, cu degetul pe trăgaci.

— Vă dăm banii, zise șeful cu o voce răgușită. Am făcut casa la ora unsprezece și nu avem o sumă prea mare, dar vă rugăm să-i luați pe toți. Pentru noi nu-i nicio problemă, avem asigurare.

— Trage grilajul din față și stinge firma, porunci soția mea.

— Stați așa, zise șeful. Nu se poate. Dacă închid fără permisiune, voi fi tras la răspundere.

Soția mea repetă ordinul.

— Mai bine faci cum ți se spune, l-am îndemnat eu, pentru că părea dezorientat. S-a uitat comparativ la țeava puștii de pe casa de marcat și la chipul soției mele, în cele din urmă a stins firma, apoi a apăsat un buton și a coborât grilajul de la intrare. Eram atent ca nu cumva să profite de situație și să declanșeze vreo alarmă, dar se pare că lanțul McDonald's nu este prevăzut cu un asemenea sistem. Probabil că nimănui nu i-a trecut prin cap că un fast food ar putea fi atacat.

Când l-a coborât, grilajul a făcut o hărmălaie cumplită, ca de găleată lovită cu o bătă, dar cuplul de la masă a continuat să doarmă. Nu mai văzusem de mult timp un somn atât de profund.

— Treizeci de Big Mac. La pachet, zise soția mea.

— Dacă vă dăm mai mulți bani, mergeți să comandați de mâncare în altă parte? zise șeful. Ne dați peste cap registrul contabil. Adică...

— Mai bine faci cum ți se spune, am repetat eu.

Cei trei s-au dus în bucătărie și au început să prepare cei treizeci de Big Mac. Studentul cu jumătate de normă prăjea carnea, șeful o pune în chifle, iar fata le învelea în hârtie albă. În tot acest timp, nimeni n-a suflat o vorbă. M-am sprijinit de frigiderul mare și am îndreptat țeava puștii spre plită. Bucățile de carne erau înșirate pe plită ca niște buline maronii și sfârâiau. Mirosul dulceag îmi invada toți porii ca un val de insecte microscopice, mi se amesteca în sânge și îmi pătrundea în toate ungherele corpului meu. Într-un final, s-a concentrat în golul de foame și s-a fixat de peretele rozaliu.

Îmi venea să înșfac vreo doi hamburgeri din teancul care se înălța lângă mine și să-i înfulec pe loc, dar cum nu cred că un asemenea gest se înscria în liniile scopului nostru, am decis să aștept să se prăjească toți cei treizeci de hamburgeri, până la ultimul. În bucătărie era cald și începusem să transpir pe sub masca de schi.

Cât timp pregăteau hamburgerii, cei trei mai aruncau un ochi la pușcă. Din când în când, mă scărpinam în urechi cu degetul mic de

la mâna stângă. Când sunt încordat, mereu mă mănâncă urechile. Scărpinatul meu făcea pușca să tremure neregulat în sus și-n jos, lucru care părea să-i tulbure pe cei trei. Piedica era pusă și nu-mi făceam griji că s-ar putea declanșa accidental, însă cei trei nu știau acest lucru și nici eu nu intenționez să le spun.

Cât timp au preparat hamburgerii și eu am stat cu ochii pe ei cu pușca îndreptată spre plită, soția mea se mai uita la scaune și număra hamburgerii care erau gata. Aranja frumos într-o pungă hamburgerii împachetați în hârtie. Într-o sacoșă încăpeau cincisprezece Big Mac-uri.

— De ce faceți asta, mă întrebă fata, când ați putea să luați banii și să vă cumpărați ce vreți de mâncare? La ce vă folosește dacă mâncați treizeci de Big Mac-uri?

Am clătinat din cap, fără să spun nimic.

— Îmi pare rău, dar n-am găsit nicio brutărie deschisă, i-a explicat soția mea fetei. Am fi atacat o brutărie dacă găseam.

Chiar nu cred că o asemenea explicație i-a ajutat în vreun fel să înțeleagă situația, dar au prăjit carnea fără să mai deschidă gura, au pus-o în chifle și au învelit-o în hârtie.

Când a terminat de pus în două pungi cei treizeci de Big Mac-uri, soția mea a comandat două Cola mari și le-a plătit.

— Nu intenționez să fur nimic altceva în afară de pâine, i-a explicat soția mea fetei. Aceasta a dat din cap într-un fel foarte complicat, de parcă ar fi clătinat și ar fi încuviințat totodată. Probabil că încerca să facă ambele lucruri în același timp. Cred că înțelegeam oarecum ce simțea.

Soția mea scoase apoi din buzunar un ghem de sfoară – are la ea orice – și i-a legat pe cei trei de un stâlp, rapid și cu îndemânare, de parcă ar fi cusut un nasture. Aceștia păreau să fi înțeles că era inutil să mai spună ceva și amuțiseră. Soția mea îi mai întreba „Vă doare?” sau „Aveți nevoie la toaletă?”, însă ei nu scoteau niciun cuvânt. Am învelit pușca în pătură, ea a luat în ambele mâini pungile cu marca

McDonald's și am ieșit prin deschizătura grilajului. Cei doi de la masă continuau să doarmă duși, ca niște pești pe fundul oceanului. Oare ce ar fi putut destrăma un somn atât de profund?

După ce am condus cam o jumătate de oră, am oprit mașina în parcare a unei clădiri, am mâncat hamburgeri și am băut Cola după pofta inimii. Eu am trimis spre caverna din stomac șase Big Mac-uri, iar ea a mâncat patru. Pe bancheta din spate mai rămăseseră însă douăzeci de bucăți. Odată cu venirea zorilor s-a potolit și foamea noastră acută care credeam că o să dureze la nesfârșit. Primele raze ale soarelui au pictat pereții murdari în purpuriu deschis, făcând imensul panou publicitar cu Sony Beta Hi-fi să sclipească orbitor. Uneori se auzea ciripitul păsărilor, amestecat cu scrâșnetul anvelopelor de la tirurile care treceau prin apropiere. La postul de radio FEN era muzică country. Am fumat împreună o țigară. Când am terminat-o, și-a odihnit capul pe umărul meu.

— Chiar trebuia să facem asta? am întrebat-o eu din nou.

— Bineînțeles, răspunse ea. Apoi a oftat adânc, o singură dată, și a adormit. Avea un trup moale și ușor, ca de pisică.

Rămas singur, m-am aplecat din barcă și am scrutat cu privirea fundul mării, însă vulcanul subacvatic nu se mai zărea. Suprafața apei reflecta liniștită albastrul cerului și valuri mici loveau ușor în latura bărcii, ca o pijama care flutură în bătaia vântului.

M-am întins pe fundul bărcii, am închis ochii și am așteptat ca fluxul să mă poarte unde trebuie.

Comunicatul cangurilor

Bună ziua!

Astăzi a fost zi nelucrătoare și de dimineață am mers la grădina zoologică din apropiere să văd cangurii. Grădina nu este prea mare, dar are totuși multe animale, începând de la gorilă și până la elefant. Dacă însă dumneavoastră vă dați în vânt după lame sau furnicari, atunci poate că ar fi mai bine să nu veniți la acest zoo. Aici nu sunt nici lame și nici furnicari. Nici impala și nici hiene. Nici măcar leoparzi.

În schimb, sunt patru canguri.

Unul este pui, a venit pe lume cu doar două luni în urmă. Mai sunt un mascul și două femele. N-am nici cea mai vagă idee cum arată structura lor familială.

De fiecare dată când îi privesc, mă întreb cum e să fii cangur. De ce or fi țopăind ei așa printr-un loc atât de sterp ca Australia? Și de ce sunt ei uciși atât de ușor cu bumerangul, o bucată prăpădită de lemn?

În fine, nu contează. Nu este o problemă importantă. Cel puțin nu are nicio legătură cu subiectul de față.

Oricum, privind cangurii, mi-a venit să vă scriu o scrisoare.

S-ar putea să vi se pară ciudat. De ce să-i vină să-mi scrie când privește cangurii, ce legătură e între mine și canguri? Dar vă rog să nu vă preocupe asta. Cangurii sunt canguri, dumneavoastră sunteți dumneavoastră, între voi nu există nicio corelație clară, care să atragă atenția.

Adică lucrurile stau în felul următor:

Între canguri și compunerea unei scrisori către dumneavoastră există treizeci și șase de procese subtile și, parcurgându-le pe fiecare în parte în ordinea convenită, am ajuns la punctul în care vă scriu o scrisoare. Asta este tot. Chiar dacă v-aș explica fiecare proces în parte, probabil că nu ați înțelege și, în primul rând, nici măcar eu nu

mi le amintesc prea bine. La urma urmei, sunt treizeci și șase de procese!

Dacă s-ar fi dat peste cap chiar și un singur astfel de proces, nu aș mai fi ajuns să vă trimit această scrisoare. Poate că m-aș fi trezit călare pe un cașalot în mijlocul Oceanului Antarctic. Sau poate aș fi incendiat tutungeria din apropiere. Și totuși am parcurs aceste treizeci și șase de procese și am ajuns în fața acestei scrisori.

Nu vi se pare ciudat?

Să încep totuși prin a mă prezenta.

Am douăzeci și șase de ani și lucrez în cadrul departamentului de control al produselor dintr-un supermarket. Este o activitate – după cum vă puteți lesne imagina – extrem de banală. Mai întâi verific să nu existe probleme la produsele care urmează a fi stocate de către departamentul de aprovizionare. Este o muncă menită să împiedice eventuale înțelegeri ascunse între furnizori și departamentul de aprovizionare, însă nu este atât de serioasă pe cât ați putea dumneavoastră să vă imaginați din acest context. Față de altădată, supermarketurile din ziua de azi comercializează toate felurile de produse, de la cleștișori de unghii la bărci cu motor și, cum marfa se schimbă enorm de la o zi la alta, dacă am sta să testăm cu grijă fiecare lucrușor în parte, nu am face față nici dacă ziua ar avea șaizeci și patru de ore și noi opt degete la o mână. Șefii nu cer din partea departamentului nostru asemenea aptitudini. Astfel că, pe scurt, ajunge doar să tragem puțin de catarama unui pantof sau să gustăm câteva dulciuri. Cam asta este ceea ce se numește controlul mărfii.

Prin urmare, aș putea spune că munca noastră se axează pe tratamentul simptomatic – cu alte cuvinte, primim reclamații și le examinăm pe fiecare în parte. Le analizăm, căutăm cauza și înaintăm o plângere către fabricant sau întrerupem aprovizionarea. De exemplu, la două perechi de ciorapi de-abia cumpărate li s-a dus

firul, sau ursulețul cu arc doar a căzut de pe masă și s-a și stricat, sau halatul de baie băgat la mașina de spălat a intrat un sfert la apă, astfel de reclamații.

Nu aveți de unde să știți, dar numărul lor este atât de mare, că ți se face și lehamite. Eu mă ocup doar de cele privitoare strict la produse, dar la firma noastră ajung extrem de multe plângeri. În departamentul de care țin eu sunt patru persoane și pot să spun că de dimineața și până seara suntem asaltați de reclamațiile altora. Ne urmăresc, literalmente, ca o fiară hămesită. Unele sunt întemeiate, altele complet nerezonabile. Și mai sunt și cele greu de catalogat.

Ca să ne fie mai ușor, le împărțim în trei categorii, A, B și C. În mijlocul biroului avem trei cutii mari, în care punem toate scrisorile. Numim această muncă „catalogarea rațiunii în trei trepte”. Desigur, este doar o glumă de serviciu. Vă rog să n-o luați în seamă.

Să vă explic cele trei categorii:

(A) Reclamațiile întemeiate. Este cazul în care trebuie să ne asumăm responsabilitatea. Luăm o cutie cu bomboane, îi facem o vizită clientului și înlocuim produsul respectiv.

(B) Nu avem nicio responsabilitate din punct de vedere moral, al uzanței comerciale sau legal, dar luăm măsurile necesare pentru a nu strica imaginea firmei și ca să evităm alte neplăceri.

(C) Vina este clar a clientului, noi îi explicăm situația și îl rugăm să înțeleagă.

Cu privire la reclamația pe care ați înaintat-o zilele trecute, noi am analizat-o cu atenție, însă am ajuns la concluzia că trebuie catalogată în categoria C. Motivele sunt – și vă rog să mă ascultați cu atenție:

(1) Un disc, odată cumpărat, (2) cu atât mai mult cu cât a trecut deja o săptămână și (3) nici nu aveți bonul de casă, nu poate fi schimbat cu un alt produs. *Nu se poate nicăieri în lume.* Înțelegeți ce spun?

Aici închei explicarea situației.

Reclamația dumneavoastră a fost respinsă.

Totuși, lăsând la o parte punctul de vedere profesional – și văd că îl las cam des – personal, vă compătimesc din suflet pentru ce s-a întâmplat – și anume că ați cumpărat din greșeală un disc cu simfonii de Mahler în loc de Brahms. Nu vă mint. Tocmai din acest motiv, în locul unei înștiințări formale, am ales să trimit acest mesaj, plin de intimitate într-un anume sens.

Sincer să fiu, săptămâna aceasta am încercat să vă scriu de mai multe ori. „Îmi cer scuze, dar politica firmei nu permite schimbarea discului, scrisoarea dumneavoastră însă m-a mișcat profund și personal ș.a.m.d.” Și totuși nu am putut s-o scriu. Pentru mine, scrisul nu este, cu siguranță, un punct slab. Aș putea spune mai degrabă că sunt chiar priceput. Nu îmi amintesc să mă fi cramponat vreodată de o scrisoare. Însă când am vrut să vă scriu dumneavoastră, pur și simplu nu am găsit cuvintele potrivite. Îmi veneau în minte numai și numai exprimări greșite. Chiar dacă era corect ca text în sine, nu vădea niciun sentiment. Am rupt și am aruncat la gunoi nenumărate scrisori deja puse în plic și timbrate.

Din acest motiv, m-am decis să nu vă trimit un răspuns. Mai bine nimic decât o scrisoare incompletă. Nu sunteți de acord? Eu așa cred. Un mesaj imperfect e ca un orar cu greșeli de tipar. E de mai mult bun-simț să nu existe deloc.

Și totuși, azi-dimineață, stând lângă țarcul cangurilor, la capătul celor treizeci și șase de procese întâmplătoare, am avut o revelație. Și anume marea imperfecțiune.

Probabil că vă întrebați ce anume este această mare imperfecțiune – e firesc să vă întrebați. În cuvinte mai simple, se referă la faptul că cineva iartă efectiv pe altcineva. De exemplu, eu îi iert pe canguri, cangurii pe dumneavoastră, dumneavoastră pe mine.

Desigur, acest ciclu nu este etern, la un moment dat, cangurii s-ar putea să nu mai vrea să vă ierte. Dar vă rog să nu vă supărați pe ei din pricina acestui lucru. Nu este nici vina lor, nici a dumneavoastră. Și nici a mea. Au și ei motivele lor foarte complicate. Cine ar putea să-i critice pe canguri?

Carpe diem, acesta este singurul lucru pe care putem să-l facem. Să ne trăim clipa și s-o immortalizăm într-o fotografie. În rândul din față, de la stânga: dumneavoastră, cangurii, eu – cam așa ceva.

M-am lăsat păgubaș cu scrisul. Nu mai scriu nici înștiințări formale, simple. Nu mai pot avea încredere în litere. De exemplu, scriu cuvântul „întâmplător”. Senzația pe care v-o lasă aceste litere poate fi complet diferită – dacă nu chiar pe dos – față de cea pe care mi-o provoacă mie. Mă întreb, nu e extrem de nedrept? Nu e nedrept ca eu să fiu dezbrăcat până la chiloți, iar dumneavoastră să aveți doar trei nasturi descheiați la cămașă? Nu-mi place nedreptatea. Desigur, însăși lumea e nedreaptă, dar cel puțin eu nu vreau să sprijin activ acest lucru. Aceasta este poziția mea de bază.

De aceea m-am hotărât să înregistrez mesajul meu către dumneavoastră pe o casetă audio.

(Fluierat – opt măsuri din *Colonel Bogey March*)

Se aude?

Nu știu cum o să reacționați când veți primi această scrisoare – casetă audio, de fapt. Sincer să fiu, nu-mi pot imagina deloc. S-ar putea să vă deranjeze foarte tare. Este un lucru total ieșit din comun ca un angajat al departamentului de control al mărfii să răspundă reclamației unui client prin intermediul unei casete audio – conținând chiar un mesaj foarte personal –, se poate spune că este un lucru de-a dreptul prostesc și ridicol. În plus, dacă veți fi ofensată sau chiar înfuriată și veți trimite această casetă șefului meu, eu voi fi pus într-o situație extrem de delicată.

Dacă asta vreți să faceți, sunteți invitata mea. Nu mă voi supăra pe dumneavoastră și nici nu vă voi purta pică.

Suntem pe poziții de egalitate perfectă. Așa cum eu am dreptul să vă trimit dumneavoastră o scrisoare, așa aveți și dumneavoastră dreptul de a mă amenința. Așa este. Nu-i drept? Eu îmi asum partea mea de responsabilitate. Să știți că nu e nicio glumă la mijloc, nicio farsă.

A, uitasem să vă spun: am numit această scrisoare „comunicatul cangurilor”.

Orice lucru are nevoie de un nume, nu?

De exemplu, presupunând că ați ține un jurnal, în loc să scrieți ditamai polologhia de genul „astăzi am primit de la departamentul de control al mărfii răspunsul cu privire la reclamația mea (pe casetă audio)”, ar ajunge să scrieți doar „astăzi am primit *comunicatul cangurilor*. Nu e mai simplu? În plus, nu vi se pare un nume trăsnet? Parcă și vezi cangurii țopăind pe o pajiște întinsă, cărând poșta în marsupiu.

Toc, toc, toc. (Bat în birou.)

Acesta este un ciocănit. Cioc, cioc, cioc... V-ați prins, nu? Bat la ușa dumneavoastră.

Dacă nu vreți să deschideți, nu mă supăr. Nu mint. Chiar nu-mi pasă. Dacă nu vreți să ascultați mai departe, vă rog să opriți caseta și să o aruncați la coș. Eu doar vreau să stau în fața ușii dumneavoastră și să vorbesc puțin de unul singur. N-am de unde să știu dacă mă ascultați sau nu și, presupunând că nu știu, ce-mi pasă mie dacă mă ascultați sau nu? Ha, ha, ha! Și aceasta este o dovadă că situația e corectă. Eu am dreptul să vorbesc. Dumneavoastră aveți dreptul să nu ascultați.

Atunci, să-i dăm drumul. Am ciocănit și m-am și asigurat că nu aveți obligația să răspundeți.

Dar și imperfecțiunea este un lucru dificil. N-aș fi crezut că este atât de greu să vorbești la microfon fără niște notițe sau o schiță. E ca și cum ai sta în mijlocul deșertului și ai uda nisipul cu un pahar. Nu se vede nimic, nu primești niciun răspuns.

Prin urmare, stau și vorbesc, cu fața spre acele vumetrului. Știți ce e vumetrul, nu? Este chestia cu acele care se mișcă în funcție de volum. Habar n-am de la ce vin „v” și „u”. Oricum, sunt singurele lucruri care afișează o reacție la discursul meu.

„V”-ul și „u”-ul formează o pereche foarte strânsă. Fără „v” n-ar mai exista „u”, iar fără „u” n-ar mai exista „v”, la asta se rezumă totul. E o lume minunată. Orice aș gândi, orice aș spune și față de oricine aș vorbi, pentru ele e totuna. Tot ce le interesează pe ele este cât de tare face vocea mea să vibreze aerul. Atât. Pentru ele, eu exist doar prin vibrația aerului.

Nu e minunat?

Privindu-le, am chef să vorbesc mai departe, nu contează ce. Orice. Poate fi imperfect, poate fi oricum, lor nu le pasă. Tot ce vor ele este un tremur de aer, nu sens. Doar un tremur de aer. Aceasta este hrana lor. Hm!

Apropo, am văzut de curând un film înduioșător. Era povestea unui comediant la ale cărui glume nu râdea nimeni. Nu râdea absolut nimeni.

Stând așa și vorbind la microfon, mi-a venit în minte filmul ăsta.

Ciudat, nu?

Cu aceleași replici, unii oameni sunt haiși de mor, alții n-au pic de haz. Nu vi se pare ciudat? Senzația mea este că ține de ceva din naștere. De parcă la unii oameni, canalele semicirculare din ureche ar fi mai arcuite la capăt. Mă gândesc uneori cât de fericit aș fi dacă aș avea și eu un asemenea talent. Eu tot timpul mă gândesc la lucruri caraghioase și mă prăpădesc de râs de unul singur, dar când le spun cu voce tare și mă ascultă cineva, nu mai sunt câtuși de puțin

haioase. Mă simt de parcă aş fi omul nisipurilor din Egipt. În plus, în primul rând...

Aţi auzit de omul nisipurilor din Egipt?

Păi, era un prinţ egiptean de demult, de pe vremea piramidelor şi a Sfinxului. Dar pentru că era extrem de urât – chiar urât de tot – regele i-a întors spatele şi l-a alungat în inima junglei. Până la urmă, îl creşte un lup sau o maimuţă şi reuşeşte să supravieţuiască. E o poveste des întâlnită. Apoi, din nu ştiu ce motiv, devine omul nisipurilor. Tot ce atinge se preschimbă în nisip. Adierea devine furtună, pârâurile se transformă în nisipuri mişcătoare, iar pajiştile în deşert. Aceasta este povestea omului nisipurilor. Aţi mai auzit-o? Nu-i așa că nu? Asta fiindcă am inventat-o eu. Ha, ha, ha!

În fine, stând așa și vorbindu-vă, mă simt de parcă m-aș fi transformat în omul nisipurilor din Egipt. Tot ce ating devine nisip, nisip, nisip, nisip, nisip...

Am senzația că vorbesc prea mult despre mine. Dar dacă stau să mă gândesc, n-am încotro, pentru că nu știu absolut nimic despre dumneavoastră. Tot ce știu se rezumă la o adresă și un nume. Nu am nici cea mai vagă idee ce vârstă aveți, ce venit anual aveți, ce formă are nasul dumneavoastră, dacă sunteți grasă sau slabă ori dacă sunteți căsătorită. Dar acestea nu sunt chestiuni importante. Dimpotrivă, e chiar mai bine așa. Eu aş vrea să abordez lucrurile pe cât se poate de simplu, ca să zic așa, metafizic.

Adică aici este scrisoarea către dumneavoastră.

Pentru mine este suficient.

Scuzați-mi, vă rog, această metaforă deplasată, dar, așa cum un zoolog determină dieta, tiparul comportamental, greutatea sau viața sexuală a elefanților pe baza baligilor culese din junglă, și eu îmi pot da seama dintr-o scrisoare cum sunteți dumneavoastră ca om. Bine, nu mă refer la detaliile neimportante, cum ar fi aspectul fizic sau

parfumul pe care îl folosiți. Existența dumneavoastră în sine – la asta mă refer.

Scrisoarea dumneavoastră este cu adevărat fermecătoare. Stilul, caligrafia, punctuația, despărțirea în paragrafe, retorica, toate sunt perfecte. Nu e bună, e pur și simplu perfectă. Nu are nevoie de nicio modificare. Eu citesc lunar peste cinci sute de scrisori sau rapoarte legate de reclamații, dar este prima dată când citesc una care să mă miște atât de mult. Am luat-o pe furiș acasă și am recitit-o de nenumărate ori. Am supus-o apoi unei analize amănunțite. Fiind scurtă, n-a cerut mare efort din partea mea. Analizând-o, am descoperit diverse lucruri. În primul rând, numărul virgulelor este copleșitor de mare. Raportul este de 6,36 virgule la un punct. Mult, nu? Și asta nu e tot. Virgulele sunt puse cu totul aleatoriu.

Vă rog să nu credeți că vă tachinez. Chiar sunt impresionat.

Exact. Sunt *impresionat*.

Și nu e vorba doar de semnele de punctuație. Tot ce ține de scrisoarea dumneavoastră – până la cea mai mică pată de cerneală – mă provoacă, mă cutremură.

De ce?

Pentru că, până la urmă, în aceste rânduri, dumneavoastră nu apăreți deloc. Desigur, există un fir epic: o fată – sau o femeie – cumpără un disc având senzația că nu sunt totuși cântecele pe care le voia, dar îi ia o săptămână să-și dea seama că de fapt luase alt disc. Fata de la magazin nu vrea să i-l schimbe. Prin urmare, face reclamație. Aceasta este povestea.

Până să înțeleg totul, a trebuit să vă citesc scrisoarea de trei ori. Motivul este că diferă în totalitate de orice altă reclamație pe care am primit-o. Reclamațiile sunt scrise de obicei într-un anumit stil. Au un aer dominant sau servil ori sunt argumentative. Însă din tonul lor poți să descifrezi ușor esența persoanei care a compus plângerea. Pe baza acestei esențe se clădesc tot felul de plângeri. Nu mint. Eu citesc absolut toate felurile de reclamații. Aș putea chiar să spun că sunt o

autoritate în domeniu. Și totuși, din punctul meu de vedere, a dumneavoastră nici măcar nu se poate numi reclamație, deoarece între dumneavoastră ca persoană care a înaintat plângerea și plângerea înaintată de dumneavoastră nu există absolut nicio legătură. Este ca o inimă fără vase de sânge. Ca o bicicletă fără lanț.

Sincer să fiu, mi-am bătut capul destul de mult. N-am putut să înțeleg ce anume vrea să fie de fapt scrisoarea dumneavoastră, o plângere, o înștiințare, o proclamare sau poate vreun fel de expunere a unei teze? M-a dus cu gândul la o fotografie a unui masacru în masă. Doar o fotografie, neînsoțită de niciun comentariu sau articol, înfățișând niște trupuri moarte, rostogolite la marginea unui drum neștiut, dintr-o țară neștiută.

Chiar nu înțeleg ce ați urmărit. Scrisoarea dumneavoastră e întortocheată ca un mușuroi de furnici încropit la repezeală și nu oferă niciun indiciu de plecare. Este uluitoare.

Pac, pac, pac, pac... Masacru în masă.

Să încerc să mai simplific lucrurile. Cât mai mult.

Cu alte cuvinte, scrisoarea dumneavoastră m-a exaltat *sexual*.

Exact. Sexual.

Aș dori să vorbesc despre sex.

Cioc, cioc, cioc.

Am ciocănit.

Dacă nu vă interesează, vă rog să opriți caseta. Las o pauză de zece secunde, apoi o să mă îndrept spre vumetru și o să vorbesc. Așa că, dacă nu vreți să ascultați, vă rog să opriți caseta în intervalul de zece secunde și să o aruncați sau să o trimiteți șefilor mei. Ne-am înțeles? Acum o să tac.

(Pauză de zece secunde)

Gata.

Membrele din față sunt scurte și au cinci degete, cele din spate sunt foarte lungi și au patru degete. Doar cel de-al patrulea este foarte dezvoltat, pe când al doilea și al treilea sunt foarte mici și unite între ele.

... Aceasta a fost descrierea picioarelor de cangur. Ha, ha, ha!

Revenind la sex.

De când am luat cu mine acasă scrisoarea, nu pot să mă gândesc decât că mă culc cu dumneavoastră. Când mă urc în pat, sunteți lângă mine, când mă trezesc dimineața, sunteți tot alături. Când eu deschid ochii, v-ați dat deja jos din pat și vă aud cum vă încheiați fermoarul de la rochie. Dar eu – permiteți-mi să vă spun, în calitate de persoană care lucrează în cadrul departamentului de control al mărfii, că nu există pe lume lucru care să se strice mai repede decât fermoarul de la rochii – stau cu ochii închiși și mă prefac că dorm. Nu pot să vă privesc. Apoi traversați camera și dispăreți în baie. De-abia după aceea pot să deschid ochii. Mai departe mănânc și plec la muncă.

Seara e beznă – am jaluzele speciale la ferestre, ca să se facă întuneric complet – și, evident, nu vi se vede chipul. Nu vi se poate ghici nici greutatea sau vârsta. Prin urmare, nu pot nici să vă ating.

Gata, ajunge.

... Ba nu.

Permiteți-mi să mă gândesc o clipă.

OK, uitați cum stau lucrurile: eu vreau să mă culc cu dumneavoastră, dar nu mă deranjează dacă n-o fac. După cum am spus și mai devreme, aș vrea să adopt o poziție cât se poate de corectă. N-aș vrea să forțez pe nimeni și nici să fiu forțat la rândul meu. Mă mulțumesc să vă simt lângă mine sau să fiu învăluit în semnele dumneavoastră de punctuație.

Oare mă înțelegeți?

Adică:

Uneori mi-e foarte greu să mă gândesc la individ – „individ” ca în „individualitate”. Când încep să mă gândesc la asta, simt cum mă împrăstii în toate direcțiile.

... De exemplu, sunt în tren. În vagon sunt câteva zeci de persoane. În principiu, aceștia sunt simpli „călători”, care merg de la Aoyama-itchōme până la Akasaka Mitsuke. Uneori mi se întâmplă să mă preocupe existența fiecărui călător în parte. Ce-o fi cu omul ăla, dar cu celălalt, de ce merg pe linia Ginza și tot așa. Și deja e prea târziu. Nu mă mai pot opri. Salariatul acela o să chelească în curând, fata aia are cam mult păr pe picioare, probabil se rade o dată pe săptămână, de ce băiatul așezat în fața mea are o cravată atât de neasortată, cam așa ceva. Într-un final încep să tremur din tot corpul și îmi vine s-o zbughesc afară din tren. Nu demult – sigur o să râdeți, dar – era gata-gata să apăs butonul de alarmă de lângă ușă.

Vă rog să nu credeți că sunt prea sensibil sau cu nervii întinși. Nu sunt nici prea sensibil, nici încordat. Sunt un simplu salariat, extrem de obișnuit, cum vedeți la tot pasul. Lucrez la departamentul de control al mărfii și mă ocup de reclamații.

Nu am nici probleme de ordin sexual. Nu pot să afirm acest lucru cu foarte multă tărie pentru că n-am fost niciodată în pielea altuia, dar cred că din acest punct de vedere sunt mai mult decât normal. Am o iubită cu care mă culc de două ori pe săptămână de aproape un an de zile și amândoi suntem mulțumiți de relația noastră. Mă străduiesc să nu mă gândesc prea profund la ea. Nu îmi arde nici de căsătorie. Dacă ne-am căsători, sigur aș începe să mă gândesc mult la toate detaliile legate de ea ca om și nu sunt deloc sigur că ne-ar mai merge bine după aceea. Păi nu, cum ar putea să mai meargă totul bine dacă încep să te preocupe dinții sau unghiile fetei cu care trăiești?

Permiteți-mi să mai vorbesc puțin despre mine.

De data aceasta fără să mai ciocănesc la ușă.

Dacă m-ați ascultat până acum, vă rog să mă ascultați până la capăt.

Așteptați o clipă. Fumez o țigară.

(Fâș, fâș, fâș)

N-am mai vorbit niciodată atât de mult sau atât de sincer despre mine. Este chiar prima dată. Oricum, nici măcar n-am vorbit vreodată cu cineva din proprie inițiativă, mai ales că întotdeauna mi-am imaginat că, și dacă aș fi încercat, pe nimeni n-ar fi interesat asemenea lucruri.

Și atunci de ce vă vorbesc acum dumneavoastră?

După cum am spus și mai devreme, e din cauză că eu acum am în vizor marea imperfecțiune.

Ce anume a provocat această mare imperfecțiune?

Scrisoarea dumneavoastră și patru canguri.

Canguri.

Cangurii sunt niște animale fermecătoare, nu mă satur nici dacă-i privesc cu orele. Din acest punct de vedere, seamănă mult cu scrisoarea dumneavoastră. La ce s-or fi gândind ei? Topăie toată ziua prin țarc și din când în când mai sapă câte-o groapă în pământ, groapă cu care nu fac nimic. Doar o sapă. Ha, ha, ha!

Cangurii nasc doar un pui o dată. De aceea femela rămâne imediat gestantă după ce fată, altfel nu s-ar putea menține numărul lor. Cu alte cuvinte, femela cangur își petrece toată viața între sarcini și pui de crescut. Când nu e gestantă, își crește puiul, când nu-și crește puiul, e gestantă. De aceea, se poate spune că trăiesc pentru a se perpetua. Fără să trăiască, nu s-ar mai perpetua, iar fără scopul perpetuării, n-ar mai fi canguri.

E ciudat.

Îmi cer scuze, am deviat din nou de la subiect.

O să mai vorbesc încă un pic despre mine.

Adevărul e că sunt foarte nemulțumit de faptul că sunt eu însumi. Nu de cum arăt, de vârsta sau statutul meu, ci pur și simplu de faptul că sunt eu însumi. Mi se pare foarte nedrept.

Vă rog să nu credeți din cauza spuselor mele că sunt mulți oameni nemulțumiți de mine. Eu nu m-am plâns niciodată de locul meu de muncă sau de salariu. Slujba mea e una mărunță, dar așa sunt slujbele în general. Bani nu sunt o problemă majoră.

S-o spun pe șleau:

Aș vrea să fiu simultan în două locuri. Este unica mea dorință. Nu-mi doresc nimic altceva.

Însă individualitatea mea stă în calea dorinței mele. Nu găsiți acest lucru enervant? Nu e o presiune nerezonabilă? Eu cred că dorința mea este destul de umilă. Nu e vorba că aș vrea să ajung conducătorul lumii sau vreun artist genial. Nici măcar să zbor. Vreau doar să fiu simultan în două locuri. Nu trei sau patru, ci doar în *două* locuri. Vreau să mă dau pe patine cu roțile în sala de concerte ascultând o orchestră. Vreau să fiu un *Royal Cheese* de la McDonald's și să lucrez și în departamentul de control al mărfii. Vreau să mă culc cu dumneavoastră, dar și cu iubita mea, simultan. Vreau individualitate, dar și generalitate.

Permiteți-mi să mai fumez o țigară.

Așa.

Sincer să fiu, am cam obosit. Nu sunt deloc obișnuit să vorbesc așa – adică să vorbesc deschis despre mine.

Aș vrea să lămuresc mai întâi un lucru: nu e vorba că vă doresc sexual ca femeie. După cum am spus și mai devreme, mă enervează cumplit faptul că sunt doar eu însumi. Că am o singură individualitate, asta mi se pare de-a dreptul revoltător. Nu pot să sufăr numerele impare. De aceea nu vreau să mă culc cu dumneavoastră ca individ singular.

Dacă ați fi fost împărțită în două și eu tot în două, cât de minunat ar fi atunci să împărțim toți patru patul! Nu credeți? Cât de sincer am putea sta de vorbă!

Vă rog să nu-mi răspundeți. În caz că vreți să-mi scrieți, vă rog să vă adresați firmei sub forma unei reclamații. Dacă nu aveți nicio reclamație, vă rog să născociți ceva.

Cu bine.

(Clic)

Am derulat caseta înapoi și am ascultat-o. Sincer să fiu, sunt foarte nemulțumit. Mă simt ca un îngrijitor care a omorât din greșeală foca din acvariu. Mi-am bătut mult capul dacă să v-o trimit sau nu.

Chiar și acum, când m-am hotărât să v-o trimit, încă îmi mai fac probleme.

Oricum, eu am ținut imperfecțiunea. Sau poate că am abandonat necesitatea de a fi perfect. Probabil că n-o să mai simt vreodată așa ceva. Așa că, deocamdată, hai să-mi urmez această intenție. Să împart această imperfecțiune cu dumneavoastră și cu cei patru canguri.

Cu bine.

(Clic)

Despre cum am întâlnit-o
pe fata perfectă într-o dimineață
senină de aprilie

Într-o dimineață senină de aprilie, pe o străduță din Harajuku, am trecut pe lângă fata perfectă.

La drept vorbind, nu era chiar atât de frumoasă. Nu avea nimic ieșit din comun. Nici măcar nu era îmbrăcată trăsnet. O șuviță de păr de la spate îi stătea rebelă, de la somn. Nici chiar așa tânără nu mai era. Cred că se apropia de treizeci de ani. Strict vorbind, nu prea poți să-i spui fată. Dar toate astea nu contează, pentru că, de când am văzut-o, la cincizeci de metri în fața mea, am înțeles: ea era fata perfectă pentru mine. Pieptul a început să-mi zvâcnească, aidoma unui cutremur de pământ, iar gura mi s-a uscat ca deșertul.

Poate că tu ai alte preferințe în ceea ce privește femeile. Poate că îți plac cele cu glezne subțiri, sau cele cu ochii mari. Poate cele cu degete frumoase. Cine știe, poate ești atras de femeile care mănâncă încet, tacticos. Sigur că și eu am preferințele mele. Mi s-a întâmplat chiar într-un restaurant să privesc fascinat forma nasului unei femei de la o masă alăturată.

Nimeni nu poate însă s-o includă în vreo categorie pe fata perfectă. Nu-mi pot aminti ce formă avea nasul ei. Ce zic, nu pot nici măcar să-mi amintesc dacă avea nas! Tot ce îmi aduc aminte despre ea acum este că nu era cine știe ce frumusețe. Ce straniu, nu?

- Ieri am trecut pe lângă fata perfectă, am spus cuiva.
- Ei, frumoasă? mi s-a răspuns.
- Nu, nu e vorba de asta.
- A, era stilul tău, înseamnă.
- Nu-mi amintesc. Nu știu ce ochi avea, dacă avea sâni mari sau mici, nimic!
- Ce ciudat!
- Foarte ciudat!

— Și ai făcut ceva? Ai intrat în vorbă, te-ai ținut după ea?

Deja începea să se plictisească de povestea asta.

— N-am făcut nimic, am spus eu. Doar am trecut unul pe lângă celălalt.

Ea venea dinspre est, eu dinspre vest. Era o dimineață foarte plăcută de aprilie.

Aș vrea să stau de vorbă cu ea, măcar jumătate de oră. Ea să-mi povestească despre viața ei și eu despre a mea. Apoi, mai presus de toate, să lămurim circumstanțele astea, cum de ne-am întâlnit în dimineața asta senină de aprilie, 1981. Sigur povestea e plină de un mister cald, precum o mașinărie veche dintr-o perioadă de pace.

Am discuta, apoi am merge să mâncăm ceva sau să vedem un film de Woody Allen, ne-am duce la barul unui hotel să bem un cocteil. Dacă lucrurile ar merge bine, poate că mai târziu am face dragoste.

Posibilitatea bătea la poarta inimii mele.

Eram deja la cincisprezece metri unul de celălalt.

Cum ar fi oare cel mai bine să intru în vorbă cu ea?

— Bună ziua. Aș vrea să vorbim, treizeci de minute mi-ar fi suficiente.

Sună cam prostește. Parcă aș încerca să îi vând o asigurare.

— Nu te supăra, e pe-aici o curățătorie deschisă non-stop?

Și asta e cam prostesc. Mai întâi, nu am o pungă cu rufe după mine. Cine ar crede o asemenea replică?

Poate că ar fi mai bine să fiu cinstit și să îi spun direct:

— Bună ziua. Tu ești fata perfectă pentru mine.

Nu, nu merge. Probabil că nu ar crede nici replica asta. Și chiar dacă m-ar crede, poate că nu ar vrea să vorbească cu mine. Poate că mi-ar răspunde: Eu sunt fata perfectă pentru tine, dar tu nu ești bărbatul perfect pentru mine, așa că te rog să mă scuzi. E un lucru destul de probabil. Fără tăgadă, dacă am ajunge în situația asta, m-aș pierde și nu aș mai avea ce să fac. Din lovitura asta nu mi-aș mai

putea reveni. Am deja treizeci și doi de ani și, la urma urmelor, încep să îmbătrânesc.

Am trecut pe lângă ea în dreptul unei florării. Am simțit pe piele o adiere caldă de aer. Trotuarul era stropit cu apă și în aer plutea miros de trandafiri. N-am putut să îi spun nimic. Purta un pulover alb. În mâna dreaptă ținea un plic pe care încă nu lipise timbre. Scrisese cuiva. Avea ochii teribil de somnoroși, poate că stătuse toată noaptea să compună scrisoarea aceea. Poate că în plicul acela erau adunate toate secretele ei. După câțiva pași, am întors capul în urma ei. Silueta ei dispăruse deja în mulțime.

*

Acum știu exact ce ar fi trebuit să îi spun. Dar e o replică destul de lungă, sigur nu aș fi fost în stare să vorbesc cum trebuie. Asta e, lucrurile la care mă gândesc eu nu sunt niciodată practice.

În orice caz, începea cu „au fost odată” și se termina cu „nu-i așa că e o poveste tristă?”.

*

Au fost odată un băiat și o fată. Băiatul avea optsprezece ani, iar fata, șaisprezece. Nici el nu era prea chipeș și nici ea nu era prea frumoasă. Erau un băiat și o fată singuri și comuni, cum vezi peste tot. Dar ei credeau cu tărie că undeva în lumea asta există cineva perfect pentru ei. Da, credeau în miracole. Și miracolul s-a întâmplat.

Într-o zi, s-au întâlnit total întâmplător la un colț de stradă.

— Ce surpriză! Te căutam de mult! Poate că n-o să mă crezi, dar tu ești pentru mine fata perfectă, i-a spus băiatul fetei.

— Dar și tu ești băiatul perfect pentru mine, exact așa cum mi te-am imaginat! Parcă visez! i-a spus ea lui.

S-au așezat pe o bancă în parc, s-au ținut de mână și și-au vorbit pe săturate. Nu mai erau singuri. Își căutau partenerul perfect și

erau căutați de partenerul perfect. Ce lucru minunat! O adevărată minune cerească.

Cu toate astea, în suflet aveau un mic, foarte mic dubiu. Oare e bine ca visul să ți se împlinească atât de ușor?

S-au oprit deodată din vorbit și băiatul a spus:

— Hai să mai încercăm o dată. Dacă într-adevăr noi doi suntem făcuți unul pentru celălalt, neapărat trebuie să ne mai întâlnim o dată, undeva, cândva. Și dacă și atunci vom fi perfecți unul pentru altul, ne căsătorim. Bine?

— Bine, a spus fata.

Apoi s-au despărțit. Unul către vest, unul către est.

Adevărul este însă că nu mai aveau nevoie de o încercare. Nu trebuia să facă lucrul acesta. Pentru că ei chiar erau perfecți unul pentru celălalt. Pentru că era o întâmplare miraculoasă. Dar amândoi erau tineri și nu aveau de unde să știe acest lucru. Apoi, valurile nemiloase ale destinului s-au jucat cu cei doi.

Într-o iarnă, amândoi s-au îmbolnăvit de gripa păcătoasă care circula și au fost la limita dintre viață și moarte timp de câteva săptămâni. Din cauza asta, au uitat tot. Când s-au trezit, aveau capul gol, ca pușculița lui D.H. Lawrence când era copil.

Erau însă un băiat și o fată înțelepți și răbdători, astfel încât, cu multă trudă, și-au însușit sentimente și cunoștințe noi și au revenit în societate minunați. Doamne, chiar erau niște oameni foarte serioși! Au ajuns să poată să ia metroul și să se ducă până la poștă să trimită o scrisoare cu curierul expres. Apoi au trăit iubirea, unul șaptezeci și cinci la sută și celălalt optzeci și cinci la sută.

Uite așa, băiatul a făcut treizeci și doi de ani, iar fata treizeci. Timpul a zburat.

Într-o dimineață senină de aprilie, băiatul mergea către vest, pe o străduță din Harajuku. Se ducea să bea o cafea. Fata se ducea să cumpere timbre pentru curierul expres, pe aceeași stradă. Mergea către est. Chiar la jumătatea străzii, au trecut unul pe lângă altul. O

vagă licărire a amintirilor pierdute le-a străbătut inimile pentru o secundă. Pieptul le-a zvâcnit. Apoi au înțeles.

Ea e fata perfectă pentru mine.

El e băiatul perfect pentru mine.

Dar sclipirea din amintirile lor era prea slabă și nu mai țineau minte ce-și spusese ră cu paisprezece ani în urmă. Au trecut unul pe lângă celălalt fără să-și vorbească și s-au pierdut în mulțime. Pentru totdeauna.

Nu-i așa că e o poveste tristă?

*

Da, așa ar fi trebuit să intru în vorbă cu ea.

Somnul

1

Este deja a șaptesprezecea zi de când nu mai pot să dorm.

Nu spun că ar fi vorba de insomnie, pentru că despre asta aș ști eu câte ceva. Am suferit de ceva asemănător în facultate. Spun „asemănător” pentru că nu sunt sigură că simptomele corespundeau pe deplin cu ce se înțelege prin insomnie. Cred că, dacă aș fi mers la spital, aș fi aflat dacă era sau nu vorba de insomnie, dar nu m-am dus. Aveam senzația că nu mi-ar fi folosit la nimic. Nu mă bazam pe ceva anume, intuiam că nu m-ar ajuta. De aceea n-am fost nici la doctor și nici n-am suflat vreo vorbă familiei sau prietenilor. Știam că, dacă le-aș spune, m-ar trimite la doctor.

„Insomnia” m-a ținut o lună întreagă. În tot acest timp, n-am reușit nici măcar o dată să dorm cum trebuie. Noaptea mă băgăm în pat și mă îndemnam „și acum la culcare”. Exact în acel moment mă trezeam complet, ca dintr-un reflex condiționat. Oricât m-aș fi străduit să adorm, era în zadar. Cu cât mă chinuiam mai tare să adorm, cu atât mă trezeam mai bine. Am încercat cu băutură și somnifere, dar n-au avut niciun efect.

Când se apropiau zorile, reușeam să ațipesc în sfârșit. Dar asta nu se putea numi somn. Aveam vaga senzație că ating hotarul somnului cu vârful degetelor. Minte mea rămânea trează. Ațipeam ușor. Însă din camera alăturată, de care mă despărțea un zid gros, mintea mea trează și vioaie stătea cu ochii pe mine. Trupul meu plutea în crepuscul, dar eu continuam să-mi simt privirea și răsuflarea minții în imediata mea vecinătate. Eram trup care se străduiește să doarmă și minte care se zbate să rămână trează.

Această picoteală continua de-a lungul întregii zile. Aveam mereu capul încețoșat. Nu reușeam să mai disting distanța, masa sau aspectul lucrurilor. Toropeala mă cotopea ca un val, la intervale fixe

de timp. În tren, în bancă, la școală, la cină, așipeam fără să-mi dau seama. Minte mi se desprindea de trup. Lumea se clătina în tăcere. Scăpăm tot din mână. Creionul, geanta sau furculița cădeau cu zgomot pe podea. Mie îmi venea să mă întind chiar acolo și să dorm dusă. În zadar. Starea de veghe mă însoțea pretutindeni. Îi simțeam în permanență umbra rece. Era de fapt umbra mea. Ce straniu, îmi ziceam eu, cuprinsă de toropeală. Eu simt înăuntrul umbrei mele. Merg adormită, mănânc adormită, vorbesc adormită. Dar, ciudat, nimeni din jurul meu n-a observat situația limită în care mă aflam. În acea lună am slăbit șase kilograme. Și totuși nimeni n-a observat, nici rudele, nici prietenii, absolut nimeni nu vedea că eu trăiam dormind.

Da, trăiam literalmente dormind. Îmi pierdusem simțurile, ca un corp înecat. Totul îmi apărea estompat și mâlos. Existența mea, viața mea în această lume îmi apărea ca o halucinație incertă. Dacă ar fi bățut un vânt puternic, mi-ar fi purtat trupul în zbor până la capătul lumii. La capătul lumii, într-un loc neștiut de nimeni. Și atunci corpul mi s-ar fi separat de minte pe vecie. Voiam să mă agăț de ceva cu putere, dar oricât aș fi căutat cu privirea în jurul meu, nu găseam niciun lucru de care să mă pot prinde.

La lăsarea serii, starea de veghe puneă stăpânire pe mine. Eram lipsită de orice putere în fața ei. O forță mă fixa cu putere în miezul ei. La cât era de intensă, tot ce puteam face era să rămân trează până dimineața. Stăteam în beznă, trează. Nu eram în stare nici să gândesc. Ascultam ceasul cum bătea minutele și priveam nemișcată întunericul cum se adâncea și se subția, apoi, la loc.

Însă într-o bună zi, totul s-a sfârșit. S-a încheiat fără niciun avertisment, fără vreo cauză exterioară, brusc. Luam micul dejun, când, dintr-odată, m-a năpădit un somn covârșitor. M-am ridicat de la masă fără un cuvânt. Cred că am și răsturnat ceva. Cineva parcă mi-a spus ceva. Nu-mi amintesc nimic. M-am împleticit până la mine în cameră, m-am ghemuit pe pat fără să mă mai schimb și am adormit. Am dormit douăzeci și șapte de ore. Mama s-a îngrijorat și

m-a zgâlțâit în câteva rânduri, m-a lovit ușor peste obraji, dar nu m-am trezit. Timp de douăzeci și șapte de ore n-am deschis un ochi. Când m-am trezit, eram din nou ca înainte. Probabil.

Ce anume mi-a provocat insomnia și ce a făcut-o să dispară dintr-odată, nu știu. A fost ca un nor gros, adus de vânt din depărtări, un nor înțesat cu lucruri neștiute, de rău augur. Nimeni nu poate ști de unde a venit și încotro a plecat. Cert este că a venit, m-a învăluit în el și apoi a pornit mai departe.

Și totuși, insomnia mea de acum diferă întru totul de cea de atunci. *Pur și simplu* nu pot să dorm. Nu reușesc să închid un ochi. Făcând abstracție de asta, totul e extrem de normal. Nu sunt deloc somnoroasă și am mintea perfect limpede. Ba chiar aș putea spune că e mai limpede decât de obicei. Corpul meu n-a suferit nicio schimbare. Am poftă de mâncare. Nu mă simt epuizată. Practic vorbind, n-am nicio problemă. Doar că nu pot să dorm, atât.

Nici soțul, nici fiul meu nu au observat că eu nu închid un ochi. Nici eu nu le spun nimic. La primul cuvânt, m-ar îndemna să merg la spital. Și eu știu bine, știu că mersul la spital nu m-ar ajuta cu nimic. Așa că nu suflu o vorbă. Este exact ca data trecută. *Pur și simplu* știu, este genul de lucru pe care trebuie să-l înfrunt singură.

Prin urmare, ei habar nu au. În aparență, viața mea decurge neschimbată. În tihnă, regulat. Dimineața, după ce-i conduc la plecare pe soțul și pe fiul meu, mă urc în mașină și plec la cumpărături. Soțul meu e stomatolog și are o clinică aproape de casă, la doar zece minute de mers cu mașina. Conduce clinica împreună cu un vechi prieten, stomatolog și el. Au ca angajați un tehnician și o fată la recepție. Dacă unul e ocupat, celălalt poate prelua și pacienții în plus ai celuilalt. Cum și soțul meu, și prietenul său sunt pricepuți, le merge foarte bine, având în vedere că această clinică funcționează doar de cinci ani, și fără niciun fel de relații. Era chiar prea solicitată.

— Dacă era după mine, aş fi preferat un ritm mai lent. În fine, nu pot să mă plâng, îmi spune soţul meu.

Exact. Nu se poate plânge, lucru clar. Pentru deschiderea ei a trebuit să împrumutăm de la bancă o sumă mai mare decât plănuiserăm iniţial. O clinică stomatologică necesită o investiţie mare de capital. În plus, competiţia e acerbă. La o clinică proaspăt deschisă, nu încep să curgă pacienţii de a doua zi. Sunt foarte multe cabinete care au dat faliment din lipsă de pacienţi.

Când am pornit afacerea, eram tineri şi săraci şi nici nu ne-am dezmeticit bine, că ne-am şi pomenit cu un copil. Nimeni nu ştia dacă o să izbutim într-o lume atât de dură. Însă după cinci ani, cum-necum, afacerea încă mergea. Nimic de spus. Chiar şi din împrumut mai rămăseseră doar două treimi de înapoiat.

— Dau buluc pacienţii pentru că eşti tu chipeş, îi spun eu. Este o glumă pe care o fac mereu. Spun asta pentru că el nu este deloc arătos. Are o faţă foarte stranie. Chiar şi acum mă mai trezesc întrebându-mă de ce m-oi fi căsătorit eu cu un bărbat care arată atât de straniu, că doar am avut prieteni mult mai frumoşi.

Nu pot explica bine în cuvinte în ce anume constă ciudăţenia chipului său. Sigur, nu e un bărbat frumos, însă nu e nici urât. Nu e nici ceea ce se numeşte „cu gust”. La drept vorbind, nu poate fi descris altfel decât „straniu”. Sau, eventual, se poate folosi expresia „nu ştii de unde să-l apuci”. Dar e mai mult de atât. Punctul esenţial este un element anume care face ca faţa soţului meu să fie greu de apucat. Eu cred că, dacă aş descifra acest lucru, aş putea înţelege în totalitate „ciudăţenia” sa, dar deocamdată n-am reuşit. Am avut o dată nevoie şi am încercat să-l desenez. N-am putut. Când am luat creionul şi l-am pus pe hârtie, nu am reuşit deloc să-mi amintesc chipul soţului meu. Am fost destul de mirată. Trăiam de atâta vreme alături de el şi nu-mi aminteam cum arată. Sigur, dacă îl vedeam, îl recunoşteam. Îmi venea în minte. Doar că, în momentul în care am încercat să-l desenez, mi-am dat seama că nu-mi aminteam nimic.

Am rămas foarte dezorientată, de parcă m-aș fi izbit cu putere de un zid. Tot ce știam era că fața lui e stranie.

Acest lucru mă neliniștește uneori.

Pe de altă parte, toată lumea îl place și nici nu mai e cazul să spun cât de important este acest lucru în meseria sa. Cred că, dacă nu s-ar fi făcut doctor, ar fi avut succes și în orice altă profesie. Majoritatea oamenilor cu care vorbește se simt, fără să-și dea seama, mai liniștiți. Până să-l întâlnesc pe soțul meu, nu mai cunoscusem pe nimeni ca el. Și prietenele mele îl îndrăgesc. Sigur, și eu țin la el. Cred chiar că îl iubesc. Dar ca să mă exprim mai exact, nu pot să spun că „mă dau în vânt după el”.

În fine, el reușește să zâmbească foarte natural, ca un copil. Un bărbat obișnuit nu poate să zâmbească așa. În plus, are, evident, o dantură superbă.

— Nu e vina mea că sunt atât de chipeș, îmi spune el și zâmbește. Este ritualul nostru obișnuit, o simplă glumă pe care o folosim doar între noi. Prin aceste glume noi ne reconfirmăm reciproc un anumit lucru, și anume faptul că am izbutit cumva să rezistăm. Pentru noi e un ritual important.

La ora opt și un sfert dimineața se urcă în Bluebird și iese din parcare blocului. Copilul stă pe scaunul din față. Școala generală e în drumul către clinică. „Ai grijă!”, îi spun eu. „Stai liniștită”, îmi răspunde el. Avem întotdeauna același schimb de replici. Nu pot să mă abțin să-i spun asta, să aibă grijă, iar soțul meu nu poate să nu-mi răspundă să stau liniștită. Pune o casetă cu Haydn sau Mozart și pornește motorul, fredonând. Amândoi îmi fac apoi cu mâna. Au un fel de a face cu mâna ciudat de asemănător. Își înclină capul în același unghi, întind palma la fel și o flutură scurt, de parcă întreaga mișcare ar fi atent coregrafiată.

Pentru uzul meu personal, am o Honda City, luată la mâna a doua. Am cumpărat-o de la o prietenă acum doi ani, pe o nimica

toată. Are bara îndoită și e un model vechi. Din loc în loc înflorește rugina. Are aproape o sută cincizeci de mii de kilometri la bord. O dată sau de două ori pe lună, motorul nu vrea să pornească. Oricât aș da la cheie, nu pleacă. Nu e totuși atât de grav, încât să trebuiască să o duc la atelierul auto. După vreo zece minute de lingușeli, scoate un *vuuum* plăcut și pleacă. Asta este, oricine și orice se poate simți rău o dată sau de două ori pe lună și oricui poate să nu îi meargă bine. Așa se întâmplă în lume. Soțul meu îmi numește mașina „măgarul tău”. Oricum i-ar spune, e mașina mea.

Îmi iau Honda și merg la cumpărături. După ce termin, fac curat și spăl. Pregătesc masa de prânz. Dimineața mă străduiesc să mă mișc cât pot de rapid. Dacă reușesc, fac și pregătirile pentru cină. Așa îmi rămâne mie la dispoziție întreaga după-amiază.

După ora douăsprezece, soțul meu se întoarce acasă pentru masa de prânz. Nu-i place să mănânce în oraș. „E aglomerat, mâncarea e proastă și-mi rămân hainele îmbibate în miros de tutun”, spune el. Chiar dacă pierde ceva timp pe drum, și tot îi convine să vină acasă. Oricum, pentru prânz eu nu pregătesc nimic elaborat. Dacă au mai rămas resturi de la masa de seară, le încălzesc în cuptorul cu microunde, dacă nu, rezolv rapid cu niște tăiței. Prin urmare, masa în sine nu-mi ia mult timp. În plus, decât să mănânc de una singură, sigur că prefer să fiu cu soțul meu.

Acum ceva vreme, la puțin timp după ce am deschis clinica, se întâmpla adesea să nu aibă nicio programare imediat după prânz și atunci, după masă, ne băgam în pat. Îmbrățișările acelea erau minunate. În jur era liniște și razele blânde ale soarelui de amiază inundau camera. Pe atunci eram mult mai tineri și mai fericiți.

Și acum cred că suntem fericiți. Nicio umbră de necaz nu ne amenință căminul. Țin la soțul meu și am încredere în el. Așa cred. Și

el simte același lucru. Dar încet-încet, odată cu trecerea anilor, viața se schimbă. N-ai ce-i face. Acum, după-amiaza e plină de programări. După masă, se spală pe dinți, se urcă în mașină și dă fuga înapoi la clinică. Îl așteaptă acolo mii și mii de dinți bolnavi. Amândoi suntem însă de acord că nu putem cere prea mult.

După ce se întoarce la clinică, eu îmi iau costumul de baie și un prosop și merg la un club sportiv din apropiere. Înot cam o jumătate de oră, cu viteză. Nu mă dau cine știe ce în vânt după înotatul în sine, fac asta doar ca să nu depun grăsime în exces. Dintotdeauna mi-a plăcut silueta mea. Sinceră să fiu, fața nu mi-a plăcut niciodată. Nu e rea, dar nici nu-mi place în mod deosebit. Corpul însă îmi place. Stau deseori în fața oglinzii și-i admir conturul delicat, vitalitatea pe care o emană. Am senzația că ar cuprinde ceva care este extrem de important pentru mine. Nu știu exact ce, dar nu vreau să pierd acest lucru.

Împlinesc treizeci de ani. De-abia la vârsta asta înțelegi că nu e sfârșitul lumii dacă faci treizeci de ani. Nu pot să spun că trecerea anilor mă bucură, dar sunt și câteva lucruri care se îmbunătățesc în timp. E doar o chestiune care ține de modul în care gândești. Un lucru e clar însă, dacă o femeie de treizeci de ani își iubește corpul și speră să și-l mențină în formă, trebuie să depună un efort pe măsură. Am învățat asta de la mama. Pe vremuri, mama era o femeie suplă și frumoasă, dar din păcate, acum nu mai e așa. Nu vreau să ajung ca ea.

După ce termin cu înotatul, hotărâsc de la zi la zi ce fac cu restul după-amiezii. Uneori mă plimb prin zona gării, cu ochii prin vitrine, alteori mă întorc acasă, stau pe canapea și citesc, ascult radioul și mai moțai. Când se întoarce copilul de la școală, îl schimb și-i dau o gustare. După ce mănâncă, iese să se joace cu prietenii. E de-abia în clasa a doua și încă nu face meditații sau alte ore de pregătire. „Să-l lăsăm să se joace”, zice soțul meu, „așa crește natural”. „Ai grijă

afară”, îi spun eu. „Stai liniștită”, îmi răspunde copilul. Exact ca soțul meu.

Când se lasă seara, încep pregătirile pentru cină. Copilul se întoarce până la șase, apoi se uită la desene animate. Dacă nu i se prelungește programul la clinică, soțul meu ajunge până în șapte. Nu se atinge de alcool și nici nu-i place să petreacă prea mult timp cu alții. Cum termină serviciul, se îndreaptă direct spre casă.

La masă, povestim toți trei cum ne-am petrecut ziua. Cel mai mult vorbește copilul. Este normal, tot ce se petrece în jurul lui e proaspăt pentru el și plin de mistere. El ne povestește ceva, iar eu și soțul meu ne expunem impresiile. După masă, se joacă singur, în voie. Se uită la televizor, citește sau joacă ceva cu soțul meu. Când are teme, stă în camera lui și le face. La opt și jumătate se culcă. Îl învelesc bine, îl mângâi pe cap, îi urez somn ușor și sting lumina.

Urmează apoi momentele de cuplu, timpul pe care ni-l petrecem în doi. Soțul meu stă pe canapea, citește ziarul și schimbă câteva vorbe cu mine, despre pacienți, despre vreun articol. Ascultă Haydn sau Mozart. Și mie îmi place muzica, dar orice-ar fi, nu pot să-l deosebesc pe Haydn de Mozart. Mie îmi sună amândoi la fel. Când mă vait de asta, soțul meu îmi spune că nu contează că nu-i deosebesc, ce-i frumos e frumos. E suficient.

— Așa cum și tu ești frumos, spun eu.

— Exact, cum și eu sunt frumos, răspunde el și zâmbește foarte plăcut.

Aceasta este viața mea, adică viața de dinainte să nu mai pot dormi. În mare, fiecare zi era repetarea acelorași lucruri. Țineam un jurnal, dar, când uitam de el două-trei zile, deja nu mai știam ce se mai întâmplase și în care zi. Puteam foarte bine să schimb ziua de ieri cu alaltăieri, nu s-ar fi observat nimic ciudat. Ce viață! îmi zic eu uneori. Nu cu un sentiment de deșertăciune, pur și simplu mă mir. Mă mir că nu pot face diferența între ieri și alaltăieri. Mă mir că sunt prinsă, absorbită într-o asemenea viață, că urmele lăsate de mine

dispar cu repeziciune, ca suflata de vânt. În asemenea momente, mă privesc în oglinda din baie. Stau câte cincisprezece minute și mă examinez. Îmi golesc mintea, nu mă mai gândesc la nimic. Îmi privesc fața ca pe o simplă parte a trupului meu. Atunci începe, treptat, să se desprindă de mine, ca un lucru care doar există odată cu mine. Apoi realizez că acesta este prezentul. N-are nicio legătură cu urmele. Eu exist acum, în prezent, și acesta e cel mai important lucru.

Dar acum nu mai pot să dorm. De când nu mai dorm, am încetat să mai scriu în jurnal.

2

Îmi amintesc perfect prima noapte în care n-am putut să dorm. Am avut un vis urât, întunecat și slinos. Nu-mi amintesc ce se întâmpla, am rămas doar cu o senzație rea în urma lui. Când a atins punctul culminant, m-am trezit. Am deschis ochii de parcă m-ar fi tras ceva înapoi exact în momentul limită, pe care dacă l-aș fi depășit, nu m-aș mai fi putut întoarce. Am stat o vreme și am inspirat adânc. Aveam picioarele amorțite, de-abia dacă mi le mai puteam mișca. Eram înțepenită și mi se auzea doar respirația, neplăcut de tare, de parcă stăteam întinsă pe fundul unei peșteri.

A fost un vis, mi-am spus. Am rămas întinsă pe spate, așteptând să mi se liniștească respirația. Inima îmi bătea cu putere, iar plămâni mi se umflau și se strângeau ca niște foaie, grăbiți să trimită sânge către ea. Treptat-treptat, ritmul a început să revină la normal. Cât o fi ceasul? m-am întrebat. Am vrut să mă uit la cel de la capătul patului, dar n-am putut să întorc capul. În acel moment mi s-a părut că întrezăresc ceva pe la picioare. Era ca o umbră palidă. Mi-am ținut respirația. Și inima, și plămâni, totul în mine a înghețat preț de o clipă. Mi-am mijit ochii și am scrutat întunericul cu privirea.

În acel moment, de parcă asta ar fi așteptat, umbra a căpătat o formă clară. A căpătat contur, conținutul a prins formă și toate detaliile au ieșit la suprafață. Era un bătrân slab, îmbrăcat în haine negre, strânse pe corp. Avea părul încărunțit, scurt, și era tras la față. Stătea nemișcat la picioarele mele. Mă cerceta cu o privire pătrunzătoare, fără să spună nimic. Avea niște ochi foarte mari, în care i se deslușeau până și vinișoarele roșii. Pe chipul său nu se citea nicio expresie. Nu-mi spunea nimic. Era gol, ca o groapă.

Nu visez, mi-am spus. M-am trezit din vis. Și nu încet, ci zvâcnit. Clar, asta nu e vis. E realitatea. Am încercat să mă mișc, să-l trezesc pe soțul meu sau să aprind lumina. Oricât m-aș fi încordat, n-am reușit să mă clintesc din loc. N-am putut să mișc nici măcar un deget. Atunci mi s-a făcut o frică cumplită, primară, ca un aer rece care urcă în tăcere dintr-un puț cu amintiri, fără fund. Suflul rece a pătruns până în miezul existenței mele. Am vrut să țip, dar n-am putut. Limba mea n-a reușit să articuleze nimic. Tot ce puteam face era să stau și să mă uit la acel bătrân.

Ținea ceva în mână. Era un obiect lunguiet, cu o parte rotunjită, cu sclipiri albe. Mi-am încordat privirea și am început să-i disting mai bine forma. Era un urcior. Bătrânul de la picioarele mele ținea în mână un urcior vechi din lut. La un moment dat, l-a ridicat și a început să-mi toarne apă pe picioare. N-am simțit nimic. Vedeam apa curgând pe ele, o auzeam, dar nu o simțeam.

Bătrânul mi-a turnat apă pe picioare timp îndelungat. Ciudat, dar urciorul nu se golea. Am început să cred că o să putrezească și o să se topească, nici nu m-aș fi mirat, la câtă apă cursese pe ele. La acest gând am simțit că nu mai suport.

Am închis ochii și am urlat din toți rărunchii.

Urletul însă n-a răzbătut la suprafață. Limba mea nu a reușit să facă aerul să vibreze. Țipătul a rezonat tăcut înăuntrul meu. Mi-a traversat întreg trupul și mi-a oprit bătăile inimii. Într-o clipă, mintea mi s-a golit complet. Urletul a pătruns prin toate ungherele,

invadându-mi celulele. Ceva înăuntrul meu a murit, ceva s-a destrămat. Tremurul din acel vid a ars din temelie nenumărate lucruri de care existența mea era legată, ca o explozie de lumină.

Când am deschis ochii, bătrânul nu se mai zărea nicăieri. Dispăruse și urciorul. Mi-am privit picioarele. În pat nu era pic de apă. Cearșaful era uscat. În schimb, eu eram îmbibată în sudoare. Transpirasem îngrozitor. N-aș fi crezut vreodată că un singur om poate asuda atâta.

Mi-am mișcat degetele, rând pe rând, mi-am îndoit brațele, apoi picioarele, mi-am flexat gleznelor și am îndoit genunchii. Nu se mișcau prea lin, dar măcar se mișcau toate. Am verificat cu grijă fiecare parte din mine, după care m-am ridicat încet. M-am uitat prin toate ungherele camerei, luminată de felinarele de afară. Bătrânul nu se zărea pe nicăieri.

Ceasul de la capul patului arăta ora douăsprezece și jumătate. Mă băgasem în pat înainte de unsprezece, deci dormisem doar o oră și jumătate. Lângă mine, soțul meu dormea dus, respirând insesizabil. Era un somn profund, de parcă își pierduse cunoștința. Odată ce adoarme, dacă nu se întâmplă ceva foarte grav, nu se trezește deloc.

M-am dat jos din pat, m-am dus în baie, am azvârlit în mașina de spălat hainele îmbibate de transpirație și am făcut un duș. M-am șters, am scos din dulap o pijama curată și m-am îmbrăcat. Am aprins lampadarul din sufragerie, m-am așezat pe canapea și am băut un pahar de coniac. Eu nu beau alcool aproape deloc. Nu sunt ca soțul meu, căruia constituția fizică nu-i permite, pe vremuri beam destul, dar după ce m-am căsătorit, am încetat brusc. Doar când nu pot să adorm mai iau câte o gură de coniac. În seara aceea însă, am simțit nevoia să beau un pahar întreg, ca să-mi destind nervii încordați.

În bufet avem o sticlă de Remy Martin, singura băutură din casă. O primisem de la cineva cu multă vreme în urmă, am uitat de la cine. Pe ea se adunase un strat gros de praf. Cum pahare de coniac

sigur că nu aveam, mi-am turnat într-unul obișnuit și l-am băut încet.

Încă mai tremuram ușor, dar frica începea să mă lase.

Probabil că asta înseamnă să rămâi stană de piatră, mi-am zis eu. Era prima dată când pățeam așa ceva, dar știam despre asta de la o colegă de facultate. Îmi spusese că fusese ceva foarte viu și clar, cu siguranță nu un vis. „Nici atunci n-am crezut că a fost un vis și nici acum nu cred”, mi-a spus ea. Clar, n-a fost vis, m-am gândit eu. Și totuși a fost. A fost genul acela de vis care nu aduce a vis.

Chiar dacă spaima îmi mai trecuse, tremuratul mai persista. Pielea mea tremura ușor, ca undele proiectate de cutremur. Se putea vedea cu ochiul liber. E din cauza urletului, mi-am spus eu. A rămas închis înăuntrul meu și acum îmi face tot corpul să tremure.

Am închis ochii și am mai luat o gură de coniac. Am simțit lichidul călduț alunecând încet către stomac. Era o senzație extrem de reală.

Dintr-odată m-am gândit la copil și m-am panicat. Inima a început să-mi bată din nou cu putere. M-am ridicat de pe canapea și am dat fuga în camera lui. Dormea dus, cu o mână la gură și cu cealaltă azvârlită într-o parte. Liniștit, ca soțul meu. L-am învelit bine.

Nu știam ce anume îmi tulburase atât de violent somnul, dar se pare că mă atacase doar pe mine. Nici soțul, nici fiul meu nu simțiseră nimic.

M-am întors în sufragerie și m-am învârtit o vreme prin cameră. Nu mi-era somn deloc.

M-am gândit să mai beau un pahar de coniac. Chiar aș mai fi băut. Voiam să mă încălzesc mai tare, să-mi liniștesc nervii încordați. Voiam să mai simt o dată în gură acea aromă puternică. După câteva clipe de ezitare, m-am hotărât să renunț. N-aș fi vrut să mă trezesc mahmură a doua zi. Am pus sticla de coniac în bufet, am clătit paharul în chiuvetă, apoi am mâncat niște căpșuni din frigider.

Mi-am dat seama dintr-odată că nu mai tremuram aproape deloc.

Ce-o fi fost cu bătrânul ăla în negru? Nu-mi arăta deloc cunoscut. Și hainele lui erau ciudate, arătau ca un trening mulat, dar erau de fapt doar niște straie vechi, cum nu mai văzusem până atunci. Și ochii aceia. Ochi injectați, care nu clipeau deloc. Cine să fi fost? Și de ce mi-a turnat apă pe picioare? De ce să facă așa ceva?

Habar n-aveam de ce. Nici cea mai vagă idee.

Prietena mea a rămas stană de piatră când era în vizită la familia logodnicului ei. În timp ce dormea, i-a apărut în vis un bărbat cam la cincizeci de ani, încruntat, care i-a spus să plece din casa aceea. În acele momente ea nu a putut să se miște deloc. Transpirase din cap până-n picioare. S-a gândit că bărbatul respectiv era stafia tatălui mort care o alungă din casă, însă a doua zi l-a rugat pe logodnicul ei să-i arate o fotografie cu el și nu semăna deloc cu bărbatul acela. A zis că era probabil foarte încordată și de aceea împietrise așa.

Dar eu nu sunt încordată. Sunt la mine acasă. Aici nu mă simt amenințată de nimic. Și atunci de ce am pățit una ca asta?

Mi-am scuturat capul. Gata, mai lasă gânditul, că nu ajută la nimic! A fost doar un vis foarte real. Probabil că s-a acumulat multă oboseală și nu-mi dau seama. Sigur mi se trage de la tenis. După înot, am rămas la invitația prietenilor și am jucat prea mult. Mi-am obosit prea mult mâinile și picioarele.

După ce am mâncat căpșunile, m-am întins pe canapea și am încercat să închid ochii.

Nu-mi era deloc somn.

Măi, să fie! Chiar nu mi-e somn deloc.

M-am gândit să citesc ceva, poate adorm. M-am dus în dormitor și mi-am ales o carte din bibliotecă. Am stat cu lumina aprinsă cât am căutat, dar soțul meu nu a făcut nicio mișcare. Mi-am ales *Anna Karenina*. Aveam chef să citesc un roman rusesc, lung. Citisem *Anna Karenina* cu mult timp în urmă, în liceu. Nu-mi aminteam deloc subiectul. Mai știam doar pasajul de început și faptul că, la sfârșit, eroina se sinucide aruncându-se în fața trenului. „Toate familiile

fericite seamăna una cu alta, fiecare familie nefericită este nefericită în felul ei”, așa începea. Parcă așa era. Pe la început era sigur o scenă care anticipa punctul culminant în care eroina se sinucide. Și apoi urma oare scena cu hipodromul? Sau asta era în alt roman?

M-am întors pe canapea și am deschis cartea. Oare câți ani au trecut de când n-am mai stat așa, comod, cu o carte în mână? Sigur, mai deschid câte o carte după-amiaza, câte o jumătate de oră, o oră. Însă asta nu se cheamă citit. Stau cu cartea în mână, dar gândul îmi zboară imediat la altceva. La copil, la cumpărături, la congelatorul care nu e într-o stare prea bună, la ce cadou să duc la nunta rudelor mele sau la operația de stomac a tatălui meu, de acum o lună. Îmi tot vin în cap lucrurile astea, care se amplifică apoi și se dezvoltă în diferite direcții. Brusc, îmi dau seama că a trecut timpul și eu n-am întors nici măcar o pagină.

Așa am ajuns să mă obișnuiesc, fără să îmi dau seama, cu o viață lipsită de lectură. Acum, când mă gândesc, mi se pare foarte ciudat. De mic copil cititul a jucat un rol important în viața mea. Din școala primară cotrobăiam prin bibliotecă și toți banii mei de buzunar se duceau pe cărți. Săream câte o masă și din banii respectivi îmi cumpăram ce voiam să citesc. Nici în școala generală și nici în liceu nu mai era nimeni care să citească atât de mult ca mine. Din cinci frați, eu eram cea mijlocie și cum ambii părinți munceau și erau foarte ocupați, nimeni din familie nu-mi acorda prea multă atenție. Așa puteam eu să stau de una singură și să citesc în voie. Mă înscriam la toate concursurile de eseuri literare. Îmi doream premiile, care constau în cupoane pentru cărți și câștigam mai mereu. În facultate am studiat engleza și am obținut și acolo rezultate bune. Lucrarea mea despre Katherine Mansfield a primit un punctaj maxim. Profesorul mi-a sugerat să fac și masteratul, dar pe-atunci eu îmi doream să mă întorc în societate. La urma urmei, nu aveam stofă de cărturar și-mi dădeam bine seama de asta. Mie doar îmi plăcea să citesc. În plus, chiar dacă aș fi vrut să rămân în

facultate, familia mea nu avea resursele materiale necesare. Nu pot să spun că eram săraci, dar după mine mai veneau două surori și din acest motiv, când am terminat facultatea, a trebuit să mă mut și să mă descurc pe cont propriu. Am fost nevoită, literalmente, să mă întrețin prin forța propriilor mele brațe.

De fapt, când am citit eu ultima dată o carte de la cap la coadă? Și ce carte a fost? Oricât m-aș fi gândit, nu reușeam să-mi amintesc nici măcar titlul. De ce anumite lucruri în viață se schimbă atât de mult și atât de brusc? Ce s-a întâmplat cu cea care odată devora cărțile ca o posedată? Ce au însemnat pentru mine acei ani și acea feroare aproape grotescă?

În acea seară am reușit să mă concentrez asupra romanului *Anna Karenina*. Întorceam paginile fără să-mi mai zboare gândul la altceva. Am citit dintr-o răsuflare până la scena în care Anna și Vronski se întâlnesc în gara din Moscova, am pus semnul de carte și am scos din nou sticla de coniac. Mi-am turnat un pahar și l-am băut.

Când am citit-o atunci, demult, nu am realizat asta, dar dacă stau să mă gândesc, e o carte destul de stranie. Eroina romanului, Anna Karenina, nu apare de fapt deloc până la pagina 116. Pentru cititorii acelei vremi, chiar nu era un lucru nenatural? Am rămas un timp cu gândul la asta. Viețile mărunte, ca cea a lui Oblonski, erau portretizate la nesfârșit, dar ei îndurau și așteptau cuminți ca frumoasa eroină să intre în scenă? Probabil. Oamenii din vremea aceea probabil că aveau timp liber cu nemiluita. Sau cel puțin cei din straturile sociale care se îndeletniceau cu cititul, aveau destul.

Brusc, mi-am dat seama că se făcuse ceasul trei. Trei? Nu mi-era somn câtuși de puțin.

Ce să fac? m-am întrebat eu.

Nu mi-e deloc somn. Aș putea să citesc așa, la nesfârșit. Chiar vreau să văd mai departe ce se întâmplă. Dar trebuie să și dorm.

Mi-am amintit de data trecută când mă supărase insomnia, când îmi petreceam zilele ca învăluită într-un nor. Nu mai vreau așa ceva. Pe atunci eram studentă și am reușit să trec cu bine peste ea, dar acum lucrurile stau altfel. Sunt soție și mamă. Am responsabilități. Trebuie să pregătesc prânzul pentru soțul meu și să am grijă de copil.

Și totuși, dacă m-aș fi băgat în pat, sigur n-aș fi închis un ochi. Asta știam cu siguranță. Am scuturat din cap. N-am încotro, nu mi-e deloc somn și, în plus, vreau să citesc mai departe. Am oftat și mi-am întors privirea spre cartea de pe masă.

Până la urmă, am rămas cufundată în *Anna Karenina* până în zori. Anna și Vronski sunt la bal. Se privesc reciproc și între ei se înfiripă o dragoste predestinată. La hipodrom (până la urmă chiar apare hipodromul), Anna îl vede pe Vronski căzând de pe cal și, tulburată, îi mărturisește soțului infidelitatea. Eram alături de Vronski pe cal, zburând peste obstacole și auzeam uralele oamenilor. Din mijlocul spectatorilor, l-am privit apoi pe Vronski căzând. Când geamurile au început să se lumineze, am lăsat cartea, m-am dus în bucătărie și am băut o cafea. Din cauza scenelor din roman care îmi persistau încă în minte și a foamei cumplite care mă cuprinsese deodată, nu eram în stare să mă gândesc la nimic. Mintea și trupul meu se separaseră unul de celălalt. Am tăiat o felie de pâine, am uns-o cu unt și cu muștar și am făcut un sandviș cu brânză, pe care l-am mâncat în picioare, în fața chiuvetei. Pentru mine, o foame atât de cumplită e un lucru extrem de rar. Eram atât de lihnită, încât nici nu mai puteam să respir. Am terminat sandvișul și încă îmi mai era foame, așa că mi-am mai făcut unul. Apoi am mai băut o cană de cafea.

Nu i-am spus nimic soțului meu nici despre faptul că îmi pierisem, nici despre faptul că nu dormisem până dimineața. Nu pot să spun

că îi ascundeam aceste lucruri intenționat, pur și simplu mi-am zis că nu-i nevoie să-i pomenesc de cele întâmplate. N-aș fi rezolvat nimic spunându-i și, pe de altă parte, dacă stau să mă gândesc, o noapte nedormită nu-i o problemă atât de mare. I se poate întâmpla oricui.

Ca de obicei, soțului meu i-am dat cafea, iar copilului, lapte cald. Unul a mâncat pâine prăjită, celălalt, fulgi de porumb. Soțul a aruncat un ochi peste ziar, copilul a fredonat încet ultimul cântecel învățat. Apoi amândoi s-au urcat în Bluebird și au plecat. „Ai grijă”, i-am spus eu. „Stai liniștită”, mi-a răspuns și amândoi mi-au făcut cu mâna. Ca întotdeauna.

După ce au plecat, m-am așezat pe canapea și m-am gândit ce să fac mai departe. Ce am de făcut? Ce trebuie să fac? M-am dus în bucătărie, am deschis frigiderul și i-am inspectat conținutul. M-am asigurat că mă descurc și fără cumpărături. Aveam și pâine, și lapte, și ouă, și carne congelată, și legume. Ajungeau până a doua zi la prânz.

Aveam niște treburi de rezolvat la bancă, dar nu era atât de urgent, încât să trebuiască neapărat să fac un drum în acea zi. Puteam foarte bine să le las pe a doua zi.

M-am așezat pe canapea și am reluat *Anna Karenina*. De-abia recitind-o, am realizat că nu-mi mai aminteam absolut nimic din ea, nici personajele, nici întâmplările. Parcă citeam o cu totul altă carte. Ce ciudat, mi-am zis. Pe vremuri, când am citit-o, chiar m-a impresionat, dar uite că nu mi-a rămas nimic în cap. Amintirea acelor senzații și trăiri intense mi se ștersese din minte pe nesimțite.

Atunci ce-a fost cu timpul enorm pe care l-am consumat citind?

Am lăsat cartea și m-am afundat în gânduri. Până la urmă n-am găsit un răspuns și între timp am uitat și la ce mă gândeam. M-am trezit că priveam pe fereastră, la copaci. Am scuturat din cap și mi-am reluat lectura.

Când am ajuns pe la jumătatea primului volum, am dat peste niște firimituri de ciocolată. Erau uscate și lipite între pagini. În liceu, când

am citit romanul ăsta, mâncam ciocolată, mi-am zis eu. Îmi plăcea la nebunie să ronțai câte ceva în timp ce citeam. După ce m-am căsătorit, n-am mai mâncat deloc. Soțului meu nu-i plac dulciurile. Nici copilului nu-i dăm. De aceea nu ținem în casă niciun fel de dulciuri.

Privind firimiturile vechi de mai bine de zece ani, decolorate de timp, mi s-a făcut o poftă cumplită de ciocolată. Voiam să citesc *Anna Karenina* ca pe vremuri, ronțând câte o pătrățică. Simțeam că fiecare celulă din trupul meu pulsa tânjind după ea.

Am tras pe mine o jachetă, am luat liftul și am coborât. M-am dus la cofetăria din apropiere și am cumpărat două ciocolate cu lapte care păreau suficient de dulci. Cum am ieșit din magazin, am desfăcut ambalajul și am mâncat în timp ce mergeam. Aroma mi s-a răspândit prin gură. Simțeam cum dulceața pură e absorbită în fiecare colțișor din corpul meu. În lift, am mai mâncat o bucată și mirosul s-a răspândit în aer.

M-am așezat pe canapea și am reluat *Anna Karenina* ronțând ciocolată. Nu-mi era deloc somn. Nu eram nici obosită. Aș fi putut citi la nesfârșit. Am terminat prima bucată, am desfăcut-o și pe a doua și am mâncat-o pe jumătate. Când am ajuns la două treimi din primul volum, m-am uitat la ceas. Era douăsprezece fără douăzeci.

Douăsprezece fără douăzeci?

În curând se întorcea soțul meu. Am închis cartea în grabă și am dat fuga în bucătărie. Am umplut o oală cu apă și am pus-o pe foc. Am tăiat niște ceapă verde și am scos niște tăiței. Până a fiert apa, am desfăcut niște alge și le-am stropit cu oțet. Am luat *tofu* din frigider și l-am pregătit cu rondele de ceapă verde și soia. Apoi m-am spălat pe dinți, să scap de mirosul de ciocolată.

Soțul meu a sosit chiar în momentul în care apa a dat în fiert. Mi-a spus că a terminat mai devreme decât se aștepta.

Cât am mâncat tăiței, mi-a vorbit despre noul echipament medical pe care se gândea să-l instaleze în clinică. Era un aparat care reușea

să curețe dinții mult mai bine. În plus, reducea și timpul de execuție a procedurii. După cum e de așteptat, prețul e destul de mare, dar cred că merită, mi-a spus el. În ultima vreme, tot mai mulți oameni vin doar pentru detartraj.

— Tu ce zici? m-a întrebat el.

Eu n-aveam niciun chef să mă gândesc la tartru. Nu voiam să aud de așa ceva la masă și nici să stau să cuget pe o asemenea temă. La cursa cu obstacole mă gândisem mult, dar la tartru nu eram dispusă să mă gândesc. Totuși nu puteam să fac asta. Soțul meu era foarte serios. Am auzit prețul și m-am prefăcut că mă gândesc. „Dacă îți trebuie, atunci cumpără-l, i-am spus. Cât despre bani, ne descurcăm noi cumva. Nu e vorba că se duc pe distracții.”

— Ai dreptate, mi-a zis el. Nu e vorba că se duc pe distracții, a repetat el cuvintele mele, apoi și-a mâncat tăiței în tăcere.

Pe crengile copacilor din dreptul ferestrei se opriseră niște păsări mari, perechi-perechi, și ciripeau. Le priveam absentă. Nu mi-era somn. Nu mi-era somn deloc. De ce?

Cât am strâns masa, el a stat pe canapea și a citit ziarul. Lângă el era *Anna Karenina*, dar nu i-a acordat nicio atenție. Nu-l interesa dacă eu citeam sau nu.

— Am o veste bună, mi-a spus el când am terminat de spălat vasele. Ghici ce e?

— Nu știu, i-am răspuns.

— Prima programare de după-amiază a fost anulată. Până la unu și jumătate sunt liber, mi-a zis el și a zâmbit.

M-am gândit câteva clipe la ce-mi spusese, dar nu-mi dădeam seama de ce era o veste așa de bună. De ce?

Am realizat că era o invitație la sex de-abia când s-a ridicat și m-a chemat în pat. Însă eu nu aveam chef deloc. Nu puteam să înțeleg de ce trebuia să facem sex atunci. Eu voiam să mă întorc la cartea mea cât mai repede. Să mă întind pe canapea și să citesc *Anna Karenina*, mâncând ciocolată. Cât am spălat vasele, m-am gândit încontinuu la

Vronski și la cum reușea Tolstoi să-și controleze personajele cu atâta măiestrie. Tolstoi le portretizează desăvârșit, dar tocmai din această cauză, ele rămân fără salvare, o salvare care...

Am închis ochii și mi-am apăsât tâmplele cu degetele. I-am spus că de dimineață mă tot sâcâia o durere de cap și că îmi pare rău. M-a crezut imediat, pentru că migrenele mă necăjesc destul de des.

— Ia-o mai ușor, întinde-te puțin și odihnește-te, m-a sfătuit el.

I-am spus că nu era o durere prea rea. Până pe la unu a stat pe canapea, a ascultat muzică și a citit ziarul. Mi-a vorbit din nou despre aparatul acela. Chiar dacă luăm un aparat scump, de ultimă generație, în doi-trei ani se învechește, trebuie să-l schimbăm și așa, numai firma producătoare are profit. Din când în când, mai mormăiam aprobator, dar de fapt nu auzeam nimic.

După ce a plecat la muncă, am împăturit ziarul, am aranjat pernele de pe canapea, apoi m-am sprijinit de pervaz și am aruncat un ochi prin cameră. Nu înțelegeam, de ce nu mi-era somn? Făcusem de câteva ori nopți albe, dar niciodată nu stătusem trează atâtea ore. Ar fi trebuit să adorm de mult, iar dacă nu, ar fi trebuit să pic de somn. Dar aveam mintea perfect limpede și nu-mi era deloc somn.

M-am dus în bucătărie și mi-am făcut o cafea. M-am gândit ce să fac mai departe. Sigur, puteam să-mi reiau cititul, dar puteam și să merg la bazin, ca de obicei și să înot. După frământări îndelungate, am ales înotul. Nu știu cum să explic prea bine, dar aveam senzația că, dacă mă mișcăm mult, aș fi reușit să alung ceva din mine. **Să alung.** Ce anume să alung? Am rămas puțin pe gânduri. **Ce să alung?**

Nu știu.

Dar acel ceva plutea vag prin mine ca o posibilitate. Aș fi vrut să-i dau un nume, dar cuvântul nu-mi venea în minte. Nu sunt bună la găsit cuvinte. Tolstoi ar fi găsit probabil unul care să se potrivească de minune.

Ca de obicei, mi-am pus într-o geantă costumul de baie, m-am urcat în Honda și am pornit spre clubul sportiv. La bazin nu am întâlnit nicio față cunoscută, în apă erau doar un tânăr și o femeie între două vârste. Supraveghetorul privea apa plictisit.

M-am schimbat în costumul de baie, mi-am pus ochelarii de înot și am înotat ca de obicei, o jumătate de oră. Nu mi-a ajuns, așa că am mai înotat încă cincisprezece minute. În final, am mai făcut două bazine înotând craul, cu toată forța. Am început să gâfâi, dar putere tot mai aveam în mine. Când am ieșit din apă, lumea din jur mă privea intrigată.

Pentru că îmi mai rămăsese timp liber, la trei am trecut pe la bancă și am rezolvat problemele. M-am gândit să dau o fugă la supermarket și să fac niște cumpărături, dar am renunțat și m-am întors direct acasă. M-am pus din nou pe citit. Am mâncat restul de ciocolată. La patru a venit copilul, i-am dat un suc și niște jeleu de fructe făcut de mine, apoi am făcut pregătirile pentru cină. Am dezghețat niște carne și am tocat legumele pentru călit. Am preparat supă *miso* și am fiert orez. Am făcut totul rapid, cu mișcări mecanice. M-am reîntors apoi la *Anna Karenina*.

Nu-mi era somn.

4

La ora zece m-am băgat în pat, odată cu soțul meu, și m-am prefăcut că dorm. El a adormit imediat. Cum a stins veioza de la capul patului, a și adormit buștean, de parcă avea mintea conectată la întrerupătorul veiozei.

Ce minunat, mi-am zis eu. Ca el nu sunt mulți. Majoritatea se chinuie să adoarmă. Așa era și tatăl meu, mereu se plângea că nu poate să se odihnească bine. În plus, îl trezea orice mișcare, orice sunet.

Soțul meu e altfel, odată ce adoarme, nu se mai trezește până dimineața. La scurt timp după ce ne-am căsătorit, am început să fac tot felul de experimente ca să aflu ce anume l-ar putea trezi. I-am picurat apă pe față cu pipeta, l-am gădilat cu pensula pe la nas, dar tot nu se trezea. Dacă insistam, în cele din urmă mormăia ceva, nemulțumit. Nici măcar nu visa, sau cel puțin nu-și amintea el nimic. Evident, nu i s-a întâmplat vreodată să rămână stană de piatră. Doar dormea dus, ca o broască țestoasă îngropată în noroi.

Minunat.

Am stat întinsă în pat vreo zece minute, după care m-am dat jos. M-am dus în sufragerie, am aprins lampadarul și mi-am turnat coniac în pahar. M-am așezat pe canapea și am sorbit încet coniacul, cu cartea în mână. Mi s-a făcut chef de ciocolată, am scos una ascunsă în bufet și am mâncat-o. Când s-a făcut dimineață, am închis cartea și mi-am făcut o cafea. Am mâncat apoi un sandviș.

Am terminat repede cu treburile casnice și mi-am petrecut restul dimineții citind. La prânz am lăsat cartea și am pus masa. La unu, când a plecat din nou soțul meu, m-am urcat în mașină și am mers la bazin. De când încetasem să mai dorm, ajunsesem să înot o oră pe zi. Treizeci de minute nu-mi mai erau suficiente. În apă, mă concentram doar asupra înotatului. Nu mă gândeam la nimic altceva, doar la cum să-mi mișc corpul cu eficiență, să inspir și să expir regulat. N-aveam chef să stau de vorbă cu nicio cunoștință pe care o întâlneam. Dacă mă invitau undeva, le spuneam că am treabă și că trebuie să plec repede. Nu voiam să interacționez cu nimeni. Nu aveam timp să stau la palavre cu nimeni. Voiam să termin cu înotatul și să ajung cât mai repede acasă, să citesc.

Din obligație făceam cumpărături, găteam, făceam curat, îi țineam companie copilului. Din obligație mă culcam cu soțul meu. Odată ce m-am obișnuit, am văzut că nu era chiar atât de greu. Din contră, era chiar ușor, atâta timp cât îmi deconectam mintea de corp. În timp ce corpul meu se mișca după voia lui, mintea plutea prin spațiul meu.

Îmi făceam treburile prin casă fără să mă gândesc la nimic. Îi pregăteam gustări copilului și stăteam la taclale cu soțul meu.

După ce am încetat să mai dorm, m-am gândit ce lucru simplu e realitatea, cât de ușor e să-i faci față. Este doar realitate, nimic mai mult. Sunt doar treburi casnice, e doar o familie. Ca și cum ai pune în mișcare un mecanism simplu, odată ce ți-ai însușit manualul de utilizare, tot ce urmează sunt doar repetiții. Mai apeși un buton, tragi de o manetă, reglezi un indicator, pui capacul și potrivești ceasul. Sunt doar niște repetiții.

Sigur, au apărut și mici schimbări. A venit mama soțului meu în vizită și am cinat împreună. Duminică am mers cu copilul la grădina zoologică. S-a deranjat rău la stomac.

Toate aceste întâmplări nu mi-au tulburat totuși viața. Treceau pe lângă mine ca vântul, fără un sunet. Am pălăvrăgit cu soacra mea, am gătit pentru patru persoane, am făcut poze în fața cuștii ursului, i-am încălzit burtica băiatului și l-am doftoricit.

Nimeni nu a băgat de seamă schimbarea mea. Nimeni nu a observat că nu mai dormeam, că citeam mult, că mintea mea era într-un loc la zeci de mii de kilometri și sute de ani depărtare de realitate. Oricât de mecanic aș fi făcut totul, din obligație, fără să pun pic de suflet, și soțul, și fiul, și soacra se purtau cu mine exact la fel. Ba chiar mi se părea că adoptau o atitudine mai relaxată față de mine.

Așa a trecut o săptămână.

Când am intrat în cea de-a doua săptămână de nesomn, am început cu adevărat să mă neliniștesc. Orice-ar fi, era o situație anormală. Oamenii dorm, nimeni nu rezistă fără somn. Demult, am citit undeva despre tortura prin lipsirea de somn, practică de naziști. Îi închideau în camere înguste, îi țineau cu ochii deschiși și îi orbeau cu lumina ca să nu poată adormi. Făceau și gălăgie mare. Oamenii își pierdeau mințile și, într-un final, mureau.

Nu-mi aminteam după cât timp începeau să înnebunească. Să fi fost vreo trei, patru zile? În cazul meu, trecuse o săptămână. Mult

prea mult. Și totuși nu eram deloc slăbită, ba chiar mă simțeam mai bine ca de obicei.

Într-o bună zi, când am ieșit din duș, m-am privit goală în oglindă. Am fost foarte mirată să descopăr că plesneam de vitalitate. M-am inspectat de la gât și până la glezne, dar n-am găsit pic de grăsime în exces și niciun rid. Desigur, corpul meu nu mai era cel din adolescență, însă pielea părea acum mai plină de strălucire și de viață. Mi-am apăsat burta cu degetul. Carnea era fermă și perfect elastică.

Am remarcat că mă făcusem mai frumoasă. Parcă reîntinerisem. Puteam probabil să trec drept o femeie de douăzeci și patru de ani. Aveam pielea fină și ochii scânteietori, buzele pline, iar pomeții (partea care mi-era cea mai nesuferită) nu mai erau atât de proeminenți. Am stat în fața oglinzii și mi-am privit fața o jumătate de oră, din diverse unghiuri, obiectiv. Nu mi se părea. Chiar mă făcusem frumoasă.

Ce se întâmplă cu mine?

M-am gândit să merg la doctor. Știam un doctor de încredere, care avea grijă de mine de când eram mică. Dar când mi-am imaginat cum ar reacționa, mi s-a tăiat elanul. M-ar crede oare? Dacă i-aș spune că nu mai dorm de o săptămână, probabil că mi-ar suspecta capul sau m-ar diagnostica rapid cu o nevroză asociată cu insomnie. Sau m-ar crede pe deplin și m-ar trimite la spital pentru investigații.

Și mai departe ce s-ar întâmpla?

M-ar închide în spital și m-ar plimba de colo-colo, de la un test la altul, electroencefalogramă, electrocardiogramă, analiza urinei, analiza sângelui, teste psihologice și câte și mai câte.

Nu cred că aș fi suportat așa ceva. Eu voiam să stau singură și să citesc în tihnă, să înot o oră în fiecare zi. Mai mult decât orice, îmi doream libertatea. După asta tânjeam eu. Nu voiam la spital. Și chiar dacă m-aș fi internat, ce-ar fi putut doctorii să afle? Mi-ar fi făcut

tone de analize și ar fi emis o grămadă de teorii. Nu voiam să fiu închisă într-un asemenea loc.

Într-o după-amiază, m-am dus la bibliotecă și am răsfoit niște cărți despre somn. Nu erau nici prea multe, nici prea informative. Până la urmă, toate spuneau un singur lucru: somnul înseamnă repaus. Este ca și cum ai opri motorul unei mașini. Dacă îl ții pornit, fără pauză, mai devreme sau mai târziu, se strică. Inevitabil, motorul se încinge și căldura acumulată uzează mecanismul. Din acest motiv, are nevoie de repaus ca să se răcească. Oprirea motorului e echivalentă cu somnul. În cazul oamenilor, este atât odihnă a corpului, cât și a psihicului. Atunci când se întind ca să-și odihnească trupul, închid ochii și suprimă gândurile. Surplusul de gânduri este eliberat în mod natural sub formă de vise.

Într-una dintre cărți am găsit ceva interesant. Autorul spunea că, atât în ceea ce privește gândurile, cât și mișcările corpului, oamenii nu pot scăpa de tendințele personale, uniforme. Fără să ne dăm seama, ne formăm propriile noastre tendințe în mișcări și gândire, care, odată formate, în condiții normale, nu mai pier. Cu alte cuvinte, trăim închiși în cușca acestor tendințe. Somnul este cel care neutralizează predispozițiile – cum ar fi, de exemplu, felul în care se tocește un toc, spunea autorul. Adică el le reglează, le tratează, relaxează mușchii predispuși la folosire, calmează circuitele mentale și le oferă o cale de evacuare. Acesta este sistemul de răcire al oamenilor, o acțiune programată în noi, de care nimeni nu poate scăpa. În afara lui, viața își pierde fundamentul, scria autorul.

Tendințe?

Acest cuvânt mă ducea cu gândul la treburile casnice, pe care eu le fac mecanic, fără să simt nimic. Gătitul, cumpărăturile, spălatul, educarea copilului, nu erau nimic altceva decât tendințe. Puteam să le fac și cu ochii închiși. Apeși un buton, tragi de o manetă. Așa, realitatea curge frumos mai departe. Mișcări identice ale corpului –

simple tendințe care mă consumă, așa cum se tocește tocul la pantof. Am nevoie de somnul zilnic ca să mă reglez, ca să mă răcesc.

Despre asta o fi vorba?

Am recitat pasajul cu atenție sporită. Apoi am încuviințat. Da, probabil despre asta e vorba.

Atunci ce e viața mea? Mă consum sub povara tendințelor și dorm pentru a îndrepta acest lucru. Viața mea nu cumva se rezumă la repetiția acestui lucru? Nu cumva nu se îndreaptă spre nicăieri?

Așezată la masa din bibliotecă, am clătinat din cap.

Eu n-am nevoie de somn, mi-am zis. Și ce dacă înnebunesc, ce dacă nedormind îmi pierd „fundamentul vieții”? Foarte bine. Nu vreau să fiu consumată de nicio tendință. Nu-mi trebuie niciun somn care să dea buzna la intervale regulate și să mă îndrepte. O fi trupul meu consumat de tendințe, dar mintea e numai a mea. Pe ea o țin bine deoparte, numai pentru mine. N-o dau nimănui. Nu-mi trebuie să fie îndreptată. N-am să dorm.

Cu această hotărâre, am părăsit biblioteca.

5

Așa am ajuns să nu-mi mai fie teamă de nesomn. Nu mi-e teamă de nimic. Mai bine gândesc pozitiv. Pe scurt, *îmi măresc viața*, mi-am zis eu. Intervalul cuprins între zece seara și șase dimineața îmi aparținea în exclusivitate. O treime din zi era dedicată somnului – sau „activității terapeutice de răcire”, după cum o numeau ei. Însă acum e a mea și a nimănui altcineva. A mea. O pot folosi după bunul meu plac. Nimeni n-o să mă încurce, nimeni n-o să-mi ceară nimic. Da, chiar mi-am mărit viața. Mi-am mărit-o cu o treime.

Probabil o să spuneți că nu e normal din punct de vedere biologic. Sigur că aveți dreptate. Poate că, într-o bună zi, va trebui să dau înapoi datoria pe care o acumulez acum prin continuarea acestui lucru anormal. Poate că viața mă va pune să restitui această parte

mărită, pe care eu am luat-o în avans. E o teorie fără fundament, dar nu văd motive s-o resping și senzația mea e că are logică. Pe scurt, până la urmă, balanța dintre timpul împrumutat și cel înapoiat se va echilibra.

Sincer vorbind, din acest punct de vedere, mie mi-era totuna. Nu m-ar fi deranjat câtuși de puțin dacă, cine știe, ar fi însemnat să mor mai repede. E bine să lași teoria să-și urmeze cursul. Cel puțin, acum eu îmi măream viața și era un lucru minunat. Simțeam că primesc o reacție. Simțeam că trăiesc, că nu sunt consumată, sau că, cel puțin, partea neconsumată din mine exista aici. Așa simțeam că trăiesc. Eu cred că o viață în care nu simți că trăiești n-are niciun sens, oricât ar fi de lungă. Acum mi-e foarte clar.

După ce mă asiguram că soțul meu a adormit, mă așezam pe canapeaua din sufragerie, beam coniac și citeam. În prima săptămână am citit *Anna Karenina* de trei ori la rând. Cu fiecare lectură făceam câte o nouă descoperire. Acest roman de proporții era înțesat de noi înțelesuri și mistere. Ca o cutie meșteșugită, înăuntrul lumii, mai era o lume mai mică, iar în ea, o alta și mai mică. Aceste lumi complexe alcătuiau un singur univers care aștepta să fie descoperit de către cititor. Eu, cea de odinioară, nu reușisem să înțeleg decât un mic fragment din el, însă acum eram în stare să văd totul limpede. Ce voia Tolstoi să spună, ce voia să transmită cititorului, cum era cristalizat organic acel mesaj în roman și ce anume îl întrecea, în cele din urmă, pe autorul însuși, totul mi-era clar.

Nu oboseam, oricât m-aș fi concentrat. Când am terminat cu *Anna Karenina*, m-am apucat de Dostoievski. Puteam să citesc la nesfârșit. Oricât m-aș fi concentrat, nu simțeam pic de oboseală. Descifram cu ușurință pasajele dificile. Și eram profund mișcată.

Așa arată adevăratul meu eu, mi-am zis. Renunțând la somn, m-am mărit pe mine însămi. Importantă este puterea de concentrare. O

viață lipsită de putere de concentrare este echivalentă cu a deschide ochii și a nu vedea nimic.

La un moment dat s-a terminat coniacul. Băusem o sticlă întreagă. M-am dus la magazin și am mai cumpărat o sticlă de Remy Martin. Pe lângă ea am luat și un vin roșu, pahare de coniac din cristal de calitate, ciocolată și fursecuri.

Uneori mă mai cuprindea o stare de agitație cumplită. În astfel de momente, lăsam cartea și mă mișcăm puțin. Făceam câteva exerciții de înviorare sau doar mă plimbam prin cameră. Uneori, dacă aveam chef, ieșeam la o plimbare de noapte. Mă schimbam, scoteam mașina din parcare și mă învârteam prin zonă. Intram într-un restaurant deschis non-stop și beam o cafea, dar cum nu-mi plăcea să dau ochii cu oamenii, de obicei rămâneam doar în mașină. Mă opream în câte un loc care nu părea periculos și îmi lăsam gândurile să zboare. Mai mergeam și în port și priveam vapoarele.

O singură dată a venit un polițist și a făcut un control de rutină. Era două noaptea. Oprisem mașina lângă chei, sub un felinar și ascultam muzică la radio, privind luminițele vapoarelor. Polițistul mi-a bătut în geam. Am coborât geamul. Era tânăr, frumos și vorbea foarte politicos. I-am explicat că nu pot să dorm. Mi-a cerut permisul de conducere și i l-am arătat. L-a privit o vreme, apoi mi-a spus că în acel loc avusese loc o crimă cu o lună în urmă. Un cuplu a fost atacat de trei tineri. Băiatul a fost omorât, iar fata violată. Auzisem și eu de acest incident. Am încuviințat. „Dacă nu aveți treabă aici, v-aș ruga să nu zăboviți în această zonă în timpul nopții”, mi-a spus el. I-am mulțumit și i-am spus că plec. Mi-a înapoiat permisul și am pornit.

Doar atunci mi s-a întâmplat să mă abordeze cineva. Umblam nestingherită prin oraș câte o oră, două, apoi mă întorceam acasă și parcam mașina lângă Bluebird-ul alb al soțului meu, care dormea liniștit. Ascultam apoi zgomotul ventilatorului care răcea motorul. Când înceta, ieșeam din mașină și intram în casă.

În primul rând, verificam dacă soțul meu doarme, întotdeauna dormea. Mergeam apoi în camera fiului meu. Și el dormea dus. Ei nu știu nimic. Ei cred că lumea merge mai departe neschimbată, ca până acum. Dar nu-i așa. Se schimbă multe lucruri pe lumea asta, fără ca ei să știe. Și fără cale de întoarcere.

Într-o noapte, am privit cu atenție chipul soțului meu în timp ce dormea. Se auzise un zgomot în cameră, eu venisem în grabă în dormitor și descoperisem ceasul deșteptător căzut pe podea. Probabil se mișcase în somn și-l lovise. Cu toate acestea, soțul meu dormea dus mai departe. Am ridicat ceasul și l-am pus pe noptieră. Apoi mi-am încrucișat brațele și am rămas cu privirea ațintită la el. Nu mai făcusem asta de foarte mult timp. De câți ani oare?

Când eram proaspăt căsătoriți, îl priveam des. Privindu-l, mă simțeam mai liniștită. Simțeam că, atâta vreme cât el doarme așa, liniștit, eu sunt în siguranță. De aceea, pe atunci, după ce adormea, eu stăteam și mă uitam la el.

La un moment dat însă am încetat. Oare când s-a întâmplat asta? Cred că atunci când m-am ciondănit cu mama lui pe tema numelui copilului. Era devotată nu știu cărui cult religios care îi „conferise” un nume. Nu mai țin minte ce nume era, dar n-aveam chef de niciunul „conferit”. Am avut cu ea un schimb de cuvinte destul de dur, dar soțul meu n-a spus un cuvânt. Doar încerca, de pe margine, să ne liniștească.

Atunci am pierdut senzația că sunt apărată de soțul meu. Nu m-a protejat. M-am supărat foarte tare. Sigur, asta e poveste veche, m-am împăcat deja cu soacra mea.

Eu i-am pus singură numele copilului. M-am împăcat foarte repede și cu soțul meu.

Dar de atunci cred că am încetat să-l mai privesc dormind.

Acum stăteam și mă uitam la el. Dormea buștean, ca de obicei. Un picior gol i se ițea de sub pătură, într-un unghi ciudat, încât ai fi zis că nici nu-i al lui. Arăta foarte țeapăn. Avea gura întredeschisă, buza

de jos i se răsfrângea moale și din când în când îi tresărea nasul. Alunița de sub ochi era neplăcut de mare și arăta vulgar. Și felul în care își ținea ochii închiși trăda cumva o lipsă de caracter. Avea pleoapele moi, ca niște învelitori decolorate din piele. Doarme ca prostul, mi-am zis. Groaznic, absolut groaznic. Pe vremuri nu era așa. Când ne-am căsătorit, omul ăsta avea o față mult mai plină de viață. Dormea la fel de dus, dar nu arăta atât de nătâng.

Am încercat să-mi amintesc cum arăta pe vremuri, dar n-am reușit, oricât m-am străduit. Știam doar că nu avea o față așa de îngrozitoare. Sau poate că asta e doar senzația mea. Poate că atunci arăta exact la fel ca acum, iar sentimentele mele îmi proiectau altă imagine. Mama mea mi-ar spune, cu logica ei de fier: „Asta pentru că în primii doi, trei ani după ce te-ai măritat, încă mai erai amoretată de el. Sigur că arată frumos când doarme dacă ești amoretată”. Precis mi-ar spune așa ceva.

Dar eu știu că n-ar avea dreptate. Soțul meu chiar s-a urâțit. Fața lui a căpătat o expresie tâmpită. Probabil asta înseamnă că îmbătrânește. Îmbătrânește și obosește. Se tocește. De acum încolo o să se urâțească și mai tare, iar eu va trebui să suport asta.

Am oftat. A fost ditamai oftatul, dar el n-a mișcat. Nu s-ar trezi el din atâta lucru.

Am ieșit din dormitor și m-am întors în sufragerie. Am mai băut coniac și am citit, dar ceva nu-mi dădea pace. Am lăsat cartea și m-am dus în camera copilului. Am deschis ușa și l-am privit la lumina becului din hol. Dormea dus, ca soțul meu. Neschimbat. Am stat o vreme și m-am uitat la el. Avea un ten foarte neted, evident, complet diferit de soțul meu. E copil încă. Pielea îi strălucește și n-are nimic vulgar în el.

Ceva însă mă călca pe nervi. Era prima dată când simțeam așa ceva față de fiul meu. Ce anume m-o fi deranjând la el? Am rămas acolo, în picioare, cu brațele încrucișate. Sigur, îl iubesc pe fiul meu, îl iubesc foarte mult. Și totuși ceva mă irita.

Am clătinat din cap.

Am stat un timp cu ochii închiși. I-am deschis și l-am mai privit o dată. Atunci am înțeles care era problema: arăta exact ca soțul meu. În plus, era leit și soacra mea. Încăpățânare moștenită, îngâmfare – nu puteam să sufăr această aroganță din familia soțului meu. Sigur, el e bun cu mine. E blând și foarte grijuliu. Nu m-a înșelat niciodată și muncește din greu. E serios și amabil cu toată lumea. Toate prietenele mele îmi spun în cor că nu mai există bărbați buni ca el. Și eu sunt de părere că nu i se poate reproșa nimic. Însă tocmai acest lucru mă irită uneori. Are ceva rigid în el, ceva care îi blochează imaginația. Asta mă calcă pe nervi.

Iar acum fiul meu doarme cu aceeași expresie întipărită pe chip.

Am clătinat din nou din cap. La urma urmei, e un străin. O să crească și n-o să mă înțeleagă deloc, așa cum nici soțul meu nu mă înțelege.

Îl iubesc pe fiul meu, nu încap în doială. Aveam însă o presimțire că, în viitor, nu-l voi mai putea iubi atât de profund. Nu așa gândește o mamă. Nicio mamă din lumea asta n-ar gândi așa. Dar eu știu. La un moment dat îl voi disprețui.

Aceste gânduri m-au întristat. Am închis ușa și am stins lumina din hol. M-am așezat apoi pe canapea și am deschis cartea. După câteva pagini, am închis-o. M-am uitat la ceas. Era aproape trei.

Am încercat să calculez a câta zi era de când nu mai dormeam. Prima noapte a fost marți, cu două săptămâni în urmă. Asta înseamnă că azi e a șaptesprezecea zi. De șaptesprezece zile n-am închis un ochi. Șaptesprezece zile și șaptesprezece nopți. Un timp foarte lung. Acum nici nu-mi mai amintesc bine ce înseamnă somnul.

Am încercat să închid ochii și să-mi retrezesc senzația de somn. Am dat doar peste un întuneric treaz, întuneric treaz – sună a moarte.

Oare mor? m-am întrebat.

Dacă aş muri acum, ce va fi însemnat viaţa mea?

Evident, nu ştiam.

Şi atunci ce înseamnă moartea?

Până acum am luat somnul ca pe o parte din moarte. Cu alte cuvinte, am presupus că moartea vine în prelungirea somnului, că e un somn inconştient, mai adânc decât cel obişnuit – o odihnă eternă.

Şi dacă mă înşel? m-am întrebat eu. Dacă moartea e o stare complet diferită de somn, dacă e ceea ce văd eu acum, un întuneric treaz, adânc şi fără sfârşit? Dacă e o stare de veghe care continuă la nesfârşit, în beznă?

Ar fi absolut sinistru. Dacă moartea nu e un fel de odihnă, în ce şi-ar mai găsi salvarea vieţile noastre, atât de imperfecte şi de sărăcite? La urma urmei, nimeni nu ştie ce e moartea. Cine a văzut-o cu propriii lui ochi? Nimeni. Cei care au văzut-o sunt morţi. Nimeni dintre cei vii nu ştie ce e. Se poate doar presupune. Iar presupunerile sunt presupuneri, nimic mai mult. Nu are niciun sens să spunem că moartea precis înseamnă odihnă. O să aflăm când o să murim. *Ar putea fi absolut orice.*

La acest gând m-a cuprins o spaimă cumplită. Mi-a îngheţat şira spinării şi am simţit că înteţenesc. Am închis din nou ochii. Nu mai puteam să-i deschid. Priveam beznă densă dinăuntru. Era adâncă precum spaţiul cosmic şi fără salvare. Eram complet singură. Mintea mea se concentra şi se mărea. Simţeam că, dacă aş fi vrut, aş fi putut privi până în cel mai îndepărtat ungher al universului. M-am hotărât totuşi să nu o fac. E prea devreme, mi-am spus.

Şi dacă asta e moartea, eu ce-ar trebui să fac? Dacă moartea înseamnă să rămâi treaz la nesfârşit, contemplând nemişcat întunericul?

Am deschis ochii şi am băut dintr-o răsuflare tot coniacul rămas în pahar.

Mă dezbrac de pijama și trag pe mine o pereche de blugi, un tricou și o jachetă. Îmi prind părul în coadă și-l vâr sub haină, apoi îmi pun pe cap șapca de baseball a soțului meu. Mă uit în oglindă: arăt a bărbat. E bine. Mă încălț cu pantofii de sport și cobor în parcare subterană.

Mă urc în mașină, învârt cheia în contact și turez un pic motorul. Îl ascult cu atenție. E același dintotdeauna. Îmi pun mâinile pe volan și respir adânc de câteva ori. Bag în viteză și ies din parcare. Mașina parcă fuge mult mai ușor ca de obicei. Parcă ar aluneca pe gheață. Schimbând vitezele cu atenție, părăsesc orașul și ies în șoseaua care duce la Yokohama.

Deși e trecut de ora trei, pe drum sunt multe mașini. Urișele tiruri se îndreaptă de la vest către est, făcând șoseaua să vibreze. Șoferii aceia nu dorm. Dorm ziua și muncesc noaptea ca să fie mai eficienți.

Eu aș putea să lucrez și zi, și noapte. Eu n-am nevoie de somn.

Da, din punct de vedere biologic e un lucru nenatural. Dar cine știe ce înseamnă lucru natural? La urma urmei, e doar o simplă deducție. Iar eu sunt acum în punctul în care am depășit-o. Sunt un specimen premergător al rapidei evoluții umane. Femeia care nu doarme. Conștiința mărită.

Mă umflă răsul.

Specimen premergător al evoluției.

Mă îndrept spre port, ascultând muzică la radio. Aș vrea să ascult muzică clasică, dar nu găsesc niciun post de radio care să transmită așa ceva în miezul nopții. La toate posturile nu e decât rock japonez de duzină. Cântece de dragoste siropoase. Nu am încotro, le ascult. Îmi dau senzația că am ajuns într-un loc foarte îndepărtat. Mă îndepărtez de Haydn și de Mozart.

Opresc mașina în parcare a unui parc, urmând marcajul alb. Aleg un loc deschis, sub cel mai luminos felinar stradal. În parcare mai e doar o mașină, una pe gustul tinerilor. Un coupé alb, cu două uși.

Model vechi. Or fi doi îndrăgostiți care n-au avut bani de hotel și se îmbrățișează în mașină. Ca să evit orice neplăcere, îmi trag șapca mai pe ochi, să nu se vadă că sunt femeie. Mă mai asigur o dată că ușile sunt încuiate.

Privind pierdută pe geam, îmi amintesc dintr-odată de primul an de facultate, când am mers la plimbare cu prietenul meu și ne-am pipăit în mașină. La un moment dat, el n-a mai rezistat și m-a rugat să-l las să intre în mine. L-am refuzat. Îmi amintesc acele momente stând așa, cu mâinile pe volan. Nu pot însă să-mi aduc aminte prea bine chipul băiatului. Parcă totul s-ar fi petrecut acum foarte mult timp.

Am senzația că toate amintirile de dinaintea momentului în care am încetat să dorm încep să piară cu repeziciune. E o senzație foarte stranie. Parcă cea care se culca odată cu venirea nopții nu e varianta adevărată a persoanei mele, amintirile de atunci nu sunt cu adevărat amintirile mele. Așa se schimbă oamenii, îmi spun eu. Dar nimeni nu percepe această schimbare. Nimeni nu observă. Nu știu decât eu. Chiar dacă le-aș explica, n-ar înțelege. Nici n-ar încerca să mă creadă. Și chiar dacă m-ar crede, tot n-ar înțelege cu exactitate ce simt. M-ar lua ca pe o amenințare la lumea lor plină de deducții.

Dar eu mă schimb *cu adevărat*.

Nu știu cât am stat acolo nemișcată, cu ochii închiși și mâinile pe volan, contemplând întunericul fără somn.

Dintr-odată, am simțit o prezență. E cineva în apropiere. Deschid ochii și privesc în jur. Cineva e afară, lângă mașină. Încearcă să deschidă portiera. E încuiată. Mașina e flancată de umbre negre. La portiera din dreapta și la cea din stânga. Nu li se vede fața. Nu li se distinge îmbrăcămintea. Sunt doar niște umbre întunecate, care stau în picioare.

Prinsă între ele, Honda mea pare foarte mică. Parcă e o cutie de prăjituri. Simt deodată cum mașina se zgâlțâie. Cineva bate cu pumnul în geamul din dreapta, îmi dau seama că nu e un polițist,

pentru că n-ar bate așa. Și nici n-ar zgâlțâi mașina. Îmi țin respirația. Ce să fac? Sunt foarte derutată. Îmi dau seama că transpir puternic sub braț. Trebuie să pornesc mașina, îmi zic. Cheia, să răsucesc cheia în contact. Întind mâna, o apuc și o învârt spre dreapta. Se aude huruitul de pornire.

Dar motorul nu pornește.

Degetele îmi tremură cumplit. Închid ochii și încerc să mai răsucesc o dată cheia. În zadar. Se aude doar un zgomot sec, ca niște unghii care zgârie un perete uriaș. Nu pornește. Bărbații – umbrele – continuă să zdruncine mașina din ce în ce mai puternic. Probabil că vor s-o răstoarne.

Ceva nu e în regulă. Ar fi bine să mă liniștesc ca să pot gândi mai bine. Să mă gândesc. Să mă liniștesc și să mă gândesc. Ceva nu e în regulă.

Ceva nu e în regulă.

Dar nu știu ce anume nu-i în regulă. Capul îmi este împânzit de o beznă densă. Nu mă mai duce nicăieri. Degetele continuă să-mi tremure. Scot cheia din contact și încerc s-o introduc la loc, dar tremur prea tare și nu reușesc. La o nouă încercare, o scap pe jos. Mă aplec s-o ridic, dar nu izbutesc s-o apuc pentru că mașina se zgâlțâie prea tare. Când dau să mă aplec, mă izbesc puternic cu fruntea de volan.

Renunț, mă reazem de scaun și-mi acopăr fața cu mâinile. Izbucnesc în plâns. E tot ce pot face. Lacrimile îmi alunecă pe obraji, șiroaie. Sunt singură, închisă în cutiuța asta și nu pot să scap. E cea mai adâncă oră din noapte și bărbații continuă să zdruncine mașina. Încearcă s-o răstoarne.

Căderea Imperiului Roman, revolta indienilor din 1881, invadarea Poloniei de către Hitler și țărâmul vântului năprasnic

1. Căderea Imperiului Roman

Am observat că a început să bată vântul duminică după-amiază. Mai exact, la ora două și șapte minute.

Ca de obicei – adică așa cum fac mereu duminica după-amiază – stăteam la masa din bucătărie și-mi completam jurnalul cu întâmplările din cursul săptămânii, ascultând o muzică inofensivă. Îmi notam succint evenimentele din fiecare zi, iar duminica scriam totul cum trebuie în jurnal.

Tocmai terminasem trei zile, ajungând la marți, când am sesizat vuietul vântului care bătea cu putere pe la fereastră. M-am oprit din scris, am pus capacul la stilou, am ieșit pe terasă și am strâns rufele atârinate la uscat. Rufele fluturau în aer, cu un zgomot sec, ca niște cozi de cometă.

Vântul crescuse treptat în intensitate, fără ca eu să bag de seamă. Adică de dimineață – mai exact, la ora zece și patruzeci și opt de minute –, când am întins rufele pe terasă, nu era nicio adiere de vânt. Amintirea asta a mea e foarte puternică și exactă, ca un capac de furnal. Asta pentru că atunci mi-am zis: „Nu bate vântul deloc, nici nu e nevoie să prind rufele cu clești”.

Chiar nu era nici măcar o adiere de vânt.

După ce am împăturit rapid rufele, am închis bine toate geamurile din casă. Când am terminat, vântul nu se mai auzea deloc. Dincolo de fereastră, copacii tăcuți – cedri himalayeni și castani – se contorsionau ca un câine apucat de o mâncărime cruntă, fragmente de nori traversau cerul în mare grabă, ca niște mesageri secreți și

încrunțați, iar pe veranda de vizavi, câteva cămăși, abandonate ca niște orfani, se încolăciseră în jurul sârmei.

Ce mai, e furtună, mi-am zis eu.

Am deschis ziarul și m-am uitat la prognoza meteo, dar n-am văzut pe nicăieri vreun simbol de taifun. Probabilitatea de precipitații era chiar de zero la sută. Ar fi trebuit să fie o duminică pașnică și liniștită, ca Imperiul Roman în vremea lui de glorie.

Am oftat ușor, cam treizeci la sută, am împăturit ziarul, am aranjat hainele în dulap, mi-am turnat o cafea, ascultând mai departe muzica inofensivă, și am continuat să scriu în jurnal.

Joi seară m-am culcat cu prietena mea. Îi plăcea la nebunie să facă sex legată la ochi. În acest scop, avea mereu la ea, în geanta de la compania aeriană, o bucată de material.

Eu nu mă dau în vânt după chestii de-astea, dar ea era atât de drăguță legată la ochi, încât nu puteam obiecta. Așa suntem noi, oamenii, fiecare cu ciudățenia lui.

Cam asta am scris pe pagina dedicată zilei de joi. Optzeci la sută fapte, douăzeci la sută gânduri, asta e politica mea de ținere a jurnalului.

Vineri m-am întâlnit cu un vechi prieten într-o librărie din Ginza. Avea o cravată cu un model foarte ciudat. Zeci de numere de telefon pe un fundal în dungi...

... moment în care a sunat telefonul.

2. Revolta indienilor din 1881

Când a sunat telefonul, ceasul arăta ora două și treizeci și șase de minute. M-am gândit c-o fi ea – adică prietena mea, cea căreia îi place să fie legată la ochi. Rămăsese că vine duminică pe la mine și obiceiul ei era să dea mereu telefon înainte. Trebuia să cumpere de mâncare pentru cină. Hotărâserăm să mâncăm scoici înăbușite în acea seară.

În sfârșit, telefonul a sunat la ora două și treizeci și șase de minute. Îmi amintesc acest moment perfect, pentru că ceasul deșteptător stă chiar lângă telefon și de fiecare dată când sună telefonul, mă uit și la ceas.

Dar când am ridicat receptorul, n-am auzit decât vuietul vântului năprasnic.

Uuuuuuuuuu, șuiera vântul în receptor, așa cum vuiiau indienii la revolta din 1881, când au ars colibebele coloniștilor, au tăiat firele de telegraf și au violat-o pe Candice Bergen.

— Alo? am zis eu, dar vocea mea a fost înghițită în tumultul valurilor istoriei.

— Alo? am urlat eu în receptor, dar cu același rezultat.

Mi-am ciulit urechea și parcă am auzit o voce stinsă de femeie printre rafalele de vânt. Poate că mi se părea. Vântul era mult prea puternic. Și probabil că bizonii s-au cam împuținat.

Am stat o vreme cu receptorul la ureche fără să spun nimic. Îl țineam atât de strâns, încât credeam c-o să-mi rămână lipit de ureche. Însă după cincisprezece, douăzeci de secunde, la capătul unei crize violente, legătura s-a întrerupt, ca o viață curmată. A mai rămas doar liniștea, pustie și rece ca lenjeria albită excesiv.

3. Invadarea Poloniei de către Hitler

Măi, să fie, am oftat eu din nou și m-am întors la jurnalul meu. Mai bine mă grăbeam să-l termin cât mai repede.

Sâmbătă, diviziile armate ale lui Hitler au invadat Polonia. În Varșovia, bombardierele în picaj...

Ba nu. Nu-i așa. Hitler a invadat Polonia pe 1 septembrie 1939. Asta nu s-a întâmplat ieri. Ieri m-am dus la cinema după cină și am văzut-o pe Meryl Streep în *Alegerea Sofiei*. Hitler invadea Polonia în film.

În filmul ăsta, Meryl Streep divorțează de Dustin Hoffman, dar întâlnește în tren un inginer constructor interpretat de Robert De Niro și se recăsătorește. Un film foarte interesant.

Pe scaunele de lângă mine era un cuplu de liceeni care s-au atins reciproc pe burtă, încontinuu. Abdomenul de licean nu-i rău deloc. Am avut și eu odată așa ceva.

4. Și tărâmul vântului năprasnic

Când am terminat de completat jurnalul pe săptămâna trecută, m-am așezat în fața raftului cu discuri și am căutat ceva care să meargă cu o după-amiază de duminică în care bate vântul năprasnic. Într-un final, o alegere potrivită mi s-au părut un disc cu un concert pentru violoncel de Șostakovici și un album Sly and the Family Stone, pe care le-am ascultat pe rând.

Prin dreptul ferestrei zburau tot felul de lucruri. Un cearșaf alb a trecut în zbor de la est către vest ca silueta unui vrăjitor care fierbe buruieni. Un firmament lung și subțire din tablă își încovoia spinarea slăbănoagă ca un amator de sex anal.

Ascultam concertul pentru violoncel al lui Șostakovici și mă uitam pe fereastră, când telefonul a sunat din nou. Ceasul deșteptător de lângă el indica ora trei și patruzeci și opt de minute.

Am ridicat receptorul așteptându-mă să aud din nou vuietul năprasnic al vântului, ca un motor de Boeing 747, dar de data aceasta nici urmă de vânt.

— Alo! a zis ea.

— Alo! am zis și eu.

— Aș putea să vin pe la tine cu ce-am luat pentru mâncarea de scoici? a zis prietena mea. Se îndrepta spre mine cu scoicile și cu legătura pentru ochi.

— Sigur că da, dar...

— Ai oală de pământ?

— Am, i-am zis. Dar ce s-a întâmplat? Nu se mai aude vântul.

— S-a potolit deja. În Nakano s-a oprit la trei și douăzeci și cinci de minute, așa că ar trebui să se oprească în curând și la tine, nu?

— Probabil, am zis eu, am închis telefonul, am scos oala de pământ din raftul de deasupra bufetului și am spălat-o.

După cum prezisese ea, vântul s-a oprit pe neașteptate, la ora patru și cinci minute. Am deschis fereastra și m-am uitat afară. Un câine negru adulmeca cu înfrigurare pământul de sub geamul meu. A făcut asta preț de cincisprezece, douăzeci de minute, fără să se sature. Nu-mi dau seama ce-l putea îndemna să facă asta.

Lăsând asta la o parte, orânduirea și fața lumii nu se schimbaseră cu nimic față de cum erau înainte să înceapă vântul. Cedrii himalayeni și castanii stăteau netulburați pe terenul viran, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, rufele atârnav pe sârmă, corbii stăteau în vârful stâlpilor de telegraf și-și fluturau aripile lor zvelte și lucioase ca niște cărți de credit.

Între timp a apărut și prietena mea și s-a apucat de gătit. S-a dus în bucătărie, a spălat scoicile, a tăiat varza chinezească în bucăți mari, a aranjat niște *tofu* și a pregătit supa.

Am întrebat-o dacă nu cumva mă sunase la două și treizeci și șase de minute.

— Ba da, a răspuns ea, spălând orezul într-o strecurătoare.

— Nu se auzea nimic.

— Da, bătea vântul tare, a zis ea degajată.

Mi-am luat o bere din frigider și am băut-o sprijinit cu spatele de masă.

— Ce-o fi fost și cu vântul ăsta care a început să bată așa, dintr-odată, și apoi s-a oprit din senin? am întrebat-o eu.

— Nu știu, mi-a răspuns ea cu spatele la mine, desfăcând creveții cu unghiile. Sunt o mulțime de lucruri pe care nu le știm despre

vânt. Așa cum sunt multe lucruri pe care nu le știm nici despre istoria antică, fundul oceanului, cancer, univers sau sex.

— Hm, am făcut eu. Un răspuns foarte slăbuț. Dar cum discuția cu ea pe acest subiect nu părea să ajungă nicăieri, am renunțat și am privit mai departe procesul de pregătire al mâncării de scoici.

— Auzi, pot să te ating puțin pe burtă? am întrebat-o eu.

— Mai încolo, mi-a răspuns ea.

Până a fost gata mâncarea, am făcut câteva însemnări ale zilei de azi, care să-mi servească pentru jurnal, săptămâna viitoare. Arătau așa:

Căderea Imperiului Roman

Revolta indienilor din 1881

Invadarea Poloniei de către Hitler

Așa, săptămâna viitoare o să-mi pot aminti exact ce s-a întâmplat azi. Cu un sistem atât de meticulos am reușit să țin jurnalul ăsta timp de douăzeci și doi de ani, fără să ratez o zi. Fiecare fapt semnificativ are propriul său sistem. Așa trăiesc eu, fie că bate vântul, fie că nu.

Lederhosen

Ideea de a scrie seria de schițe incluse în această carte mi-a venit într-o vară, acum câțiva ani. Până atunci nu mă gândisem niciodată că aș vrea să scriu în stilul acesta, iar dacă ea nu mi-ar fi spus povestea – și nu m-ar fi întrebat dacă povestea ei ar putea fi subiect de roman – poate că n-aș fi scris această carte. Din acest punct de vedere, ea a fost cea care a scăpărat chibritul.

Însă a durat ceva vreme din momentul în care ea a scăpărat chibritul și până când focul a început să-mi mistuie corpul. Diversele lucruri presărate de-a lungul fitilului meu sunt foarte îndepărtate. Uneori sunt atât de îndepărtate, încât trec dincolo de propriul meu cod de conduită sau depășesc chiar și durata medie de viață a sentimentelor mele. În asemenea situații, chiar dacă focul ajunge la trupul meu, se poate întâmpla să nu-i mai găsesc nicio noimă. Dar de data aceasta, aprinderea s-a încadrat în limita de timp și, ca urmare, scriu acum aceste rânduri.

Povestea am auzit-o de la o fostă colegă de-a soției mele. În timpul școlii, ele nu fuseseră prea apropiate, dar, pe la treizeci de ani, s-au întâlnit din întâmplare și de atunci au început să se viziteze des. Uneori cred că, pentru un soț, nu pot exista niște ființe mai ciudate decât prietenele nevestei, dar pe ea am simpatizat-o de când am cunoscut-o. Era mare pentru o femeie, ca statură și alură era la fel ca mine. Preda ore de orgă electronică, dar își împărțea mare parte a timpului liber între înot, tenis sau schi și, prin urmare, era musculoasă și mereu bronzată frumos. La pasiunea de care dădea dovadă, se poate spune că era o maniacă cu diversele sporturi pe care le practica. În zilele libere, își făcea alergarea de dimineață, înota în bazinul încălzit din apropiere, juca tenis două, trei ore după-amiaza și mai făcea și gimnastică aerobică. Și mie îmi place sportul destul de mult, dar nu mă puteam măsura cu ea, nici calitativ, nici cantitativ.

Era maniacă, dar asta nu înseamnă că avea o atitudine bolnavă, încuiată sau agresivă față de alte lucruri. Dimpotrivă, era o fire liniștită, care nu stresa pe nimeni cu nimic. Atâta doar că trupul ei (cu psihicul adiacent) era ca o cometă care râvnește multă mișcare.

Nu știu dacă acesta era motivul, dar nu era căsătorită. Sigur – era ea cam masivă, dar destul de drăguță – avusese câteva relații, fusese cerută în căsătorie și chiar înclina către măritiș, dar tocmai în momentul în care trebuia să facă pasul, apărea întotdeauna o piedică neașteptată și toată povestea se sfârșea.

– Are ghinion, mi-a zis odată soția mea.

– Așa e, am consimțit eu.

Și totuși nu eram într-un totuț de acord cu părerea soției mele. Desigur, e foarte posibil ca o anumită parte din viață să stea sub semnul norocului și acesta să proiecteze pe pământul vieții noastre pete de umbră întunecată, dar acolo unde există voință – voință puternică, să alergi douăzeci de kilometri și să înoți trei eu cred că dacă ai exact scara potrivită, toate problemele se pot rezolva. Eu mi-am imaginat că ea nu se căsătorește pentru că, în inima ei, nu și-o dorește. Pe scurt, căsătoria nu se afla pe raza cometei sale de energie, sau cel puțin nu pe de-a întregul.

Prin urmare, își continua munca de profesor de orgă electronică, iar când avea timp liber se dedica sportului și întâlnea în mod regulat câte o dragoste cu ghinion.

Din anul doi de facultate, de când divorțaseră părinții ei, își închiriasse un apartament și locuia singură.

– Mama l-a lăsat pe tata, mi-a spus ea într-o zi. Din cauza unei perechi de pantaloni scurți.

– Pantaloni scurți? am zis eu mirat.

– E o poveste ciudată. E atât de ridicolă, încât nu prea o spun altora, dar ție ți-ar putea fi de folos, că ești scriitor. Vrei s-o ascuți?

– Chiar te rog.

Când a venit în vizită în acea după-amiază ploioasă de duminică, soția mea era plecată la cumpărături. Apăruse cu două ore mai devreme decât o așteptam.

— Îmi cer scuze, a zis ea. Mi s-a dus tenisul din cauza ploii și am rămas cu timp în plus. Acasă mă plictiseam singură și mi-am zis că mai bine ajung mai devreme. Sper că nu deranjez.

I-am spus că nu era niciun deranj. Eu n-aveam chef de lucru și mă uitam la un film la video, cu pisica pe genunchi. Am poftit-o înăuntru și am pus de o cafea. Cât ne-am băut cafelele, ne-am uitat împreună la ultimele douăzeci de minute din *Fălci*. Amândoi îl mai văzuserăm de câteva ori, așa că nu l-am urmărit cu prea mult interes. Ne-am uitat la el în lipsă de altceva.

Pe ecran a apărut *Sfârșit*, dar soția mea tot nu se întorsese, așa că am făcut puțină conversație cu ea. Am vorbit despre rechini, am vorbit despre mare, am vorbit despre înot. Soția mea tot nu apărea. După cum am spus și mai devreme, chiar n-aveam o impresie rea despre ea, dar cu siguranță n-aveam suficiente subiecte în comun cât să acoperim o oră de conversație. Cu alte cuvinte, era prietena soției mele, nu a mea.

Tocmai când începusem să mă foiesc și să mă gândesc să mai pun un film, ea a început dintr-odată povestea cu divorțul părinților. Nu prea înțeleg de ce deschisese acest subiect, care n-avea nicio legătură (eu nu reușesc să văd nicio legătură clară între înot și divorțul părinților ei) cu ce vorbisem până atunci. Un motiv sigur exista.

— Pantaloni scurți nu e exprimarea corectă, a continuat ea. Mai exact, se numesc *lederhosen*. Ai auzit de așa ceva?

— Pantalonii ăia pe care îi poartă nemții? Cu bretele?

— Exact. Tata a zis că vrea o pereche ca suvenir din călătorie. Pentru un om de vârsta lui, tata era destul de înalt și îi stătea bine în pantaloni scurți. De-asta îi și voia. Părerea mea e că acești *lederhosen* nu le vin bine japonezilor, dar fiecare cu gusturile lui.

Ca să înțeleg întreaga poveste, am întrebat-o cui anume i-a cerut tatăl ei să-i ia perechea de *lederhosen* și în ce circumstanțe.

— Scuză-mă, niciodată nu povestesc lucrurile în ordine. Dacă mai ai vreo nelămurire, întreabă-mă, fără nicio reținere, a zis ea.

I-am spus că așa am să și fac.

— Sora mai mică a mamei mele locuia pe atunci în Germania și a invitat-o pe mama în vizită pe la ea. Mama nu știa deloc germana și nu călătorise niciodată în străinătate, dar preda limba engleză de mult timp și i-a surâs ideea de a face un drum în afară. În plus, nici n-o văzuse de foarte multă vreme pe mătușa respectivă. I-a propus tatălui meu să-și ia liber zece zile și să meargă împreună în Germania, dar tata n-a reușit să obțină concediul, așa că mama a plecat singură.

— Atunci i-a cerut tatăl tău să-i aducă suvenir o pereche de *lederhosen*?

— Da, a zis ea. Mama l-a întrebat ce vrea să-i aducă, iar tata a zis că *lederhosen*.

— Aha!

După spusele ei, pe atunci, părinții ei erau relativ apropiați. Cel puțin nu mai urlau unul la celălalt în miezul nopții, iar tatăl nu mai pleca supărat de acasă zile întregi. Asta se întâmplase în repetate rânduri pe vremea când umbla după femei.

— Nu era un om rău și se ținea de serviciu cum trebuie, dar era cam fustangiu, a zis ea pe un ton relaxat, de parcă era vorba de un străin. Preț de o clipă am crezut chiar că tatăl ei murise, dar el era bine, sănătos.

— Dar atunci avea și tata niște ani, problemele astea dispăruseră și totul părea să meargă bine.

Însă lucrurile n-au mers atât de bine. Mama ei plănuise inițial o ședere în Germania de zece zile, dar și-a prelungit-o la o lună și jumătate fără să-i anunțe, iar când s-a întors, în sfârșit, în țară, s-a dus să stea la altă soră mai mică, în Osaka, și acasă n-a mai venit.

Nici ea, ca fiică, nici tatăl ei, ca soț n-au înțeles cum de se întâmplase asta. Până atunci mai existaseră certuri conjugale, dar mama ei era o femeie foarte răbdătoare – atât de răbdătoare încât, în unele cazuri, te întrebai dacă nu cumva îi lipsea imaginația –, prețuia foarte mult familia și își iubea fiica la nebunie. Pentru ei era de neimaginat să nu mai vină acasă și să nu mai ia legătura cu ei. Nu aveau nici cea mai vagă idee despre ce se întâmpla. Au telefonat de nenumărate ori la mătușa din Osaka, dar mama ei n-a răspuns la telefon și nu au reușit nici măcar s-o întrebe de ce se purta așa.

Intențiile ei s-au clarificat de-abia pe la mijlocul lui septembrie, la două luni după întoarcerea ei în țară. Într-o bună zi s-au pomenit că dă telefon și-i spune soțului: „Îți trimit actele de divorț și te rog să mi le înapoiezi semnate și ștampilate”. Tatăl a întrebat-o de ce făcea asta. Pentru că nu te mai iubesc, i-a răspuns ea prompt. El a întrebat-o dacă nu pot ajunge totuși la un compromis, dar ea i-a spus ferm că nici nu se pune problema.

Disputele, discuțiile și chestionările dintre ei au mai continuat la telefon două sau trei luni, dar mama ei n-a dat înapoi niciun pas. Într-un final, tatăl s-a resemnat și a acceptat divorțul. Până atunci, nu fusese niciodată în stare să adopte o poziție fermă, era slab și, oricum, tindea din fire să renunțe ușor la tot.

— Cred că pentru mine a fost un mare șoc, a zis ea. Dar șocul nu l-am avut doar de la divorțul în sine. Mi-am imaginat de mai multe ori că s-ar putea întâmpla asta și, din punct de vedere emoțional, eram deja pregătită. Dacă ar fi divorțat pur și simplu, nu cred că aș mai fi fost atât de derutată. Dar problema a fost că mama nu l-a părăsit doar pe tata, ci și pe mine. Am fost foarte confuză și profund rănită. Înțelegi?

Am dat din cap că da.

— Până atunci, fusesem mereu de partea mamei și cred că mă bucuram de încrederea ei. Și totuși ea l-a părăsit pe tata, cu tot cu mine, fără niciun fel de explicație plauzibilă. Mi s-a părut un lucru

oribil și multă vreme n-am putut s-o iert. I-am scris nenumărate scrisori în care îi ceream o explicație cum se cuvine, dar ea n-a suflat o vorbă în legătură cu asta, nici măcar că ar vrea să mă vadă.

A întâlnit-o pe mama ei de-abia după trei ani. S-au văzut la înmormântarea unei rude. Ea terminase facultatea și își începuse viața ca profesoară de orgă electronică, iar mama ei preda engleza la o școală pregătitoare.

După înmormântare, mama a venit la ea și i-a mărturisit că nu vorbise cu ea până atunci pentru că nu știuse cum să abordeze problema.

— Nu înțelegeam nici eu prea bine ce se întâmpla, i-a spus ea. Dar motivul au fost acei pantaloni scurți.

— Pantaloni scurți? a întrebat și ea mirată, exact ca mine.

Până în acel moment, crezuse că n-o să mai vrea să vorbească niciodată cu mama ei, dar până la urmă curiozitatea a învins supărarea. A mers cu mama ei într-o ceainărie, așa cum erau, în hainele de doliu, și a ascultat povestea cu pantalonii scurți la un pahar de *ice tea*.

Magazinul care comercializa acești pantaloni se afla într-un mic orașel, la o oră de mers cu trenul de Hamburg. Sora mamei ei se interesase de acest magazin.

— Toți nemții spun că este cel mai bun magazin de *lederhosen*. Sunt foarte bine croiți și nu sunt nici prea scumpi, îi spusese ea.

Mama ei a luat trenul singură și a plecat spre acel oraș ca să-i ia soțului suvenir o pereche de *lederhosen*. În compartiment mai era un cuplu de nemți, cu care s-a conversat în engleză. Când le-a spus „merg să iau cadou o pereche de *lederhosen*”, cei doi au întrebat-o la ce magazin se duce. Ea le-a comunicat numele magazinului, iar aceștia i-au spus în cor: „Bună alegere. Este cel mai bun”. Astfel, i-au reconfirmat alegerea.

Era o zi foarte plăcută de început de vară. Râul care traversa orașul susura răcoros și iarba verde de pe malurile sale se unduia în bătaia

vântului. Străzile vechi, pietruite coteau agale, mergând la nesfârșit, iar peste tot se zăreau pisici. A intrat într-o cafenea care i-a ieșit în cale, a mâncat o prăjitură cu brânză în locul mesei de prânz și a băut o cafea. Orașul era frumos și liniștit.

Terminase de băut cafeaua și se juca cu pisicile, când a venit proprietarul și a întrebat-o încotro mergea. Ea i-a spus că venise să cumpere *lederhosen*, iar acesta a luat o bucată de hârtie și i-a schițat o hartă către magazin.

— Vă mulțumesc, i-a spus ea.

E minunat să călătorești singură, și-a zis ea, cutreierând străzile pietruite. Și-a dat seama că era prima ei călătorie de una singură din toți cei cincizeci și cinci de ani ai săi. Cât s-a plimbat singură prin Germania, nu a simțit nici măcar o dată tristețe, spaimă sau plictiseală. Toate priveliștile erau proaspete, toți oamenii amabili. Toate acele experiențe au trezit în ea, pe rând, senzații latente, nefolosite timp îndelungat. Toate lucrurile pe care le prețuia ea – soțul, fiica, familia – erau acum pe cealaltă parte a globului. Nicio grijă nu o apăsa.

A găsit ușor magazinul cu *lederhosen*. Era o prăvălie mică și veche, fără vitrină sau firmă țipătoare, iar prin geamul de sticlă se vedeau șirurile de pantaloni. A deschis ușa și a intrat.

În magazin lucrau doi bătrâni. Măsurau materialul și notau ceva într-un caiet, vorbind în șoaptă. Partea din spate, despărțită printr-o draperie, era folosită ca atelier și dinăuntru se auzea țăcănitul monoton al mașinilor de cusut.

— Cu ce vă putem ajuta, doamnă? a întrebat bătrânul mai înalt în germană, ridicându-se.

— Aș dori o pereche de *lederhosen*, a răspuns ea în engleză.

— Pentru dumneavoastră, doamnă? a întrebat el într-o engleză stricată.

— Nu, e cadou pentru soțul meu, care e în Japonia.

— Aha, a zis bătrânul și a rămas pe gânduri câteva clipe. Deci soțul dumneavoastră nu este aici.

— Nu, e în Japonia, a răspuns ea.

— Atunci avem o problemă, a zis bătrânul, alegându-și cuvintele cu grijă. Nu putem vinde produse unui client inexistent.

— Dar soțul meu există, i-a spus ea.

— Aveți dreptate. Soțul dumneavoastră există, sigur că da, a spus bătrânul în grabă. Îmi cer scuze, nu vorbesc bine engleza. Încercam să spun că, dacă soțul dumneavoastră nu este aici, atunci nu îi putem vinde *lederhosen*.

— De ce? a întrebat ea zăpăcită.

— Aceasta este politica firmei. *Prinzip*. Vedem care este măsura clientului pentru *lederhosen*, facem mici retușuri și apoi vindem. Așa ne conducem afacerea de mai bine de o sută de ani. Cu această politică am reușit să ne clădim încrederea.

— Dar eu am venit din Hamburg până aici special ca să cumpăr pantaloni și am pierdut o jumătate de zi.

— Ne pare rău, doamnă, a zis bătrânul cu sinceră părere de rău, dar nu putem face o excepție. În această lume nesigură, nimic nu este mai greu de câștigat și mai ușor de pierdut ca încrederea.

Femeia a oftat și a zăbovit puțin în ușa. S-a străduit să găsească un punct slab în spusele bătrânului. În acest timp, bătrânul mai înalt i-a explicat situația celui mai scund. Cel din urmă a încuviințat cu *ja, ja* de câteva ori. Erau diferiți ca statură, dar aveau exact aceeași expresie.

— Ce-ar fi să facem în felul următor? a propus ea. Găsesc o persoană cu aceeași conformație ca soțul meu și o aduc înapoi. Probați pantalonii pe el, faceți ce retușuri credeți de cuviință, iar eu îi cumpăr.

Bătrânul mai înalt a privit-o cu gura căscată.

— Doamnă, dar tot ar fi o încălcare a regulilor. Pantalonii ar fi purtați de către altcineva, de soțul dumneavoastră. Iar noi știm asta.

Ne pare rău, nu putem.

— Dar voi nu trebuie să știți nimic. O să-i vindeți persoanei respective o pereche de *lederhosen*, iar eu o s-o cumpăr de la el. În felul acesta, politica firmei nu are nimic de suferit. Nu am dreptate? Vă rog să vă gândiți bine. Eu nu cred că voi mai ajunge vreodată în Germania și dacă ratez acum șansa să cumpăr *lederhosen*, nu-i voi avea niciodată.

— Aha, a făcut bătrânul, a căzut din nou pe gânduri câteva clipe și i-a explicat situația celui mai scund. Când a terminat de explicat, bătrânul scund a spus ceva în germană. A urmat un schimb de replici, la sfârșitul căruia bătrânul mai înalt i-a spus:

— De acord, doamnă. Facem o excepție – este o excepție, totuși – și ne hotărâm să nu știm nimic despre ce se întâmplă. Nu avem mulți clienți care să bată drumul din Japonia și să vină special la noi să cumpere *lederhosen*. Nu se poate spune că noi, nemții, n-am fi isteți. Vă rugăm să găsiți cât mai repede o persoană de talia soțului dumneavoastră. Asta a spus și fratele meu.

— Vă mulțumesc, a zis ea, apoi și-a exprimat recunoștința și față de frate, în germană. *Das ist so nett von Ihnen.*

*

Ea – adică fiica, cea care îmi povestea mie întâmplarea – s-a oprit în acest punct, și-a sprijinit mâinile pe birou și a oftat. Eu mi-am terminat cafeaua, care se răcise între timp. Continua să plouă, iar soția mea tot nu se întorsese. N-aș fi putut prezice în niciun fel în ce direcție putea evolua povestea.

— Și ce s-a întâmplat, am zis eu, nerăbdător să aud deznodământul poveștii, a găsit pe cineva de statura tatălui tău?

— Mda, a zis ea, fără nicio expresie pe față. A găsit. S-a așezat pe o bancă și a privit oamenii care treceau, a ales un bărbat leit ca statură

cu tata și care părea amabil și, fără niciun da sau ba – adică persoana respectivă nu știa deloc engleză –, l-a dus în magazin.

– A trecut direct la acțiune, am zis eu.

– Chiar nu înțeleg. În Japonia se comporta mereu normal, ca un adult, a zis ea oftând. În fine, bărbatul respectiv a primit toate explicațiile de la patroni și a acceptat cu bucurie să le servească drept model. S-a îmbrăcat în *lederhosen*, iar cei doi au făcut modificările necesare. În tot acest timp, bărbatul și cei doi bătrâni au glumit în germană și au râs. După o jumătate de oră, când au terminat, mama era hotărâtă să divorțeze.

– Nu prea pricep, am zis eu. S-a întâmplat ceva în acea jumătate de oră?

– Nu, nu s-a întâmplat nimic. Cei trei nemți au glumit veseli și atât.

– Atunci cum de s-a hotărât să divorțeze?

– Asta n-a reușit să înțeleagă nici măcar mama. A fost și ea foarte derutată. Tot ce știe e că, privindu-l pe acel bărbat îmbrăcat în *lederhosen*, a simțit cum spumegă înăuntrul ei o greață de nesuportat față de tata. Nu putea face nimic. Bărbatul acela îmbrăcat în *lederhosen* – cu excepția culorii pielii – era leit ca statură cu tata. Forma picioarelor, a abdomenului, până și părul rar erau la fel. Iar acel om părea foarte fericit în perechea nouă de *lederhosen*, fâțându-se și râzând. Privindu-l, mama a simțit cum înăuntrul ei se concretiza o senzație, până atunci, vagă. Atunci a știut că îl urăște pe tata din toată inima.

Soția mea s-a întors de la cumpărături și, chiar și după ce au început să vorbească, eu tot la *lederhosen* mă gândeam. Am mâncat toți trei, am băut puțin, dar eu tot la asta eram cu gândul.

– Iar acum n-o mai urăști pe mama ta? am întrebat-o eu discret, când soția mea se ridicase puțin de la masă.

— Nu, n-o mai urăsc. Nu suntem foarte apropiate, dar măcar n-o mai urăsc.

— Pentru că ți-a spus povestea cu perechea de *lederhosen*?

— Da. Așa cred. După ce am ascultat totul, n-am mai putut s-o urăsc. N-aș putea să-ți explic de ce, dar sunt convinsă că e datorită faptului că suntem amândouă femei.

Am încuviințat.

— Atunci, dacă tăiem partea cu pantalonii și ar rămâne doar cea cu femeia care își câștigă independența la capătul unei călătorii, ai mai fi iertat-o pe mama ta că te-a abandonat?

— Nu, a răspuns ea categoric. Pantalonii sunt esențiali în toată povestea.

— Așa mă gândeam și eu.

O pereche de *lederhosen* pe care tatăl ei nici măcar n-a primit-o.

Arderea hambarelor

Am cunoscut-o la o nuntă și ne-am împrietenit. Asta se întâmpla acum trei ani. Diferența de vârstă dintre noi era destul de mare, ea avea douăzeci de ani, eu treizeci și unu. Însă asta nu era o problemă majoră. Pe atunci, aveam o mulțime de lucruri cu care să-mi bat capul și, sincer să fiu, n-aveam timp să mă gândesc la amănunte precum vârsta. Pe ea nu a preocupat-o așa ceva de la bun început. Eu eram căsătorit, dar nici aceasta nu era o problemă. Ea părea să privească vârsta, familia sau venitul ca pe niște lucruri pur inerente, așa cum sunt mărimea piciorului, tonalitatea vocii sau forma unghiilor. Pe scurt, era vorba de lucruri care nu se schimbau cu nimic doar gândindu-te la ele. În această privință avea dreptate.

Studia pantomima sub îndrumarea renumitului profesor nu-știu-cum și își câștiga pâinea ca model pentru reclame. Venitul de pe urma modellingului era foarte modest, deoarece nu-i prea plăcea și refuza mereu ofertele cu care venea agentul său. Restul se compensa, în mare parte, prin amabilitatea numeroșilor ei iubiți. Bine, nu știu nimic sigur. Am pus cap la cap frânturi din ce spunea și așa mi-am imaginat că stă situația.

Eu nu sugerez că se culca cu bărbați pentru bani. Poate că uneori ce făcea ea se apropia foarte mult de asta. Chiar și-așa, nu era o problemă esențială. Esențialul consta în ceva foarte simplu. Tocmai această simplitate, deschisă și fără nicio logică, atrăgea un anumit fel de oameni. Aceștia vedeau simplitatea sa și simțeau nevoia să reverse asupra ei sentimentele complicate dinăuntrul lor. Nu reușesc eu să explic prea bine, dar în mare, cam despre asta e vorba. Se poate spune că ea trăia întreținută de această simplitate.

Sigur, nu putea să continue așa la nesfârșit. Dacă ar fi ținut-o tot așa, ar fi dat peste cap întreaga orânduire a universului. Asta nu se putea întâmpla decât într-un anumit loc și într-o anumită perioadă. Era aidoma „cojitului mandarinelor”.

Să vă povestesc despre „cojitul mandarinelor”.

Când ne-am cunoscut prima dată, mi-a spus că învață pantomimă.

„Aha”, a fost reacția mea. Nu am fost foarte mirat, pentru că, în ultima vreme, toate fetele se ocupă cu câte ceva. În plus, nici nu părea genul care să se dedice unui lucru și care să-și perfecționeze talentul.

Apoi ea a interpretat „cojitul mandarinelor”. „Cojitul mandarinelor” se referă, literalmente, la cojit de mandarine. În stânga ei era un bol de sticlă plin vârf cu mandarine, iar în dreapta un vas pentru coji. Acesta era cadrul – în realitate nu era nimic. A luat o mandarină imaginară, a cojit-o încet, a mâncat-o bucată cu bucată și a scuipat sâmburii. Când a terminat-o, a strâns resturile, le-a învelit în coajă și le-a pus în vasul din dreapta. A repetat mișcările de nenumărate ori. Așa, descris în cuvinte, nu pare a fi mare lucru, dar după ce-am privit-o cu ochii mei timp de zece, douăzeci de minute – stăteam la bar și vorbeam, iar ea își continua „cojitul mandarinelor” fără să-și conștientizeze mișcările –, mi s-a părut că realitatea începe să fie înghițită. Era o senzație foarte stranie. Demult, când Eichmann a fost judecat de tribunalul israelian, s-a spus că cea mai bună pedeapsă ar fi să-l închidă într-o cameră și să-i scoată încet-încet, tot aerul din ea. Nu știu cum a murit până la urmă, dar mi-am amintit brusc de el.

– Chiar pari talentată, i-am spus eu.

– Ei na, e foarte simplu. Nu-i vorba de niciun talent. Pe scurt, nu trebuie să te gândești că mandarina există, trebuie doar să uiți că nu există. Asta e tot.

– E Zen.

De atunci am început s-o îndrăgesc.

Nu mă întâlneam cu ea foarte des, doar o dată, de cel mult două ori pe lună. Îi dădeam telefon și o invitam undeva. Mâncam, mergeam să bem în vreun bar și discutam aprins. Eu o ascultam pe

ea, ea pe mine. Nu aveam aproape niciun subiect de conversație în comun, dar asta nu ne preocupa. Eram un fel de prieteni. Sigur, eu achitam toate notele de plată. Se întâmpla ca și ea să mă sune pe mine, dar, de obicei, atunci când nu avea bani și era înfometată. În asemenea momente, mânca incredibil de mult.

Când eram cu ea, mă relaxam foarte tare. Dădeam uitării munca de care nu aveam chef, toate chestiunile mărunte și fără capăt, oamenii stupizi care veneau cu idei la fel de stupide. Avea darul de a face acest lucru posibil. Cuvintele ei nu aveau cine știe ce semnificație profundă. Se întâmpla uneori doar să dau din cap, fără să ascult o vorbă din ce spunea. Dar vorbele ei îmi dădeau un sentiment liniștitor, de parcă priveam nori lunecând pe cer, în depărtare.

Și eu îi povesteam tot felul de lucruri, de la intime la generale. Spuneam foarte sincer ce gândeam. Poate că și ea lăsa cuvintele mele să-i treacă pe lângă urechi, dând doar uneori din cap. Și chiar dacă făcea asta, pe mine nu mă deranja deloc. Eu nu căutam la ea înțelegere și compasiune, ci o anumită stare de spirit.

Într-o primăvară, cu doi ani în urmă, tatăl ei a murit de inimă, iar ei i-a revenit o sumă frumușică de bani. Cel puțin asta mi-a spus ea. Cu acești bani a zis că vrea să călătorească în Africa de Nord. N-am înțeles de ce tocmai în Africa de Nord, dar se întâmpla să cunosc o fată care lucra la ambasada Algeriei și i-am făcut cunoștință cu ea. Prin urmare, a plecat în Algeria. S-a întâmplat ca tot eu s-o conduc până la aeroport. Avea la ea doar o geantă de voiaj prăpădită, cu câteva lucruri de schimb. Când și-a lăsat bagajul la cală, arăta de parcă se întorcea în Africa de Nord, nu de parcă era primul ei drum într-acolo.

— Chiar te mai întorci în Japonia? am întrebat-o eu în glumă.

— Sigur că mă întorc, mi-a răspuns ea.

S-a întors după trei luni. Era mai slabă cu trei kilograme și foarte bronzată. Venea însoțită de noul ei iubit. Se cunoscuseră într-un

restaurant din Alger. Cum în Algeria sunt foarte puțini japonezi, cei doi s-au apropiat foarte repede și, până la urmă, au devenit iubiți. Din câte știam eu, era primul ei iubit adevărat.

Avea peste douăzeci și cinci de ani, era înalt, avea o ținută impecabilă și vorbea foarte îngrijit. Nu avea un chip prea expresiv, dar putea fi catalogat drept un bărbat frumos și părea destul de simpatic. Avea mâini mari și degete lungi.

Știu atâtea despre el pentru că am mers să-i întâmpin la aeroport. Într-o bună zi, m-am trezit cu o telegramă din Beirut care conținea doar data și numărul zborului. Am înțeles din asta că voia s-o iau de la aeroport. După ce a aterizat avionul – care, din cauza condițiilor nefavorabile, a întârziat patru ore, timp în care eu am citit trei săptămânale în cafenea –, cei doi au apărut la braț. Arătau ca niște tineri căsătoriți. Mi l-a prezentat și am dat mâna din reflex. A fost o strângere de mână puternică, tipică celor care au petrecut mult timp în străinătate. Am mers apoi la un restaurant. Ea a zis că îi e poftă de *tendon*¹ și asta a mâncat, iar noi doi am băut bere.

Mi-a spus că lucrează în comerț, dar nu mi-a dat niciun alt detaliu despre munca sa. Poate că nu era dispus să vorbească sau poate că s-a abținut, gândindu-se că m-ar plictisi, nu prea mi-am dat seama. Sincer să fiu, nu țineam să ascult povești despre comerț și atunci nici eu nu l-am întrebat nimic. Neavând altceva de discutat, mi-a vorbit despre condițiile de siguranță din Beirut și despre alimentarea cu apă din Tunis. Părea să știe foarte multe lucruri legate de multe locuri, de la Africa de Nord și până la Orientul Mijlociu.

Când a terminat de mâncat, ea a căscat puternic și s-a văitat că-i e somn. Ai fi zis că e în stare să adoarmă pe loc. Am uitat să vă spun că asta era un obicei prost de-al ei, să i se facă somn indiferent unde era. Tipul s-a oferit s-o ducă până acasă cu taxiul. Eu le-am spus că iau trenul înapoi, pentru că era mai rapid. Chiar nu am înțeles de ce mă puseseră să bat drumul până la aeroport.

— Mă bucur că ne-am cunoscut, mi-a spus el, cumva pe un ton de scuză.

— Și eu.

De atunci l-am mai întâlnit de câteva ori. Dacă dădeam din întâmplare de ea pe stradă, sigur era și el. Când mă întâlneam cu ea, o aducea cu mașina. Conducea o mașină sport de fabricație germană, gri metalizat, impecabilă. Eu nu mă pricep deloc la mașini și nu pot să vă explic în detaliu, dar era genul care ar fi apărut într-un film alb-negru de Fellini. Nu era o mașină pe care să o aibă un angajat de rând.

— Sigur e putred de bogat, i-am zis eu o dată.

— Da, a zis ea destul de neinteresată. Da, sigur e.

— Atât de rentabil o fi să lucrezi în comerț?

— În comerț?

— Așa mi-a zis el, că lucrează în comerț.

— Atunci așa o fi. Dar... nu prea înțeleg. Nu pare să se spetească muncind. Doar dă telefoane și se vede cu niște oameni.

Ca în *Marele Gatsby* de Fitzgerald, mi-am zis eu. Misterul unui tânăr care, nu știi ce face, dar e plin de bani.

*

Prin iulie, într-o după-amiază de duminică, am primit un telefon de la ea. Soția mea plecase de dimineață în vizită pe la niște rude și rămăsesem singur. Era o duminică frumoasă, cu cer senin, iar eu mâncam mere și priveam camforul din grădină. Mâncasem în acea zi șapte mere. Mi se mai întâmplă uneori să mi se facă așa, o poftă morbidă. Sau poate că era un soi de premoniție.

— Noi suntem prin apropiere, putem să trecem pe la tine? a zis ea.

— Noi? am repetat eu.

— Eu și cu el.

— Da, sigur.

— Bine, ajungem într-o jumătate de oră, a zis ea și a închis.

Am mai zăcut puțin pe canapea, apoi am făcut un duș și m-am bărbierit. În timp ce mă ștergeam, m-am curățat în urechi. Am ezitat un pic dacă să fac curat prin cameră sau nu și până la urmă, am renunțat la idee. Nu aveam timp destul să fac ordine cum trebuie și mi-am zis că mai bine nu mă mai apuc deloc dacă tot nu pot să termin. Peste tot prin cameră erau împrăștiate cărți, reviste, scrisori, discuri, creioane și pulovere, totuși nu era mizerie. Tocmai terminasem ceva de lucru și nu mai aveam chef să fac nimic. M-am așezat pe canapea și am mai mâncat un măr, uitându-mă la camfor.

Au apărut după ora două. Am auzit mașina sport oprindu-se în fața casei. Am ieșit în prag și am văzut-o cu capul scos pe geamul mașinii gri metalizat, făcându-mi cu mâna. I-am arătat unde să parcheze în curtea din spate.

— Am ajuns! m-a anunțat ea zâmbitoare. Purta o cămașă subțire prin care i se contura forma sfârcurilor și o fustă scurtă, oliv.

El era îmbrăcat cu un sacou subțire, bleumarin. Parcă avea un aer puțin diferit față de prima dată, dar asta se datora probabil bărbii nerase de două zile. Era neras, dar în cazul lui nu avea un aspect neîngrijit, ci îi umbrea doar puțin obrazul. Când a ieșit din mașină, și-a scos ochelarii de soare și i-a pus în buzunarul de la piept.

— Ne cerem scuze că deranjăm într-o zi liberă, a zis el.

— Nu-i niciun deranj. Fiecare zi la mine e ca una liberă și oricum mă plictiseam de unul singur, i-am spus eu.

— Am adus mâncare, a zis ea și a luat de pe bancheta din spate o pungă mare, din hârtie albă.

— Mâncare?

— Nu e mare lucru. Ne-am gândit că ar fi frumos să venim cu ceva, dacă tot cădem duminica pe nepusă masă, zise el.

— Mulțumesc. Chiar am mâncat doar mere de dimineață până acum.

Am intrat în casă și am întins mâncarea pe masă. Era un asortiment grozav. Sandvișuri cu friptură de vită, salată, somon afumat, înghețată de afine, toate în cantități mari. Cât le-a mutat ea pe farfurii, eu am scos din frigider o sticlă de vin alb și am desfăcut-o. Parcă era o petrecere ad-hoc.

— Hai să mâncăm. Sunt lihnită, zise ea, înfometată ca de obicei.

Am ronțăit sandvișuri, am mâncat salată și ne-am delectat cu somonul afumat. Când am terminat sticla de vin, am scos din frigider niște cutii de bere. Frigiderul meu este întotdeauna burdușit cu bere la cutie. Un prieten de-al meu are o mică firmă și-mi dă ieftin din surplusul de cupoane de bere.

Rezist și eu să beau bere destulă, dar el nu s-a schimbat deloc la față, oricât ar fi turnat pe gât. A băut și ea vreo câteva. În mai puțin de o oră masa s-a umplut de un număr impresionant de cutii goale. Ea a ales câteva discuri din raft și a pus pick-upul pe schimbare automată. Miles Davis a început să cânte *Airegin*.

— Un Garrard cu schimbare automată e o raritate în ultima vreme, a zis el.

I-am explicat că sunt fan al schimbării automate și că a fost foarte greu să găsesc un Garrard bun. El a ascultat politicos, dând din cap.

După ce am discutat un timp despre sisteme audio, el a tăcut puțin, apoi a zis:

— Am niște iarbă, ce zici, fumezi?

Am ezitat câteva clipe. Mă lăsasem de fumat doar de o lună și eram într-o perioadă destul de critică. Nu știam ce efect ar fi avut marijuana în aceste momente. Până la urmă, m-am hotărât să fumez. A pescuit de pe fundul unei pungi de hârtie niște frunze negre, învelite în poleială, le-a rulat într-o foiță de țigară și a umezit lipiciul cu limba. A aprins-o cu bricheta, a tras de câteva ori ca să se asigure că s-a aprins bine și mi-a dat-o mie. Era marijuana de calitate. Am tras fiecare câte un fum și am trecut țigara de la unul la altul, fără să

spunem nimic. S-a terminat Miles Davis și a început o colecție de valsuri de Johann Strauss. O alegere ciudată, dar nu tocmai rea.

După ce am terminat țigara, ea s-a văitat că-i e somn. Nu dormise suficient, mai și băuse trei beri și fumase iarbă. Chiar devine foarte somnoroasă. Am dus-o la etaj și am culcat-o în pat. Mi-a cerut să-i împrumut un tricou. Cum i l-am dat, s-a dezbrăcat, rămânând doar în chiloți, și-a tras tricoul pe cap și s-a întins în pat. Până să apuc s-o întreb dacă nu-i e frig, ea dormea deja dusă. Am clătinat din cap și am coborât.

Când am ajuns în sufragerie, iubitul ei rula o a doua țigară de iarbă. Juca tare, tipul. Mie îmi venea să mă culcușesc lângă ea și să trag un pui de somn, dar nu puteam. Am fumat împreună a doua țigară cu marijuana. Valsurile lui Johann Strauss nu se terminaseră încă. Nu știu de ce, dar mi-am amintit de o scenetă jucată la școală. Eu am interpretat rolul unui bătrân mănușar la care vine un pui de vulpe. Dar puiul de vulpe nu are suficienți bani ca să cumpere mănuși.

„Nu-ți ajung banii de mănuși”, zic eu. Aveam un rol negativ.

„Dar mamei mele îi este foarte frig. I-au crăpat lăbuțele de ger. Vă rog frumos”, zice vulpița.

„Nici gând. Vino când ai bani destui. Atunci...”

— Mai incendiez hambare.

— Poftim? am zis eu. Nu fusesem atent și am crezut că n-am auzit bine.

— Mai incendiez hambare, a repetat el.

M-am uitat la el. Își plimba vârful unghiei pe modelul brichetei. Și-a umplut apoi plămâni cu fum, l-a ținut vreo zece secunde și i-a dat drumul încet. Fumul a plutit în aer ca ectoplasma. Mi-a întins țigara cu marijuana.

— Marfă bună, nu? zise el.

Am încuviințat.

— Am adus-o din India. Am ales numai marfă de calitate. Când o fumez, îmi amintesc tot felul de lucruri. Lumini, mirosuri. Calitatea amintirilor...

A făcut o pauză și a pocnit ușor de câteva ori din degete, căutând cuvintele potrivite.

— ... se schimbă, a continuat el. Nu crezi?

I-am spus că da. Eu tocmai îmi aminteam murmurul vocilor de pe scenă și mirosul vopselei cu care fusese pictat decorul de carton.

— Spune-mi ce era cu hambarele, am zis eu.

Și-a ridicat privirea către mine. Pe chipul lui nu se citea nicio expresie.

— Pot să-ți povestesc? zise el.

— Sigur.

— E foarte simplu. Le stropesc cu benzină și arunc un chibrit aprins. Buf și s-a terminat. În cel mult cincisprezece minute au ars din temelii.

— Și... am zis eu și am tăcut. Nici eu nu găseam cuvintele potrivite. De ce să arzi hambare?

— Ți se pare ciudat?

— Nu știu. Tu arzi hambare, eu nu. Între noi e o diferență evidentă și, decât să încerc să aflu care este cel ciudat, prefer să clarific această diferență. În plus, tu ai fost cel care a deschis discuția despre hambare.

— Așa e, zise el. Ai perfectă dreptate. Apropo, n-ai cumva niște discuri cu Ravi Shankar?

I-am spus că nu.

Tipul a rămas o vreme absent. Minteia lui părea să se curbeze ca o bucată de plastilină. Sau poate că mintea mea era cea care se curba.

— Ard cam un hambar la două luni, a zis el și a pocnit din nou din degete. Țsta mi se pare cel mai bun ritm. Evident, pentru mine, vreau să zic.

Am dat din cap ambiguu. Ritm?

— Apropo, hambarele astea sunt ale tale? l-am întrebat eu.

Mi-a aruncat o privire extrem de nedumerită.

— De ce mi-aș arde hambarele? Și ce te face să crezi că aș avea eu atâtea hambare?

— Vrei să spui că dai foc la hambarele altora?

— Da. Sigur că da. Sunt hambarele altora. De-asta și e, pe scurt, o infracțiune. O infracțiune foarte clară, cum e și ce facem noi acum cu iarba asta.

Eu am tăcut, cu coatele sprijinite pe brațele scaunului.

— Cu alte cuvinte, pun foc unor hambare care se află în proprietatea altor persoane. Desigur, le aleg pe cele care nu ar produce un foc mare. Eu nu urmăresc să provoc niciun incendiu. Eu vreau doar să ard hambare.

Am dat din cap și am stins țigara.

— Dar dacă te prind, o cam încurci. Se califică totuși ca incendiere și ai putea primi condamnare la închisoare.

— Nu mă prinde nimeni, zise el degajat. Torn benzina, scapăr chibritul și o tai imediat. Mai departe privesc totul prin binoclu. Nu mă prind ei. În primul rând nu se agită polițiștii pentru un prăpădit de hambar ars.

Așa o fi, mi-am spus eu. Oricum, cine s-ar gândi că un bărbat tânăr, cu o ținută impecabilă, care conduce o mașină străină, s-ar putea ține de ars hambare?

— Și ea știe? l-am întrebat eu, arătând cu degetul spre etaj.

— Nu știe nimic. Adevărul e că, în afară de tine, n-am mai spus nimănui. Nu-i genul de lucru pe care să-l spun cui nimeresc.

— Și de ce mie?

Și-a întins degetele de la mâna dreaptă și s-a scărpinat la obraz. Barba a scos un sunet sec, ca de insectă care merge pe o hârtie subțire, bine întinsă.

— Tu scrii romane și m-am gândit că te interesează tipurile comportamentale ale oamenilor. Și mai cred că scriitorii, înainte să

emită o judecată cu privire la un anumit lucru, îl pot aprecia așa cum este. Iar dacă nu vor să-l aprecieze, mă aștept atunci să-l accepte ca atare. De-asta ți-am spus ție. Și chiar simțeam nevoia să spun cuiva.

Am dat din cap, dar, sincer să fiu, n-am înțeles cum anume să accept asta ca atare.

— Probabil că felul în care pun problema e ciudat, zise el, întinzându-și palmele în dreptul feței și împreunându-le încet, dar în lume sunt multe hambare și parcă toate așteaptă să le ard. Sunt multe hambare, ridicate pe malul mării sau în mijlocul câmpurilor de orez. În cincisprezece minute ar arde complet, de parcă nici n-ar fi existat vreodată. Nimeni nu le-ar plânge. Ar dispărea și-atât.

— Iar tu încerci să judeci dacă nu e cumva un lucru inutil.

— Eu nu judec nimic. *Așteaptă* să fie arse. Eu doar accept treaba asta. Înțelegi? Eu doar îmi asum o sarcină care oricum așteaptă să fie îndeplinită. Cum e și ploaia. Plouă. Se umflă râurile. Apa mătură tot ce-i stă în cale. Judecă apa ceva? Înțelegi, eu nu sunt înclinat către lucruri imorale. Eu cred în moralitate. Este o putere extrem de importantă pentru existența umană. Fără ea, omenirea nu ar mai exista. Pot chiar să spun că moralitatea contrabalansează simultaneitatea.

— Simultaneitatea?

— Adică eu sunt aici și sunt și acolo. Sunt în Tokyo și, în același timp, și în Tunis. Eu sunt cel care acuză, eu sunt cel care iartă. Există o asemenea balanță, fără de care nu cred că am putea trăi. E ca un fel de închizătoare. Fără ea, ne-am desprinde și ne-am împrăștia, literalmente, care încotro. Tocmai pentru că există, simultaneitatea devine posibilă.

— Adică arderea hambarelor este o faptă morală?

— Nu chiar. Este o faptă menită să întrețină moralitatea. Dar uită de moralitate, nu este esențială aici. Ce vreau eu să spun e că lumea-i plină de asemenea hambare. Eu am hambarele mele, tu pe ale tale. E adevărat. Eu am fost peste tot în lume. Am trecut prin toate

experiențele. Am fost de nenumărate ori la un pas de moarte. Nu că aș fi mândru. Dar gata! De obicei sunt tăcut, când fumez iarbă vorbesc prea mult.

Am rămas așa, fără să spunem nimic, ca secătuiți. Nu prea știam ce și cum să spun. Mă simțeam de parcă stăteam pe scaun în tren și priveam peisajele stranii care se perindau pe la geam cu viteză. Mă simțeam atât de împrăștiat, încât nu mai pricepeam mișcările fiecărei părți din mine. Însă încă mai aveam noțiunea corpului meu. Se putea numi simultaneitate. Eram o dată eu, cel care gândea, și eu, cel care mă privea gândind. Timpul bătea cu precizie, în poliritm.

— Vrei o bere? l-am întrebat eu puțin mai târziu.

— Da, mulțumesc.

Am adus din bucătărie patru cutii și niște brânză Camembert. Am băut fiecare câte două beri și am mâncat brânză.

— Când ai ars ultimul hambar? l-am întrebat eu.

— Păi, zise el și se gândi puțin, strângând ușor în mână cutia goală de bere. Astă-vară, la sfârșitul lui august.

— Și data viitoare când o să fie?

— Nu știu, nu am un program fix. Nu pun semn în calendar și apoi stau și aștept. Când îmi vine, ard hambarul.

— Dar nu se întâmplă să-ți iasă în cale un hambar numai bun de ars taman când îți vine cheful, nu?

— Bineînțeles că nu, zise el calm. Le aleg din timp pe cele bune.

— Îți faci stoc.

— Da.

— Pot să te mai întreb ceva?

— Te rog.

— Te-ai hotărât deja care o să fie următorul?

Porțiunea de pe frunte, dintre ochi, i s-a umplut de cute. A expirat pe nas, cu un șuielat.

— Da, m-am hotărât.

Mi-am băut încet berea rămasă, fără să mai zic nimic.

— E un hambar foarte bun. De mult n-am mai găsit unul care să merite cu adevărat. Chiar azi am fost acolo în recunoaștere.

— Asta înseamnă că e pe-aproape.

— Foarte aproape.

Aici s-a încheiat discuția despre hambare.

La cinci, și-a trezit iubita și și-a cerut scuze pentru vizita inoportună. Băuse o cantitate considerabilă de bere, dar era perfect treaz. A scos mașina din curtea din spate.

— O să arunc un ochi după hambar, i-am spus eu la plecare.

— Da, zise el. Oricum, e aproape.

— Ce hambar? se amestecă ea.

— Ei, discuție între bărbați, zise el.

— Măi să fie! exclamă ea.

Apoi cei doi au dispărut.

M-am întors în sufragerie și m-am întins pe canapea. Pe masă erau împrăștiate toate lucrurile posibile. Am luat de pe jos bluza de molton, mi-am tras-o pe cap și am adormit buștean.

Când m-am trezit, era întuneric. Era șapte.

În cameră stăruiau bezna albăstruie și mirosul puternic de iarbă. Era un întuneric straniu, neuniform. Tolănit pe canapea, am încercat să-mi amintesc restul scenetei de la școală, dar n-am putut. Reușea puiul de vulpe să ia mânușile?

M-am ridicat de pe canapea, am deschis geamul și am aerisit, apoi m-am dus în bucătărie și mi-am făcut o cafea.

*

În ziua următoare, m-am dus la librărie și am cumpărat o hartă a orașului. Era o hartă doar cu contururi, la scara 1:20 000, care cuprindea și cele mai neînsemnate drumeaguri. Cu ea în mână, am colindat zona din jurul casei și am marcat poziția fiecărui hambar cu un X. În trei zile, am acoperit împrejurimile pe o rază de patru

kilometri. Locuiam la periferie și în zonă mai erau încă multe case de agricultori. Prin urmare, și numărul hambarelor era măricel, șaisprezece cu totul.

Hambarul pe care voia să-l ardă trebuia să fie unul dintre acestea. Judecând după ce spusese el, și anume că e „foarte aproape”, puteam să fiu absolut sigur că n-avea cum să fie mai departe de atât de casa mea.

Am inspectat apoi cu atenție starea fiecăruia dintre cele șaisprezece hambare în parte. Le-am exclus, în primul rând, pe cele care erau prea aproape de casele oamenilor și pe cele lângă care erau sere. Am mai exclus hambarele în care erau unelte sau chimicale și care păreau folosite. Sigur n-ar fi vrut să ardă unelte sau chimicale.

Mai rămăseseră cinci. Cinci hambare bune de ars. Sau cinci hambare care puteau arde nestingherit. În cincisprezece minute ar fi fost scrum și nimănui nu i-ar fi părut rău după ele. Nu reușeam să-mi dau seama pe care avea de gând să-l ardă. La mijloc mai era și o chestiune de gust. Eram extrem de curios să aflu pe care îl alesese.

Am desfăcut harta și am șters toate X-urile, lăsându-le doar pe cele cinci. Înarmat cu echer, raportor și compas, am ieșit din casă și am dat roată celor cinci hambare, apoi m-am întors și am stabilit cea mai scurtă rută între ele. A fost o treabă laborioasă, deoarece drumul era întortocheat, mergând de-a lungul unor fire de apă și coline. Distanța finală a fost de 7,2 km, fără eroare, deoarece am făcut măsurătoarea de mai multe ori.

În dimineața următoare, la ora șase, am parcurs ruta aceea echipat în trening și pantofi de jogging. Și pentru că în fiecare dimineață alergam oricum șase kilometri, unul în plus n-a însemnat un efort prea mare. Peisajul nu era deloc rău, iar cele două intersecții cu calea ferată nu mă țineau în loc.

Mai întâi am dat un ocol terenului de sport al facultății din apropiere și am alergat trei kilometri pe un drumeag nepavat, care mergea de-a lungul unui pârau. Am trecut de primul hambar și am

ieșit apoi din pădurice. A urmat o pantă lină și am ajuns la al doilea. Puțin mai departe erau niște grajduri cu cai de curse. Caii s-ar fi putut speria de foc și ar fi putut face zarvă. Dar atât. Nimeni n-ar fi pățit nimic.

Al treilea și al patrulea hambar erau ca niște gemeni bătrâni și urâți. Se aflau la o distanță de două sute de metri unul de altul. Ambele erau vechi și murdare. Dacă tot era să ardă, mai bine ardeau împreună.

Ultimul era lângă o intersecție cu calea ferată, chiar la kilometrul șase. Era complet abandonat. Pe peretele dinspre calea ferată, era bătut în cuie un panou din tablă cu reclamă la Pepsi. Clădirea – nici măcar nu cred că o pot numi clădire – era în paragină. Arăta exact cum spusese el, de parcă aștepta să i se pună foc.

Am zăbovit puțin în fața acestui ultim hambar, am tras adânc aer în piept de câteva ori, apoi am traversat calea ferată și m-am întors acasă. Mi-a luat treizeci și unu de minute și treizeci de secunde. Am făcut apoi duș și am mâncat. M-am întins pe canapea, am ascultat un disc, după care m-am apucat de lucru.

Timp de o lună am alergat pe aceeași rută în fiecare dimineață. Totuși niciun hambar nu a ars.

Uneori chiar mă gândeam că, de fapt, el încercase să mă determine pe mine să ard unul. De când îmi băgase în cap această imagine, ea căpăta proporții, se umfla ca o anvelopă de bicicletă în care pompezi aer. Mă trezeam gândindu-mă uneori că, decât să stau și să aștept să-i dea foc, mai bine scăpăram eu bățul de chibrit și terminam mai repede cu toată povestea. La urma urmei, era vorba doar de o coșmelie veche.

Sigur, asta era din cauză că mă gândeam eu prea mult. De fapt, eu n-aș fi ars niciun hambar. Oricât s-ar fi dilatat în capul meu imaginea unui hambar în flăcări, eu nu sunt genul de om care să facă așa ceva. El face asta, nu eu. Poate că-și schimbase planurile. Sau poate că era

prea ocupat și nu avea timp să-i dea foc. Nici cu ea nu mai luasem deloc legătura.

A venit luna decembrie, toamna s-a sfârșit, iar aerul de dimineață sfredelea pielea. Hambarele erau la locul lor, cu acoperișurile acoperite de brumă. Păsările treceau în zbor prin păduricea înghețată, cu fâlfâit puternic de aripi. Lumea mergea mai departe, neschimbată.

*

Data următoare l-am întâlnit la jumătatea lui decembrie, anul trecut, cu puțin înainte de Crăciun. Oriunde mergeai, te întâmpinau colinde. Ieșisem în oraș ca să cumpăr tot felul de cadouri pentru tot felul de oameni. Eram pe la Nogizaka și am dat de mașina lui. Fără îndoială, era mașina lui sport, gri metalizat. Avea număr de înmatriculare de Shinagawa și o mică zgârietură lângă farul stâng. Era oprită în parcare a unei cafenele. Nu mai strălucea la fel de intens ca prima dată. Avea un aspect mai tern. Bine, poate că fusese o iluzie. Eu am tendința de a-mi reconstrui amintirile după cum îmi place. Am intrat în cafenea fără să ezit.

Înăuntru era întunecat și mirosea a cafea tare. Nu prea se auzeau oameni vorbind. Se asculta muzică barocă în surdină. L-am zărit imediat. Stătea singur, la geam, și bea *café au lait*. Era atât de cald, încât ți se abureau ochelarii, dar el nu-și dăduse jos haina de cașmir. Nu își scosese nici fularul.

Am ezitat puțin, neștiind ce să fac, dar, până la urmă, m-am decis să-l abordez. M-am gândit să nu-i spun că-i văzusem mașina în față. Intrasem din întâmplare în cafenea și tot din întâmplare îl zărisem.

— Pot să mă așez? l-am întrebat eu.

— Sigur că da. Te rog, a zis el.

Am purtat apoi o conversație ușoară, nu prea animate. Pe lângă faptul că oricum nu aveam subiecte de discuție în comun, mai și

părea că se gândește la cu totul altceva și totuși nu cred nici că-l deranja prezența mea. Mi-a povestit despre un port din Tunisia și despre creveții care se pescuiau acolo. Nu vorbea din obligație, chiar mi-a povestit serios despre creveți. Dar povestea s-a terminat dintr-odată și n-a mai continuat, ca un pârâiaș firav, înghițit de nisip.

A chemat chelnerul făcându-i semn cu mâna și a mai comandat un *café au lait*.

— Apropo, ce s-a întâmplat cu hambarul? am aruncat eu întrebarea.

Un zâmbet slab i-a fluturat în colțul buzelor.

— Îți mai amintești de chestia asta, a zis el, apoi a scos o batistă, s-a șters la gură și a băgat-o la loc în buzunar. Sigur că i-am dat foc. A ars din temelii. Am făcut după cum am zis.

— Și era aproape de casa mea?

— Da. Chiar foarte aproape.

— Când?

— La vreo zece zile după ce am fost atunci în vizită pe la tine.

I-am povestit cum mi-am însemnat eu pe hartă locația hambarelor și despre faptul că alergam pe acolo o dată pe zi.

— De-asta nu văd cum ar fi putut să-mi scape.

— Ce meticulos ești! a zis el amuzat. Meticulos și rațional. Dar sigur ți-a scăpat. Se mai întâmplă. Când ceva e prea aproape, îți scapă din vedere.

— Nu prea înțeleg.

Și-a aranjat cravata, apoi și-a privit ceasul.

— Prea aproape, a zis el. Hai că trebuie să plec. Mai vorbim despre asta altă dată, pe îndelete, da? Îmi cer scuze, dar sunt așteptat.

Nu mai aveam niciun motiv să-l rețin. S-a ridicat și și-a băgat în buzunar țigările și bricheta.

— Apropo, de atunci ai mai văzut-o? mă întrebă el.

— Nu, deloc. Tu?

— Nici eu. Nu reușesc să iau legătura cu ea. Nu e în apartamentul ei, nu dau de ea nici la telefon, nu se mai duce de mult nici la orele de pantomimă.

— O fi plecat pe undeva. S-a mai întâmplat de câteva ori.

Și-a vârât mâinile în buzunar și a rămas cu privirea ațintită la masă.

— O lună și jumătate, fără un ban? Ea nu prea are habar cum să se descurce.

A pocnit din degete de câteva ori, cu mâinile în buzunarele de la haină.

— Știu foarte bine că nu are absolut niciun ban. Nu are niciun prieten adevărat. Are agenda plină ochi, dar toate sunt niște simple nume. Nu are la cine să apeleze. Doar în tine avea încredere. Și nu spun asta din politețe. Chiar cred că pentru ea erai cineva cu totul aparte. Cât să mă facă gelos. Vorbesc serios. Eu n-am fost niciodată gelos până acum, a zis el și a oftat ușor, apoi și-a mai privit o dată ceasul. Gata, plec. Sper să ne mai vedem.

Am dat din cap, dar n-am reușit să spun nimic. Mereu pățesc așa. În fața acestui bărbat îmi pierd cuvintele.

Am încercat de multe ori numărul ei de telefon. Era deconectat pentru neplată. M-am îngrijorat și m-am dus la ea acasă. Încuiat. Cutia ei poștală era burdușită cu fluturași publicitari. Administratorul nu se zărea pe nicăieri, drept pentru care n-am avut cum să aflu dacă mai locuia acolo. Am rupt o foaie din agendă, am scris pe ea „te rog să mă cauți”, m-am semnat și am băgat-o în cutia poștală. Nu m-a căutat.

Data următoare când am trecut pe acolo, pe plăcuța de pe ușă era scris alt nume. Am ciocănit, dar n-a răspuns nimeni. Administratorul tot nu era de găsit.

Atunci am renunțat. Asta se întâmpla acum aproape un an.

A dispărut cu desăvârșire.

*

Încă mai alerg în fiecare dimineață pe lângă cele cinci hambare. Nu a ars niciunul de pe lângă casa mea și n-am auzit să fi ars vreunul nici prin altă parte. Decembrie a venit din nou, păsările de iarnă trec în zbor pe deasupra capului. Iar eu îmbătrânesc.

Mă mai gândesc uneori, în întunericul nopții, la hambare care ard din temelii.

Monstrul verde

Când soțul meu a plecat, ca de obicei, la serviciu, eu am rămas acasă, fără nimic de făcut. Nu eram în stare nici măcar să mă gândesc de ce să mă apuc. M-am așezat pe scaunul de lângă fereastră și am contemplat grădina prin crăpătura perdelei. Nu făceam asta dintr-un motiv anume, pur și simplu o priveam așa, fără țintă, în lipsă de altceva. În acest timp, speram să-mi vină o idee. Dintre toate lucrurile din grădină, mă uitam în special la un copac, un stejar. Dintotdeauna mi-a plăcut acest copac. L-am plantat când eram mică și l-am privit crescând. Îl consideram prietenul meu. I-am și vorbit de nenumărate ori.

Probabil că și în acel moment îi vorbeam, în gând. Nu-mi amintesc ce anume îi spuneam. Nu știu nici cât am rămas acolo, timpul fuge când privesc grădina. De data asta însă cred că am stat foarte mult, pentru că afară se întunecase de-a binelea. Când m-am dumirit, de undeva, din depărtare, se auzea un sunet foarte straniu, înfundat. La început am crezut că mi se pare mie. Era ca un presentiment întunecat, țesut de trupul meu. Mi-am ținut respirația și am ciulit urechile. Se apropia de mine, încet, dar sigur. N-aveam nici cea mai vagă idee ce putea fi, dar avea o rezonanță de rău augur, care îmi făcea pielea de găină.

Într-un sfârșit, pământul de la rădăcina stejarului a început să se umfle, de parcă un lichid vâscos stătea să țâșnească la suprafață. Mi-am ținut din nou respirația.

Pământul s-a despicat, movilița de țărână a căzut în lături, iar dinăuntru și-a făcut apariția ceva care semăna cu o gheară ascuțită. Mi-am încleștat pumnii și l-am ținut cu privirea. Ceva e pe cale să se întâmple, mi-am spus eu. Unghia scurma pământul voinicește, iar gaura se lărgea puțin câte puțin. În cele din urmă, dinăuntru s-a ivit un monstru verde.

Era acoperit cu solzi verzi, strălucitori. Când a ieșit, s-a scuturat de pământ. Avea nasul ciudat de lung și, spre vârf, nuanța de verde se adâncea treptat. Vârful în sine era ascuțit și subțire ca un bici. Doar ochii erau ca de om, de mă treceau toți fiorii. Erau foarte expresivi, ca ai mei sau ca ai tăi.

Monstrul s-a apropiat încet de intrare și a ciocănit la ușă cu nasul lui subțire. Cioc, cioc, cioc, a rezonat sunetul sec în toată casa. M-am furișat tiptil într-un colț al camerei, ca să nu mă dau în vileag. Nu puteam nici măcar să țip. Nu era nicio casă primprejur, iar soțul meu se întorcea de la muncă de-abia spre miezul nopții. Nu puteam nici măcar să fug pe ușa din spate, deoarece casa noastră avea o singură ușă, la care acum bătea un monstru verde și scârbos. Mi-am ținut respirația, prefăcându-mă că nu sunt acolo și am așteptat ca monstrul să se lase păgubaș și să plece. Dar acesta nu s-a lăsat. Și-a subțiat și mai mult vârful nasului, l-a vârât în gaura cheii și a început să cotrobăie pe-acolo. A descuiat-o cât ai clipi. Cheia s-a învârtit în broască și ușa s-a crăpat ușor, lăsând să i se întrevadă nasul. Nasul acela a rămas mult timp acolo inspectând camera, ca un șarpe care-și ițește capul, cercetând situația. Dacă aș fi avut acum un cuțit și aș fi fost lângă ușă, i l-aș fi retezat din rădăcină, mi-am zis eu. Am în bucătărie o sumedenie de cuțite bine ascuțite. Monstrul a rânjit, de parcă ar fi știut ce gândesc. Ar fi fost în zadar, în zadar, a zis monstrul verde. Felul în care vorbea era straniu, de parcă nu-și amintea prea bine cuvintele. E ca o coadă de șopârlă. Ori de câte ori îl tai, crește la loc, la loc, de fiecare dată mai puternic, puternic și mai lung. Degeaba îl tai, tai. Apoi monstrul și-a învârtit ochii timp îndelungat, ca doi titirezi.

Oare poate să citească gândurile? Dacă-i pe-așa, am dat de belea, mi-am zis eu. Nu suportam ideea să știe cineva ce gândesc, mai ales când acel cineva era un monstru sinistru. Tot corpul mi s-a acoperit de sudoare rece. Oare ce are de gând să-mi facă? Dacă vrea să mă mănânce? Sau dacă vrea să mă târască după el sub pământ? În orice

caz, mi-am zis eu, e bine că nu e totuși atât de hidos, încât nici să nu te poți uita la el. Din solzii verzi se iveau niște mâini și picioare subțirele, rozalii, cu unghii lungi, care erau chiar drăgălașe, în plus, dacă mă uitam mai bine, monstrul ăsta nu părea să aibă vreo intenție rea sau dușmănoasă.

Este evident, zise el, înclinându-și capul într-o parte. Când și-a mișcat capul, solzii verzi au clănțănit, ca o măsuță plină cu cești de cafea, care tremură ușor. Vai, ce cumplit, cum să vă mănânc? Eu n-am nicio intenție rea sau dușmănoasă, cum să am așa ceva, ceva? a zis el. E clar, știe absolut tot ce gândesc.

Doamnă, doamnă, eu am venit aici ca să vă cer mâna. Înțelegeți? M-am târât până aici special, din adâncuri, adâncuri. A fost tare greu. Am sfredelit mult pământul. Mi s-au rupt și câteva unghii. Dacă aș fi avut vreun gând rău, vreun gând rău, vreun gând rău, mă mai chinuiam eu atât? Am venit până aici pentru că vă iubesc, vă iubesc nespus de mult. Acolo, în adâncuri, adâncuri, mă gândeam numai la dumneavoastră. N-am mai rezistat și m-am târât, târât până aici. Toți au încercat să mă oprească. Dar eu nu mai puteam rezista. Mi-a trebuit mult curaj, curaj. Dacă ziceați despre mine, ce monstru impertinent, ce tupeu să vină la mine să-mi ceară mâna?

Și nu e așa? mi-am zis eu, în mintea mea. Ce monstru cu tupeu, să vină la mine să mă curteze!

Atunci, chipul său a fost năpădit de tristețe. Solzii și-au schimbat culoarea în purpuriu. Mai mult, părea chiar că s-a mai micșorat un pic. Stăteam cu mâinile încrucișate și îl priveam cum se micșora. Probabil că monstrul ăsta se schimbă în funcție de sentimente. Poate că, sub acest aspect sinistru, se ascundea un suflet fragil, ca o bezea proaspăt scoasă din cuptor. Dacă așa stăteau lucrurile, eu aveam de câștigat. Mi-am propus să mai încerc o dată. Păi nu ești doar un monstru prăpădit? m-am gândit eu din nou, cu voce atât de tare, că mintea mea a rezonat puternic. *Păi nu ești doar un monstru prăpădit?* Solzii lui se făceau purpurii văzând cu ochii. Ochii i s-au umflat, de

parcă ar fi absorbit toată răutatea mea, i-au ieșit din orbite ca două smochine și din ei au început să cadă niște lacrimi mari și roșii.

Nu-mi mai era frică de el. Am încercat să-mi imaginez o scenă pe cât puteam de crudă. L-am legat fedeleș cu sârmă de un scaun, i-am smuls solzii cu o pensetă ascuțită, unul câte unul, am înroșit vârful unui cuțit ascuțit în foc și i l-am înfipt în pulpițele moi și rozalii, adânc, în mușchi, am luat un ciocan de lipit încins și i-am străpuns ochii umflați ca două smochine. La fiecare lucru pe care mi-l imaginam, monstrul se zvârcolea în agonie, se tânguia și suferea, de parcă toate i se întâmplau în realitate. Vărsa lacrimi colorate, din el picura pe podea un lichid vâscos, iar din urechi îi ieșea un fum cenușiu cu miros de trandafiri. Mă privea cu ochii lui umflați, muștrători. Doamnă, vă rog, fie-vă milă, nu vă mai gândiți la astfel de lucruri urâte! a zis el cu tristețe. Nu am nicio intenție rea. Nu v-aș face niciun rău. Eu vă iubesc! Dar eu n-am plecat urechea la spusele lui. Și știi că nu glumesc, tu ai apărut dintr-odată la mine în grădină, mi-ai descuiat ușa fără permisiune și ai intrat la mine în casă, am gândit eu. Nu te-am invitat eu să vii. Eu am dreptul să mă gândesc la ce vreau și cât vreau! Prin urmare, m-am gândit la lucruri și mai cumplite. I-am chinuit trupul cu toate mașinăriile și instrumentele posibile și l-am ciopârțit în toate chipurile. N-am trecut cu vederea nicio metodă de a tortura și de a face să se zvârcolească o ființă vie. Măi, monstrule, tu nu prea cunoști femeile! Pot să născocesc asemenea lucruri la nesfârșit. Dar între timp, silueta lui a început să piară, chiar și nasul său strașnic de verde s-a micșorat, ajungând ca o rămă. Monstrul s-a zvârcolit pe podea, a deschis gura și a dat să-mi spună ceva. Parcă voia să-mi transmită ceva solemn, un mesaj vechi, extrem de important, de care uitase. Gura i s-a oprit totuși, cu durere, iar până la urmă a pălit și a dispărut. S-a subțiat ca o umbră la apus, lăsând să plutească în aer doar cei doi ochi umflați și triști. Degeaba faci asta, am gândit eu. Poți să te uiți cât vrei, că nu-ți ajută la nimic. Nu poți să spui nimic, nu poți să faci nimic. Gata, s-a

terminat cu tine! În acel moment, ochii au dispărut și ei în neant, iar întunericul nopții a invadat camera în tăcere.

Treburi de familie

Probabil că e un lucru des întâlnit în lume, dar mie de la bun început nu mi-a plăcut logodnicul surorii mele mai mici. Cu cât treceau zilele, cu atât începeam să mă îndoiesc de ea, pentru că se hotărâse să se mărite cu un asemenea bărbat. Sincer să fiu, eram chiar dezamăgit.

Sau poate că am eu vederi prea înguste.

Cel puțin asta părea să creadă sora mea despre mine. Noi n-am discutat niciodată pe șleau, dar se prinsese că nu prea îl plac și acest lucru părea s-o irite.

— Tu ai niște vederi prea înguste, mi-a zis ea odată, când discutam despre spaghete. Se referea la faptul că aveam vederi înguste în ceea ce privește spaghetetele.

Evident, problema nu erau spaghetetele. Puțin mai înainte fusese pe la noi logodnicul ei și clar la el se referea. Pastele erau, ca să zic așa, un substitut în cearta noastră.

Totul a început într-o duminică la prânz, când mi-a propus să ieșim în oraș să mâncăm spaghete. Chiar aveam poftă, așa că am acceptat. Am mers la un restaurant drăguț, recent deschis, din fața gării. Eu am comandat o porție cu vinete și usturoi, iar ea cu busuioc. Cât am așteptat mâncarea, eu am băut bere. Până atunci, nicio problemă. Era mai, era duminică și vremea era frumoasă.

Problema au fost spaghetetele, absolut dezastruoase. Pastele erau făinoase la suprafață și tari înăuntru, iar untul folosit, niciun câine nu s-ar fi atins de el. Am reușit să mănânc jumătate, dar apoi am chemat chelnerița și i-am spus să strângă restul.

Sora mea îmi mai arunca un ochi din când în când, dar n-a zis nimic și și-a mâncat pe îndelete porția, până nu a mai lăsat nimic în farfurie. În acest timp eu am băut o a doua bere, uitându-mă pe geam.

— Nu era nevoie să faci atâta caz și să lași mâncarea în farfurie, mi-a zis ea după ce chelnerița a strâns masa.

— Au fost nasoale, i-am răspuns eu simplu.

— Dar nu cât să lași jumătate în farfurie. Puteai să te forțezi și tu un pic.

— Dacă vreau să mănânc, mănânc, dacă nu, nu. E stomacul meu, nu al tău.

— Locul ăsta de-abia s-a deschis, îți dai seama că oamenii de la bucătărie încă nu s-au acomodat. Ai putea să fii și tu puțin mai tolerant, a zis sora mea, luând o gură din cafeaua de-abia servită, slabă și deloc îmbietoare.

— Poate. Dar cred că e mai înțelept să lași o mâncare proastă în farfurie, i-am explicat eu.

— Când te-ai făcut tu așa deștept?

— Hai nu te pune cu gura pe mine, i-am zis eu. Ce-ai, ești pe stop?

— Mai ține-ți gura! N-ai niciun drept să-mi spui așa ceva!

— Ce te șifonezi atâta? Că doar știu și când ți-a venit prima dată. Nu îți întârziase prea mult și te-ai dus cu mama la doctor?

— Dacă nu taci odată, te pocnesc cu geanta!

Mi-am dat seama că se enervase de-a binelea, așa că am tăcut.

— În general, ai niște vederi foarte înguste asupra lucrurilor, a zis ea, punându-și frișcă – dovadă că era execrabilă – în cafea. Găsești numai defecte și critici tot, nici nu încerci să vezi și partea bună. Dacă ceva nu se ridică la standardele tale, nu vrei să ai de-a face. E foarte enervant.

— E viața mea, nu a ta.

— Așa știi tu să rănești pe alții și să provoci necazuri. Până și când te masturbezi.

— Poftim? am zis eu mirat. Cum adică?

— În liceu te masturbai tot timpul și murdăreai așternuturile. O făceai conștient. Și se curăță foarte greu. Nu puteai și tu să ai grijă

măcar să nu le pătezi? Uite, asta se cheamă să provoci necazuri altora.

— O să am grijă, am zis eu. Dar repet, eu am viața mea și unele lucruri îmi plac, altele nu. Asta e, nu?

— Dar rănești, să știi, zise ea. De ce nu vrei să depui un pic de efort? De ce să nu încerci să vezi și partea bună a lucrurilor? De ce nu te abții măcar un pic? De ce nu crești?

— Ba cresc, i-am răspuns eu puțin lezat. Mă și abțin și văd și partea bună a lucrurilor. Doar că nu ne uităm noi la aceleași lucruri.

— Asta se cheamă că ești încrezut. De-aia nici la douăzeci și șapte de ani n-ai și tu o iubită ca lumea.

— Ba am prietenă.

— *Cu care doar te culci.* Ce, n-am dreptate? E bine așa, să îți schimbi partenera de pat o dată pe an? Ce sens mai are toată povestea asta fără înțelegere, sentimente, atenție? E tot ca și cum te-ai masturba.

— Ba nu le schimb o dată pe an, am zis eu fără vlagă.

— Cam tot aia e. Încearcă să gândești și tu mai serios, să ai o viață mai responsabilă. Să fii adult.

Aici, discuția s-a încheiat. Orice-aș fi spus mai apoi, ea nu mi-a mai răspuns la nimic.

Nu înțelegeam prea bine cum ajunsese ea să aibă părerea asta despre mine. Până acum un an, conviețuise fericită cu stilul meu de viață cu totul iresponsabil și cred că – dacă nu mă înșală până și simțurile – chiar mă admira. Începuse să mă critice de când se vedea cu logodnicul.

Asta nu mi se părea drept. Noi ne știam de douăzeci și trei de ani. Eram frați buni, puteam vorbi pe față despre orice și nu ne certam niciodată. Ea știa că mă masturbam, eu știam când îi venise ciclul prima dată. Ea știa când am cumpărat eu prezervative prima oară (aveam șaptesprezece ani), eu știam când și-a cumpărat ea prima dată lenjerie de dantelă (avea nouăsprezece ani).

Eu mă mai întâlneam cu prietene de-ale ei (nu mă culcam cu ele, desigur), ea se vedea cu prieteni de-ai mei (cred că nu se culca cu ei). În fine, așa am crescut noi. Într-un an de zile, această relație de prietenie s-a schimbat calitativ. Când mă gândeam la asta, simțeam cum mă enervez.

Am lăsat-o la un magazin din fața gării, unde voia să se uite la pantofi și m-am întors acasă singur. Am sunat-o pe prietena mea. N-am găsit-o. Era de așteptat. Nu poți să suni o fată duminica la ora două după-amiază, s-o inviți în oraș și să ai și succes. Am pus receptorul în furcă, am răsfoit agenda și am încercat numărul altei fete, o studentă pe care o cunoscusem într-o discotecă. Era acasă.

— Hai să bem ceva, i-am propus eu.

— E de-abia două ceasul, a zis ea fără chef.

— Ora nu-i problemă. Cât bem noi, se înserează. Știu un bar perfect de unde să vedem asfințitul. Dacă n-ajungem până în trei, nici nu prindem locuri libere.

— Ce om fandosit!

Și totuși a ieșit cu mine, probabil de drăguță ce era. Am mers cu mașina de-a lungul coastei, puțin după Yokohama și am ajuns la un bar pe malul mării, așa cum îi promisesem. Am băut patru pahare de I.W. Harper cu gheață, iar ea trei *daiquiri* de banane – *daiquiri* de banane! Apoi am privit asfințitul.

— Mai poți să conduci după ce ai băut atâta? m-a întrebat ea îngrijorată.

— Stai liniștită, eu cu alcoolul sunt sub nivel.

— Sub nivel?

— Din patru pahare de-abia ajung la normal. Așa că stai liniștită.

— Dacă zici tu...

Ne-am întors apoi la Yokohama și am mâncat, iar în mașină ne-am sărutat. I-am propus să mergem la un hotel, dar a zis că nu poate.

— Am tampon.

— Păi, scoate-l!

— Pe bune, e de-abia a doua zi.

Măi, să fie! mi-am zis. Ce zi! Dacă-i pe-așa, mai bine mă vedeam de la bun început cu prietena mea. Îmi propusesem să petrec o zi pendelete numai cu sora mea și-mi lăsasem toată duminica liberă. S-a dus totul naibii.

— Îmi pare rău. Să știi că nu te mint, zise fata.

— Nu-i nimic, nu-ți face probleme. Nu e vina ta. E vina mea.

— E vina ta că sunt pe stop? zise ea cu o față nedumerită.

— Nu, mă refeream la momentul ales, i-am spus eu. Nu era clar? De ce să fie vina mea că unei fete pe care nici nu prea o știam îi venise ciclul?

Am dus-o cu mașina până acasă la ea, în Setagaya. Pe drum, ambreiajul a scos un sunet surd, dar enervant. E clar, trebuie s-o duc la mecanic, mi-am zis eu, oftând. Era o zi tipică în care nimic nu mergea bine, toate mergeau prost, în lanț.

— Pot să-ți mai lansez o invitație în curând? am întrebat-o eu.

— Să ieșim împreună? Sau la hotel?

— Și una, și alta, am zis eu senin. Merg mână în mână. Ca pasta și periuța de dinți.

— Așa e, o să mă mai gândesc.

— Foarte bine, gânditul împiedică îmbătrânirea minții.

— Tu unde stai? Poate vin eu pe la tine.

— Nu se poate, stau cu sora mea. Avem o înțelegere, eu nu aduc fete, ea nu aduce bărbați.

— Chiar e sora ta?

— Da. Data viitoare îți aduc o copie după buletinul ei.

Fata a izbucnit în râs.

Am condus-o cu privirea până a dispărut pe poarta casei, apoi am pornit motorul și m-am întors acasă, cu urechea ciulită la ambreiaj.

Acasă era întuneric beznă. Am descuiat, am aprins lumina și am strigat-o pe sora mea. Nu era pe nicăieri. Pe unde o fi umblând la

zece noaptea? m-am întrebat eu. Am căutat ziarul de seară, dar nu l-am găsit. Era duminică.

Am scos o bere din frigider, am luat-o în sufragerie cu un pahar, am pornit combina și am pus la pick-up un disc nou cu Herbie Hancock. Beam bere și așteptam să se audă muzica din boxe. Am tot așteptat, dar nimic. De-abia atunci mi-am amintit că de trei zile era stricată combina. Se alimenta cu curent, dar nu reda niciun sunet.

Nici la televizor nu puteam să mă uit. Aveam un receptor TV care scotea sunetul prin combină.

Neavând încotro, m-am hotărât să mă uit la televizor fără sunet și să beau bere. Dădeau un film vechi de război, cu temuta Afrika Korps a lui Rommel de pe frontul din Africa. Tunurile bubuiau în surdină, mitralierele împrăștiau gloanțe mute, iar oamenii mureau în tăcere.

Of, am oftat eu, cred că pentru a șaisprezecea oară – nu mă mir dacă așa era – în acea zi.

*

Eu și sora mea ne-am mutat împreună acum cinci ani, în primăvară. Eu aveam douăzeci și doi de ani, ea optsprezece. Era în anul în care am terminat facultatea și m-am angajat, iar ea a terminat liceul și a intrat la facultate. Părinții noștri i-au dat voie să vină la facultate în Tokyo cu condiția să stea cu mine. Ea a spus că n-are nimic împotrivă și am fost și eu de acord. Ai noștri ne-au închiriat un apartament mare, cu două dormitoare, pus la punct. Am convenit ca eu să acopăr jumătate din chirie.

După cum am spus și mai devreme, ne înțelegeam foarte bine și nu mi-a fost deloc greu să locuiesc împreună cu ea. Lucram în departamentul de publicitate al unei firme producătoare de aparate electrocasnice, plecam relativ devreme dimineața și veneam seara târziu. Sora mea pleca dimineața foarte devreme la facultate și se

întorcea de obicei pe seară. De aceea, de foarte multe ori, când eu mă trezeam, ea deja nu mai era, iar când ajungeam acasă, o găseam dormind. În plus, toate sâmbetele și duminicile mi le petreceam la întâlniri cu fete, drept pentru care de-abia dacă reușeam să stăm de vorbă ca lumea o dată sau de două ori pe săptămână. Până la urmă cred c-a fost mai bine așa. În felul acesta n-aveam timp nici cât să ne certăm o dată și nici nu ne tulburam tihna reciproc.

Sunt convins că trecea și ea prin tot felul de chestii, dar mie nu mi-a spus niciodată nimic. Nu era treaba mea să știu cu cine se culca o fată trecută de optsprezece ani.

O singură dată totuși, într-o noapte, am ținut-o de mână, de la ora unu până la trei. Când m-am întors de la serviciu, am găsit-o plângând în bucătărie. Din asta am dedus că voia, probabil, să fac ceva pentru ea. Dacă ar fi vrut s-o las în pace, ar fi plâns la ea în cameră. O fi eu un egoist cu vederi înguste, dar măcar atâta lucru pricep.

Prin urmare, m-am așezat lângă ea și am ținut-o de mână. Nu mai făcusem asta din școala primară, de când merseserăm la prins de libelule. Mâna ei – e normal – era mai mare și mai fermă decât îmi aminteam.

Până la urmă a stat așa și a plâns timp de două ore. Am fost impresionat de câte lacrimi strânsese în ea. În două minute de smiorcăială, eu rămân complet secăt.

Când s-a făcut trei, m-am hotărât să încerc s-o potolesc, pentru că eram și eu obosit. Era cazul să spun și eu ceva, în calitate de frate mai mare. Nu mă pricep la treburi de-astea, dar n-aveam încotro.

— Nu vreau să mă amestec cu nimic în viața ta, i-am spus eu. E viața ta și poți să ți-o trăiești cum vrei.

Ea a încuviințat.

— Un singur sfat aș vrea totuși să-ți dau. Nu mai umbla cu prezervative în geantă. Riști să fii luată drept prostituată.

Când a auzit asta, a luat de pe masă cartea de telefon și m-a lovit cu putere.

— De ce umbli în geanta altuia? a urlat ea. Când se enervează, mereu aruncă cu câte ceva. Ca să n-o întărit și mai tare, am preferat să nu-i spun că de fapt nu m-am uitat niciodată la ea în geantă.

În orice caz, s-a oprit din plâns, iar eu am putut să mă bag în pat.

Nici după ce a terminat facultatea și s-a angajat la o agenție de voiaj, stilul nostru de viață nu s-a schimbat cu nimic. Orele ei de muncă erau fixe, de la nouă la cinci, iar viața mea devenise puțin mai lejeră. În fiecare zi plecam la serviciu înainte de prânz, stăteam la birou și citeam ziarul, pe la două mă apucam serios de lucru, fixam seara întrevederi cu agenții de publicitate, stăteam și beam și ajungeam acasă după miezul nopții.

În timpul vacanței de vară din primul an de muncă la agenția de voiaj, a plecat cu o prietenă pe coasta de vest a Americii (cu o reducere de preț, desigur) și s-a apropiat de un inginer IT mai mare cu un an, care făcea parte din grupul de turiști. Când s-au întors în Japonia, au început să se vadă des. Lucruri de genul ăsta se întâmplă tot timpul, dar mie nu mi-a convenit deloc toată povestea. Eu nu pot să sufăr excursiile astea în grup și mi se face greață numai la ideea de a cunoaște pe cineva în asemenea circumstanțe.

Și totuși, de când se vedea cu inginerul IT, sora mea părea mai veselă. Chiar făcea treburile prin casă cu conștiinciozitate și avea grijă cum se îmbrăca. Până atunci, fusese genul care ieșea oriunde într-o cămașă lejeră, blugi decolorați și adidași. De când o preocupa îmbrăcămintea, scarpiera era plină ochi cu pantofii ei, iar casa se umpluse de umerase din sârmă de la curățătorie. Spăla mult, călca mult (până atunci, baia era plină de maldăre de rufe murdare, ca niște mușuroaie de furnici amazoniene), gătea des și făcea curat. Din propria mea experiență știam că erau semne periculoase. Când o fată începe să etaleze asemenea simptome, bărbatul ori o ia la sănătoasa, ori se căsătorește cu ea.

Apoi mi-a arătat poze cu acel inginer IT. Era prima dată când îmi arăta o poză cu un bărbat. Și acesta era un semnal de alarmă.

Erau două fotografii, dintre care una făcută în San Francisco, în Fisherman's Wharf. El și sora mea stăteau unul lângă altul, cu un pește-spadă în față și zâmbeau.

— Super, peștele-spadă! am zis eu.

— Nu face bancuri, mi-a zis ea. Eu vorbeam serios!

— Și-atunci ce să zic?

— Nu trebuie să spui nimic. Uite, el e!

Am mai luat o dată fotografia și i-am privit chipul. Dacă pe lume există o față antipatică de la prima vedere, atunci cu siguranță îi aparținea lui. Colac peste pupăză, avea exact aerul unui anumit tip din liceu pe care nu puteam să-l sufăr, șeful unui club. Nu arăta rău, dar avea capul sec și era agasant. Mai avea și o memorie de elefant și ținea minte orice fleac. Compensa prostia cu o memorie bună.

— De câte ori ați făcut-o? am întrebat-o eu.

— Termină cu tâmpeniile! a zis ea, înroșindu-se totuși. Nu mai măsura totul după standardele tale! Nu toată lumea e ca tine.

A doua fotografie fusese făcută după întoarcerea în Japonia. Îl înfățișa doar pe el, în geacă de piele, rezemat de o motocicletă mare. Pe șa era pusă casca. Avea exact aceeași față ca în poza din San Francisco. Poate că altă expresie nu avea.

— Îi plac motocicletele, zise sora mea.

— Se vede, am zis eu. Cei cărora nu le plac motocicletele n-ar purta geacă din asta de piele.

Probabil că e o altă mostră a vederilor mele înguste, dar mie nu mi-au plăcut niciodată împătimiții de motociclete. Sunt prea plini de ei, se umflă în pene prea tare. M-am decis totuși să nu-i pomenesc de asta.

I-am înapoiat fotografiile fără să spun nimic.

— Păi... am zis eu.

— Păi ce?

- Păi și ce-o să faceți?
- Nu știu. Poate ne căsătorim.
- Vrei să spui că te-a cerut?
- Mda, zise ea. Dar încă nu i-am dat niciun răspuns.
- Aha!
- Adevărul e că de-abia am început să lucrez și aș vrea să mă mai distrez un pic singură. Bine, eu nu sunt radicală ca tine.
- Pot să spun că ai o gândire sănătoasă, am conchis eu.
- Dar el e un om bun și parcă m-aș căsători cu el. E greu. Am mai luat o dată fotografiile de pe masă și le-am privit. Aoleu! Asta se întâmpla înainte de Crăciun.
- La puțin după Anul Nou, am primit un telefon de la mama, pe la nouă dimineața. Eu tocmai mă spălam pe dinți și ascultam Bruce Springsteen, *Born in the USA*.
- M-a întrebat dacă știam ceva despre tipul cu care se vedea sora mea.
- I-am spus că nu.
- Am înțeles de la ea că primise de la sora mea o scrisoare în care îi spunea că ar fi vrut să meargă cu el acasă peste două săptămâni, în weekend.
- O fi vrând să se mărite? am zis eu.
- De-asta te și întrebam dacă știi ce fel de om este. Aș vrea să știu câteva lucruri despre el înainte să-l cunosc.
- Păi, ce să zic, că nu ne-am întâlnit niciodată. E inginer IT și e cu un an mai mare decât ea. Lucrează pe la IBM sau așa ceva. O firmă din asta din trei litere, poate NEC sau NTT. Am văzut niște poze cu el și fața lui nu-mi spune nimic. Nu mă dau în vânt după el, dar nu eu mă căsătoresc.
- De unde e și ce facultate a făcut?
- Eu de unde să știu?!
- Ce-ar fi să vă vedeți voi doi o dată și să-l întrebi lucrurile astea?

— Nu prea cred. Sunt ocupat, să știi. Îl întrebi tu direct, peste două săptămâni.

Până la urmă m-am întâlnit cu specialistul IT. Duminica următoare, sora mea mi-a zis că ar vrea să merg cu ea la el acasă să ne facă prezentările oficial. M-am conformat, mi-am pus o cămașă albă, cravată, cel mai conservator sacou pe care-l aveam și ne-am dus la locuința sa din Meguro. Era o casă superbă, în centrul unui vechi cartier rezidențial. În fața garajului, era parcată acea Honda 500cc pe care o văzusem în fotografie.

— Super, peștele-spadă! am zis eu.

— Te rog să te abții de la glumele tale proaste. Măcar azi, mi-a zis ea.

— Am priceput.

Părinții lui erau niște oameni serioși, la locul lor – poate puțin prea la locul lor. Tatăl era director la o companie de petrol. Cum și tata avea un lanț de benzinării în Shizuoka, căsătoria ar fi fost potrivită din acest punct de vedere. Mama lui a venit cu o tavă elegantă cu cești de ceai.

Am salutat politicos și i-am înmânat cartea de vizită. Mi-a dat-o și el pe-a lui. Le-am spus că părinții noștri ar fi trebuit să fie aici în locul meu, însă au fost reținuți și am venit eu ca reprezentant. Mi-am exprimat speranța ca într-o zi viitoare să se poate întâlni pentru prezentările oficiale.

Tatăl a spus că a auzit multe de la băiatul lui, că fiul său a avut mare noroc să cunoască o tânără domnișoară atât de frumoasă, că părem să ne tragem dintr-o familie bună și că din partea lor nu există nicio obiecție cu privire la această relație. Mi-am imaginat că se informase bine înainte. Dar că până la șaisprezece ani nu i-a venit ciclul și că suferea de constipație cronică tot n-avea cum să știe.

Formalitățile odată încheiate fără evenimente neplăcute, tatăl mi-a turnat un pahar de coniac. Era excelent. Delectându-ne cu băutura,

am discutat despre ocupația noastră. Sora mea mă lovea cu vârful papucului, atrăgându-mi atenția să nu beau prea mult.

În tot acest timp, fiul stătea nemișcat lângă tatăl său, fără să spună nimic, cu o față crispată. Mi-am dat seama dintr-un ochi că, cel puțin sub acest acoperiș, era sub papucul tatălui său. Mă așteptam la asta. Purta un pulover cu un model ciudat, cum nu mai văzusem până atunci, iar pe dedesubt avea o cămașă cu care nu se asorta. Nu putea să-și găsească și soră-mea un bărbat mai acătării?

Conversația a început să lânzezească și, cum se făcuse ora patru, ne-am ridicat să plecăm. Inginerul ne-a condus până la gară.

— Ce-ați zice să bem un ceai, ceva, împreună? ne-a propus el. Eu n-aveam chef de niciun ceai și nici nu voiam să stau la masă cu un tip îmbrăcat cu un asemenea pulover ciudat, dar nu se cădea să refuz, așa că am acceptat să mergem la o cafenea din apropiere.

El și sora mea au comandat cafea, eu am cerut bere, dar nu aveau. N-am avut încotro și am luat și eu cafea.

— Mulțumesc mult de tot. Apreciez ajutorul, a zis el.

— Era și normal din partea mea, am răspuns eu cu o atitudine de om adult. Nici măcar nu mai aveam putere să fac bancuri.

— Am auzit multe de la sora dumneavoastră, zise el.

Dumneavoastră?

M-am scărpinat la ureche cu coada linguriței de cafea, apoi am pus lingurița înapoi pe farfurioară. Sora mea m-a taxat din nou cu o lovitură în picior, dar el n-a părut să-i înțeleagă sensul. Probabil că încă n-au apărut glume în sistem binar.

— Păreți că vă înțelegeți foarte bine. Vă invidiez, zise el.

— Când ne bucurăm de ceva, ne tragem reciproc câte un șut în picior, am zis eu.

Inginerul a făcut o față nedumerită.

— Se ține de glume, zise sora mea cu lehamite. Îi plac bancurile.

— Da, am glumit. Ne-am împărțit treburile casei. Ea face curat, eu fac bancuri.

Inginerul IT – pe numele său, Noboru Watanabe – a râs liniștit la auzul acestor cuvinte.

– Ce bine că sunteți așa veseli! Așa o familie îmi doresc și eu. Să fii vesel este cel mai important lucru.

– Auzi?! i-am zis eu surorii mele, să fii vesel e cel mai important lucru. Tu ești prea încordată.

– Nu și dacă glumele tale ar fi bune! zise ea.

– Noi am dori să ne căsătorim în toamnă, dacă se va putea, zise Noboru Watanabe.

– Da, e bine să faci nuntă toamna, am zis eu. Mai apuci să chemi și urșii și veverițele.

El a râs, sora mea nu. Chiar părea că începe să se enerveze de-a binelea. Le-am spus că am treabă și am șters-o.

Când am ajuns acasă, am sunat-o pe mama și i-am explicat totul în mare.

– Nu-i un tip chiar așa rău, am zis eu, scărpinându-mă la ureche.

– Cum adică nu e un tip așa rău?

– Adică e serios. Cel puțin pare mai serios decât mine.

– Dar tu nu ești serios deloc.

– Ce bine! Mulțumesc, am zis eu, cu privirea în tavan.

– Și care era facultatea?

– Facultatea?

– Da, ce facultate a terminat?

– Asta întrebă-l pe el, am zis eu și am închis. Am scos apoi o bere din frigider și am băut-o singur, în silă.

*

A doua zi după ce m-am certat cu sora mea pe tema spaghetelor, m-am trezit la opt și jumătate dimineața. Ca în ziua precedentă, vremea era frumoasă, niciun nor pe cer. Parcă ar fi continuarea zilei

de ieri, mi-am zis eu. Viața, suspendată pe timpul nopții, a pornit din nou mai departe.

Mi-am aruncat pijamaua și lenjeria îmbibate de transpirație în coșul de rufe, am făcut duș și m-am bărbierit. În timp ce mă bărbieream, m-am gândit la fata pe care aproape c-o avusesem cu o noapte în urmă. Gata, asta e, mi-am zis. Așa a fost să fie, eu mi-am dat silința. O să mai am destule ocazii. Poate duminica viitoare o să meargă mai bine.

Mi-am prăjit două felii de pâine și am făcut cafea. Am vrut să deschid radioul, dar mi-am amintit că era stricată combina și am renunțat. Am citit rubrica de recenzii din ziar, ronțând pâinea. N-am găsit nicio prezentare de carte care să-mi stârnească interesul. Erau romane despre „viața sexuală a unui evreu bătrân, între realitate și fantezie”, un studiu istoric al tratamentului schizofreniei, întreaga poveste a poluării miniere de la Ashio, numai subiecte din astea. Decât să citesc așa ceva, mai bine mă culcam cu căpitana echipei de softball feminin. Redacția ziarului alesese cărțile astea special ca să mă enerveze pe mine.

Când am terminat de mâncat prima felie de pâine prăjită crocant și am pus ziarul înapoi pe masă, am observat un bilețel băgat sub borcanul cu gem. Am recunoscut scrisul mărunț al surorii mele. Îmi spunea că duminica următoare îl invitase la cină pe Noboru Watanabe și voia să stau acasă, să iau masa cu ei.

Mi-am terminat micul dejun, am scuturat firimiturile căzute pe cămașă, am pus vasele în chiuvetă și apoi am telefonat la agenția de voiaj la care lucra sora mea. Mi-a răspuns, a zis că era ocupată și că mă sună ea în zece minute.

Telefonul a sunat peste douăzeci de minute. În aceste douăzeci de minute, am făcut patruzeci și trei de flotări, mi-am tăiat unghiile de la mâini și picioare, pe toate douăzeci, și mi-am ales cămașa, cravata, sacoul și pantalonii. Apoi m-am spălat pe dinți, m-am pieptănat și am căscat de două ori.

— Mi-ai citit biletul? m-a întrebat ea.

— Da, i-am răspuns. Îmi pare rău, dar am deja ceva stabilit pentru duminica asta și nu pot. Dacă aș fi știut din timp, nu mi-aș fi făcut planuri. Îmi pare rău, zău.

— Termină cu scuzele astea de doi bani. Ce planuri ai, să te vezi cu vreo fată pe care nici nu știi prea bine cum o cheamă, nu? zise ea pe un ton rece. Nu poți s-o lași pe sâmbătă?

— Sâmbătă trebuie să stau toată ziua în studio. Facem o reclamă la o pătură electrică. În ultima vreme sunt foarte ocupat, să știi.

— Atunci anulează întâlnirea.

— O să-mi ia taxă de anulare, am zis eu. Suntem într-o fază destul de delicată.

— Și eu nu sunt?

— N-am zis așa ceva, i-am spus eu, potrivit cravata pe cămașa de pe speteaza scaunului. Dar nu aveam noi o regulă să nu ne amestecăm unul în viața celuilalt? Tu mănâncă cu logodnicul tău, eu mă întâlnesc cu prietena mea. Nu e bine așa?

— Nu e bine. Nu l-ai mai văzut de mult. V-ați întâlnit o singură dată și asta acum patru luni. Nu se poate. Ai avut nu știu câte ocazii până acum să-l mai întâlnești și te-ai fofilat de fiecare dată. Nu crezi că ești cam nepoliticos? E vorba de logodnicul surorii tale. Măcar o dată ar fi bine să mâncăm împreună, nu?

Avea și ea dreptatea ei, așa că n-am mai zis nimic. Evitam să stau la masă cu Noboru Watanabe și mi se părea o opțiune foarte firească. Între mine și el chiar nu existau multe subiecte comune și era destul de obositor să spun glume cu traducerea simultană a soră-mii.

— Te rog, e vorba doar de o zi. Dacă faci asta pentru mine, până la vară n-o să-ți mai tulbur viața sexuală, zise ea.

— Viața mea sexuală e foarte plăpândă, i-am zis. S-ar putea să nu mai apuce vara.

— Până la urmă, stai acasă duminică?

— N-am încotro, am zis eu resemnat.

— Poate chiar o să ne repare combina. E foarte priceput la așa ceva.

— Are mâini pricepute, zici?

— Nu te mai gândi la prostii! a zis ea și a închis.

Mi-am pus cravata și am plecat la lucru.

Toată săptămâna a fost senin. Fiecare zi părea să fie continuarea zilei precedente. Miercuri seara am sunat-o pe prietena mea și i-am spus că sunt ocupat la sfârșitul săptămânii și că nu putem să ne vedem. Era deja a treia săptămână de când nu ne mai întâlniserăm și, evident, s-a bosumflat. Apoi, fără să pun receptorul în furcă, am format numărul studentei cu care ieșisem, dar n-am găsit-o. N-am găsit-o nici joi, nici vineri.

Duminică dimineața la ora opt m-a trezit sora mea.

— Nu dormi până la prânz, că vreau să spăl așternuturile, mi-a zis ea. Apoi a tras cearșaful și fața de pernă și m-a pus să-i dau pijamaua. Cum n-aveam unde să mă duc, m-am refugiat la duș și m-am bărbierit, începe să semene cu mama, mi-am zis eu. Fetele astea parcă ar fi somoni. Toate se întorc în același loc.

Am ieșit de la duș, mi-am pus o pereche de pantaloni scurți, un tricou imprimat cu niște litere șterse aproape de tot și am băut un pahar de suc de portocale, căscând puternic. Încă mai aveam în mine ceva alcool din noaptea trecută. N-aveam chef nici să deschid ziarul. În loc de mic dejun, am ronțăit vreo trei sau patru biscuiți sărați din cutia de pe masa din bucătărie.

Sora mea a vârat așternuturile în mașina de spălat și a făcut curat în camera mea, apoi la ea. Când a terminat, a frecat podeaua și pereții din bucătărie și sufragerie cu o cârpă cu detergent. Eu stăteam tolănit pe canapeaua din sufragerie și admiram nudurile dintr-un *Hustler* necenzurat, trimis de un prieten din America. Există tot felul de organe genitale feminine, în diverse mărimi și forme. Cum e și cu înălțimea unei persoane sau cu IQ-ul.

— Nu mai zăcea acolo, mai bine du-te la cumpărături! mi-a zis ea și mi-a înmânat ditamai lista. Și pune și tu revista aia undeva, să nu se vadă. El e om serios.

Am pus *Hustler*-ul pe masă și am aruncat un ochi pe listă. Salată verde, roșii, țelină, sos franțuzesc, somon afumat, muștar, ceapă, cuburi de supă, cartofi, pătrunjel, trei bucăți de carne de friptură...

— Friptură? Eu am mâncat ieri friptură și nu mai vreau. Prefer niște crochete.

— Oi fi mâncat tu ieri friptură, dar noi n-am mâncat. Nu mai fi egoist! Cum să chemi un musafir la cină și să-i dai crochete?

— Mie mi-ar plăcea să mă invite o fată la ea acasă și să-mi dea crochete proaspăt prăjite. Cu niște varză tocată mărunț și supă *miso* de scoici, asta da viață!

— Pentru azi m-am hotărât la friptură. O să-ți fac data viitoare și-o să-ți dau crochete să mănânci până crăpi, dar azi nu fi egoist, taci din gură și mănâncă friptură. Te rog!

— Biiine, am zis eu prietenos. Bombănesc eu, dar până la urmă sunt o persoană amabilă și înțelegătoare.

M-am dus la supermarketul din apropiere și am cumpărat tot ce era pe listă, apoi am trecut pe la un magazin cu băuturi alcoolice și am cumpărat o sticlă de Chablis de 4 500 de yeni. Intenționez să dau cadou proaspătului cuplu, cu ocazia logodnei. Doar o persoană cumsecade s-ar gândi la asta.

Când am ajuns acasă, am găsit pe pat un tricou polo bleumarin, Ralph Lauren, și o pereche de pantaloni din bumbac bej, fără o cută, împăturiți frumos pe pat.

— Pune-le pe tine, mi-a zis sora mea.

Aoleu, mi-am zis eu, dar m-am schimbat fără să mai bombănesc. Orice aș fi zis, cine mi-ar mai fi adus înapoi pe tavă ziua mea liniștită și plăcut dezordonată?

Noboru Watanabe a venit la ora trei. Evident, a apărut țăntoș pe motocicletă lui, însoțit de o adiere ușoară. Huruitul Hondai 500cc s-a auzit de la cinci sute de metri depărtare. Am scos capul pe balcon și l-am văzut când a oprit lângă intrare și și-a scos casca de pe cap. Din fericire, când și-a scos casca cu un abțibild cu STP, am văzut că de data aceasta era îmbrăcat aproape ca un om normal. O cămașă în carouri apretată excesiv, pantaloni lungi, albi și pantofi maro cu franjuri. Doar pantofii și cureaua nu erau în culoare.

— Ți-a venit prietenul din Fisherman's Wharf, am anunțat-o eu pe sora mea, care curăța cartofi în chiuvetă.

— Stai tu puțin cu el până termin cu pregătirile pentru cină?

— Nu prea-mi vine. Nu știu ce să vorbesc cu el. Pregătesc eu masa și stai tu de vorbă cu el.

— Termină cu prostiile! Bine ne-ar mai sta! Tu stai de vorbă cu el!

A sunat la ușă și i-am deschis. L-am poftit în sufragerie și l-am invitat să se așeze pe canapea. Adusese o cutie de înghețată asortată, Baskin Robbins 31 Ice Cream. Congelatorul nostru era mic și îndesat, așa că a fost un adevărat chin să-i facem loc. Ce pacoste de om! Putea să aleagă orice, de ce-a venit cu înghețată?

I-am oferit apoi niște bere și mi-a spus că nu bea.

— Nu pot fizic să beau, mi-a explicat el. Dintr-un singur pahar cu bere mi se face rău.

— În facultate, am pus o dată pariu cu un prieten, care bea un lighean de bere, i-am zis eu.

— Și ce s-a întâmplat? mă întrebă Noboru Watanabe.

— Două zile întregi am făcut pipi care puțea a bere. Și râgâielile...

— Ce zici, te uiți un pic la combină? interveni sora mea, simțind miros de pericol și așeză pe masă două pahare cu suc de portocale.

— Sigur, zise el.

— Am auzit că ai mâini pricepute.

— Da, a răspuns el nestingherit. Dintotdeauna mi-a plăcut să asamblez radiouri sau modele din plastic. Reparam tot ce era stricat prin casă. Ce problemă are combina?

— Nu se aude nimic, i-am zis eu. Am pornit amplificatorul și am pus un CD ca să-i demonstrez că nu se auzea nimic.

S-a așezat pe vine în fața combinei, ca o mangustă și a încercat fiecare buton în parte.

— E de la sistemul de amplificare, dar nu-i nimic intern.

— Cum îți dai seama?

— Inductiv, zise el.

Inductiv?

A tras apoi micul preamplificator și amplificatorul, a scos toate cablurile și le-a cercetat pe fiecare în parte, între timp, eu mi-am luat o cutie de Budweiser din frigider și am băut-o singur.

— Ce bine trebuie să fie să poți bea! zise el meșterind într-un ștecher cu vârful unui creion mecanic.

— Știu și eu, am zis. Beau de atâta timp, că nici nu știu ce să mai zic. Oricum, nu se compară cu nimic.

— Eu mă antrenez câte puțin.

— Te antrenezi să bei?

— Da, zise Noboru Watanabe. Vi se pare ciudat?

— Nu, deloc. E bine să începi cu vin alb. Pui într-un pahar mare niște vin alb cu gheață, îl îndoi cu Perrier, storci o lămâie și-l dai pe gât. Asta beau eu în loc de suc.

— Am să încerc, zise el. A, clar, asta era.

— Ce?

— Cablul dintre preamplificator și amplificator. Au fost smulse mufele cu totul, și dintr-o parte, și din cealaltă. Mufele astea nu sunt făcute să reziste la mișcări pe verticală. Și sunt și cam proaste. Nu cumva a mutat cineva amplificatorul de curând?

— Păi, l-am mutat eu când am făcut curat în spatele lui, zise sora mea.

— Asta a fost.

— Țăsta nu-i făcut de firma ta? m-a luat ea la rost. Cum au putut să-i pună niște mufe atât de proaste?

— Nu le-am făcut eu. Eu fac doar reclamele, am zis eu încet.

— Cu un ciocan de lipit, îl repar imediat, zise Noboru Watanabe. Aveți cumva?

I-am spus că nu. De unde să am așa ceva?

— Dau o fugă cu motocicletă și cumpăr unul. Prinde bine în casă.

— Așa o fi, am zis eu sleit de putere. Pe unde văzusem eu o feronerie?

— Știu eu. Am trecut pe lângă una mai devreme, a zis el.

M-am uitat din nou de la balcon și l-am văzut pe Noboru Watanabe punându-și casca pe cap, urcând pe motocicletă și plecând.

— Nu-i drăguț?

— Lapte și miere.

*

A terminat de reparat mufele puțin înainte de cinci. A vrut să asculte ceva vocal, ușor, iar sora mea a pus un disc cu Julio Iglesias. *Julio Iglesias!* De când avem noi în casă asemenea porcării?

— *Dumneavoastră* ce muzică vă place? mă întrebă Noboru Watanabe.

— Vai, mă dau în vânt după așa ceva, am zis eu exasperat. Îmi mai plac și Bruce Springsteen, Jeff Beck, Doors.

— N-am ascultat nimic de-al lor, zise el. Probabil că tot cam așa sună, nu?

— Da, seamănă destul de mult.

Apoi a povestit despre sistemul de computere la care lucra echipa lui de proiect. Era un sistem de generare a unei diagrame pentru cea mai eficientă modalitate de transfer a pasagerilor după producerea

unui accident feroviar. Suna foarte bine, dar am înțeles principiile sale de funcționare la fel de bine ca pe conjugarea verbelor în finlandeză. Cât vorbea el cu însuflețire, eu dădeam din cap la momentele oportune și mă gândeam la femei. Unde și cu cine să beau în weekendul viitor, unde să mănânc sau la ce hotel să mă duc.

Clar, sunt lucruri care-mi plac din naștere. Așa cum există oameni pasionați de modele din plastic și diagrame pentru trenuri, așa și mie îmi place să beau cu diverse fete și să mă culc cu ele. E ca un destin care depășește înțelegerea umană.

Când am terminat de băut a patra bere, cina era gata. Meniul era compus din somon afumat, *vichyssoise*, friptură, salată și cartofi prăjiți. Ca de obicei, sora mea nu gătitese rău deloc. Am deschis sticla de Chablis și am băut singur.

— De ce lucrați la un producător de electrice? Vă întreb asta pentru că nu prea păreți interesat de electrice, zise Noboru Watanabe în timp ce tăia din bucata de mușchi.

— El nu prea se dă în vânt după lucrurile care aduc beneficii societății, zise sora mea. Așa că, din partea lui, putea să muncească oriunde. Acolo s-a întâmplat să aibă o pilă.

— Exact! am aprobat eu cu putere.

— Nu-i stă mintea decât la distracții. Nu s-ar gândi niciodată să facă ceva serios sau să țintească mai sus.

— Sunt ca greierul vara, am zis eu.

— Se uită câș la oamenii serioși și se distrează pe seama lor.

— Nu-i adevărat, am protestat eu. Eu n-am nicio treabă cu alții. Eu îmi ard calorii mele după cum cred eu de cuviință. Ceilalți n-au nicio legătură cu mine. Nu mă uit câș la ei. Oi fi eu un om de doi bani, dar cu siguranță nu deranjez pe nimeni.

— În niciun caz nu sunteți un om de doi bani! sări Noboru Watanabe ca din reflex. Se vedea că e bine crescut.

— Mulțumesc, i-am spus și am ridicat paharul de vin. Felicitări pentru logodnă! Nu-i frumos că beau doar eu, dar...

— Avem de gând să oficiem ceremonia în octombrie, zise el. Chiar dacă nu mai putem să invităm veverițele și urșii.

— Țsta nu-i motiv de îngrijorare, i-am răspuns eu. Ajutor, a început să facă bancuri! Și voiajul de nuntă unde vreți să fie? Probabil că o să obțineți o reducere, nu?

— Hawaii, veni răspunsul concis al surorii mele.

În continuare am vorbit despre excursii. Eu tocmai citisem câteva cărți despre accidentul aviatic din Anzi și despre asta le-am povestit.

— Puneau carne de om pe bucăți din fuzelajul avionului și o lăsau să se prăjească la soare, le-am spus eu.

— De ce vorbești despre asemenea lucruri la masă? se răsti sora mea, oprindu-se din mâncat și țintuindu-mă cu privirea. Asta le spui și fetelor la masă când încerci să le seduci?

— Încă nu vă gândiți la căsătorie? se băgă Noboru Watanabe între noi. Parcă eram un cuplu la cuțite, care chemase un musafir la masă.

— Nu s-a ivit ocazia, am zis eu, luând un cartof prăjit. A trebuit să am grijă de surioara mea, apoi au urmat anii lungi de război...

— Război? zise Noboru Watanabe mirat. Ce război?

— Glumă proastă, zise sora mea, agitând sticla cu sos de salată.

— Da, o glumă proastă, am zis și eu. Dar n-am mințit când am zis că nu s-a ivit ocazia. Pe lângă faptul că sunt o persoană cu vederi înguste, nici nu prea mi-am spălat ciorapii și n-am reușit să găsesc o fată minunată care să vrea să trăiască alături de mine. Spre deosebire de voi.

— Aveți vreo problemă cu ciorapii? întrebă Noboru Watanabe.

— Și asta era tot o glumă, îi explică sora mea cu o voce obosită. Măcar șosetele, și tot i le spăl în fiecare zi.

Noboru Watanabe a încuviințat și a răs preț de o secundă și jumătate. M-am hotărât ca data viitoare să-l fac să râdă trei secunde.

— Dar cu ea locuiți împreună de mult timp, nu? zise el, arătând cu degetul spre sora mea.

— Păi, ea mi-e soră.

— Da, și tu faci totul cum îți place, iar eu nu suflu niciodată o vorbă, zise ea. Dar adevărata viață să știi că nu-i așa. Viața adevărată de adult. Oamenii interacționează mult mai sincer. Cei cinci ani cu tine au fost foarte frumoși. Liberi, relaxați. Dar în ultima vreme am început să mă gândesc că asta nu e adevărata viață. Nu știu cum să zic, parcă nu reușesc să-i simt esența. Tu nu te gândești decât la tine și când încerc să vorbesc serios cu tine, faci numai mișto.

— Așa sunt eu, mai sfios, am zis.

— Ba ești arogant.

— Sunt sfios și arogant, i-am explicat eu lui Noboru Watanabe, turnându-mi vin în pahar. Am un sistem de transfer de la sfios la arogant.

— Cred că înțeleg, zise Noboru Watanabe dând din cap. Dar când veți rămâne singur – adică după ce sora dumneavoastră se va căsători cu mine – o să doriți probabil să vă căsătoriți, nu?

— Poate, i-am răspuns eu.

— Pe bune? mă întrebă sora mea. Dacă vorbești serios, să știi că am eu o prietenă, o fată tare drăguță, o să-ți fac cunoștință cu ea.

— Toate la timpul lor, am zis eu. Acum e încă prea periculos.

*

Când am terminat masa, am trecut în sufragerie și am băut cafea. De data aceasta, sora mea a pus un disc cu Willie Nelson. Măcar era un pic mai bine decât Julio Iglesias.

— Și eu aveam de gând să rămân singur până pe la vreo treizeci de ani, mi s-a confesat Noboru Watanabe cât timp sora mea spăla vasele în bucătărie. Dar am cunoscut-o pe ea și am vrut neapărat să mă căsătoresc.

— E fată bună, am zis eu. Puțin cam încăpățânată și constipată, dar nu-i o alegere rea.

— Dar mi-e cam teamă de căsătorie.

— Dacă încerci să vezi doar partea bună a lucrurilor și te gândești numai la ce e bine, n-are de ce să-ți fie teamă. Dacă e să se întâmple ceva rău, te mai gândești la momentul respectiv.

— Probabil.

— Păi, dacă nu-i vorba de mine, am zis eu.

M-am dus apoi la sora mea și i-am spus că ies puțin să mă plimb.

— Până la zece nu mă întorc, așa că puteți să vă distrați. Ai schimbat așternuturile, nu?

— Numai la prostii îți stă mintea, a zis ea cu lehamite, dar n-a obiectat că plec.

M-am dus la Noboru Watanabe, i-am spus că am niște treabă în apropiere, că ies puțin și că probabil o să întârzi.

— Mă bucur că am stat de vorbă. M-am simțit foarte bine, a zis el. După ce ne căsătorim, vă rog să veniți în vizită pe la noi.

— Mulțumesc, am zis eu, blocându-mi pe moment imaginația.

— Să nu pleci cu mașina, că ai băut cam mult, mi-a zis sora mea din prag.

— O iau pe jos.

Am intrat în barul din apropiere cu puțin înainte de opt. M-am așezat la tejghea și am băut un I.W. Harper cu gheață. La televizor era meciul dintre Giants și Yakult Swallows. Avea sonorul oprit și în schimb se asculta Cyndi Lauper. Aruncători erau Nishimoto și Obana, iar echipa Yakult conducea cu trei la doi. Nu-i chiar așa rău să te uiți la televizor fără sonor, mi-am zis eu.

Cât timp m-am uitat la meciul de baseball, am băut trei pahare de whiskey cu gheață. Transmisia s-a încheiat la ora nouă, după a șaptea rundă, când scorul era egal, trei la trei, iar televizorul a fost oprit. Două scaune mai departe, stătea o fată de vreo douăzeci de ani, pe care o mai văzusem prin barul acela. Se uitase și ea la televizor, iar când transmisia s-a încheiat, am discutat cu ea despre baseball. Era fan Giants și m-a întrebat cu ce echipă țin. I-am spus că nu țin cu niciuna anume, mie îmi place doar să mă uit la meciuri.

— Și care mai e distracția? mă întrebă ea. Cum poate să te înfierbânte cu adevărat?

— Nu mă interesează să mă înfierbânt, i-am spus eu. La urma urmei, nu eu joc.

Am mai băut două pahare de whiskey cu gheață și i-am făcut cinste cu un *daiquiri*. Era la Arte, cu specializare pe design comercial și prin urmare am discutat despre artă în publicitate. La zece am părăsit împreună barul și ne-am dus într-un alt loc, cu scaune mai comode. Eu am băut din nou whiskey, iar ea un *grasshopper*. Se cam îmbătase și nici eu nu mai eram chiar treaz. La unsprezece am condus-o la ea acasă și, ca un lucru firesc, am făcut sex, așa cum îți se dă o perniță sau ești servit cu o ceașcă de ceai.

— Stinge lumina, mi-a zis ea și am stins-o. Pe fereastră se vedea un panou cu reclamă la Nikon, iar din camera vecină se auzeau de la televizor știrile din baseballul profesionist, cu volumul dat tare. Cum era întuneric și mai eram și beat, nici eu nu-mi dădeam seama prea bine ce făceam. Chestia asta nici nu se putea numi sex. Doar mi-am mișcat penisul și am ejaculat.

Când această activitate mult simplificată s-a încheiat, ea a și adormit, de parcă de-abia aștepta. M-am îmbrăcat și am plecat fără măcar să mă mai șterg bine. M-am chinuit destul de mult să-mi găsesc tricoul, pantalonii și chiloții în întuneric, printre hainele ei.

Când am ieșit afară, beția mi-a părăsit corpul ca un marfar care trece cu viteză în noapte. Mă simțeam cumplit. Eram înțepenit din toate încheieturile, ca Omul de tinichea din *Vrăjitorul din Oz*. Ca să-mi alung beția, mi-am cumpărat o sticlă de suc de la un automat. În clipa în care l-am terminat de băut, mi-am vărsat tot conținutul stomacului. Toate resturile de friptură, somon afumat, salată verde și roșii.

Of! Câți ani să fi trecut de când am vomat ultima oară de la băutura? m-am întrebat eu. Ce tot fac în ultimul timp? Repet același lucru de nenumărate ori, dar de fiecare dată e tot mai rău.

Fără nicio legătură, m-am gândit apoi la Noboru Watanabe și la ciocanul lui de lipit.

„Prinde bine un ciocan de lipit la casa omului”, zisese el.

O gândire sănătoasă, mi-am zis eu, ștergându-mă la gură cu batista. Mulțumită ție, acum avem un ciocan de lipit în casă. Dar tocmai din cauza lui, parcă nici n-ar mai fi casa mea.

Asta probabil din cauza vederilor mele înguste.

*

Am ajuns acasă după miezul nopții. Evident, nu se mai zărea motocicleta parcată la intrare. Am urcat cu liftul până la etajul patru, am descuiat și am intrat. Era aprins doar neonul mic de deasupra chiuvetei din bucătărie, în rest, beznă. Sora mea probabil se dusesse deja la culcare, dezgustată. O înțeleg.

Mi-am turnat un pahar de suc de portocale și l-am băut dintr-o înghițitură. Am făcut un duș și m-am curățat cu săpun de mirosul neplăcut de băutură și transpirație, apoi m-am spălat bine pe dinți. Când am ieșit de la duș, m-am privit în oglindă și ce-am văzut m-a îngrozit. Aveam fața unui om beat și împuțit, cum mai vezi noaptea, în ultimul tren. Aveam pielea crăpată, ochii înfundați în orbite și părul lipsit de strălucire.

Am clătinat din cap și am stins lumina din baie, m-am dus în bucătărie cu prosopul înfășurat în jurul mijlocului și am băut niște apă de la robinet. Poate că mâine o să fie mai bine, mi-am zis. Dacă nu, mai văd eu atunci. Ob-la-di, ob-la-da, viața merge mai departe.

— Ai întârziat cam mult, se auzi vocea surorii mele din întuneric. Stătea pe canapea în sufragerie și bea bere.

— Am băut.

— Bei prea mult.

— Știu, am zis eu. Am scos apoi o cutie de bere din frigider și m-am așezat în fața ei.

Am stat o vreme fără să spunem nimic, luând doar câte o gură de bere. Frunzele plantelor din ghivecele de pe balcon foșneau în bătaia vântului, iar în depărtare se vedea luna palidă, în formă de semicerc.

— Ca să știi, n-am făcut-o, zise ea.

— Ce?

— Nimic. M-am stresat și n-am putut.

— Aha, am zis eu. Nu știu de ce, dar în nopțile cu semilună amuțesc.

— Nu mă întrebi ce m-a stresat? zise sora mea.

— Ce te-a stresat?

— Casa asta! Nu pot aici.

— Hm!

— Hei, ce-ai? Ți-e rău?

— Sunt obosit. Obosesc și eu.

Sora mea m-a privit tăcută. După ce am sorbit ultima gură de bere, mi-am sprijinit capul de spetează și am închis ochii.

— Noi te-am obosit?

— Nu, am răspuns eu, cu ochii închiși.

— Ești prea obosit ca să vorbești? mă întrebă ea încetișor.

M-am ridicat în capul oaselor și am privit-o. Apoi am clătinat din cap.

— Nu știu, poate că azi am spus niște lucruri oribile. Adică despre tine, despre viața ta...

— Nu.

— Serios?

— Tot ce-ai spus a fost adevărat. Nu e cazul să-ți bați capul cu asta. Dar ce ți-a venit așa, dintr-odată?

— După ce-a plecat, am stat aici să te aștept și, nu știu, asta mi-a trecut prin cap. Că poate am cam exagerat.

Am scos două cutii de bere din frigider, am pornit combina și am pus un disc cu Richie Beirach Trio, în surdină. Este discul pe care îl ascult întotdeauna când mă îmbăt și vin acasă noaptea târziu.

— Sigur ești puțin dezorientată, am zis eu, din cauza acestor, eu știu, schimbări din viață. Sunt ca niște schimbări de presiune atmosferică. Chiar și eu mă simt puțin derutat.

Ea a încuviințat.

— Mă iau prea rău de tine?

— Toată lumea se ia de câte cineva. Dar dacă tu m-ai ales pe mine pentru asta, să știi că n-a fost o alegere greșită. Așa că nu-ți face probleme.

— Uneori mi-e foarte frică de ce-o să fie, zise ea.

— Dacă încerci să vezi doar partea bună a lucrurilor și te gândești numai la ce e bine, n-are de ce să-ți fie teamă. Dacă e să se întâmple ceva rău, te mai gândești la momentul respectiv, am repetat eu predica pe care i-o ținusem și lui Noboru Watanabe.

— Și așa totul o să meargă cum trebuie?

— Dacă nu, te mai gândești la momentul respectiv.

— Tu dintotdeauna ai fost mai ciudat, a zis ea, râzând pe înfundate.

— Pot să te întreb un singur lucru? am zis eu, desfăcând cutia.

— Sigur.

— Cu câți bărbați te-ai culcat înainte de el?

După câteva clipe de ezitare, a ridicat două degete.

— Cu doi.

— Unul de aceeași vârstă cu tine, celălalt mai mare?

— De unde știi?

— E un tipar, am zis eu și am mai luat o gură de bere. Nu-mi fac de cap chiar degeaba. Măcar atâta lucru am învățat și eu.

— Adică sunt tipică?

— Mai degrabă sănătoasă.

— Tu cu câte fete te-ai culcat?

— Douăzeci și șase, am zis eu. Chiar le-am numărat de curând. Douăzeci și șase pe care mi le amintesc. Probabil încă vreo zece de care nu mai știu, că doar nu țin jurnal.

— De ce te-ai culcat cu atâtea?

— Nu știu, am zis eu sincer. La un moment dat va trebui să mă potolesc, dar încă n-am prins momentul oportun.

După aceea am tăcut și am rămas fiecare cu gândurile lui. Din depărtare se auzea eșapamentul unei motociclete, dar n-avea cum să fie a lui Noboru Watanabe. Era deja ora unu noaptea.

— Ce părere ai despre el? mă întrebă ea.

— Despre Noboru Watanabe?

— Da.

— Nu-i un om rău. Mă rog, nu prea mă dau în vânt după el și are un gust îndoielnic în materie de haine, i-am răspuns eu sincer, după câteva clipe de gândire. Dar nu strică deloc să ai unul ca el în familie.

— Asta cred și eu. Tu îmi plăci ca om, dar dacă toți oamenii ar fi ca tine, nu crezi că lumea s-ar duce de râpă?

— Probabil.

Ne-am terminat berile și ne-am retras fiecare în camera lui. Așternuturile erau proaspăt spălate și n-aveau nicio cută. M-am întins pe ele și am privit luna printre perdele. Încotro am luat-o? m-am întrebat eu. Eram însă prea obosit ca să mă gândesc profund la un asemenea lucru. Am închis ochii și somnul m-a învăluit încet, ca o plasă întunecată.

Fereastra

Bună ziua!

Ce mai faceți? Frigul se înmoaie pe zi ce trece și am început să simt în razele soarelui mireasmă de primăvară.

Am citit cu mare plăcere scrisoarea dumneavoastră de zilele trecute. Pasajele despre legătura dintre burgeri și scortişoară au fost foarte bune, pline de viață. Am simțit cu intensitate mirosul cald din bucătărie și am auzit cuțitul tocând ceapa. E suficient și un singur pasaj de acest fel pentru ca scrisoarea să prindă viață.

Citind aceste rânduri, mi s-a făcut o poftă nebună să mănânc un burger și am mers chiar în acea seară la un restaurant din apropiere. Aveau nici mai mult, nici mai puțin, opt feluri de burger, în stil texan, californian, hawaiian, japonez și tot așa. Burgerul în stil texan e uriaș. Și-atât. Cred că texanii ar fi foarte mirați. Cel în stil hawaiian e garnisit cu ananas, iar cel californian... am uitat. Burgerul japonez e acoperit cu ridiche albă rasă. Restaurantul e șic, iar chelnerițele sunt drăguțe și îmbrăcate în fustă foarte scurtă.

Dar eu nu m-am dus acolo ca să studiez decorul sau picioarele chelnerițelor. Eu eram acolo ca să mănânc un burger extrem de simplu, în niciun stil anume.

Asta i-am spus și chelneriței, că vreau să mănânc un burger extrem de simplu.

— Ne cerem scuze, dar restaurantul nostru servește doar burgeri într-un anumit stil, mi-a răspuns ea.

Sigur, nu o puteam învinovăți pe ea. Nu ea hotărăște meniul și nici nu poartă de plăcere o uniformă care-i scoate coapsele la iveală de fiecare dată când debarasează o masă. Prin urmare am zâmbit și am comandat un burger în stil hawaiian. M-a sfătuit să dau la o parte ananasul când îl mănânc.

Lumea e un loc bizar. Eu vreau doar un burger banal, pe cât se poate de simplu, dar uneori nu-l primesc decât sub forma unui

burger în stil hawaiian, fără ananas.

Dumneavoastră ați gătit un burger foarte simplu, nu? Când v-am citit scrisoarea, mi-am spus că trebuie neapărat să încerc acest burger extrem de simplu pregătit de dumneavoastră.

În comparație cu asta, pasajul despre automatul de bilete al Căilor Ferate mi-a părut, poate, un pic superficial. Perspectiva este interesantă, dar nu reușiți să-i transmiteți cititorului imaginea. Nu vă propuneți să fiți pătrunzătoare. La urma urmei, scrisul e improvizație.

Aș acorda acestei scrisori un scor total de șaptezeci de puncte. Vă descurcați din ce în ce mai bine. Țineți-o tot așa, încet și cu calm. Aștept cu nerăbdare următoarea scrisoare. De-ar veni primăvara mai repede!

12 martie

P.S. Vă mulțumesc pentru cutia de bomboane asortate. Sunt delicioase. Regulamentul firmei noastre interzice însă orice schimb personal în afara scrisorilor și, prin urmare, vă rog ca pe viitor să nu vă mai deranjați. Vă mulțumesc totuși foarte mult.

*

Am avut această slujbă cu jumătate de normă un an întreg. Pe atunci aveam douăzeci și doi de ani.

Încheiasem un contract cu această firmă mică, numită Prietenii Condeiiului, care se afla în Iidabashi. Eram plătit cu două mii de yeni de scrisoare, iar lunar încropeam peste treizeci de astfel de scrisori.

„Și tu poți scrie scrisori care să facă inima să vibreze”, acesta era sloganul firmei. Membrii plăteau o taxă de înscriere, apoi o sumă lunară și scriau patru scrisori pe lună adresate firmei Prietenii Condeiiului. Noi, „maeștrii de condei”, le răspundeam cu corecturi, impresii și îndrumări. Eu am văzut anunțul de angajări la avizierul catedrei de litere și am fost la un interviu. Tocmai mă hotărâsem, din

diverse motive, să-mi amân un an de facultate. Părinții m-au înștiințat că, dacă fac asta, o să-mi dea mai puțini bani. Asta însemna că eram nevoit, la modul cel mai serios, să câștig bani pentru a-mi asigura traiul. La interviu am dat un test, am scris câteva eseuri, iar o săptămână mai târziu eram angajat, în primele zile, un instructor specializat m-a învățat secretele corecturii, know how-ul meseriei și tot felul de alte lucruri folositoare. Nu era foarte dificil.

Fiecărei membre i se repartiza un „maestru de condei”, iar membrilor, o „maestră”. Eu aveam în grijă douăzeci și patru de femei, cu vârste cuprinse între paisprezece și cincizeci și trei de ani, dintre care majoritatea aveau între douăzeci și cinci și treizeci și cinci de ani. Asta înseamnă că aproape toate erau mai în vârstă decât mine. În prima lună am fost extrem de confuz pentru că multe dintre ele scriau mult mai bine decât mine. Ele erau deja obișnuite de ceva timp cu scrisorile. Eu nu compusesem până atunci nici măcar o scrisoare adevărată. Am trecut de prima lună scaldat în permanență în sudoare rece. Eram ferm convins că multe dintre ele – și aveau acest drept, stipulat în regulamentul firmei – vor cere să le fie schimbat „maestrul de condei”.

Și totuși, după o lună nu apăruse nimeni cu vreo nemulțumire legată de capacitățile mele scriitoricești. Ba chiar cei de la firmă mi-au spus că reputația mea era în creștere. După trei luni de „îndrumări” din partea mea, membrele respective chiar dădeau semne că avansaseră.

Era foarte straniu. Păreau să aibă încredere totală în mine ca profesor. Așa am ajuns și eu să-mi compun scrisorile de critică cu tot mai multă ușurință.

Acum îmi dau seama că, de fapt, se simțeau foarte singure. Tot ce voiau ele (sau ei) era să scrie cuiva și – lucru pe care atunci nici nu-l puteam concepe – nu reușeau să găsească nici măcar un destinatar pentru scrisorile lor. Nu erau genul care să scrie DJ-ilor. Căutau ceva mult mai personal, chiar dacă asta însemna „corectură” sau „critică”.

Așa mi-am petrecut eu un an din viață, ca o focă șchioapă în mijlocul unui harem de scrisori călduțe.

Primeam tot felul de scrisori de la ele, scrisori plicticoase, încântătoare sau triste. Asta se întâmpla acum mult timp. Din păcate, nu am păstrat niciuna (regulamentul spunea că trebuie să le predau pe toate la firmă) și nu mai știu nimic concret, dar țin minte că acolo erau presărate, înțesate, azvârlite diverse întâmplări – de la foarte importante până la foarte mărunte – din viața unor oameni. Pentru mine, un student de douăzeci și unu, douăzeci și doi de ani, mesajele pe care le transmiteau ele erau ciudat de nerealiste. Mi se părea că, în majoritatea cazurilor, le lipsea realismul, alteori că erau, per total, fără sens. Motivul nu era doar lipsa mea de experiență de viață. Acum realizez că, de cele mai multe ori, realismul lucrurilor nu e ceva care trebuie transmis, ci care trebuie *creat*. De aici se naște și sensul. Dar desigur, pe atunci nu știam asta, și nici ele n-o știau. Este totuși unul din motivele pentru care tot ce scriau ele mi se părea atât de lipsit de profunzime.

Când a venit vremea să renunț la această slujbă, toate membrele aflate sub îndrumarea mea și-au exprimat părerea de rău. Într-un fel – sincer să fiu, mă cam săturasem să tot compun scrisori din astea așa, la nesfârșit – îmi părea și mie rău. Aveam senzația că n-o să mai am niciodată ocazia ca atâția oameni să fie atât de sinceri față de mine.

*

Cât despre burgeri, chiar am avut ocazia să gust unul făcut de ea (adică de femeia din scrisoarea de la început).

Avea treizeci și doi de ani, nu avea copii, iar soțul ei lucra la o companie care se situa pe poziția cinci în topul celor mai cunoscute companii. Când i-am scris în ultima scrisoare că, din păcate, din acea lună încetam să mai lucrez, ea m-a invitat la prânz. Mi-a scris că va

pregăti un burger extrem de simplu. Era o încălcare a regulamentului firmei, dar m-am hotărât imediat să mă duc. Nimic nu poate înfrânge curiozitatea unui tânăr de douăzeci și doi de ani.

Locuia într-un bloc de pe linia Odakyū. Era un apartament simplu și de bun-gust, potrivit unui cuplu fără copii. Mobila, lustrele, puloverul ei nu erau scumpe, dar erau foarte plăcute. Eu m-am mirat de cât de tânără arăta ea, ea s-a mirat de cât de tânăr eram eu. Crezuse că sunt mai în vârstă decât ea. Cei de la Prietenii Condeului nu dezvăluiau vârsta „maeștrilor”.

După ce am terminat cu uluitul reciproc, s-a risipit încordarea specifică primei întâlniri. Am mâncat burgerii ca doi călători care au pierdut amândoi același tren, apoi am băut cafea. De la fereastra ei de la etajul doi, chiar se vedeau liniile de tren. Era o zi foarte frumoasă, iar balcoanele dimprejur erau pline de așternuturi. Din când în când se mai auzea câte cineva bătând un *futon*². Îmi amintesc și acum acel sunet. Îi lipsea, în mod ciudat, senzația de distanță.

Burgerul a fost delicios. Era numai bine condimentat, rumenit la exterior și suculent înăuntru. Sosul era și el ideal. Sincer să fiu, poate că nu a fost chiar cel mai bun burger pe care l-am mâncat vreodată, dar sigur nu mai mâncasem de multă vreme așa ceva. S-a bucurat când a auzit asta.

Când ne-am terminat cafelele, ne-am depănat povestea vieții, ascultând un disc cu Burt Bacharach. Bine, eu încă nu aveam o poveste a vieții și a vorbit mai mult ea. În facultate visa să ajungă scriitoare. Îi plăcea Françoise Sagan și mi-a vorbit despre ea. Preferata ei era *Vă place Brahms?* Mie nu-mi displace Sagan. Cel puțin nu mi se pare de duzină, așa cum zic toți ceilalți. Nu există o regulă care să spună că toată lumea trebuie să scrie ca Henry Miller sau Jean Genet.

- Dar eu nu pot să scriu nimic, a zis ea.
- Încă nu e prea târziu, i-am spus eu.

— Mi-e foarte clar. Tu mi-ai demonstrat că nu sunt în stare să scriu, a zis ea și a zâmbit. Am realizat asta în timp ce-ți scriam. Pur și simplu nu am acest talent.

M-am înroșit tot. Acum nu mai pățesc asta, dar la douăzeci și doi de ani mă înroșeam cumplit.

— Dar aveai ceva foarte sincer în felul de a scrie, i-am zis eu.

A schițat un zâmbet, fără să spună nimic. A fost un zâmbet foarte mic.

— Cel puțin, când v-am citit scrisoarea, mi s-a făcut poftă de burger.

— Sigur ți-era foame atunci, a zis ea cu blândețe.

Hm, probabil.

Trenurile treceau pe sub fereastră cu un țăcănit sec.

*

Când s-a făcut cinci, m-am pregătit de plecare.

— Îmi imaginez că trebuie să vă ocupați de pregătirile pentru cină până se întoarce soțul dumneavoastră, nu?

— Soțul meu întârzie foarte mult, a zis ea, cu bărbia în palmă. Nu ajunge acasă înainte de miezul nopții.

— Înseamnă că e extrem de ocupat.

— Da, a zis ea, apoi a făcut o pauză. Eu nu prea reușesc să vorbesc cu soțul meu despre multe lucruri, cred că ți-am și spus despre asta într-o scrisoare. Nu înțelege ce simt. Când vorbesc cu el, de multe ori am senzația că vorbim limbi diferite.

N-am știut ce să-i răspund. Nu înțelegeam de ce cineva ar sta împreună cu un om care nu înțelege ce simte.

— Dar e în regulă, a zis ea încet și chiar a sunat de parcă era în regulă. Îți mulțumesc că mi-ai scris în tot acest timp. Mi-a făcut mare plăcere. Scriindu-ți ție, m-am simțit salvată.

— Și mie mi-a făcut plăcere, i-am spus eu, dar sincer să fiu, nu-mi mai aminteam cum scria ea.

A privit ceasul din perete fără să mai spună nimic, de parcă studia trecerea timpului.

— Ce-ai de gând să faci după ce termini facultatea? m-a întrebat ea.

I-am spus că încă nu m-am hotărât, că nu știam ce aș putea să fac. Când a auzit asta, a zâmbit.

— Părerea mea e că ar trebui să ai o muncă legată de scris. Partea critică din scrisorile tale era minunată. O așteptam mereu cu mare nerăbdare. Serios. N-o spun ca să te flatez. Probabil că tu doar îți făceai norma, dar eu am simțit că puneai suflet în ce scriai. Am păstrat toate scrisorile și uneori le mai scot și le recitesc.

— Mulțumesc, am zis eu. Și sărut mâna pentru burger.

*

Chiar și acum, după zece ani, de fiecare dată când trec pe linia Odakyū, prin apropierea casei ei, îmi amintesc de ea și de burgerul rumen. Mă uit la blocurile înșirate de-a lungul liniei și mă întreb care era fereastra aceea. Îmi amintesc peisajul de la geamul ei și încerc să-mi dau seama care era zona. Însă nu pot să-mi aduc deloc aminte.

Poate că nici nu mai locuiește acolo. Dar dacă mai locuiește încă acolo, îmi imaginez că și acum stă dincolo de fereastră, singură și ascultă mai departe același disc cu Burt Bacharach.

Ar fi trebuit să mă culc atunci cu ea?

Acesta este, de fapt, subiectul aici.

Nu știu care e răspunsul. Nici acum nu-l știu. Oricât aș înainta în vârstă, oricâtă experiență aș acumula, sunt o mulțime de lucruri pe care nu le știu. Eu doar caut din tren cu privirea acea fereastră care ar putea fi de la casa ei. Uneori toate îmi par a fi ale ei, altele niciuna. Sunt pur și simplu prea multe ferestre.

Oamenii TV

1

Oamenii TV au venit la mine acasă într-o duminică seara.

Era primăvară. Probabil că primăvară. Era o vreme nici prea caldă, nici prea rece.

La drept vorbind, anotimpul nu este o chestiune așa de importantă. Important e că s-a întâmplat într-o duminică seara.

Mie nu-mi plac serile de duminică. Adică nu-mi place nimic din ce ține de ele – pe scurt, starea de duminică seara. Când se apropie, începe să mă doară capul. Are diferite grade de intensitate, de la caz la caz. Oricum, mă doare. Simt cum îmi zvâcnește bucățica de carne moale și albă de la un centimetru, un centimetru și jumătate adâncime în ambele tâmples, de parcă din centrul lor ar pleca fire invizibile, ținute la celălalt capăt de cineva care tot trage de ele. Nu mă doare foarte tare. Așa ar trebui, dar, ciudat, nu mă doare. E ca și cum niște ace împung adânc o zonă anesteziată.

Apoi se aude zgomotul. E mai degrabă ca scârțâitul tăcerii dense care străbate întunericul. *Ccrrruzshaaatar, ccrrruzshaaatar, cccrrruzmmms*. Așa se aude. Acestea sunt primele semne. Mai întâi vine durerea de cap, apoi câmpul meu vizual începe să se distorsioneze. Presentimentele declanșează amintiri, amintirile declanșează presentimente, ca doi curenți învălmășiți. Luna albă și subțire ca o lamă plutește pe cer, rădăcini de îndoială se târăsc prin pământul întunecat. Oamenii merg pe hol cu zgomot, într-adins, ca să mă calce pe mine pe nervi. *Crrrspumc, dab, crrrspumc, dab, crrrspumc, dab*. Așa se aud.

Tocmai din acest motiv oamenii TV au pândit seara de duminică pentru a veni la mine. S-au infiltrat în întunericul acelei ore ca un gând deprimant, ca ploaia tăcută și secretă.

2

Să vă explic mai întâi cum arată oamenii TV.

Oamenii TV sunt întrucâtva mai mici decât mine sau decât tine, dar nu cât să sară în ochi. Sunt *întrucâtva* mai mici, așa, cam cu douăzeci, treizeci la sută. Toate părțile corpului sunt uniform mai mici. Termenul mai corect pentru a-i descrie este, mai degrabă, „reduși”.

Dacă i-ați întâlni pe undeva, la început nici nu ați observa că sunt mici, dar cu siguranță v-ar lăsa o senzație stranie. Aș putea-o numi chiar de stinghereală. Sigur v-ați zice „măi, ce ciudat!” și i-ați mai privi cu atenție încă o dată. La o primă vedere, nimic nu pare nenatural, ceea ce este și mai nenatural. Oamenii TV nu sunt mici, așa cum sunt copiii sau piticii. Când vedem un copil sau un pitic, îl percepem ca „mic”, dar în cea mai mare parte, asta se datorează faptului că ei nu sunt bine proporționați. Sunt mici, dar nu în mod uniform. Pot avea mâinile mici și capul mare. E un lucru obișnuit. Oamenii TV sunt mici într-un cu totul alt fel. La ei, absolut totul este mic într-un mod perfect regulat, mecanic, ca o copie xerox la scară redusă. Dacă sunt reduși cu 0,7 în înălțime, atunci lățimea umerilor e și ea redusă cu 0,7 și mărimea picioarelor, a capului, a urechilor sau lungimea degetelor sunt și ele reduse tot cu 0,7. Arată ca o figurină detaliată, făcută doar puțin mai mică decât originalul.

Se poate spune că arată și ca niște modele de perspectivă. Oameni pe care îi ai în față, dar par a fi în depărtare. Ca într-un desen trompe l'oeil, cu suprafața răsucită, vălurită. Mâna nu ajunge la lucrurile apropiate, dar le atinge pe cele îndepărtate.

Aceștia sunt oamenii TV.

Aceștia sunt oamenii TV.

Aceștia sunt oamenii TV.

Nici nu au bătut la ușă, nici nu au sunat. Nici nu au salutat, doar au intrat ușurel în cameră. Nu li s-au auzit pașii. Unul a deschis ușa, iar alți doi cărau un televizor. Televizorul nu era foarte mare. Era un Sony color, foarte obișnuit. Eu tind să cred că ușa era încuiată, dar nu sunt convins. Poate că uitasem s-o încui. Atunci nu mă preocupase prea tare pe mine cheia, așa că nu pot să fiu sigur. Dar cred totuși că era încuiată.

Când au intrat, eu eram tolănit pe canapea și mă uitam absent în tavan. Eram doar eu acasă. În acea după-amiază, soția mea se întâlnise cu niște prietene. Se adunau mai multe colege bune din liceu să stea la taclale, după care plănuiseră să meargă la un restaurant și să ia cina.

— Te descurci tu singur cu mâncarea, da? mi-a zis ea înainte să plece. E frigiderul plin cu legume și tot felul de chestii congelate. Nu-i mare lucru, te descurci și singur, nu? Și ține minte să iei rufele de pe sârmă înainte să se întunece.

I-am zis că-i în regulă. Nicio problemă. E vorba doar de cină. E vorba doar de niște rufe, ce mare brânză! Le fac cât ai clipi. *Sariuuupcruuuts.*

— Ai zis ceva? m-a întrebat ea.

— Nu, nimic.

Prin urmare, am stat în după-amiaza aceea tolănit pe canapea, absent. N-aveam nimic altceva de făcut. Am citit puțin, ultimul roman al lui García Márquez. Am ascultat și niște muzică, am băut puțină bere, dar tot nu reușeam să mă adun. M-am gândit chiar să mă întind în pat și să dorm, dar nu izbuteam să mă adun nici cât să adorm. De aceea zăceam pe canapea, cu ochii în tavan.

Pentru mine, duminica după-amiaza, toate lucrurile sunt așa, câte puțin din fiecare. Nimic din ce fac nu duc la bun sfârșit. Nu mă pot concentra la nimic. Dimineața arată promițătoare, am senzația că totul o să meargă bine. Azi o să citesc această carte, o să ascult discurile astea și o să răspund la scrisori, îmi zic. Chiar azi o să fac

ordine prin sertare, o să merg la cumpărături și o să spăl, în sfârșit, mașina. Dar ceasul bate ora două, bate ora trei, seara se apropie treptat și eu n-am făcut nimic. Întotdeauna sfârșesc pe canapea, complet pierdut. Ceasul îmi ticăie în urechi. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*, sunetul erodează lucrurile din jurul meu ca niște picături de ploaie. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. Duminica după-amiaza, totul pare să se tocească treptat, să se micșoreze puțin câte puțin. Ca oamenii TV.

4

Oamenii TV mi-au ignorat complet prezența. Toți trei se purtau de parcă eu nici nu existam. Au deschis ușa și au cărat televizorul înăuntru. L-au pus pe comodă, iar cel de-al treilea l-a băgat în priză. Pe comodă mai erau ceasul și un vraf de reviste. Ceasul l-am primit cadou de nuntă de la niște prieteni. E uriaș și foarte greu, de parcă însuși timpul ar fi uriaș și greoi. Se aude și tare. Reverberează în toată casa, *tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. Oamenii TV l-au luat de acolo și l-au pus pe jos. Sigur o să se enerveze nevastă-mea, mi-am zis eu. Nu suportă să muți lucrurile din cameră de capul tău. Dacă nu le găsește pe toate exact în același loc, se bosumflă toată. Și eu sigur o să mă împiedic de el noaptea, dacă rămâne acolo, pe jos. Eu mă trezesc mereu pe la două, mă duc la baie, sunt chiaun de somn și mă împiedic și mă lovesc de tot ce-mi iese în cale.

Mai departe, oamenii TV au luat revistele și le-au pus pe masă. Toate sunt ale soției mele (eu nu citesc așa ceva, doar cărți, și din partea mea, *toate* revistele să se ducă de râpă). Mă refer la publicații precum *Elle*, *Marie Claire* sau *Căminul tău*, care tronau și la mine pe comodă. Soției mele nu-i place nici să se atingă cineva de revistele ei. Dacă nu găsește toate numerele puse în ordine, iese cu scandal. Așa că eu nici nu mă apropii de ele. N-am răsfoit niciodată vreuna. Dar oamenii TV nu s-au sinchisit și le-au luat de acolo. Nu au dat niciun

semn că ar umbla cu grijă cu ele, pur și simplu au apucat câte un maldăr de pe comodă și le-au trântit unde au nimerit, zăpăcindu-le ordinea. *Marie Claire* a ajuns peste *Croissant*, iar *Căminul tău* sub *An-An*. Era complet greșit! Colac peste pupăză, au mai și împrăștiat pe podea toate semnele pe care soția mea le pusese printre pagini. Unde pusese semn, acelea erau niște pagini importante pentru ea. Nu știu ce informații cuprindeau sau cât erau de importante, poate aveau de-a face cu munca ei sau poate erau lucruri personale. În orice caz, pentru ea erau informații prețioase și sigur o să mă certe. O dată ies și eu cu prietenele mele și uite ce găsesc acasă! Cam așa sună de obicei, nu pot să-mi amintesc exact întreg repertoriul. Of, of, mi-am zis eu și am clătinat din cap.

5

Până la urmă, au curățat tot de pe comodă și au pus pe ea televizorul. Au înfipt cablul în priza din perete și l-au pornit. S-a auzit un fâșâit și ecranul s-a albit. Am așteptat un timp, dar n-a apărut imaginea. Au schimbat canalele din telecomandă, dar ecranul a rămas alb. M-am gândit că poate nu conectaseră antena. Sigur aveam o ieșire de antenă pe undeva, prin casă. Parcă îmi explicase ceva administratorul despre ea când ne-am mutat aici și îmi arătase unde se conecta, dar nu-mi mai aminteam. În casa mea nu există televizor, așa că am uitat cu desăvârșire chestiunile astea.

Însă oamenii TV nu păreau prea interesați să prindă vreun post. Nici măcar nu s-au prefăcut că ar căuta priza de antenă. Nu le păsa că nu se vede nimic. Dacă au apăsă butonul și l-au pus pe on, atunci misiunea lor era îndeplinită.

Televizorul era nou. Nu venise în cutie, dar se vedea dintr-o privire că era nou. Manualul de utilizare și certificatul de garanție erau într-o pungă de plastic, prinsă cu scotch de aparat. Cablul de alimentare strălucea ca un pește proaspăt scos din apă.

Cei trei oameni TV au inspectat ecranul televizorului din diverse puncte ale camerei. Unul a venit lângă mine ca să examineze felul în care se vedea din locul în care stăteam eu. Televizorul era îndreptat cu fața spre mine, la o distanță potrivită. Arătau mulțumiți, iar treaba părea încheiată. Unul dintre ei (cel care venise lângă mine) a pus telecomanda pe masă.

În tot acest timp, oamenii TV nu au scos o vorbă. Parcă urmau o anumită procedură și nici nu aveau nevoie să-și vorbească. Toți trei își îndeplineau cu seriozitate și eficiență îndatorirea profesională. Erau pricepuți și rapizi. Au terminat treaba într-un timp scurt. La sfârșit, unul a luat ceasul de pe jos și a căutat prin cameră un loc potrivit unde să-l pună, dar nu a găsit niciunul și l-a lăsat la loc pe podea. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*, continua ceasul să bată greoi, de pe podea. Locuința noastră e foarte mică și aproape că nu mai ai pe unde călca de cărțile mele și de materialele pe care le adună soția mea. Odată și-odată tot o să mă împiedic de ceasul ăla, mi-am zis eu și am oftat. Sunt convins. O să-l iau în picioare. Pun pariu.

Cei trei oameni TV purtau sacouri albastre închis. Nu-mi dădeam seama exact ce era, dar păreau să fie dintr-un material moale. Erau în blugi și teniși. Și hainele, și încălțăminte erau la scară redusă. Privindu-i cum se mișcă un timp mai îndelungat, începea să mi se pară că proporția mea era greșită. Mă simțeam de parcă mă dădeam într-un *montagnes russes* cu spatele și aveam ochelari cu dioptrii mari. Imaginile mi se perindau distorsionate prin fața ochilor. Mi se demonstra că echilibrul lumii în care mă aflu nu este absolut. Aceasta este senzația pe care ți-o lasă oamenii TV când îi vezi.

Oamenii TV nu au suflat un cuvânt până la capăt. După ce au verificat din nou ecranul și s-au reasigurat că nu e nicio problemă, l-au închis din telecomandă. Imaginea albă a dispărut și s-a stins și acel fâșâit ușor. A revenit la griul inexpresiv de mai înainte. Afară începuse deja să se întunece. S-a auzit o voce strigând pe cineva. Cineva a trecut agale pe holul blocului, făcând, ca de obicei, mult

zgomot intenționat. *Crrrrspumc, dab, crrrrspumc, dab, crrrrspumc, dab*, s-au auzit pantofii de piele. Era duminică seara.

Oamenii TV au mai aruncat o privire prin cameră, au deschis ușa și au plecat. Ca și la venire, nu m-au băgat deloc în seamă. S-au purtat de parcă nici măcar nu existam.

6

Din momentul în care au venit și până au plecat oamenii TV, eu nu am făcut nicio mișcare. Nu am spus nimic. Am rămas întins pe canapea și i-am privit. O să spuneți, probabil, că nu e normal. Că e ciudat ca trei necunoscuți să-ți dea buzna în casă și să-ți instaleze un televizor, iar tu să stai și să-i privești fără să suflă o vorbă.

Dar eu nu am spus nimic. Am urmărit tot ce se întâmplă tăcut, cu atenție. Asta e probabil din cauză că m-au ignorat cu desăvârșire. Cred că ați fi făcut același lucru în locul meu. Nu caut să mă scuz, dar atunci când persoana din fața ta te ignoră atât de complet, începi să nu mai fi sigur de propria-ți prezență în acel loc. Îți privești mâna și parcă vezi prin ea. E neputință. E vrajă. Trupul meu, ființa mea devine translucidă. Nu mai pot să mă mișc. Nu mai pot să vorbesc. Nu pot decât să stau nemișcat și să-i privesc pe oamenii TV cum aduc televizorul și pleacă. Nu sunt în stare să deschid gura. Mi-e teamă chiar să aud propria-mi voce.

Oamenii TV pleacă, iar eu rămân din nou singur, îmi revine simțul realității. Îmi simt din nou mâinile ca pe ale mele. Observ dintr-odată că amurgul a fost deja înghițit în întuneric. Aprind lumina și închid ochii. Televizorul e sigur acolo. Ceasul continuă să numere orele. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*.

7

Bizar, dar soția mea nu face nicio referire la apariția televizorului în casa noastră. Nu manifestă nicio reacție. Zero absolut, de parcă

nici nu l-ar fi observat. Asta chiar că e ciudat, pentru că, după cum ziceam și mai devreme, soția mea e o femeie foarte sensibilă când vine vorba de aranjamentul și ordinea mobilei și a lucrurilor din casă. Orice mișcare, cât de mică, orice schimbare petrecută în casă în absența ei, o ochește într-o clipă. Are ea darul acesta. Atunci se încruntă și pune totul la loc. Eu nu sunt așa. Mie nu mi se pare mare lucru dacă revista *Căminul tău* ajunge sub *An-An* sau dacă se amestecă un pix prin suportul de creioane. Nici nu știu dacă aş observa. Stilul ei de viață mi se pare cumplit de obositor. Dar asta e problema ei, nu a mea. Prin urmare, nu zic nimic. O las să facă așa cum vrea. Acesta e modul în care gândesc eu. Dar ea nu e așa. Uneori, se înfurie îngrozitor. Îmi spune că nu poate să-mi mai suporte nepăsarea. Îi spun că nici eu nu mai pot suporta nepăsarea gravitației, a lui π sau a lui $E=mc^2$. Păi chiar așa și e! Dar când eu zic asta, ea tace. Probabil c-o ia ca pe o insultă personală. Însă nu-i așa. Eu nu vreau s-o insult în niciun fel. Eu doar am spus ce-am simțit.

Și în seara aceea, când s-a întors, mai întâi a dat roată cu privirea prin casă. Eu îi așteptam mustrarea cu explicația pregătită: au venit oamenii TV și au făcut dezordine prin casă. Mi-e foarte greu să-i explic cum a fost cu oamenii TV. Probabil că nici nu m-ar crede. Oricum, eu intenționez să-i spun totul foarte sincer.

Însă ea n-a zis nimic. Doar a aruncat un ochi de jur-împrejur. Televizorul era pe comodă, revistele zăceau pe masă, amestecate, ceasul era pe podea. Dar ea n-a spus un cuvânt, așa că nici eu n-am dat vreo explicație.

— Ai mâncat de seară? m-a întrebat ea, scoțându-și rochia.

I-am spus că nu.

— De ce?

— Fiindcă nu mi-a fost foame.

A rămas puțin pe gânduri, cu rochia scoasă pe jumătate. M-a privit fix, de parcă ar fi vrut să spună ceva, dar ezita. Ceasul spărgea

liniștea cu sunetul său greoi. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. Am încercat să-l ignor, să nu-l las să-mi pătrundă în urechi, dar sunetul era prea greu, prea puternic și tot îl auzeam. Și ea părea să-l asculte. A clătinat din cap.

— Să-ți prepar ceva rapid? m-a întrebat ea.

— Da, am zis eu. Nu aveam neapărat chef să mănânc, dar dacă îmi pune ceva în față, n-o refuzam.

S-a schimbat în ceva lejer și, în timp ce pregătea *zōsui*³ și ouă prăjite, mi-a povestit despre întâlnirea cu prietenele ei. Cine ce a făcut, cine ce a zis, cine și-a schimbat coafura și e mai frumoasă, cine s-a despărțit de bărbatul cu care se vedea, lucruri de genul ăsta. Le cunosc și eu pe fetele astea. Eu beam bere și mai încuviințam din când în când, după caz, dar, de fapt, nu ascultam nimic. Mă gândeam încontinuu la oamenii TV și mă întrebam de ce ea nu zice nimic despre apariția televizorului. Să nu-l fi observat? Nu, nu se poate să apară în casă un televizor și ea să nu-l observe! Și atunci de ce nu zice nimic? Hm, foarte ciudat! Dubios. E ceva în neregulă. Da, e o neregulă pe care nu știu cum s-o îndrept.

Când a fost gata mâncarea, m-am așezat la masa din bucătărie. Am mâncat ouăle prăjite, apoi pruna murată.

Odată ce am terminat, ea a strâns masa, iar eu am mai băut o bere. Mi-am ridicat privirea către comodă. Televizorul încă mai era acolo. Era închis. Pe masă zăcea telecomanda. M-am ridicat de pe scaun, am luat telecomanda și am apăsat butonul de pornire. Ecranul s-a albit și s-a auzit acel fâșâit. Imagine tot n-avea. Era doar lumina albă a tubului. Am dat volumul mai tare, dar s-a accentuat doar zgomotul de fundal. Am privit ecranul timp de douăzeci, treizeci de secunde, apoi l-am închis. Sunetul și lumina au dispărut într-o clipă. În tot acest timp, soția mea a stat pe covor și a răsfoit o *Elle*. Nu a manifestat niciun fel de interes față de televizorul care a pornit și s-a oprit, de parcă nici n-ar fi observat.

Am pus telecomanda pe masă și m-am așezat pe canapea. M-am gândit să continuu lungul roman al lui García Márquez. Întotdeauna citesc după cină. Uneori mă opresc după o jumătate de oră, alteori citesc și două ore. În fine, fac asta zilnic. Însă în acea zi, n-am reușit să trec nici de jumătate de pagină. Oricât m-aș fi străduit să mă concentrez asupra cărții, atenția îmi zbură înapoi către televizor. Mă trezeam că-mi ridicam ochii din carte și-l priveam. Era așezat exact cu fața spre mine.

8

La două și jumătate, când m-am trezit, televizorul era încă acolo. Mă ridicasem din pat așteptându-mă să fi dispărut. Dar nu, era tot acolo. M-am dus la baie și am făcut pipi, apoi m-am așezat pe canapea și mi-am sprijinit picioarele pe masă. Am luat telecomanda și l-am mai deschis o dată. Nimic nou. S-a întâmplat același lucru. Lumină, zgomot. Nimic mai mult. L-am privit o vreme, l-am oprit, iar lumina și zgomotul au dispărut.

M-am întors în pat și am încercat să mă culc. Mi-era foarte somn, dar nu puteam să adorm. Cum închideam ochii, îmi apăreau oamenii TV. Oamenii TV care aduc televizorul, oamenii TV care mută ceasul, oamenii TV care pun revistele pe masă, oamenii TV care bagă cablul în priză, oamenii TV care verifică ecranul, oamenii TV care deschid ușa și pleacă tăcuți. Îmi stăruiau în minte, mi se învârteau prin cap. M-am dat din nou jos din pat, m-am dus în bucătărie, am luat din scurgător o ceașcă de cafea și mi-am turnat o porție dublă de coniac. M-am întins din nou pe canapea și am deschis romanul lui Márquez. Textul însă nu-mi intra în cap. Nu înțelegeam nimic din ce scria.

Neavând încotro, am lăsat romanul și am luat o *Elle*. Ce dacă mai citesc și eu o *Elle* din când în când? N-am găsit însă în revistă nimic care să-mi suscite interesul. Nu scria decât despre frizuri noi, bluze

albe de mătase fină, un restaurant unde se mănâncă o tocană bună sau ce să porți la operă. Nu mă interesa nimic din toate astea. Am lăsat și revista, apoi m-am uitat din nou la televizorul de pe comodă.

Până la urmă am stat așa, fără să fac nimic, până dimineața. La șase am fiert apă în ibric și mi-am făcut o cafea. Cum n-aveam nimic de făcut, am preparat niște sandvișuri cu șuncă înainte să se trezească soția mea.

— Ce matinal ești! mi-a zis ea somnoroasă.

— Îhî.

Am mâncat în liniște, apoi am ieșit amândoi din casă și ne-am îndreptat fiecare către locul lui de muncă. Ea lucra la o mică editură, ca redactor la o revistă de specialitate în domeniul alimentației naturiste, care recomanda mâncarea de ciuperci *shiitake* în prevenirea gutei sau vorbea despre viitorul agriculturii organice. Nu se vindea într-un număr foarte mare, dar nici costurile nu erau ridicate și, cum aveau și câțiva abonați fideli, care o citeau cu religiozitate, continuau să o scoată. Eu munceam în cadrul departamentului de publicitate al unei firme de electrice. Făceam reclame la prăjitoare, mașini de spălat sau cuptoare cu microunde.

9

În drum spre serviciu, pe scările firmei, am trecut pe lângă unul din oamenii TV. Cred că era chiar unul dintre cei care veniseră cu televizorul la mine acasă, cel care a deschis ușa și a intrat primul în casă, nu cei care au cărat aparatul. Chipurile lor nu au trăsături distinctive și e aproape imposibil să-i deosebești unul de celălalt, drept pentru care nu sunt foarte sigur că era el. Cred totuși că nu mă înșelam. Purta același sacou albastru. Nu avea nimic în mână, doar venea pe scări. El cobora, eu urcam. Mie nu-mi place să iau liftul, prefer s-o iau mereu pe scări. Biroul meu este la etajul opt și nu-mi e chiar ușor. Când am o treabă urgentă ajung flească de transpirație,

dar tot prefer să transpir decât să iau liftul. Toată lumea face glume pe tema asta. Mă consideră ciudat, pentru că n-am nici televizor, nici video și nu folosesc liftul. Par să mă ia de fraier. Mie unul mi se pare straniu, nu pot să înțeleg ce-i face să gândească așa.

În fine, urcam scările, ca de obicei. Eram singur, pentru că nimeni nu mai folosește scările. Am trecut pe lângă el între etajele trei și patru. M-a luat prin surprindere și n-am știut ce să fac. M-am gândit să zic ceva.

Până la urmă, n-am zis nimic. Nu mi-a venit nicio idee ce să spun, iar el părea cumva că nu vrea să fie abordat. Cobora scările într-un ritm foarte exact, în tempo uniform, cu pași regulați și preciși. Ca și ieri, m-a ignorat complet, de parcă nici măcar nu mă vedea. Am trecut pe lângă el neștiind ce să fac. În momentul în care am trecut unul pe lângă celălalt, am simțit o ușoară fluctuație în gravitație.

În ziua aceea am avut ședință încă de dimineață. Era o ședință importantă, pe marginea strategiei de vânzare a unui produs nou. Câțiva angajați au citit niște referate, au înșirat cifre pe tablă și au afișat niște grafice pe calculator, însoțite de discuții aprinse. Am participat și eu, deși punctul meu de vedere nu era prea important, pentru că nu eram direct implicat în acel proiect. Prin urmare, pe parcursul ședinței, am stat și am meditat. Am intervenit o singură dată cu o părere, nimic important, o remarcă de bun-simț din partea unui observator. Nu puteam totuși să nu zic chiar nimic. Eu nu sunt o persoană ambițioasă când vine vorba de muncă, dar primeam un salariu și aveam responsabilități pe măsură. Am rezumat părerile expuse până în acel punct și chiar mi-am permis o glumă ușoară pentru a relaxa atmosfera. Probabil mă simțeam vinovat că mă gândeam încontinuu la oamenii TV. Câțiva au râs. Odată ce mi-am încheiat intervenția, m-am prefăcut că mă uit prin materiale și m-am gândit din nou la oamenii TV. Poate că încercam să găsească un nume pentru noul cuptor cu microunde, dar eu habar n-aveam, în capul meu nu erau decât oamenii TV. Nu mă gândeam decât la ei.

Ce putea să însemne televizorul ăla? De ce au adus la mine în casă un televizor? De ce soția mea n-a zis nimic de apariția lui? De ce au pătruns ei până și în firma la care lucrez?

Ședința nu se mai termina. La douăsprezece am avut o pauză scurtă pentru masa de prânz. Nu aveam timp să ieșim să mâncăm, drept pentru care ni s-au împărțit sandvișuri și cafea. În sala de ședințe mirosea puternic a tutun, așa că am mâncat la biroul meu. Între timp a apărut șeful de departament. Sincer să fiu, nu prea îmi place tipul. Nu-mi dau seama exact de ce. Nu găsesc nimic anume de obiectat la el. Are un aer de om cu creștere aleasă. Nu e prost. Are gust la cravate. Nici nu e cu nasul pe sus, nici nu se umflă în pene în fața subalternilor. Chiar mă bagă în seamă, mă mai invită și la masă. Însă mie nu-mi place. Poate din cauză că obișnuiește să-și atingă interlocutorul într-un mod prea familiar. Nu contează dacă ești bărbat sau femeie, în timp ce vorbește, te atinge. Bine, nu o face într-un mod respingător, este un gest foarte natural și degajat. Nu m-ar mira dacă unii oameni nici nu observă, atât este de natural. Pe mine, nu știu, dar mă deranjează foarte tare și de fiecare dată când îl văd, ridic garda, instinctiv. Știu, nu e mare lucru, dar pe mine mă deranjează.

S-a aplecat și mi-a pus mâna pe umăr.

— Ai avut o intervenție foarte bună în timpul ședinței, mi-a zis el pe un ton amical. Scurt și la obiect. Bravo! O observație excelentă. Când ai intervenit, atmosfera era încordată, deci și momentul a fost perfect ales. Ține-o tot așa!

A spus asta și a plecat repede, probabil să mănânce și el. Eu i-am mulțumit cum se cuvine, dar, sincer să fiu, m-a lăsat complet buimac, pentru că habar n-aveam ce spusese în timpul ședinței. Doar m-am gândit că nu se cade să nu spun nimic și am bălmăjit și eu ce am crezut de cuviință. Cum de a venit special șeful să mă laude pentru atâta lucru? Sunt alții care vin cu niște păreri mult mai bune. Ce ciudat! Mi-am continuat masa, la fel de confuz. Apoi m-am

gândit brusc la soția mea. Ce-o fi făcând acum? O fi ieșit să mănânce? Mi-am zis să-i dau un telefon la birou. Aș fi schimbat două, trei vorbe cu ea. Am format primele trei cifre, dar m-am răzgândit și m-am oprit. N-aveam totuși nicio treabă atât de importantă cu ea, încât să fie nevoie s-o sun. Poate chiar aș fi stricat cumva echilibrul lumii. Bine, i-aș fi dat un telefon în pauza de prânz și ce i-aș fi spus? Ca să nu mai zic că nu-i prea place să fie sunată la birou. Am pus receptorul la loc în furcă, am oftat și mi-am terminat cafeaua. Am aruncat apoi paharul de plastic în coșul de gunoi.

10

La ședința de după-amiază am zărit din nou oameni TV. De data aceasta numărul lor crescuse la doi. Au traversat sala de ședințe cărând, ca și ieri, un televizor Sony, color. Era totuși mai mare decât cel de ieri. Am încurcat-o, mi-am zis eu. Sony este rivala noastră. Dacă, dintr-un motiv sau altul, un produs al firmei rivale ajunge înăuntrul firmei, iese foarte urât. Sigur, se aduc produse de-ale altor companii pentru o analiză comparativă, dar în asemenea cazuri, se înlătură marca firmei respective, pentru că nu ar fi deloc bine și fie văzută de cineva din exterior. Însă ei nu se sinchisesc de lucrurile astea și țin logoul SONY îndreptat spre noi. Au deschis ușa și au intrat, apoi s-au uitat prin sală. Păreau să caute un loc potrivit unde să-l pună, dar nu au găsit niciunul. Au ieșit pe ușa din spate, cu televizorul după ei. Nimeni din încăperea n-a manifestat nicio reacție față de oamenii TV. Nu e vorba că nu i-au văzut. I-au văzut și ei prea bine, dovadă faptul că, atunci când au intrat cu televizorul, cei de acolo s-au dat la o parte, făcându-le loc să treacă. Însă aceasta a fost singura lor reacție, reacție pe care o ai în cafenea față de chelner când vine cu tava cu cafea. S-au purtat de parcă oamenii TV nu erau acolo. Știau că sunt acolo, dar s-au purtat de parcă nu erau.

Nu mai înțelegeam absolut nimic. Toți ceilalți știu despre oamenii TV și doar pe mine mă lăsasera pe-afară. Poate că și soția mea știe despre ei, mi-am zis eu. Da, posibil. De-asta nici nu s-a mirat și n-a scos o vorbă când a apărut televizorul la noi. Altă explicație nu există. Eram foarte derutat. Cine sunt acești oameni TV? Și de ce cară mereu televizoare?

Un coleg s-a ridicat să meargă la baie și atunci m-am ridicat și eu de pe scaun și m-am dus după el. Ne angajaserăm aici în același timp și ne înțelegeam destul de bine. Chiar mai ieșeam după serviciu să bem ceva, și eu nu fac asta cu oricine. Ne-am așezat unul lângă altul și am făcut pipi.

— În ritmul ăsta o să ne țină aici până la noapte! Tot timpul, numai ședințe și iar ședințe, zise el cu o voce plină de lehamite.

Mi-am exprimat acordul. Apoi ne-am spălat pe mâini. M-a lăudat și el pentru intervenția din cursul dimineții. I-am mulțumit.

— Auzi, în legătură cu tipii de mai devreme care au venit cu televizorul... am deschis eu subiectul pe un ton degajat.

N-a zis nimic. A închis robinetul, a tras din suport două șervete de hârtie și s-a șters pe mâini. Nu mi-a aruncat nicio privire. S-a șters bine pe mâini, apoi a motolot șervetele și le-a aruncat în coș. Poate că nu auzise ce spusese. Sau poate că auzise și se prefăcea că nu. Nu știu, dar din modul cum se prezenta situația, mi-am zis că mai bine nu mai întreb nimic. Am tăcut și m-am șters și eu pe mâini. Aerul părea foarte tensionat. Am luat-o înapoi pe coridor și ne-am întors în sala de ședințe fără să mai suflăm o vorbă. Mai departe, în timpul ședinței, am avut senzația că-mi evita privirea.

Când am ajuns acasă, înăuntru era beznă. Afară începuse să plouă. Prin geamul de la balcon se vedeau norii joși, întunecați. În cameră mirosea a ploaie. Se lăsa întunericul. Soția mea încă nu se întorsese.

Mi-am scos cravata, am netezit-o și am pus-o pe suportul de cravate. Mi-am curățat costumul de praf cu o perie, am pus cămașa în coșul cu rufe murdare, apoi am făcut un duș și m-am spălat pe cap pentru că îmi intrase mirosul de tutun în păr. Așa se întâmplă mereu. Când avem ședințe lungi, tot corpul mi se îmbibă cu miros de țigară, pe care soția mea nu-l suportă. Primul lucru pe care l-a făcut după ce ne-am căsătorit a fost să mă convingă să mă las de fumat. Asta se întâmpla acum patru ani.

Am ieșit din duș, m-am așezat pe canapea și am băut o bere la cutie, uscându-mi părul cu prosopul. Televizorul adus de oamenii TV era încă pe comodă. Am luat telecomanda de pe masă și i-am dat drumul. Am apăsat butonul de mai multe ori, dar nu s-a aprins. Nu se întâmpla nimic. Ecranul rămânea întunecat. Am verificat cablul, dar era băgat în priză. L-am scos și l-am mai înfipt o dată bine în priză. Degeaba. Oricât apăsam pe butonul din telecomandă, ecranul nu se aprindea. Am deschis într-o doară capacul de pe spatele ei, am scos bateriile și le-am verificat cu aparatul meu de măsură. Erau nou-nouțe. Am lăsat telecomanda și am dat berea pe gât.

De ce mă preocupă atât de tare? m-am întrebat eu mirat. Și dacă aș reuși să-l pornesc, ce s-ar întâmpla? S-ar lumina ecranul și s-ar auzi un fâșâit de fond, nu? Ce-ți pasă dacă se aprinde sau nu?

Dar uite că mie îmi pasă. Aseară mergea și de atunci nu l-am mai atins deloc. Nu pricep.

Am luat iar telecomanda și am mai încercat o dată. Am apăsat butonul încet, dar cu putere. Același rezultat. Nicio reacție. Ecranul era complet mort. Rece.

Rece.

Am mai scos o bere din frigider, am deschis-o și am băut-o. Am mâncat niște salată de cartofi dintr-un castron de plastic. Ceasul arăta ora șase. Am stat pe canapea și am citit ziarul de seară. Era chiar mai plictisitor decât de obicei. Nu conținea niciun articol pe care să merite să-l citesc. Numai știri neinteresante. Dar cum nu m-

am putut gândi la altceva mai bun de făcut, am stat și-am citit ziarul o vreme destul de îndelungată. Când l-am terminat, a trebuit să-mi găsesc altceva de făcut. Ca să evit să mă gândesc la asta, am mai tras de timp răsfoind ziarul mai departe. Chiar așa, ce-ar fi să răspund la scrisori? Primisem o invitație de nuntă de la verișoara mea și trebuia să compun răspunsul de refuz. În ziua aceea urma să fiu plecat într-o călătorie cu soția mea. Mergeam în Okinawa. Stabiliserăm asta cu mult timp în urmă și ne luaserăm amândoi concediu în aceeași perioadă. Era prea târziu ca să ne mai schimbăm planurile. Dumnezeu știe când mai puteam altă dată să ne luăm împreună un concediu lung. În plus, nici nu eram prea apropiat de acea verișoară, nu ne mai văzuserăm de vreo zece ani. Oricum, trebuia să-i trimit un răspuns cât mai repede, pentru că avea și ea niște rezervări de făcut. Dar nu, n-o să scriu acum nicio scrisoare. N-am niciun chef.

Am deschis din nou ziarul și am citit aceleași articole încă o dată. Mi-a trecut prin cap să pregătesc masa de seară, dar era posibil ca soția mea să ia cina înainte să ajungă acasă, și atunci ar rămâne o porție irosită. Iar dacă era vorba să mă mănânc doar eu, mă mulțumeam și cu ceva încropit la repezeală. Nu-mi trebuia nimic gătit. Și dacă ea nu mâncase încă, puteam chiar să ieșim în oraș.

E cam ciudat, mi-am zis eu. Când ne dăm seama că o să întârziem mai mult de șase, întotdeauna ne anunțăm din timp. Asta e regula. Ajunge să lăsăm un mesaj pe robot și, așa, celălalt știe ce să facă mai departe.

Mănâncă singur, gătește și pentru celălalt sau se duce înainte la culcare. Din cauza serviciului, se mai întâmplă să ajung seara târziu. Uneori mai întârzie și ea când are întrevederi sau corecturi de făcut. Niciunul dintre noi nu are genul de slujbă care începe la nouă fix și se termină la cinci. S-a întâmplat și să nu apucăm să vorbim trei zile la rând de ocupați ce eram. Asta este, n-avem încotro. De aceea avem mereu grijă să respectăm această regulă, pentru a nu-l încurca pe

celălalt. Dacă întârziem, ne anunțăm prin telefon. Eu mai uit uneori, dar ea, niciodată.

Și totuși nu era niciun mesaj pe robot.

Am lăsat ziarul, m-am întins pe canapea și am închis ochii.

12

Am visat că eram în ședință. Eu mă ridic și vorbesc. Nu înțeleg nici eu ce spun. Doar vorbesc. Dacă tac, mor, așa că nu pot să mă opresc. N-am decât să turui la nesfârșit cuvinte fără niciun înțeles. Toți din jurul meu au murit deja. Au murit și s-au transformat în piatră, în niște statui țepene. Bate vântul. Toate ferestrele sunt sparte și vântul trece prin ele. Mai sunt și oamenii TV. Numărul lor a crescut la trei. Ca prima dată. Cară un televizor Sony color, bineînțeles. Pe ecran se vede imaginea lor. Îmi pierd cuvintele. În acel moment îmi simt vârful degetelor înțepenind. Mă transform, încet, în stană de piatră.

Când m-am trezit, în cameră era o lumină albicioasă, ca de pe coridoarele unui acvariu. Televizorul era aprins. În jur era întuneric, iar ecranul strălucea, fâșâind încet. M-am ridicat în capul oaselor și mi-am apăsat tâmplele cu vârful degetelor. Degetele mele erau moi, din carne. În gură îmi stăruia gustul berii pe care o băusem înainte să adorm. Am înghițit. Aveam gâtul uscat și am înghițit cu greutate. Întotdeauna pățesc asta după ce am un vis foarte real. Starea de veghe îmi pare mai ireală decât cea de somn. Dar nu e așa, aceasta este realitatea. Nu s-a transformat nimeni în piatră. Cât o fi ceasul? M-am uitat la ceasul de pe podea. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. Opt fără ceva.

Ca în vis, pe ecranul televizorului se vedea imaginea unuia dintre oamenii TV. Era cel pe lângă care trecusem pe scări, la firmă. El era, negreșit, bărbatul care a deschis ușa și a intrat primul în casă. Sunt sută la sută sigur. Stătea nemișcat și mă privea. Pe fundal era o

lumină albă, ca de neon. Parcă visul își vârâse coada în realitate. Am închis ochii și i-am deschis, sperând că o să dispară. Dar n-a dispărut, ba chiar silueta lui a început să se mărească. Fața lui se întindea pe tot ecranul. A ajuns în prim-plan, de parcă venea încet, din depărtare.

Apoi a ieșit din ecran. S-a sprijinit cu mâinile de margini, a trecut piciorul și hop, a ieșit ca pe fereastră, lăsând în urmă doar lumina albă de fundal.

Și-a frecat degetele de la mâna dreaptă de mâna stângă, încercând să se obișnuiască cu lumea din afara ecranului. Și-a frecat mult timp mâinile mici, de proporții reduse. Nu se grăbea deloc. Se purta de parcă avea timp berechet, ca un moderator experimentat de emisiuni de televiziune. M-a privit.

— Construim un avion, a zis el. Era o voce lipsită de adâncime, foarte subțire, ca așternută pe hârtie.

Urmându-i cuvintele, pe ecran a apărut o mașinărie neagră. Parcă eram la programul de știri. Mai întâi a apărut o fabrică uriașă, apoi imaginea s-a focalizat pe atelierul din centrul ei. Doi oameni TV umblau la acea mașinărie. Strângeau șuruburile cu cheia și potriveau contoarele. Erau foarte concentrați asupra activității lor. Era stranie, cilindrică, mai îngustă către vârf, cu niște protuberanțe aerodinamice din loc în loc. Arăta mai degrabă a storcător de citrice uriaș decât a avion. N-avea nici aripi, nici scaune.

— Nu arată deloc a avion, am zis eu. Vocea mi-a sunat străină, foarte ciudată, de parcă toate substanțele nutritive fuseseră scurse din ea printr-un filtru fin. M-am simțit foarte bătrân.

— Pentru că nu l-am vopsit încă, a zis el. Mâine îl vopsim și o să se vadă clar că e avion.

— Nu vopseaua e problema, ci forma. Țsta nu e avion.

— Dacă nu e avion, atunci ce e? m-a întrebat el.

Nu știam. Chiar așa, ce era chestia asta?

— Vezi, e din cauza vopselei, mi-a zis el blând. Când o să-l vopsim, o să fie avion în toată regula.

Am renunțat să mai vociferez. Poate să fie ce vrea, nu? Poate să fie avion care stoarce citrice sau storcător de citrice zburător, treaba lui. Nevastă-mea de ce nu mai vine odată acasă? Mi-am apăsat din nou tâmplele cu vârful degetelor. Ceasul continua să ticăie. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. Pe masă era telecomanda, iar lângă ea, teancul de reviste pentru femei. Telefonul rămânea mut. În cameră se revărsa doar lumina întunecată a ecranului.

Cei doi oameni TV de pe ecran continuau să muncească cu înfrigurare. Imaginea era acum mai clară. Se vedeau chiar și cifrele de pe contoare. Începea să se audă și un zgomot stins. Mașinăria a început să huruie, *taabzhryafg, taabzhryafg, abzhryafg, abzhryafg*. Din când în când se auzea și un zgomot sec și regulat, ca de metal pe metal, *ariiimbts, ariiimbts*. Se învălmășeau și alte sunete, dar nu puteam distinge cu claritate niciun altul. Cei doi oameni TV continuau să lucreze cu spor în interiorul ecranului. Aceasta era tema imaginii.

Le-am urmărit o vreme mișcările. Și cel din afară i-a urmărit cu privirea pe colegii de dinăuntru. Mașinăria cea neagră – orice ar fi, mie nu-mi arăta deloc a avion – plutea în lumina albă.

— Soția nu se întoarce, a zis cel din afara ecranului.

L-am privit. Nu reușeam să înțeleg ce vrea să zică. L-am privit fix, de parcă mă uitam la lumina albă a tubului.

— Soția nu se mai întoarce, a zis el pe același ton.

— De ce? am întrebat eu.

— Pentru că nu mai merge, a zis el, cu o voce ca de card de plastic, cum primești la hotel pe post de cheie. Vocea plată, fără intonație, parcă se strecura printr-o deschizătură îngustă. Nu se mai întoarce pentru că nu mai merge.

Nu se mai întoarce pentru că nu mai merge, mi s-au repetat cuvintele lui în cap, plate și nereale. N-am reușit să înțeleg contextul. Cauza

are coadă de efect și încearcă să înghită totul. M-am ridicat și m-am dus în bucătărie. Am deschis frigiderul, am tras aer adânc în piept, am luat o cutie de bere și m-am întors pe canapea. Individul stătea în fața televizorului și mă privea cum trag inelul de la cutie. Își sprijinise cotul drept pe televizor. Nu aveam neapărat poftă de bere, dar trebuia să fac ceva să umplu aceste clipe. Am luat o înghițitură, dar n-avea niciun gust. O țineam în mână, însă am simțit-o grea și am pus-o pe masă.

Apoi am stat și m-am gândit la afirmația lui legată de soția mea. A zis că nu mai merge, că acesta e motivul pentru care ea n-o să mai vină acasă. Dar mie nu mi se părea deloc că relația noastră nu mai mergea. Sigur, nu eram un cuplu desăvârșit. În acești patru ani, am avut câteva certuri. Da, între noi existau câteva probleme, despre care mai discutam uneori. Unora le găseam rezolvare, altora nu. Pe cele rămase nerezolvate le abandonam așa cum erau și așteptam să treacă o perioadă potrivită de timp. OK, eram un cuplu cu probleme. Asta așa e. Dar nu într-atât încât relația noastră să nu mai meargă. Păi, nu? Unde există cuplu fără probleme? Oricum, e de-abia trecut de opt. Pur și simplu n-o fi reușit să mă sune din cine știe ce motiv. Pot să găsesc nu știu câte motive. De exemplu... Însă nu mi-a venit în minte niciunul. Eram cumplit de confuz.

M-am adâncit în canapea.

Avionul ăla – presupunând că era chiar avion – cum o să facă să zboare? Cu ce forță de propulsie? Unde îi sunt ferestrele? Care e fața și care e spatele?

Eram rupt de oboseală. Terminat. Trebuie să-i scriu verișoarei mele, mi-am zis. Îmi pare rău, dar din motive legate de lucru, mă tem că n-o să putem veni. Felicitări.

Cei doi oameni TV dinăuntrul televizorului continuau să meșterească la avion, fără nicio legătură cu mine. Nu s-au oprit deloc din treabă. Mai aveau infinit de multe lucruri de făcut până la desăvârșirea aparatului. Când terminau cu unul, se apucau imediat

de altul, fără să se odihnească. Nu aveau schițe sau planuri de execuție, dar știau foarte bine ce trebuie să facă și în ce ordine. Aparatul de filmat le urmărea cu mare îndemânare aceste acțiuni splendide. O filmare curată și precisă. Imagini convingătoare. Probabil că alți oameni TV (al patrulea și al cincilea) erau în spatele camerei de filmat și la pupitrul de control.

E straniu, dar privindu-le un timp atitudinea de lucru, perfectă așa putea spune, mașinăria a început să-mi arate și mie a avion. Cel puțin nu mi s-ar mai fi părut ciudat dacă era avion. Ce contează care e fața și care e spatele? mi-am zis eu. La ce muncă splendidă fac ei, sigur e avion. Și chiar dacă nu arată, pentru ei tot avion este. Clar, bărbatul ăsta are dreptate.

Dacă nu e avion, atunci ce e?

Omul din afara ecranului nu se clintise din loc. Stătea mai departe cu cotul drept sprijinit pe televizor și mă privea. Eram privit. Cei dinăuntru continuau să muncească. Se auzeau bătăile ceasului. *Tarrp, cc, shaus, tarrp, cc, shaus*. În cameră era întuneric și nu se putea respira. S-au auzit pași pe coridor.

Așa o fi, mi-am zis eu brusc. Probabil că soția mea nu se mai întoarce. A plecat undeva departe. A folosit orice mijloc de transport posibil ca să fugă undeva, unde eu să nu pot ajunge. Da, probabil că relația noastră s-a stricat și nu se mai poate repara. Probabil că e pierdută, iar eu sunt singurul care nu a observat. În capul meu s-au dezlănțuit tot felul de gânduri, care apoi s-au regrupat.

— Așa o fi, am zis eu tare. Vocea mi-a rezonat sec.

— Mâine îl vopsim și o să-ți dai seama mai bine, a zis el. Vopsit, o să arate a avion în toată regula.

Mi-am privit palmele. Arătau mai mici ca de obicei. Doar un pic mai mici. Mi s-o fi părând mie. O fi din cauza luminii, probabil că tulbură percepția distanței. Totuși mâinile mele păreau micșorate. Ia stai așa! Vreau să vorbesc! Trebuie neapărat să spun ceva, altfel mă

micșorez, mă usuc și mă transform în stană de piatră, la fel ca toți ceilalți.

— În curând o să sune telefonul, a zis el, apoi a făcut o pauză de parcă ar fi calculat. Cam peste cinci minute.

Am privit telefonul. M-am gândit la firul lui, un fir care se întinde la nesfârșit. La capătul unui labirint uriaș de legături, e soția mea, mi-am zis. Foarte departe, undeva unde nu pot să ajung. Îi simt bătăile inimii, încă cinci minute. Care e fața și care e spatele? M-am ridicat și am dat să spun ceva. Însă în clipa în care m-am ridicat, cuvintele mi-au pierit.

Vaporul către China

*Aș vrea să te urc
în vaporul către China,
vaporul e doar al nostru,
doar noi doi...
Cântec vechi*

1

Oare când am cunoscut prima dată un chinez?

Punctul de plecare al rândurilor de față sunt niște întrebări arheologice, ca să le spun așa. Diversele artefacte primesc etichete, sunt împărțite în categorii și sunt atent studiate.

Totuși când am cunoscut prima dată un chinez?

Aș zice că în 1959 sau 1960, cu siguranță într-unul din acești ani. Sunt absolut sigur. Pentru mine, anii 1959 și 1960 sunt ca doi frați gemeni urâți, îmbrăcați la fel, în haine lălăi. Dacă aș putea să mă îmbarc în mașina timpului și să călătoresc înapoi în acea perioadă, mi-ar fi foarte greu să fac deosebirea dintre acești doi ani.

Da, a fost în anul în care Johnson și Patterson s-au luptat pentru titlul de campion la categoria grea. Îmi amintesc că am văzut meciul la televizor. Atunci aș putea să dau o fugă la bibliotecă și să răsfoiesc paginile de sport de prin anuarele de ziare. Așa ar trebui să se lămurească totul.

În dimineața următoare m-am urcat pe bicicletă și am pornit spre biblioteca de sector din apropiere.

Lângă intrarea în clădire, nu știu cum se face, dar era un coteț de păsări. Cinci găini luau ori un mic dejun târziu, ori un prânz timpuriu. Vremea era frumoasă, așa că m-am așezat pe o dală de piatră de lângă coteț și mi-am aprins o țigară. În timp ce fumam, m-am uitat la găini cum ciuguleau grăbite din vasul cu grăunțe. La cât

de repede mâncau, întreaga scenă îmi arăta ca un film documentar vechi, cu cadre puține.

Când am terminat țigara, ceva înăuntrul meu s-a schimbat. Nu știu cum se face, dar noul eu, dintre cele cinci găini și țigară, mi-a adresat două întrebări: în primul rând, pe cine interesează data exactă la care am cunoscut eu primul chinez?

În al doilea rând, ce altceva ar mai fi de împărțit între mine și niște anuare vechi, răspândite pe o masă în sala de lectură însorită?

Mi se păreau niște întrebări normale. Am stat în fața cotețului și am mai fumat o țigară, apoi m-am urcat pe bicicletă și mi-am luat rămas-bun de la bibliotecă și găini. Așa cum nici păsările de pe cer nu au un nume, tot așa nici amintirea mea nu va purta o dată.

Majoritatea amintirilor mele nu au o dată. Eu am o memorie foarte slabă. Este atât de inexactă, încât uneori chiar mi se pare că încerc să dovedesc ceva prin asta. Dar ce naiba aș putea să dovedesc? E imposibil de înțeles cu exactitate ce ar putea avea de dovedit inexactitatea, nu?

În fine, amintirile mele sunt îngrozitor de nesigure, își dau peste cap ordinea cronologică, realul și imaginarul se schimbă între ele, uneori chiar încurc lucruri pe care le-am văzut cu ochii mei cu lucruri pe care le-a văzut altcineva. Chestiile astea nici nu se mai pot numi amintiri. Așa se face că sunt doar două evenimente pe care mi le amintesc cu exactitate din școala primară (acei șase ani de apusuri, triști și stranii, din zilele democrației de după război). Unul este povestea aceasta cu chinezul, iar celălalt, un meci de baseball dintr-o vacanță de vară. Eu jucam ca mijlocaș și mi-am pierdut cunoștința pe la sfârșitul rundei a treia. Desigur, asta nu s-a întâmplat din senin. Foloseam ca teren un colț din curtea liceului din apropiere. Eu alergam cu toată viteza după o minge trecută de centrul terenului și m-am izbit din plin într-un coș de baschet.

Când m-am trezit, eram întins pe o bancă sub o viță-de-vie, se înserase și primele lucruri pe care le-am simțit au fost mirosul terenului uscat stropit cu apă și cel al mănușii noi din piele, pusă sub capul meu în chip de pernă. Apoi durerea surdă din tâmplă. Se pare că zisesem ceva, dar nu-mi aminteam ce. Prietenul care stătuse lângă mine mi-a spus asta jenat, la ceva timp după aceea. Se pare că am zis: „Nicio problemă, o scuturi de praf și se poate mânca”.

Încă nu știu de unde am scos cuvintele astea. Poate că visasem. Poate că fusese un vis în care o pâine pentru masa de prânz de la școală se rostogolea pe scări. Altceva nu-mi pot imagina pornind de la cuvintele astea.

Nicio problemă, o scuturi de praf și se poate mânca.

Cu aceste cuvinte în minte, stau și mă gândesc la existența mea ca individ și la drumul pe care urmează să-l apuc. Asta mă duce la acel punct la care ajungem în mod natural – moartea. A mă gândi la moarte este, pentru mine cel puțin, o treabă foarte tulbure. Din nu știu ce motiv, mă duce cu gândul la chinezi.

2

Am ajuns la școala pentru copii chinezi de pe deal, mai sus de port (pentru că am uitat complet cum se chema, am s-o numesc mai departe „școala primară chineză”; este un nume cam ciudat, dar vă rog să mă scuzați), când am dat simularea de examen. Erau mai multe locuri de desfășurare, însă eu am fost singurul desemnat să-l susțin la școala primară chineză. Nu știu de ce, probabil a fost vreo încurcătură birocratică. Toți colegii mei fuseseră repartizați la locații din apropiere.

Școala primară chineză?

Am întrebat în stânga și-n dreapta dacă știa cineva ceva despre școala primară chineză. Nimeni nu știa absolut nimic. Tot ce am aflat a fost că era la o distanță de o jumătate de oră de mers cu trenul de

școala noastră. Eu eram pe atunci genul de copil care nu s-ar fi urcat în tren de unul singur și pentru mine asta însemna capătul lumii.

Școala primară chineză de la capătul lumii.

Duminică dimineață, două săptămâni mai târziu, năpădit de sentimente întunecate, mi-am ascuțit o duzină de creioane noi și, după cum fusesem instruit, mi-am pus în ghiozdan mâncarea de prânz și papucii. Era o zi frumoasă de toamnă, poate puțin cam caldă, dar mama mă îmbrăcase cu un pulover gros. Am luat trenul singur și am stat lângă ușă, cu ochii ațintiți pe geam, de teamă să nu trec de stație.

Mi-am dat seama unde era școala și fără să mă mai uit pe harta tipărită pe spatele formularului de examinare. M-am ținut după un grup de elevi cu ghiozdane îndesate cu papuci și cutii cu masa de prânz și am ajuns unde trebuia. Câteva zeci, chiar sute de elevi urcau un drum în pantă, aliniați în rând. Era o priveliște tare ciudată. Nu băteau mingea, nu le furau șapca din cap colegilor din clase mai mici, doar mergeau în liniște. Siluetele lor mi-au inspirat un perpetuum mobile neuniform. Cât am urcat panta, am transpirat încontinuu din cauza puloverului gros.

Contrar vagilor mele așteptări, pe din afară, școala primară chineză arăta la fel ca școala mea, ba chiar era stilată. Coridoare lungi și întunecate, aer cu iz de mucegai... Această imagine care luase proporții considerabile în mintea mea în cele două săptămâni nu o regăseam nicăieri. Dincolo de frumoasa poartă de fier, aleea pavată cu piatră, străjuită de arbuști, descria un arc lung și blând, iar soarele de la ora nouă dimineața scânteia orbitor în iazul din fața intrării. Clădirea școlii era împrejmuțată de copaci, fiecare cu câte o tăbliță cu explicații în limba chineză. Erau și caractere pe care știam să le citesc, și unele pe care nu le puteam citi. Dincolo de poartă se întindea un patio, iar în fiecare colț era câte un bust, o stație albă de meteo sau o bară de exerciții.

Urmând indicațiile primite, m-am descălțat la intrare și am intrat în clasă. În sala luminoasă erau exact patruzeci de pupitre rabatabile curate, iar pe fiecare era o bucată de hârtie cu un număr, lipită cu scotch. Locul meu era în primul rând de la fereastră, adică aveam numărul cel mai mic din clasă.

Tabla verde închis era nou-nouță, pe catedră erau o cutie cu cretă și o vază, iar în vază, o singură crizantemă albă. Totul strălucea de curățenie și era pus în perfectă ordine. Pe panoul de plută din perete nu erau nici desene, nici compuneri. Probabil le scosese intenționat, ca să nu ne distragă atenția în timpul examenului. M-am așezat în bancă, mi-am aliniat pe pupitru penarul și suportul de scris, mi-am sprijinit bărbia în palmă și am închis ochii.

Supraveghetorul a intrat în clasă, cu foile cu subiecte sub braț, după vreo cincisprezece minute. Nu părea să fie trecut de patruzeci de ani. Își târa piciorul stâng pe podea, șchiopătând ușor, și avea un baston în mâna stângă. Era un baston din lemn de cireș, nefinisat prea bine, așa cum găsești prin magazinele cu suveniruri de pe la munte. Cum șchiopătatul său arăta destul de natural, bastonul de doi lei sărea în ochi. Cei patruzeci de elevi l-au privit pe supraveghetor, adică subiectele, și au amuțit.

Profesorul a urcat pe estradă, a pus pe catedră maldărul de foi, apoi și-a sprijinit bastonul. A verificat să nu lipsească nimeni, a tușit și a aruncat un ochi la ceasul de mână. Apoi, cu ambele mâini pe catedră, de parcă se sprijinea de ea, a rămas un timp cu privirea ațintită într-un punct de pe tavan.

Liniște.

Au urmat cincisprezece secunde de liniște. Elevii încordați erau cu ochii lipiți de subiectele de pe catedră, iar supraveghetorul cel șchiop se uita în tavan. Purta o cămașă albă și un sacou cenușiu deschis, iar la gât avea o cravată al cărei model sau culoare le uitai din clipa în care le vedeai. Și-a scos ochelarii, a șters lentilele cu batista, apoi și i-a pus la loc.

— Eu am să supraveghez acest test, zise el. Când vă împart foile de examen, vă rog să le lăsați pe pupitru, cu fața în jos. Nu aveți voie să le întoarceți. Vă rog să stați cu mâinile pe genunchi. Când spun „acum”, întoarceți foile și puteți începe. Cu zece minute înainte de final, am să anunț „mai sunt zece minute”. Atunci vă rog să verificați că nu ați făcut vreo greșeală mărunță. Apoi, când spun „acum”, examenul s-a încheiat. Întoarceți foile cu fața în jos și vă puneți mâinile pe genunchi. Ați înțeles?

Liniște.

— Aveți grijă să nu uitați să vă scrieți la început numele și numărul de examinare.

Liniște.

Și-a privit din nou ceasul.

— Mai avem zece minute, timp în care aș vrea să vă spun ceva. Vă rog să vă relaxați.

Fiuu, se auziră câțiva elevi oftând ușurați.

— Eu predau la această școală și sunt chinez.

Da, așa am întâlnit eu primul meu chinez.

Nu arăta deloc a chinez. Bine, e normal să spun asta pentru că până atunci nu mai întâlnisem vreunul.

— În această clasă, continuă el, învață elevi chinezi de aceeași vârstă cu voi. După cum știți cu toții, Japonia și China sunt țări vecine. Pentru ca toată lumea să trăiască bine, e nevoie ca cele două țări vecine să se înțeleagă bine. De acord?

Liniște.

— Desigur, prin anumite lucruri, aceste două țări se aseamănă, prin altele, nu. Sunt lucruri asupra cărora se înțeleg și lucruri asupra cărora nu se înțeleg. La fel e și cu prietenii voștri, nu? Oricât de bun e un prieten, sunt și lucruri pe care nu le înțelege. Așa este și cu țările noastre. Dar eu cred că, dacă depunem puțin efort, sigur putem fi

prieteni. Însă pentru asta, în primul rând trebuie să ne respectăm reciproc. Acesta este primul pas.

Liniște.

— Gândiți-vă la următorul lucru. Să presupunem că la școala voastră ar veni mulți elevi chinezi să dea examen. Așa cum sunteți voi aici, să presupunem că în băncile voastre ar sta elevi chinezi.

Să presupunem.

— Luni dimineața, voi ajungeți la școală și mergeți în băncile voastre. Și ce să vezi, băncile sunt scrijelite, pe scaune e lipită gumă de mestecat, papucii din pupitru sunt desperecheați. Cum v-ați simți?

Liniște.

— De exemplu tu, zise el, arătând chiar spre mine, pentru că aveam numărul cel mai mic. Te-ai bucura?

Toți s-au uitat la mine.

M-am înroșit tot și am clătinat zăpăcit din cap.

— I-ai mai putea respecta pe chinezi?

Am clătinat din nou din cap.

— De aceea, a zis el întorcându-se din nou spre clasă, iar privirile tuturor au revenit, în sfârșit, către el, nici voi să nu scrijeliți băncile, să nu lipiți gumă de mestecat pe scaune și să nu vă bateți joc de lucrurile din pupitre. Ați înțeles?

Liniște.

— Elevii chinezi răspund întotdeauna cum trebuie.

„Daa”, răspunseră patruzeci de elevi. De fapt, doar treizeci și nouă. Eu nu mai puteam nici să deschid gura.

— Așa, capul sus și spatele drept!

Ne-am ridicat capul și ne-am îndreptat spatele.

— Cu mândrie, vă rog!

Am uitat cu desăvârșire ce rezultat am avut la acel examen de acum douăzeci de ani. Ce îmi amintesc sunt siluetele elevilor urcând

drumul în pantă și chinezul acela. Și cum să-mi ridic capul și să-mi țin spatele drept cu mândrie.

3

Am mers la liceul din port și, prin urmare, în jurul meu erau mulți chinezi. Erau chinezi, dar nu se deosebeau ca nimic de noi. Pe de altă parte nici nu aveam niște trăsături clare în comun. Fiecare era în felul lui, iar din acest punct de vedere și noi, și ei suntem la fel. Eu cred că ciudățenia care ne caracterizează individualitatea întrece orice categorie sau părere generală.

Și în clasa mea erau câțiva chinezi. Unii aveau note bune, alții nu, unii erau veseli, alții tăcuți. Unii locuiau în vile superbe, alții în apartamente neînsorite, de mărimea unei bucătării. Erau diverși. Totuși eu nu m-am apropiat de niciunul dintre ei. În general, eu din fire nu prea acord atenție celor din jur și nu încerc să mă apropiu de nimeni. Nu contează dacă e vorba de japonezi sau de chinezi, mie mi-e totuna.

Cu unul dintre ei m-am întâlnit din întâmplare zece ani mai târziu, dar despre asta am să vorbesc mai încolo.

Scena se mută la Tokyo.

Luându-i în ordine – de fapt lăsându-i deoparte pe colegii mei din liceu, cu care nu prea am vorbit –, cel de-al doilea chinez pe care l-am cunoscut era, de fapt, o studentă tăcută. Am cunoscut-o în primăvara anului doi de facultate, la locul în care eram angajat temporar. Avea nouăsprezece ani, ca și mine, era micuță de statură și deloc urâtă. Am lucrat împreună trei săptămâni.

Era foarte zeloasă. Mă simțeam și eu îmboldit să lucrez cu același zel, dar când o priveam, realizam că zelul meu și al ei difereau fundamental. Adică eu munceam în ideea că „dacă tot fac o treabă, atunci măcar s-o fac cum trebuie”, dar în comparație cu asta, zelul ei părea să aibă la bază ceva mai uman. Nu prea sunt în stare să explic,

dar lăsa o senzație de lucru presant, de parcă toată lumea ei de zi cu zi de-abia dacă era ținută laolaltă de acest zel. Din acest motiv, majoritatea oamenilor nu puteau să țină pasul cu ea și se revoltau. Singurul care a rezistat să muncească până la capăt alături de ea fără să se plângă am fost eu.

La început nu am vorbit deloc. Am încercat de câteva ori să intru în vorbă cu ea, dar nu părea prea doritoare de conversație și m-am hotărât să nu mai insist. Prima dată când am stat de vorbă ca lumea a fost abia la două săptămâni de când lucram împreună. Cam cu vreo jumătate de oră înainte de prânz, a intrat într-o stare de panică. Era prima dată când o vedeam așa. Cauza era o mică greșeală de procedură. De vină, ea era de vină pentru încurcătură, însă din punctul meu de vedere, asemenea scăpări pot apărea oricând. Fusesse doar puțin neatentă și o dăduse în bară. I se poate întâmpla oricui, însă ea nu părea să gândească așa. Mica „fisură” a luat proporții în mintea ei și s-a transformat, într-un final, într-o prăpastie uriașă. Nu mai era în stare să treacă peste ea. Rămăsese înțepenită pe loc, fără să mai scoată un cuvânt. Mă ducea cu gândul la un vapor care se scufundă încet în marea întunecată.

Mi-am întrerupt lucrul, am așezat-o pe un scaun, i-am descleștat mâna, deget cu deget, și i-am dat o ceașcă de cafea fierbinte. I-am spus apoi că totul e în regulă și că n-are de ce să se îngrijoreze. Nu era prea târziu, putea să ia totul de la capăt și să repare greșeala. Nici n-ar fi rămas în urmă cu lucrul, și chiar dacă ar fi rămas, nu era sfârșitul lumii. Avea o privire goală, dar a încuviințat totuși în tăcere. După ce a terminat cafeaua, a părut puțin mai liniștită.

— Îmi pare rău, a zis ea încetișor.

În timpul prânzului am stat puțin la taclale. Mi-a spus că era chinezoaică.

Locul nostru de muncă era un depozit îngust și întunecos al unei mici edituri din cartierul Bunkyō. Prin apropiere curgea un râu

murdar. Era o muncă ușoară și plictisitoare, dar care ne ținea ocupați. Eu luam borderoul și căram cărțile indicate până la intrarea în depozit. Ea le lega cu sfoară și le marca în registru. La asta se rezuma totul. Pe deasupra, înăuntru nu exista nicio instalație de încălzire, iar noi eram nevoiți să ne menținem ocupați ca să nu murim înghețați. Era atât de frig, încât nu știu care mai era diferența între ce făceam noi și o slujbă de curățat zăpada în portul Anchorage.

În timpul pauzei de prânz, ieșeam să luăm o masă caldă, iar încă o oră, până la sfârșitul pauzei, stăteam absenți, încălzindu-ne. De fapt, acesta era scopul principal al pauzei de prânz. De când cu panica ei însă, am început să mai stăm de vorbă. Ea vorbea când și când, dar după un timp am reușit să pun cap la cap câteva lucruri despre ea. Părinții ei aveau o mică afacere în Yokohama, în mare parte constând din vânzarea de haine la preț redus, aduse din Hong Kong. Era chinezoaică, dar se născuse în Japonia, nu fusese niciodată în China, Hong Kong sau Taiwan și nu mersese la școala primară chineză, ci la una japoneză. Nu știa chineză deloc, dar era bună la engleză. Urma o facultate particulară din oraș și pe viitor voia să ajungă translator. Locuia împreună cu fratele ei mai mare, într-un apartament din Komagome. Sau, împrumutând expresia ei, căzuse pe capul lui, pentru că nu se înțelegea bine cu tatăl ei. Cam asta e tot ce am reușit să aflu despre ea.

Cele două săptămâni din martie au trecut odată cu ploaia rece, amestecată cu lapoviță. În seara ultimei zile de lucru, mi-am ridicat plata de la contabilitate și, după câteva clipe de nehotărâre, am invitat-o la o discotecă din Shinjuku, unde mai fusesem de câteva ori. Nu îmi pusesem în gând s-o seduc sau așa ceva. Aveam o prietenă încă din liceu. Bine, sincer să fiu, nu ne mai înțelegeam la fel de bine ca înainte. Ea era în Kobe, eu în Tokyo. Ne întâlneam timp de două, maxim trei luni pe an. Eram tineri și nici nu ne înțelegeam reciproc suficient de bine ca să putem învinge distanța și timpul. Nu

aveam nici cea mai vagă idee încotro să mă îndrept cu relația asta. În Tokyo eram singur-singurel. Nu aveam nici prieteni, iar cursurile de la facultate mă plictiseau. Aveam nevoie de o gură de aer. Voiam să invit o fată la dans, să beau un pahar și să stăm de vorbă, să mă distrez. Atâta tot. Aveam nouăsprezece ani, vârsta la care vrei să te bucuri cel mai mult de viață.

A stat cinci secunde pe gânduri, cu capul plecat într-o parte.

— Dar eu n-am dansat niciodată, a zis ea.

— E simplu, i-am spus. Nu te gândești la dansat. Doar te miști în ritmul muzicii. Oricine poate.

Mai întâi am intrat într-un restaurant, unde am mâncat o pizza și am băut bere. Gata, terminaserăm cu lucrul. Nu mai trebuia să ne întoarcem în depozitul acela înghețat și să cărăm cărți. Din acest punct de vedere, ne simțeam eliberați. Eu am glumit mai mult ca de obicei, ea a râs mai mult. După ce am terminat masa, am mers la discotecă și am dansat două ore. Sala era caldă și primitoare și în aer plutea miros de bețișoare parfumate aprinse. Era genul de discotecă în care o trupă filipineză interpreta cântece de Santana. Când transpiram, ne așezam și beam bere, iar când ne mai linișteam, dansam din nou. Din când în când, luminile de stroboscop pâlpâiau. În lumina asta, ea arăta complet diferit. S-a obișnuit cu dansatul și părea să-i placă.

Ne-am zbânțuit până n-am mai putut, apoi am părăsit discoteca. Vântul de seară de martie era încă rece, dar vestea primăvara. Umblam fără țintă prin oraș, cu haina în mână, pentru că eram încălziți. Am trecut pe la o sală de jocuri, am băut o cafea și ne-am mai plimbat. Mai aveam jumătate din vacanța de primăvară și, mai ales, aveam nouăsprezece ani. Dacă ni s-ar fi spus, eram în stare s-o luăm pe jos până la râul Tama. Îmi amintesc și atunci atmosfera din noaptea aceea.

Pe la zece și douăzeci, a zis că ar trebui să se întoarcă acasă.

— Trebuie să fiu acasă până la unsprezece, mi-a spus ea spășită.

— Câtă strictete! am zis eu.

— Fratele meu stă cu gura pe mine. Face pe protectorul. În fine, nu pot să mă plâng pentru că are grijă de mine, a zis ea. M-am prins însă, din felul în care vorbea, că ținea totuși mult la el.

— Să nu-ți uiți pantoful! i-am zis eu.

— Ce pantof? a întrebat ea, apoi după cinci, șase pași a izbucnit în râs. A, Cenușăreasa! Stai liniștit, nu-l uit.

Am urcat treptele din gara Shinjuku și ne-am așezat pe o bancă.

— N-ai vrea să-mi dai numărul tău de telefon? am întrebat-o eu. Am putea să mai ieșim împreună.

A dat din cap de câteva ori, mușcându-și buza, apoi mi-a spus numărul ei. L-am scris cu pixul pe spatele unei cutii de chibrituri de la discotecă. A venit trenul, am urcat-o în el și i-am urat noapte bună. M-am simțit foarte bine, mersi mult, pa! Ușile s-au închis, trenul s-a pus în mișcare, iar eu m-am mutat pe peronul vecin și l-am așteptat pe cel în direcția Ikebukuro. Sprijinit de un stâlp, am fumat o țigară și am memorat în ordine tot ce se întâmplase în seara aceea, de la restaurant și discotecă până la plimbare. Nu-i rău, mi-am zis. Nu mai avusesem de mult întâlnire cu o fată. Mă simțisem bine și se simțise și ea bine. Cel puțin puteam să devenim prieteni. Era ea cam tăcută și încordată, dar simțeam față de ea o simpatie instinctivă.

Am stins țigara cu talpa pantofului și mi-am mai aprins una. Zgomotele orașului se împleteau într-unul și se răspândeau prin întunericul palid. Am închis ochii și am inspirat adânc. Nu se întâmplase nimic neplăcut, dar de când mă despărțisem de ea, parcă aveam un ghimpe în inimă. Am încercat să înghit, dar ceva mă zgâria pe gât. Ceva nu era în regulă. Aveam senzația că făcusem o greșeală de proporții.

Am realizat despre ce era vorba când am coborât la stația Mejiro de pe circuitul Yamanote. Atunci mi-am dat seama. *O urcasem în trenul de pe linia Yamanote în direcția greșită.*

Eu am coborât la Mejiro și ea trebuia să ia același tren ca și mine. Era foarte simplu. De ce s-o ia invers?

Poate băusem prea mult. Sau poate mă gândisem numai la mine. Ceasul din stație arăta ora zece și patruzeci și cinci de minute. Sigur nu ajungea acasă la timp. Dacă și-a dat seama repede de greșeală și a schimbat trenul e altceva. Dar eram sigur că n-a făcut-o. Nu era genul. Era genul care rămâne în tren, chiar dacă merge în direcția greșită. Sigur a știut asta de la bun început. A știut că s-a urcat în direcția opusă. Bravo!

A apărut la stația Komagome la unsprezece și zece. Când m-a văzut lângă scări, s-a oprit, neștiind dacă să rîdă sau să se supere. Am luat-o de braț și ne-am așezat pe o bancă. Și-a pus geanta pe genunchi, a strâns bareta cu ambele mâini, și-a întins picioarele în față și a rămas cu ochii ațintiți la pantofii ei albi.

I-am cerut scuze. I-am spus că nu știu cum am putut și fiu atât de neatent și să greșesc. Eram cu capul în altă parte.

— Chiar ai greșit? mă întrebă ea.

— Evident. Altfel nu s-ar fi întâmplat una ca asta, i-am zis eu.

— Am crezut c-ai făcut-o intenționat.

— Intenționat?

— Și că te-ai supărat.

— Că m-am supărat? am zis eu, neînțelegând ce vrea să spună.

— Îhî.

— De ce să crezi că m-am supărat?

— Nu știu, a zis ea cu o voce stinsă. Poate pentru că nu te-ai simțit bine cu mine.

— Nici vorbă. M-am simțit minunat cu tine. Nu te mint.

— Ba minți. Nu te-ai simțit bine. E imposibil. O știu prea bine. Chiar dacă ai greșit *cu adevărat*, e pentru că asta îți doreai de fapt în adâncul inimii.

Am oftat.

— Nu-ți face griji, a zis ea și a clătinat din cap. Nu e prima dată și nici ultima.

Două lacrimi i s-au rostogolit pe obraz și i-au căzut cu zgomot în poală.

Habar n-aveam ce să fac. Am rămas așa, tăcuți. Mai multe trenuri au ajuns în stație și călătorii au coborât. Când dispăreau în capul scărilor, liniștea se așternea din nou.

— Am să te rog să mă lași în pace, a zis ea, dându-și bretonul ud de lacrimi de pe față și zâmbind. La început și eu am crezut că e vorba de o greșeală. Mi-am zis că nu-i nimic și am rămas în tren. Dar după ce am trecut de stația Tokyo, m-a lăsat puterea. Nimic nu mi-a mai plăcut. Mi-am zis că nu vreau să mai pățesc așa ceva niciodată.

Am vrut să spun ceva, dar n-am reușit să rostesc niciun cuvânt. Vântul a împrăștiat niște ziare, zburându-le până în capătul peronului.

Și-a dat din nou bretonul ud la o parte și a zâmbit fără vlagă.

— Nu-i nimic, și-așa n-am ce căuta aici. Aici nu e locul potrivit pentru mine.

N-am înțeles dacă se referea la Japonia sau la acest bulgăre de piatră care se învârte prin univers. I-am luat mâna fără să spun nimic, am pus-o pe genunchiul meu și peste ea, mâna mea. Era moale și umedă în palmă. Am început să vorbesc fără să-mi dau seama.

— Nu pot să-ți explic prea bine ce însemn eu ca om. Uneori mi se întâmplă chiar și mie să nu mai știu cine sunt, să nu mai știu ce gândesc și ce vreau. Nu mai știu nici ce putere am eu și ce ar trebui să fac cu puterea pe care o am. Când mă gândesc la lucrurile astea, la fiecare în parte, uneori mă sperii. Și când mă sperii, nu mai pot să mă gândesc decât la mine. În asemenea momente, devin foarte egoist. Rănesc fără să vreau. Nu pot să spun despre mine că sunt o persoană prea bună.

N-am mai știut cum să continuu și, în acel punct, m-am oprit brusc.

Ea tăcea, așteptând parcă să continuu. Își privea mai departe vârful pantofilor. Din depărtare se auzea sirena unei ambulanțe. Un impiegat mătura peronul. Nu ne-a aruncat nici măcar o privire. Se făcea târziu și treceau din ce în ce mai puține trenuri.

— M-am simțit foarte bine cu tine, i-am spus. Nu te mint. Mai mult de-atât, nu știu cum să spun, dar îmi dai senzația de persoană foarte *normală*. Nu știu de ce, dar stând de vorbă cu tine, mi-am dat seama dintr-odată de asta. Apoi m-am gândit mult la asta, la ce înseamnă această normalitate.

Și-a ridicat capul și m-a privit.

— Nu te-am urcat intenționat în trenul greșit, i-am spus. Cred că eram cu gândul aiurea.

A încuviințat.

— Te sun mâine, i-am spus. Mergem undeva și stăm de vorbă pe îndelete.

Și-a șters cu vârful degetelor urmele de lacrimi de pe față, apoi și-a băgat mâinile în buzunarele de la haină.

— Mersi și îmi cer scuze pentru tot.

— N-ai de ce să-ți ceri scuze. Eu am fost cel care a greșit.

În seara aceea ne-am despărțit. Eu am rămas pe bancă și am fumat ultima țigară, apoi am aruncat la coș pachetul gol. Era aproape douăsprezece.

Nouă ore mai târziu, mi-am dat seama că în seara aceea făcusem o a doua greșală. Era pe cât de stupidă, pe atât de fatală. Odată cu pachetul gol de țigări, aruncasem și cutia de chibrituri pe care scrisesem numărul ei de telefon. Am încercat să dau de ea, dar n-am găsit numărul ei nici la locul în care lucrasem, nici în cartea de telefon. Am întrebat chiar și la secretariatul facultății și tot nu l-am aflat. N-am mai întâlnit-o niciodată. Ea este al doilea chinez pe care l-am cunoscut.

Și acum povestea celui de-al treilea chinez.

După cum am spus și mai devreme, era o cunoștință din liceu, prieten cu un prieten de-al meu. Vorbisem cu el de vreo câteva ori.

Pe atunci aveam douăzeci și opt de ani. Trecuseră șase ani de când mă căsătorisem. În șase ani, am înmormântat trei pisici. Am abandonat câteva vise și am îngropat suferințe, înfășurate într-un pulover gros. Totul, în acest oraș imens și absurd.

Era o după-amiază rece de decembrie. Nu bătea vântul, dar era frig, iar soarele care mai răzbătea printre nori nu reușea să îndepărteze pelicula cenușie care acoperea orașul. În drumul de la bancă spre casă, mă oprisem la o cafenea cu fațada de sticlă de pe bulevardul Aoyama, îmi luasem o cafea și citeam din romanul pe care tocmai îl cumpărasem. Când mă plictiseam, mai ridicam ochii din carte și priveam mașinile care treceau pe stradă, apoi îmi reluam cititul.

Dintr-odată, m-am trezit că stătea în fața mea. Apoi mi-a rostit numele.

— Tu ești, nu?

Mi-am ridicat mirat nasul din carte și i-am spus că da. Chipul lui nu-mi era cunoscut. Părea de-o vârstă cu mine, purta un sacou bleumarin, bine croit și o cravată în dungi, asortată. Dar ceva îmi lăsa impresia de ponosit. Nu că hainele ar fi fost vechi sau prea purtate, arăta pur și simplu ponosit. Și chipul său arăta la fel. Avea fața bine structurată, dar expresia sa părea compusă din mai multe fragmente, adunate cu forța de pe undeva ca să se potrivească cu situația. Mă ducea cu gândul la niște farfurii de mai multe feluri, așezate în grabă pe masă la o petrecere improvizată.

— Pot să mă așez?

— Te rog, i-am zis. S-a așezat pe scaunul opus, a scos din buzunar un pachet de țigări și o brichetă de aur și le-a pus pe masă, fără să-și aprindă o țigară.

— Nu-ți aduci aminte de mine?

— Nu, i-am spus eu, renunțând să-mi bat capul mai mult, apoi l-am înștiințat simplu: îmi pare rău, dar așa sunt eu. Nu rețin chipurile oamenilor.

— Sau poate că vrei să-ți uiți trecutul.

— Poate, am zis eu. Era foarte probabil.

Când a venit chelnerița cu apa, el a comandat o cafea americană. Mai slabă, a adăugat.

— Am probleme cu stomacul. De fapt, n-am voie nici cafea, nici țigări, zise el învârtind pachetul de țigări. Apoi a afișat o expresie de om cu probleme de stomac, atunci când vorbește despre stomacul său. Da, după cum spuneam, din aceleași motive ca și tine, eu îmi amintesc absolut totul din vremurile de demult. E chiar ciudat. Aș vrea să uit cu desăvârșire anumite lucruri, dar cu cât mă străduiesc mai tare, cu atât îmi amintesc și mai multe. Știi, ca atunci când vrei să dormi și cu cât te gândești mai mult, cu atât te trezești mai tare. E exact la fel. Nu știu de ce pățesc asta. Îmi amintesc și lucruri pe care chiar n-ar trebui să le mai știu. Din păcate, am o memorie atât de limpede, încât uneori mă tem ca nu cumva amintirile pe care o să le am de acum încolo să rămână fără loc de stocare, dacă îmi mai amintesc multe lucruri de demult.

Am lăsat cartea pe masă, cu fața în jos și am băut o gură de cafea.

— Îmi amintesc totul cu o claritate incredibilă. De la vreme, temperatură, până la mirosuri, de parcă aș fi acolo. Uneori ajung să nu mai știu unde sunt cu adevărat, să mă întreb dacă nu cumva ce trăiesc în clipa de față nu e doar o amintire. Ai avut vreodată senzația asta?

Am clătinat absent din cap.

— Și pe tine te țin minte foarte bine. Treceam pe stradă și când te-am văzut pe geam, te-am recunoscut imediat. Te-am deranjat că am venit la tine?

— Nu, doar că nu reușesc să-mi amintesc deloc. Îmi pare foarte rău.

— Nu trebuie, eu sunt cel care a venit pe capul tău. Nu-ți face probleme din cauza asta. Dacă e să-ți amintești, o să vină de la sine. Așa se întâmplă. Memoria funcționează diferit la fiecare om în parte. Capacitatea diferă, tendințele diferă. Unele amintiri ajută creierul, altele îl încurcă. Nu e vorba că unele ar fi bune și altele rele. Așa că nu-ți mai bate capul, nu e nimic important.

— N-ai vrea să-mi spui totuși numele tău? Că nu reușesc să mi-l amintesc și asta mă deranjează, i-am spus.

— Numele chiar nu contează, serios, zise el. Dacă ți-l amintești, bine, dacă nu, tot bine. Nu contează. N-ar schimba nimic. Dar dacă vezi că tot nu-ți amintești și asta chiar îți stă pe cap, cel mai bine ar fi să consideri că acum ne-am întâlnit pentru prima dată. Nu văd cu ce ne-ar putea incomoda.

A venit cafeaua și a băut din ea, fără poftă. Nu reușeam să înțeleg ce voia de fapt să spună.

— A curs prea multă apă pe sub pod, așa scria în manualul de engleză din liceu. Mai ții minte?

Liceu? Adică din liceu îl știu?

— E adevărat. Am stat nu demult pe un pod și m-am uitat la apă. Atunci mi-am amintit propoziția asta din engleză. Am înțeles-o pe deplin. Carevasăzică, chiar așa curge timpul.

Și-a încrucișat brațele, s-a afundat în scaun și a afișat o expresie neclară. Era o singură expresie, dar nu reușeam să-i prind sensul. Mi-a lăsat doar senzația că genele lui responsabile de expresiile faciale erau cam tocite pe alocuri.

— Ești însurat? mă întrebă el.

Am dat din cap că da.

— Copii?

— N-am.

— Eu am unul, băiat. Are patru ani și merge la grădiniță. E sănătos tun.

Discuția despre copii s-a încheiat acolo și amândoi am amuțit. Am scos o țigară din pachet, iar el a luat imediat bricheta și mi-a aprins-o. A fost un gest foarte natural. Mie nu-mi place să-mi aprindă altul țigara sau să-mi toarne în pahar, dar din partea lui chiar nu m-a deranjat. Un timp, aproape că nici n-am realizat că mi-o aprinsese el.

— Și ce lucrezi?

— Am o mică afacere, am răspuns eu.

— Afacere? a zis el, după ce a zăbovit un timp cu gura deschisă.

— Da. Nu e cine știe ce, am zis eu evaziv. El a dat din cap de câteva ori, dar n-a mai întrebat nimic. Nu e vorba că nu voiam să-i spun mai multe despre munca mea, dar dacă mă puneam pe povestit, discuția s-ar fi lungit și eram prea obosit ca să stau și să vorbesc despre fiecare amănunt în parte. În plus, nici măcar nu știam cum îl cheamă pe omul ăsta.

— Sunt surprins că ai o afacere. Nu-mi păreai genul de om înclinat spre așa ceva.

Am zâmbit.

— Pe vremuri citeai întruna, continuă el, cu un aer ciudat.

— Mai citesc și acum, am răspuns eu cu un zâmbet amar.

— Dar enciclopedii?

— Enciclopedii?

— Da, ai?

— Nu, am clătinat eu din cap nedumerit.

— Enciclopedii nu citești?

— Dacă aș avea, aș citi, am zis eu. În casa în care locuiam nici n-aș fi avut unde să le țin.

— Știi, eu sunt vânzător ambulant de enciclopedii, zise el.

Simpatia față de acest bărbat, care-mi cuprinsese jumătate din inimă, a dispărut pe loc. Aha, deci vinde enciclopedii. Am luat o gură din cafeaua răcită și am pus ceașca la loc pe farfurie, fără zgomot.

— De vrut, vreau. Mi-ar plăcea să am. Dar din păcate, acum sunt cam strâmtorat. Chiar n-am bani deloc. Am un împrumut și de-abia am început să-l plătesc.

— Hei, mai ușor, zise el clătinând din cap. Nu încercam să-ți vând nicio enciclopedie. Și eu sunt la fel de lipit, dar n-am decăzut chiar într-atât. În plus, eu nici nu prea mai vând japonezilor. Așa e înțelegerea.

— Japonezi?

— Da, m-am specializat pe chinezi. Nu le vând decât lor. Aleg nume de chinezi din cartea de telefon, fac o listă și o pornesc din ușă în ușă. Nu știu cui i-a venit ideea asta, dar e excelentă. Vânzările nu sunt rele. Sun la ușă, bună ziua, ce mai faceți și le dau cartea mea de vizită. Asta e tot. Văd că le sunt compatriot și mai departe totul merge strună.

Mi s-a aprins un becuț.

— Mi-am adus aminte, am zis.

Era un chinez pe care îl știam din liceu.

— E ciudat. Nici eu nu știu cum am ajuns să vând enciclopedii chinezilor, zise el pe un ton foarte obiectiv. Sigur, îmi amintesc fiecare detaliu în parte, dar nu reușesc să văd în ansamblu cum s-au legat toate și au luat-o în direcția asta. M-am trezit deodată că asta fac.

Nu fusesem coleg de clasă cu el și nici nu stătusem de vorbă cu el în particular. Era doar cunoscutul unui cunoscut. Dar, din câte îmi aminteam eu, nu era genul de om care să vândă enciclopedii. Nu avea o creștere proastă și sigur obținuse note mai bune decât mine. Cred că avea și succes la fete.

— În fine, s-au întâmplat multe. O mulțime de povești lungi, întunecate și banale. Nu ceva ce-ai vrea să ascuți, zise el.

N-am știut ce să-i răspund, așa că am tăcut.

— Nu e doar vina mea, zise el. S-au adunat o mulțime de lucruri neplăcute. De fapt, până la urmă e vina mea.

Eu încercam în acest timp să-mi amintesc cum era el în timpul liceului. Totul era însă foarte vag. Cred că am stat o dată la cineva acasă pe masa din bucătărie, am băut bere și am discutat despre muzică. Parcă era o după-amiază de vară. Dar nu eram sigur. Era ca un vis de demult.

— Oare de ce oi fi venit la tine? zise el, de parcă se întreba pe sine, apoi învârti un timp bricheta între degete. Oricum, sigur te-am deranjat. Îmi cer scuze. Dar să știi că, acum că te-am întâlnit, mi-am dat seama ce dor mi-era. Nu de ceva anume.

— Nu-i niciun deranj, i-am zis. Chiar așa era. Mi-era și mie dor, așa, nu de ceva anume.

N-am mai spus niciunul nimic. Nu știam despre ce să mai vorbim. Eu mi-am terminat țigara, el cafeaua.

— Ar trebui s-o iau și eu din loc, zise el, băgând înapoi în buzunar pachetul de țigări și bricheta. Apoi și-a tras scaunul puțin în spate. N-ar trebui să mai ard gazul. Am lucruri de vândut oamenilor.

— Ai cumva un catalog? l-am întrebat.

— Ce catalog?

— De prezentare pentru enciclopedii.

— A, zise el absent. Nu, n-am. Te interesează?

— Da. Măcar de curiozitate.

— O să-ți trimit unul prin poștă. Dă-mi adresa ta.

Am rupt o foaie din agendă și i-am scris adresa. A aruncat un ochi pe ea, apoi a împăturit-o în patru și a pus-o în portvizit.

— Să știi că sunt enciclopedii bune. Și nu spun asta fiindcă le vând eu. Mie chiar îmi folosesc mult. Au și poze multe, în culori. Chiar

prind bine. Mai iau câte una în mână, din când în când și-o mai răsfoiesc. Nu te plictisesc.

— Nu știu peste câți ani, dar când o să am cu ce, poate cumpăr și eu una.

— Ar fi bine, zise el zâmbind din nou, ca dintr-un afiș electoral. Poate așa o să fie, dar cine știe, poate când o veni vremea aia, eu o voi fi terminat-o cu enciclopediile. Când o să trec pe la toate familiile de chinezi, o să mi se termine clienții. Și atunci nu știu ce-o să fac. O să trec la asigurări sau o să încep să vând pietre funerare. Ei, ceva tot o să vând eu.

Aș fi vrut să-i spun ceva atunci. M-am gândit că probabil n-o să ne mai întâlnim niciodată. Voiam să-i spun ceva legat de chinezi, însă nu mi-era nici mie prea clar ce anume. Prin urmare n-am zis nimic. Doar câteva cuvinte banale de rămas-bun.

Nici acum n-aș ști ce să zic.

5

Ca bărbat trecut deja de treizeci de ani, dacă aș alerga din nou după minge, m-aș izbi cu toată puterea de panoul de baschet și m-aș trezi din nou pe banca de sub vița-de-vie, cu mânușa sub cap, pe post de pernă, oare acum ce-aș mai spune? *Locul ăsta nu-i pentru mine.* Poate că asta aș spune.

M-am gândit la asta în tren, pe linia Yamanote. Stăteam în fața ușilor, cu biletul strâns în mână să nu-l pierd și mă uitam pe geam afară. Nu știu de ce, dar orașul ăsta mă întuneca foarte tare. Acea întunecare psihică, veche și dragă ca jeleurile de cafea, care-i cuprinde pe orașeni ca sărbătorile din an, mă acapara din nou. Clădirile murdare, mulțimile de oameni fără nume, zgomotul neîncetat, șirurile de mașini, cerul cenușiu, panourile publicitare care ocupă tot spațiul, dorințe, deznădejde, iritare și exaltare. Nenumărate opțiuni, nenumărate posibilități. Nenumărate și în

același timp egale cu zero. Le avem pe toate și totodată pe niciuna. Țsta este orașul. Mi-am amintit dintr-odată de cuvintele chinezoaicei. „Chiar n-am ce căuta aici.”

Privesc orașul Tokyo și mă gândesc la China.

Așa am întâlnit eu mulți chinezi. Am citit și multe cărți legate de China, de la *Anale* și până la *Steaua roșie strălucește deasupra Chinei*. Voiam să aflu mai multe despre această țară. Dar acea Chină e doar a mea, e o Chină pe care o descifrez doar eu, o Chină care îmi trimite doar mie mesaje. Pe lângă țara marcată pe globul pământesc cu galben, mai e o altă Chină. E o ipoteză, o presupunere. Într-un fel sunt eu însumi, decupat după acest cuvânt, China. Cutreier prin China. N-am nevoie să iau avionul. Călătoria are loc în metroul din Tokyo sau pe bancheta din spate a taxiului. Aventura se desfășoară în sala de așteptare de la stomatolog sau la ghișeul băncii. Pot să merg oriunde și nicăieri.

Tokyo – într-o bună zi, în vagonul unui tren de pe linia Yamanote, până și acest oraș începe brusc să nu fie real. Priveliștea de dincolo de geam începe să se destrame. Eu văd totul, cu biletul strâns în mână. China mea se așterne precum cenușa peste Tokyo și-l erodează încet-încet până dispăre totul. Da, nici eu n-am ce căuta aici. Așa ne pierdem vorbele și visele dispar în ceață. Așa cum adolescența plictisitoare pe care o credem nesfârșită dispăre dintr-odată, la un anumit punct în viață.

Greșeala... Greșeala, așa cum a zis studenta aceea chineză (sau după cum spun psihiatrui), e poate o dorință paradoxală. Eu însumi sunt eroarea, tu însuși ești. Prin urmare, nu există nicio cale de scăpare.

Încarc în portbagaj umila mea mândrie de fundaș devotat și mă așez pe o treaptă de piatră din port, așteptând să apară la orizontul pustiu vaporul către China. Mă gândesc la orașele din China, la acoperișurile strălucitoare, la pajiștile verzi.

Orice ar veni după pierdere și distrugere, eu n-o să mă mai tem. Așa cum nici al patrulea jucător de la bătaie nu se teme de mingea cu efect pe centru, cum nici revoluționarului înflăcărat nu-i e teamă de eșafod. Dacă s-ar putea cu adevărat...

Prietene, China e prea departe!

Piticul care dansează

Mi-a apărut în vis un pitic și m-a invitat la dans.

Eram conștient că visam, dar și în vis eram la fel de obosit ca în realitate. Prin urmare, l-am refuzat politicos: „îmi pare nespus de rău, dar sunt obosit și nu pot dansa”. Nu a părut deloc jignit. A dansat singur.

A așezat pe jos un pick-up portabil, a pus un disc și a început să danseze. În jurul pick-upului erau împrăștiate o mulțime de discuri. Am luat vreo câteva și m-am uitat la ele. Conțineau o muzică extrem de variată. Ai fi zis că închisese ochii și înșfăcase ce-i căzuse în mână. În plus, conținutul și coperta erau diferite. După ce asculta un disc, piticul îl azvârlea în morman fără să-l mai pună la loc, încât, în cele din urmă, nu se mai știa care unde vine și au fost introduse în învelitoare la nimereală. Așa se face că în coperta de la *Glenn Miller Orchestra* a ajuns un disc cu Rolling Stones sau că în cea cu *Daphnis și Chloe* de Ravel era corul lui Mitch Miller.

Piticului nu părea să-i pese câtuși de puțin de acel haos. Atâta vreme cât avea muzică, nu contează ce, și putea să danseze în ritmul ei, îi era de ajuns. Acum dansa pe muzica unui disc cu Charlie Parker, care fusese într-o copertă cu *Piese celebre pentru chitară clasică*. Piticul se mișca iute ca vântul, sorbind notele rapide ale lui Charlie Parker. Eu îl priveam, mâncând struguri.

Dansând, piticul a transpirat puternic. Când întorcea capul într-o parte, transpirația de pe față îi zbura în lături, iar când își mișca mâinile, broboane de sudoare îi picurau din vârful degetelor. Și totuși piticul dansa mai departe, fără să se odihnească. Când s-a terminat discul, am pus vasul cu struguri pe jos și l-am schimbat, iar piticul a început din nou să danseze.

- Chiar te pricepi la dans, i-am spus eu. Parcă ai fi una cu muzica.
- Mulțumesc, răspunse el, dându-și aere.
- Așa dansezi mereu?

— Da.

Piticul a făcut o piruetă reușită pe vârful picioarelor. Părul des și moale i-a fluturat în vânt. L-am aplaudat. Nu mai văzusem niciodată un dans atât de strălucit. Piticul a făcut o plecăciune politicoasă și cântecul s-a încheiat. Când s-a oprit din dansat, s-a șters de sudoare cu un prosop. Acul de la pick-up se învârtea în același loc. L-am ridicat și am oprit aparatul. Am pus apoi discul în coperta sa.

— Povestea mea e lungă, zise piticul, aruncându-mi în treacăt o privire. Probabil n-ai timp s-o asculți.

Eu ciuguleam struguri mai departe, întrebându-mă ce răspuns i-aș putea da. Timp aveam destul, dar puteam să mă plictisesc ascultând povestea vieții lui și, în plus, ăsta era un vis totuși. Visele nu durează prea mult timp. Se pot termina oricând.

— Am venit din ținutul de miazănoapte, a început piticul să povestească, fără să mai aștepte răspunsul meu, și a plesnit din degete. Oamenii de miazănoapte nu dansează. Nimeni nu știe cum. Nimeni nu știe că există așa ceva. Dar eu îmi doream să dansez. Să îmi mișc picioarele, să-mi rotesc brațele, să-mi întorc capul și să mă învârt. Uite așa.

Piticul și-a mișcat picioarele, și-a rotit brațele, și-a întors capul și s-a învârtit. Toate aceste mișcări izbucneau dinăuntru lui, toate odată, ca un bulgăre de lumină care explodează. Luată fiecare în parte, nu păreau dificile, dar adunate toate patru laolaltă, se transformau într-o mlădiere de o grație incredibilă.

— Așa voiam să dansez. Prin urmare, am pornit spre miazăzi. Am dansat prin cârciumi. Am devenit cunoscut și am ajuns să dansez chiar și în fața împăratului. Sigur, asta se întâmpla înainte de revoluție, pentru că, după cum bine știi, împăratul a murit la revoluție. Eu am fost alungat din oraș și am ajuns să trăiesc în pădure.

Piticul s-a îndreptat din nou spre mijlocul luminișului și a început să danseze. Am pus un disc vechi cu Frank Sinatra. Dansa cântând

Night and Day alături de Sinatra. Am încercat să mi-l imaginez dansând în fața tronului împărațesc. Candelabrele opulente și frumoasele curtence, fructele stranii și sulițele gărzii imperiale, eunucii grași, tânărul împărat înfășurat în straie încrustate cu nestemate, piticul scaldat în sudoare, adâncit în dansul său... Imaginându-mi această priveliște, parcă și auzeam din depărtare bubuiturile de tun ale revoluției.

Piticul dansa mai departe, iar eu mâncam struguri. Soarele se îndrepta spre vest, proiectând pe pământ umbrele pădurii. Un fluture uriaș, de mărimea unei păsări, a traversat luminișul și a dispărut în pădure. Aerul era rece. Simțeam că visul se va destrăma în curând.

— Trebuie să plec, i-am spus eu.

Piticul s-a oprit și a încuviințat în tăcere.

— Îți mulțumesc că mi-ai arătat cum dansezi. Mi-a plăcut foarte mult.

— Bine.

— Probabil că n-o să ne mai vedem, așa că ai grijă de tine, i-am urat eu.

— Nu, nu, zise el clătinând din cap.

— De ce?

— Tu o să mai vii pe-aici. O să locuiești în pădure și o să dansezi alături de mine, zi după zi. O să ajungi și tu la un moment dat să dansezi bine.

Piticul a plesnit din degete.

— De ce să vin aici să locuiesc și să dansez cu tine? l-am întrebat eu surprins.

— Pentru că așa e să fie. Nimeni nu mai poate schimba asta. La un moment dat o să ne mai întâlnim.

Cu aceste cuvinte, piticul și-a înălțat privirea către mine. Întunericul îi scâldea trupul în albastru, ca o apă întunecată.

— Cu bine, zise el.

Mi-a întors spatele și a continuat să danseze.

Când m-am trezit, eram singur. Stăteam întins pe pat cu fața în jos, scaldat în sudoare. Pe geam se zărea silueta unei păsări. Nu arăta ca păsările pe care le vedeam de obicei.

M-am spălat pe față cu grijă, m-am bărbierit, am prăjit pâine și mi-am făcut cafea. Am hrănit pisica, i-am schimbat nisipul din baie, mi-am pus cravata și m-am încălțat. Apoi am luat autobuzul și m-am dus la fabrica de elefanți.

Sigur, confecționarea unui elefant nu-i treabă ușoară, pentru că e mare și are o structură complicată. Nu se compară cu o clamă de pâr sau cu un creion colorat. Fabrica este amenajată pe un teren uriaș și cuprinde mai multe aripi. Fiecare aripă este împărțită în mai multe sectoare, care se deosebesc prin culori. În luna aceea fusesem repartizat la sectorul de urechi și lucram în clădirea cu tavan și stâlpi vopsiți în galben. Aveam până și pantaloni și cască galbene. Acolo confecționam urechi de elefant. Cu o lună înainte, confecționam capete de elefant în clădirea verde, purtând pantaloni și cască verzi. În fiecare lună migram ca țigani la un alt sector. Aceasta era procedura fabricii. În acest fel, puteam vedea cu toții imaginea de ansamblu a unui elefant. Aici nu era permis să confecționezi o viață întreagă doar urechi sau doar vârful de degete. Mai-marii fabricii se ocupau de schema de mutări, iar noi migram în conformitate cu ea.

Confecționarea unui cap de elefant este o muncă plină de satisfacții. E un lucru foarte migălos, iar la sfârșitul zilei ești atât de obosit, încât nici nu mai ești în stare să deschizi gura. După o lună slăbisem trei kilograme, dar aveam clar senzația că „fac ceva”. În comparație cu asta, urechile de elefant sunt o nimica toată. Faci o chestie subțire și plată, trasezi pe ea niște cute și e gata. Așa că, atunci când ajungem în sectorul de urechi, noi spunem că „luăm o pauză de urechi”. După această lună de pauză, urma să fiu

repartizat la sectorul de trompe. Confecționarea unei trompe este și ea o treabă migăloasă, care îți solicită nervii. Se poate chiar întâmpla ca trompa, deși maleabilă, să aibă nările blocate în vreun loc, iar elefantul care se pricopsește cu ea să se enerveze și să facă un tărăboi cumplit. Cât lucrez la ele, sunt foarte încordat.

Sigur, să nu vă imaginați că noi facem elefanți din nimic. Mai precis, îi „lungim”. Adică înșfacăm un elefant; și îl împărțim cu ferăstrăul în urechi, trompă, cap, trunchi, picioare și coadă, pe care le îmbinăm frumos și obținem cinci elefanți. Prin urmare, dintr-un elefant rezultat, doar o cincime este material veritabil, patru cincimi sunt imitație. Însă acest lucru nu e vizibil, nici măcar elefanții nu se prind. Într-atât suntem de pricepuți.

Motivul pentru care noi facem elefanți artificial – sau, altfel spus, îi „lungim” – este că, în comparație cu ei, noi, oamenii, suntem foarte nerăbdători. Dacă am lăsa această chestiune în seama naturii, ar naște un singur pui o dată la patru, cinci ani. Și cum noi ne dăm în vânt după ei, acest obicei, acest comportament al lor ne scoate din sărite. Prin urmare, preferăm să-i înmulțim noi, cu mâna noastră.

Pentru protejarea lor, Regia pentru Livrarea Elefanților îi achiziționează și îi ține o jumătate de lună, timp în care le sunt testate funcțiile riguros. Apoi le ștanțează pe talpă simbolul regiei și le dau drumul în junglă. Noi facem cam cincisprezece elefanți pe săptămână. În perioada de dinainte de Crăciun, funcționăm la capacitate maximă și putem produce până la douăzeci și cinci de bucăți, însă cred că cincisprezece este o cifră mai exactă.

După cum am mai spus, sectorul de urechi este partea cea mai lejeră din întreg procesul de fabricație. Nu ai nevoie de forță, nu-ți solicită nervii și nici nu-ți trebuie aparate complicate. Numărul de operații efectuate este și el scăzut. Poți să lucrezi toată ziua într-un ritm relaxat, sau să tragi tare dimineața, să-ți faci norma și apoi să petreci restul timpului stând degeaba.

Eu și cu colegul meu suntem amândoi genul căruia nu-i place să se lălăie la lucru, preferăm să ne terminăm treaba în cursul dimineții, iar după-amiaza să ne-o petrecem stând la taclale, citind, făcând fiecare ce-i place. Și în acea zi, după ce am înșirat pe perete zece urechi aduse până în stadiul de aplicare a cutelor, ne-am așezat pe podea, scăldați în razele soarelui.

I-am povestit colegului meu despre piticul care îmi apăruse în vis. Cum îmi aminteam perfect întreaga scenă, până la ultimul detaliu, i-am descris totul foarte fidel. Când nu reușeam să mă exprim în cuvinte, încercam să-i arăt întorcând capul, rotindu-mi mâinile și mișcându-mi picioarele. Colegul meu bea ceai și mă asculta, îngânând din când în când câte un „aha, aha”. El e cu cinci ani mai mare decât mine, e bine făcut, are barba deasă și e foarte retras. Are obiceiul de a sta pe gânduri cu brațele încrucișate. Din cauza expresiei feței, pare că stă și se gândește foarte profund, dar în majoritatea cazurilor, nu e chiar așa, după un timp se ridică brusc și exclamă doar: „Complicat!”

Și de data aceasta, după ce a ascultat întreaga poveste, a căzut pe gânduri. Cum dura destul de mult, am luat o cârpă de praf și am început să lustruiesc panoul de control al suflantei electrice, ca să-mi mai omor timpul. Puțin mai târziu, s-a ridicat brusc, ca de obicei, și a zis: „Complicat! Un pitic, un pitic care dansează... complicat”.

Eu oricum nu mă așteptam la un răspuns formulat cum trebuie, așa că n-am fost dezamăgit. Pur și simplu simțisem nevoia să povestesc cuiva. Am pus suflanta la loc și am băut niște ceai călâi.

Ciudat, dar colegul meu a continuat totuși să se gândească vreme îndelungată.

— S-a întâmplat ceva? l-am întrebat eu.

— Am senzația că am mai auzit o dată povestea cu piticul care dansează.

— Poftim? am exclamat eu destul de mirat.

— Știu că am mai auzit-o, dar nu-mi amintesc unde.

— Păi te rog să-ți amintești!

— Mda, făcu el și căzu din nou pe gânduri.

Și-a amintit abia trei ore mai târziu, aproape de încheierea orelor de lucru.

— Asta era! zise el. Gata, mi-am adus aminte!

— Ce bine!

— În linia șase de producție e un bătrân care se ocupă cu transplantul de păr. E cel cu părul complet alb, lung până la umeri și care nu prea mai are dinți în gură. Lucrează în fabrică de dinainte de revoluție...

— Aha, am zis eu. Îl văzusem pe bătrânul ăsta la cârciumă de vreo câteva ori.

— El mi-a povestit acum mult timp despre un pitic priceput la dans. Atunci mi-am zis că-s baliverne de om bătrân și nu prea i-am dat atenție, dar acum că am auzit și povestea ta, văd că nu erau chiar prostii.

— Ce anume ți-a povestit? l-am întrebat eu.

— Păi, e cam mulțisor de-atunci... zise colegul meu, își încrucișă brațele și căzu din nou pe gânduri.

Nu și-a amintit însă nimic mai mult. Într-un final, s-a ridicat brusc și a zis:

— Nu, nu-mi amintesc nimic. Mai bine te întâlnești tu cu el și ascuți povestea cu urechile tale.

Asta m-am și decis să fac.

Imediat cum a sunat sirena de sfârșit de program, m-am dus la linia a șasea de producție, dar bătrânul deja nu se mai zărea pe acolo. Mai erau doar două fetițe care măturau podeaua. Am aflat de la cea slăbuță că l-aș putea găsi „la cârciuma aia veche”. M-am dus acolo și l-am găsit. Stătea la tejghea, cu spatele drept și bea. Lângă el era cutia cu prânzul de acasă.

Era o cârciumă foarte veche. Foarte, foarte veche. Era acolo dinainte ca eu să mă fi născut, dinaintea revoluției. Generații întregi de meșteșugari de elefanți au băut, au jucat cărți și au cântat aici. Pe pereți era un rând de fotografii vechi cu fabrica de elefanți. Poze cu primul director inspectând fildeșul, cu o actriță de pe vremuri, în vizită la fabrică, o fotografie făcută la o serată de vară. Doar cele care înfățișau împăratul și familia imperială sau cele considerate „imperiale” fuseseră arse toate de armata revoluționară. În plus, mai erau și poze de la revoluție, cu armata punând stăpânire pe fabrică sau spânzurându-l pe director...

Bătrânul stătea sub o fotografie veche și îngălbenită, intitulată *Trei tineri meșteșugari lustruind fildeș* și bea Mecatol. Când l-am salutat și m-am așezat lângă el, bătrânul mi-a arătat fotografia cu degetul și a spus:

— Ăla sunt eu.

Am privit fotografia cu atenție. Dintre cei trei care lustruiau fildeșul, bătrânul părea să fie cel mai din dreapta, tânărul de vreo douăzeci și doi, douăzeci și trei de ani. Dacă nu mi-ar fi spus, sigur nu aș fi remarcat, dar așa, i-am observat trăsăturile distinctive, nasul ascuțit și buzele strânse. Se pare că bătrânul stătea mereu pe același scaun, sub fotografie, și le spunea mușterilor pe care nu-i știa: „Ăla sunt eu”.

— Pare foarte veche, am încercat eu să-l momesc afară din carapace.

— Dinainte de revoluție, zise el sec. Uite ce copil eram pe-atunci! Toată lumea îmbătrânește. Acușica o să ajungi și dumneata ca mine. Așteaptă și-ai să vezi!

Cu aceste cuvinte, bătrânul și-a deschis gura pe jumătate știrbă, a scuipat și a început să râdă.

Un timp după aceea, mi-a tot spus povești de dinainte de revoluție. Nu-i plăceau nici revoluționarii, nici împăratul. L-am lăsat să vorbească pe îndelete, apoi am căutat un moment bun, i-am făcut

cinste cu un Mecatol și am aruncat întrebarea dacă nu cumva a auzit despre un pitic care dansează.

— Pitic care dansează? zise el. Vrei să ascuți povestea piticului care dansează?

— Da.

Bătrânul m-a privit în ochi iscoditor.

— De ce?

— Pentru că am auzit câte ceva și pare o poveste interesantă, am mințit eu.

Bătrânul m-a mai țintuit o vreme cu privirea, dar a revenit apoi la privirea toropită de băutură.

— Bine, zise el. Dacă mi-ai și luat de băut, hai să-ți spun. Dar, a zis el ridicând un deget în fața mea, n-ai voie să mai spui la nimeni. A trecut multă vreme de la revoluție, dar despre piticul care dansează tot n-am voie să deschid gura. Așa că să nu mai spui nimănui. Nici să nu pomenești numele meu. Ai priceput?

— Am priceput.

— Mai ia ceva de băut și hai să ne mutăm într-un loc mai retras.

Am comandat două pahare de Mecatol și ne-am așezat la o masă de unde barmanul nu putea să ne audă. Pe masă era o veioză verde, în formă de elefant.

— Odată, înainte de revoluție, a venit un pitic din țara de miazănoapte. Era foarte priceput la dans. Nu, nu era doar priceput, era dansul întruchipat. Nimeni, nici tu nu l-ai putea imita. Vântul, lumina, miresmele, umbrele, se strângeau toate și erupeau înăuntrul lui. De așa ceva era el în stare. Asta chiar e mare lucru...

Bătrânul își ciocni cei câțiva dinți din față de pahar.

— Chiar l-ați văzut dansând cu ochii dumneavoastră? l-am întrebat eu.

— Dacă l-am văzut? Bătrânul mă privi fix și își rășchiră degetele pe masă. Sigur că l-am văzut! Îl vedeam în fiecare zi. Aici, zi de zi.

— Aici?

– Da, aici. Piticul dansa aici în fiecare zi. Înainte de revoluție.

Din povestea bătrânului reieșea că piticul, fără un ban în buzunar, se aciuse în cârciuma de aici, în care se adunau muncitorii de la fabrica de elefanți și lucra ca servitor, ceva, dar a început să-i fie recunoscut talentul și să aibă apariții ca dansator. Muncitorii voiau să vadă o tinerică și la început au protestat nemulțumiți, dar până la urmă nimeni n-a mai zis nimic, toți stăteau cu paharul în mână și cu ochii ațintiți la piticul care dansa. Dansul său nu se asemuia cu al nimănui. Într-un cuvânt, scotea la iveală din spectatori – cum ai eviscera un pește – sentimente cum nu aveau prea des sau pe care nici ei înșiși nu știau că le au.

Piticul a dansat în această cârciumă timp de aproximativ jumătate de an. Localul era în permanență plin de mușterii, veniți cu toții să-l vadă. Privindu-l, erau cuprinși de o beatitudine fără margini, aruncați într-o mâhnire nesfârșită. Piticul și-a însușit atunci un mod de a dansa prin care putea manipula în voie sentimentele oamenilor.

Povestea despre piticul dansator a ajuns în cele din urmă și la urechile șefului consiliului de aristocrați, care stăpânea pământul învecinat și păstra legături strânse cu fabrica de elefanți – mai târziu, acesta a fost prins de armata revoluționară și aruncat de viu într-o căldare cu lipici – și prin acest aristocrat, vestea a ajuns și la urechile tânărului împărat. Fiind un iubitor de muzică, a ținut morțiș să-l vadă. Și-a trimis vasul cu ghidare verticală purtând emblema casei imperiale, iar garda imperială l-a escortat pe pitic la palat cu tot respectul. Proprietarul cârciumei a primit în schimb o sumă mai mult decât suficientă. Clienții au bombănit ei, dar nu și-au permis să protesteze la adresa împăratului. S-au lăsat păgubași și s-au întors la băut bere și Mecatol și la privit fete tinere dansând.

Între timp, piticul a primit o cameră la palat, unde a fost îmbăiat de doamnele de la curte, îmbrăcat în mătăsurii și instruit cum să se poarte în fața împăratului. În seara următoare, a fost dus în sala

palatului. Acolo, orchestra aflată sub directa îndrumare a împăratului interpreta o polcă compusă chiar de maiestatea sa. Piticul a dansat pe această polcă, la început mai lent, ca să se acomodeze cu muzica, iar mai apoi, puțin câte puțin, a prins viteză, ajungând într-un final să danseze ca un vârtej. Oamenii l-au privit cu răsuflarea tăiată. Nimeni n-a mai putut să rostească un cuvânt.

Câteva doamne de seamă au leșinat. Împăratul a scăpat din mână pocalul de cristal plin cu sake cu aur, însă nimeni n-a tresărit când s-a făcut țandări.

Ajuns aici cu povestea, bătrânul a pus paharul pe masă și s-a șters la gură cu dosul palmei. Apoi s-a jucat un timp cu veioza în formă de elefant. Eu l-am așteptat să continue povestirea, dar el amuțise. L-am chemat pe barman și am mai cerut un rând de bere și Mecatol. Cârciuma începea să se aglomereze. Pe scenă, o tânără cântăreață a început să-și acordeze chitara.

— Și apoi ce s-a întâmplat? am întrebat eu.

— Păi, zise bătrânul, a venit revoluția, împăratul a fost ucis și piticul a șters-o.

Mi-am sprijinit coatele pe masă, am ridicat halba cu ambele mâini, am luat o gură și l-am privit pe bătrân.

— Revoluția a venit imediat după ce a ajuns piticul la palat?

— Da, să fie vreun an, răspunse el și râgâi cu zgomot.

— Nu prea pricep, am zis eu. Mai devreme ați spus că nu puteți să vorbiți despre pitic în gura mare, în auzul tuturor. De ce? Are vreo legătură cu revoluția?

— Ei, treaba asta n-o știu nici eu prea bine. Ce știu eu precis e că armata revoluționară l-a căutat cu înrâncenare. Chiar și la mult timp după toată tărașenia, când revoluția era deja treabă veche, încă îl mai căutau. Dar ce legătură are piticul cu revoluția, nu știu. Nu umblă decât zvonuri.

— Ce zvonuri?

Pe chipul bătrânului se citea nehotărârea.

— Zvonurile sunt doar zvonuri până la urmă. N-ai de unde să știi cum stau lucrurile cu adevărat. În fine, se zicea că piticul ar fi folosit la palat niște puteri nu tocmai bune. Apoi s-a zis și că revoluția ar fi venit tocmai din cauza asta. Asta e tot ce știu despre pitic. Nimic mai mult.

Bătrânul a oftat și și-a golit paharul dintr-o înghițitură. Lichidul rozaliu i s-a prelins pe la colțul gurii și s-a scurs pe sub cămașa lăbărtată.

Nu l-am mai visat pe pitic. Am continuat să merg la fabrica de elefanți și să confecționez urechi. Înmuiam urechile în abur, le întindeam bine cu ciocanul pneumatic, le decupam, adăugam compoziție și o spoream de cinci ori, apoi, după ce se uscau, trasam cutele. În pauza de prânz, mâncam ce aveam la pachet cu colegul meu și discutam despre fata cea nouă din linia opt de producție.

La fabrica de elefanți lucrează destul de multe fete, în mare parte la conexiuni neuronale, la cusut sau curățenie. Când mai prindem o clipă liberă, vorbim despre ele. Și fetele, când au timp, vorbesc despre noi.

— Și tipa aia e extraordinar de frumoasă, mi-a zis colegul meu. Toți sunt cu ochii pe ea, dar nimeni n-a reușit încă să pună mâna pe ea.

— Chiar e așa de frumoasă? am întrebat eu neîncrezător, pentru că mi s-a întâmplat de câteva ori bune să aud de câte o frumusețe, să mă duc special s-o văd, ca să descopăr că, de fapt, nu era cine știe ce. Niciodată nu poți să te încrezi în asemenea zvonuri.

— Pe bune. Poți să te duci acum s-o vezi cu ochii tăi. Și dacă o să zici că nu-i o frumusețe, mai bine dai fuga la linia șase să-ți faci o pereche nouă de ochi. Dacă n-aș fi însurat, m-aș da la ea ca un disperat.

Pauza de prânz se terminase deja, dar noi eram liberi ca de obicei și, neavând nimic de făcut toată după-amiaza, mi-am inventat o treabă și m-am hotărât să dau o fugă până la linia opt. Ca să ajung acolo, trebuia să străbat un tunel lung și întortocheat. La intrare era un paznic, dar ne știam din vedere și m-a lăsat să trec fără să spună o vorbă.

La ieșirea din tunel era un râu și, undeva mai jos, clădirea liniei opt. Și acoperișul, și coșurile erau roz. Această linie se ocupa de confecționarea picioarelor de elefant. Cunoșteam bine locul pentru că lucrasem aici cu patru luni în urmă. Însă la intrare am dat de un paznic nou, pe care nu-l știam.

— Ce treabă ai aici? mă întrebă el. Era un tip tânăr, aparent inflexibil, îmbrăcat într-o uniformă nou-nouță.

— Am rămas fără cabluri pentru nervi și am venit să împrumut vreo câteva, am zis eu și am tușit.

— Ciudat, zise el, privindu-mi uniforma. Tu ești de la sectorul de urechi, nu? Cablurile de nervi de la urechi sigur sunt incompatibile cu cele de la picioare.

— E poveste lungă, am început eu. De fapt m-am dus la trompe, unde mi-au zis că n-au să dea cu împrumut. Dar lor nu le ajungeau cablurile precum cele de picioare și mi-au zis că dacă le fac rost de unul din ăla, îmi dau la schimb altul subțire. Am luat legătura aici și mi s-a spus că pot să vin, pentru că au destule.

Paznicul și-a răsfoit caietul.

— Eu n-am auzit de așa ceva. Când se fac astfel de schimburi, pe mine mă anunță în prealabil.

— Ce ciudat! E o scăpare la mijloc. Ar trebui să le spunem băieților să aibă grijă să-ți transmită totul cum trebuie.

Portarul a bombănit un timp, dar când l-am speriat spunându-i că ar fi vina lui dacă întârzii și mă muștră șefii, m-a lăsat să trec, mormăind mai departe.

Linia opt – adică atelierul de picioare – se afla într-o clădire spațioasă și turtită. Era un loc lung și îngust, aflat la demisol, cu nisip pe jos. Pământul venea la nivelul ochilor și avea niște ferestruici prin care pătrundea lumina zilei. De tavan erau suspendate niște șine mobile de care atârnavu câteva zeci de picioare de elefant. Dacă le priveai cu încordare, ai fi zis că din cer coboară o cireadă uriașă de elefanți.

În atelier lucrau în total vreo treizeci de bărbați și femei. Clădirea era cam întunecată și toți purtau căști, măști și ochelari care să-i protejeze de praf și nu am reușit să-mi dau seama care era fata nou-venită. Unul dintre muncitori îmi fusese coleg și l-am întrebat pe el care era respectiva fată.

– E cea de la bancul cincisprezece, care aplică unghiile, mi-a spus el. Dar dacă ai de gând să te dai la ea, mai bine las-o baltă. E tare ca o carapace de țestoasă. N-ai nicio șansă.

– Mulțumesc, i-am spus eu.

Fata de la bancul cincisprezece, care aplica unghiile, era foarte subțirică și arăta ca o tânără desprinsă dintr-un tablou medieval.

– Scuză-mă, i-am zis eu, iar ea m-a privit, mi-a cercetat uniforma, apoi picioarele și din nou fața. După aceea și-a scos casca și ochelarii de protecție. Era de o frumusețe desăvârșită. Avea părul lung și ondulat și ochi adânci ca marea.

– Da? zise ea.

– Dacă ești cumva liberă, vrei să mergi cu mine mâine seară la dans? am invitat-o eu fără să mai stau pe gânduri.

– Mâine seară sunt liberă și vreau să merg la dans, dar nu cu tine, zise ea.

– Ai deja întâlnire? am întrebat-o eu.

– Nu, n-am nicio întâlnire, a zis ea, și-a pus la loc casca și ochelarii, a apucat de pe masă o unghie de elefant, a așezat-o pe vârful piciorului și a luat măsura. Era puțin prea lată și a pilit-o cu îndemănare.

— Dacă n-ai întâlnire, hai cu mine! E mai plăcut să mergi cu cineva decât singur. Știu și un restaurant bun pentru cină.

— Gata, ajunge! Eu vreau să merg singură. Dacă ai și tu chef de dans, treaba ta, poți să vii.

— Păi o să vin.

— Treaba ta, zise ea, apoi s-a întors la lucru, ignorându-mă. A fixat unghia pilită în scobitura de pe laba piciorului. Se potrivea perfect.

— Te pricepi, pentru o nou-venită, i-am zis eu.

Fata n-a răspuns nimic.

În seara aceea piticul mi s-a arătat din nou în vis. Și de data aceasta eram conștient că visam. Piticul stătea pe un buștean în luminișul din pădure și fuma. Acum nu mai erau nici pick-upul, nici discurile. Avea o față obosită și de aceea mi-a părut mai bătrân, dar chiar și așa, nu arăta ca un om născut înainte de revoluție. Eu i-aș fi dat vreo doi, trei ani mai mult decât mine, dar nu-mi dădeam seama exact. Așa e cu piticii, nu poți să le ghicești vârsta.

Neavând nimic de făcut, m-am învârtit în jurul lui, am privit cerul, apoi m-am așezat lângă el. Cerul era plumburiu. Nori negri treceau către apus. Stătea să plouă. Probabil că piticul pusese pick-upul și discurile într-un loc ferit, să nu se ude.

— Bună! i-am zis.

— Bună! mi-a răspuns el.

— Azi nu dansezi? l-am întrebat eu.

— Azi nu dansez.

Fiindcă nu dansa, piticul arăta slab și-mi inspira milă. N-ai fi zis că odată se bucura de putere la palat.

— Nu te simți bine? l-am întrebat eu.

— Nu prea, zise el. E foarte frig în pădure. Traiul de unul singur își lasă amprenta.

— E greu.

— Am nevoie de energie. O nouă vigoare, care să-mi cuprindă tot trupul. Să pot să dansez la nesfârșit, să mă plouă și să nu răcesc, să zburd prin munți și prin câmpii. Asta îmi trebuie.

— Hm!

Am rămas un timp tăcuți, așezați pe buștean. Sus, deasupra capetelor noastre, se auzea freamătul crengilor în bătaia vântului. Din când în când, niște fluturi uriași apăreau și dispăreau printre copaci.

— Apropo, zise piticul, nu cumva ai venit cu o rugămintă?

— Rugămintă? am zis eu mirat. Ce rugămintă?

Piticul a luat o crenguță și a desenat pe pământ o stea.

— Legată de fată. O vrei, nu?

Se referea la frumoasa nou-venită din linia opt. M-am mirat că știa de ea. Dar în vis se întâmplă tot felul de lucruri.

— Da, o vreau. Dar n-am ce să te rog în legătură cu ea. Trebuie să mă descurc singur.

— Nu poți să te descurci singur.

— Nu? am zis eu cam ofensat.

— Nu, nu poți. Supără-te cât vrei, dar asta e, nu poți singur.

Așa o fi, mi-am zis eu. Piticul are dreptate. Sunt un bărbat foarte comun, din toate privințele. Nu am cu ce să mă laud. N-am nici bani, nu sunt nici chipeș și nici la vorbe nu mă pricep. N-am niciun talent. Pe de altă parte, n-am o fire rea și muncesc cu entuziasm, iar colegii mă plac. Sunt bine făcut, dar nu sunt genul de om după care leșină fetele de la prima vedere. Nici nu-mi trecea prin cap că aș putea să seduc ușor o fată atât de frumoasă.

— Dacă ți-aș da eu o mână de ajutor, poate că lucrurile s-ar schimba, zise piticul în șoaptă.

— Ce ajutor? am întrebat eu, mânat de curiozitate.

— Cu dansul. Fetei îi place să danseze. Dacă tu apari în fața ei dansând bine, e a ta. O să stai sub copac și-o să aștepți să pice fructul.

— Ești dispus să mă înveți să dansez?

— Eu te învăț, dar să știi că doar o zi sau două nu sunt suficiente. E nevoie să te antrenezi cel puțin jumătate de an, zi de zi. Dacă nu exersezi atâta, nu poți să captivezi inimile oamenilor cu dansul tău.

— Atunci nici nu se mai pune problema, am zis eu, dând dezamăgit din cap. Dacă aștept o jumătate de an, ar putea s-o seducă alt bărbat.

— Când trebuie să dansezi?

— Mâine. Mâine seară, sâmbătă, se duce la sala de dans. Merg și eu. O s-o invit la dans.

Piticul trasă pe pământ cu crenguța câteva linii drepte, pe care le-a unit cu una transversală, rezultând un desen ciudat. Eu îi urmăream mișcările în tăcere. Piticul a scuipat țigara pe jos și a strivit-o cu piciorul.

— Există totuși o soluție. Dar numai dacă o vrei pe fata asta cu adevărat, zise el. O vrei, nu?

— O vreau.

— Și nu vrei să-ți spun care-i soluția?

— Chiar te rog.

— Nu e nimic greu. Intru în tine. Îmi împrumuți corpul și dansez. Tu pari în formă, pari să ai putere. Cred că trupul tău ar face față.

— La trup nu mă întrece nimeni, am zis eu. Dar chiar poți să faci așa ceva? Să intri în mine și să dansezi?

— Da. Așa, fata e cu siguranță a ta. Ți-o garantez. Și nu numai ea, poți să ai *orice fată*.

Mi-am trecut limba peste buze. Ce auzeam suna prea bine. Există și posibilitatea ca, odată intrat în mine, să nu mai vrea să iasă și corpul meu să rămână posedat de pitic pe vecie. Oricâte femei aș fi putut să am, nu eram dispus să las să mi se întâmple așa ceva.

— Ești îngrijorat, zise piticul de parcă vedea direct în mintea mea, că o să te posed.

— Am auzit tot felul de zvonuri despre tine, i-am zis eu.

— Zvonuri nu prea bune, nu?

— Mda.

Piticul zâmbi, cu o față înțelegătoare.

— Nu e cazul să te îngrijezi. Nu pot să rămân pe vecie în corpul altcuiva atât de ușor. Pentru așa ceva e nevoie de un contract. Nu se poate face decât cu acordul reciproc al părților. Și tu nu vrei să fii posedat pe veci, nu?

— Bineînțeles că nu, am zis eu, cutremurându-mă.

— Totuși n-are niciun haz pentru mine să-mi pun puterea la bătaie și să te ajut să o seduci pe gratis. Aici e toată chestia, zise piticul ridicând un deget. Am o singură condiție. Nu e foarte grea, dar este totuși o condiție.

— Ce anume?

— Eu intru în corpul tău. Mergi apoi și o inviți la dans și așa o păcălim. Pui mâna pe fată. În tot acest timp însă, nu ai voie să scoți un sunet. Până ce fata e pe deplin a ta, nu ai voie să-ți folosești vocea. Asta e condiția.

— Dar nu pot s-o seduc fără să vorbesc, am protestat eu.

— Ba da, zise el scuturând din cap. Nicio grijă. Dacă tu ai dansul meu, poți obține orice femeie, chiar și tăcând. Dar de când pui piciorul în sala de dans și până când fata devine a ta, nu ai voie să deschizi gura, sub nicio formă. Ai priceput?

— Și dacă vorbesc?

— Atunci corpul tău îmi aparține, zise piticul degajat.

— Și dacă totul merge bine și nu vorbesc?

— Atunci fata e a ta. Ies din tine și mă întorc în pădure.

Am oftat adânc și am stat să mă gândesc ce să fac. În acest răstimp, piticul trasa din nou desene misterioase pe pământ cu crenguța. Un fluture a venit și s-a așezat chiar în centrul desenului. Sincer să fiu, mi-era teamă. Nu eram convins că puteam sta fără să scot un sunet. M-am gândit că, totuși, altfel nu aș fi avut cum s-o am pe această

fată. Mi-am reamintit imaginea ei, pilind unghii de elefant. Voiam s-o am cu orice preț.

— De acord, am zis eu. Hai să încerc.

— S-a făcut.

Sala de dans se afla chiar lângă intrarea principală a fabricii și sâmbăta seara, ringul de dans dădea pe-afară de fete și tineri ingineri de la fabrica de elefanți. Aproape toți cei singuri care lucrau acolo veneau în acest loc. Aici ne adunam, dansam, beam și stăteam la taclale. Perechile de îndrăgostiți dispăreau prin pădure și se pierdeau în îmbrățișări fierbinți.

„Ce dor mi-era!” zise piticul din mine, vădit emoționat. „Asta înseamnă dansul. Mulțime, băutură, lumini, transpirație, parfumul fetelor, cât mi-au lipsit!”

Am căutat-o, făcându-mi loc prin mulțime. Câțiva cunoscuți m-au reperat, m-au bătut pe umăr și m-au salutat. Le-am răspuns zâmbind, fără să deschid gura. Orchestra începuse deja să cânte, dar ea încă nu se zărea pe nicăieri.

„Nu te pierde cu firea. E încă devreme. De acum te așteaptă numai distracție”, zise piticul.

Ringul de dans se învârtea încet, pus în mișcare de un mecanism. De jur-împrejurul lui erau amplasate scaune. Din tavan atârna un candelabru uriaș, iar podeaua bine lustruită strălucea, reflectând lumina ca un patinoar. În spate era estrada cu orchestra, înălțată, ca peluzele unui stadion. Acolo erau amplasate două orchestre complete, care cântau în schimburi de câte treizeci de minute, oferind toată noaptea o muzică de dans superbă, fără pauză. Cea din dreapta avea două seturi de tobe, iar membrii ei purtau în piept embleme roșii, înfățișând elefanți. Cea din stânga se lăuda cu un set de zece tromboane și aveau ca emblemă elefanți verzi.

M-am așezat pe un scaun, am comandat o bere, mi-am slăbit cravata și mi-am aprins o țigară. Fete care dansau pe bani mai

veneau pe la masa mea și mă invitau la dans, dar eu le ignoram. Îmi sprijineam bărbia în mână, îmi udam gâtul cu bere și o așteptam să-și facă apariția, însă nu apăruse nici după o oră. Vals, foxtrot, solo de tobe și de trompete, toate au trecut în van peste ringul de dans. Poate că nu avusese chef să vină de la bun început și doar își bătuse joc de mine. Așa mi se părea.

„Stai liniștit, vine sigur. Relaxează-te”, zise piticul.

A intrat pe ușă puțin după ora nouă. Purta o rochie mulată, sclipitoare și pantofi negri cu toc. Era atât de sexy și de strălucitoare, încât tot ringul de dans parcă dispăruse în ceață. Câțiva tineri au reperat-o și s-au oferit s-o escorteze, dar ea i-a alungat printr-o simplă mișcare a brațului.

Eu îmi beam berea încet și îi urmăream mișcările cu privirea. S-a așezat la o masă depărtată de ringul de dans, cu fața spre mine, a comandat un cocteil de culoare roșie și și-a aprins o țigaretă. Nu s-a atins deloc de băutura. Când a terminat de fumat țigara, a stins-o, s-a ridicat și a pornit agale către ringul de dans, ca spre o trambulină.

Dansa singură, fără niciun partener. Orchestra interpreta un tango. Dansul ei te fermeca. La fiecare unduire, părul ei ondulat flutura în aer, iar degetele ei subțiri și albe atingeau coarde invizibile. Dansa singură, fără nicio reținere, doar pentru ea. Privind-o cu atenție, îmi părea ca o continuare a visului. Mă simțeam puțin derutat. Dacă pentru un vis eu foloseam un alt vis, adevăratul eu unde mai era?

„Dansează foarte bine”, zise piticul. „Ca parteneră, ar putea fi o adevărată provocare. Hai, nu te duci la ea?”

Fără să conștientizez ce fac, m-am ridicat de la masă și m-am îndreptat spre ring. Mi-am făcut loc cu coatele printre câțiva bărbați ca să ajung în față, m-am oprit lângă ea și mi-am pocnit călcâiele, semnalând astfel că mă pregătesc de dans. Mi-a aruncat o privire. I-am zâmbit. Ea a continuat să danseze singură, fără să-mi răspundă.

La început am dansat încet. Apoi am mărit treptat viteza și am ajuns ca un vârtej. Trupul nu-mi mai aparținea. Mâinile, picioarele și

gâtul meu se mișcau neînhibate pe ringul de dans, independent de voința mea. M-am lăsat în voia dansului și auzeam cu claritate mișcarea stelelor, susurul apelor și vuietul vântului. Am simțit că asta reprezintă cu adevărat dansul. Îmi mișcăm picioarele, îmi roteam mâinile, întorceam capul și mă învârteam. Când mă roteam, simțeam că în capul meu explodează o sferă de lumină.

Ea mi-a aruncat o privire. S-a învârtit și s-a mișcat în ritmul meu. Am simțit cum a explodat și în ea bulgărele de lumină. Eram fericit cum nu mai fusesem în viața mea.

„Ce zici, e mult mai plăcut decât să muncești la fabrica de elefanți, nu?” zise piticul.

N-am răspuns nimic. Aveam gura uscată și nu puteam să vorbesc nici dacă aș fi vrut.

Am dansat ore în șir. Eu conduceam, iar ea mă urma. Au fost ore care păreau infinite. Într-un final, s-a oprit epuizată și m-a prins de braț. M-am oprit și eu – sau, mai bine zis, piticul. Am rămas în picioare, în mijlocul ringului și ne-am privit reciproc. Ea s-a aplecat și și-a scos pantofii, iar apoi, cu ei atârnați în mână, m-a privit din nou.

Am părăsit sala de dans și am pornit-o de-a lungul râului. Eu nu aveam mașină, așa că nu puteam decât să ne plimbăm pe jos, la nesfârșit. La un moment dat, drumul a început să urce ușor, iar în jur simțeam mireasmă de flori albe, care se deschid noaptea. Privind înapoi, sub ochii noștri se întindea fabrica întunecată. Lumina galbenă și numărul rapid interpretat de orchestră se așterneau în jurul nostru ca polenul florilor. Vântul adia ușor, iar lumina lunii se revărsa în părul ei.

Nici eu, nici ea nu am scos un cuvânt. Nu aveam nevoie să spunem nimic. Mă urma, la brațul meu, ca o oarbă ghidată de însoțitorul ei.

În vârful dealului se întindea o pajiște, înconjurată de o pădurice de pini. Arăta ca un lac liniștit. Iarba moale ne ajungea până aproape de brâu și tremura în bătaia vântului, de parcă dansa. Din loc în loc, flori cu petale scânteietoare își scoteau capul, chemând insectele.

Mi-am trecut brațul pe după umerii ei, am mers până în mijlocul pajiștii și acolo, fără un cuvânt, ne-am așezat.

— Tu chiar nu vorbești deloc, a zis ea zâmbind, și-a aruncat pantofii într-o parte și și-a petrecut brațele în jurul gâtului meu. Era frumoasă ca un vis. Nici mie nu-mi venea bine a crede că o aveam aici, în brațele mele. Ea a închis ochii, așteptând să o sărut.

Cam atunci a început să i se schimbe fața. La început, ceva alb și moale a apărut din nările ei. Erau larve, niște larve mari cum nu mai văzusem în viața mea. Îi ieșeau din nări, una după alta și răspândeau în jur o duhoare de hoit respingătoare. Îi alunecau pe buze și coborau pe gât, altele îi treceau peste ochi și i se cuibăreau în păr. Pielea de pe nas i s-a desfăcut, carnea topită de dedesubt s-a răsfrânt în lături, lăsând în urmă doar două găuri negre. Larvele au dat năvală prin ele, împânzind carnea putrezită.

Din ambii ochi a țâșnit puroi. Globii oculari i-au pulsănat nenatural sub presiunea puroiului de două, trei ori, apoi au căzut în lături, rămânând atârnați. În cavernele rămase, larvele se încolăciseră într-un ghem alb. Creierul descompus era și el năpădit de larve. Limba i s-a prelins printre buze ca un limax uriaș, a supurat și a căzut. Gingiile i s-au dizolvăat, iar dinții albi i s-au desprins unul câte unul. La urmă, gura i s-a topit și a căzut. De la rădăcinile firelor de păr a țâșnit sânge, iar firele i s-au desprins și au căzut. Pielea capului a plesnit, mâncată de larve, care au început să se ițească prin crăpături. Cu toate aceasta, ea nu și-a slăbit brațele din jurul meu. Eu nu puteam să-i desfac mâinile de pe mine, nici să-mi întorc privirea în altă parte, nici măcar să închid ochii. Mi s-a pus un nod în stomac, care a urcat până în gât, dar pe care nu puteam să-l scot din mine.

Simțeam că toată pielea mi se întorsese pe dos. În urechi îmi răsuna râsul piticului.

Chipul ei continua să se topească la nesfârșit. Mușchii i s-au răsucit într-un ritm rapid, bărbia i s-a desprins și s-a căscat, iar guguloaie de larve, puroi și carne păstoasă au țâșnit în jur, sub presiunea ei.

Am tras aer în mine ca să țip. Voiam să mă salveze cineva, din iadul acela, oricine. Totuși n-am țipat. Instinctiv, mi-am zis că *asta nu se întâmplă cu adevărat*. Asta am simțit, că este doar o înșelătorie pusă la cale de pitic. Voia să mă facă să vorbesc și dacă apucam să scot un sunet, trupul meu devenea al lui pe vecie. Era exact ce spera el.

Am închis ochii hotărât. De data aceasta am reușit, fără să întâmpin nicio rezistență. Când i-am închis, am auzit vântul șuierând prin iarbă. Simțeam degetele fetei intrându-mi în spinare. Fără să mai stau pe gânduri, am întins mâna, am tras-o către mine și am sărutat carnea putrezită, pe locul în care nu demult fusese gura ei. Carnea moale și larvele încolăcite mi-au atins fața și în nări mi-a pătruns o duhoare insuportabilă. Și totuși, totul a durat doar o clipă. Când am deschis ochii, am văzut că o sărutasem pe fata frumoasă de dinainte. Lumina blândă a lunii se răsfrângea pe obrazul ei îmbujorat. Am realizat că îl învinsesem pe pitic. Reușisem să duc totul la bun sfârșit fără să scot un sunet.

— Ai câștigat, a zis el cu o voce obosită. Fata e a ta. Eu plec.

Cu acestea, piticul a ieșit din mine.

— Dar să știi că nu s-a terminat, a continuat el. Poți să câștigi de oricâte ori, de pierdut, pierzi o singură dată. O singură dată dacă ești învins, totul s-a terminat. Și cândva sigur o să pierzi. Atunci e sfârșitul. Eu o să stau și o să aștept.

— Dar de ce trebuie să fiu eu? am strigat eu la pitic. De ce nu poate fi altul?

Piticul nu mi-a răspuns. Doar a râs. Râsul lui a plutit un timp împrejur, apoi s-a stins, purtat de vânt.

Până la urmă, piticul a avut dreptate. Acum sunt urmărit de autoritățile din toată țara. Cineva care m-a văzut dansând – probabil bătrânul acela – s-a prezentat în fața autorităților și le-a povestit cum a dansat piticul prin mine. Poliția îmi supraveghează orice mișcare pe de o parte, iar pe de altă parte, majoritatea oamenilor din preajma mea sunt chemați și supuși unor interogatorii riguroase. Colegul meu a declarat că-i vorbisem odată despre pitic. A fost emis un mandat de arestare pe numele meu. A venit poliția și a încercuit fabrica. Fata cea frumoasă din linia opt a venit unde lucram eu și m-a înștiințat în secret. Am fugit din atelierul meu, m-am năpustit în bazinul în care se depozitau elefanții terminați, am sărit în spatele unuia și am fugit în pădure. Atunci am călcat în picioare câțiva polițiști.

Așa se face că de aproape o lună fug dintr-o pădure în alta, dintr-un munte în altul. Mă hrănesc cu fructe și cu insecte și beau apă din râuri. Dar polițiștii sunt mulți și la un moment dat mă vor prinde. Și dacă mă prind, se pare că o să mă strângă cu menghina în numele revoluției și o să mă sfâșie, bucată cu bucată. Așa am auzit.

Piticul mi se arată în vis noapte de noapte și mă roagă să-l las să intre în mine.

— Măcar așa poate nu te-ar mai prinde poliția și nu te-ar mai sfâșia, îmi spune el.

— Și în schimb să dansez în pădure, la nesfârșit? îl întreb eu.

— Exact. Alegerea e a ta.

Piticul râde pe înfundate când îmi spune asta. Dar eu nu pot să aleg nici una, nici alta.

Se aud lătrături. Par să fie mulți câini. Mai au puțin și ajung aici.

Ultima peluză a după-amiezii

Tundeam peluze pe când aveam optsprezece, nouăsprezece ani, adică acum paisprezece sau cincisprezece ani. Asta se întâmpla acum mult timp.

Totuși, uneori am impresia că paisprezece, cincisprezece ani nu înseamnă chiar atât de mult. Dacă mă gândesc că era pe vremea când Jim Morrison cânta *Light My Fire* și Paul McCartney *Long and Winding Road* – s-ar putea să încurc puțin anii, dar cam asta e perioada – cumva parcă tot nu-mi vine să cred. Tot mai am senzația că nu m-am schimbat prea mult față de cum eram pe-atunci.

Dar n-are cum să fie așa. Sigur m-am schimbat destul. Dacă nu, atunci ar fi prea multe lucruri inexplicabile.

Bine, m-am schimbat, iar paisprezece, cincisprezece ani înseamnă acum mult timp.

În apropierea casei mele – tocmai am dat pe-acolo de curând – e o școală generală publică prin fața căreia trec mereu când merg la cumpărături sau la plimbare. Când ajung în dreptul ei, mă uit la copiii care fac gimnastică, desenează sau se joacă. Nu mă uit la ei pentru că mi-ar plăcea în mod special, ci pentru că nu-i nimic altceva de văzut. Aș putea să privesc rândul de cireși de pe partea dreaptă a drumului, dar îi prefer totuși pe elevi.

În fine, uitându-mă la ei, într-o bună zi mi-am dat seama: *Ei au paisprezece, cincisprezece ani*. Pentru mine asta a însemnat o descoperire importantă și o uluire deopotrivă. Acum paisprezece sau cincisprezece ani ei nici nu se născuseră sau, dacă se născuseră deja, erau doar niște boțuri de carne rozalie, fără conștiință. Iar acum se rujează, fumează prin fundul sălii de sport, se masturbează, trimit vederi tâmpite DJ-ilor, fac graffiti cu spray roșu pe gardurile caselor și citesc – probabil – *Război și pace*.

Măi, măi.

Acum paisprezece, cincisprezece ani, eu tundeam peluze.

*

Amintirile sunt ca un roman sau romanele sunt ca niște amintiri.

Am realizat acest lucru cu adevărat după ce m-am apucat de scris. Amintirile sunt ca un roman sau viceversa.

Oricât de tare te-ai strădui să le dai forma cuvenită, contextul îți scapă, fuge încolo și-ncoace, iar până la urmă nici nu se mai poate numi context. E ca și cum ai încerca să pui unul peste altul patru pisoii nătăfleți. Sunt călduți, dar instabili. Uneori mi se pare că e de-a dreptul rușinos ca un asemenea lucru să fie transformat într-un produs – da, un produs. Chiar mă înroșesc la față. Iar dacă eu roșesc, atunci întreaga lume roșește.

Și totuși, dacă luăm viața umană ca pe o serie de fapte prostești, bazate pe motive relativ inocente, ce este corect și ce nu nu mai reprezintă o problemă importantă. De aici se nasc amintirile, se nasc romanele. E ca un perpetuum mobile pe care eu nu pot să-l opresc. Cutreieră prin întreaga lume și trasează pe pământ o linie fără sfârșit.

Sper ca totul să meargă bine, spune o voce. Dar n-are cum. N-a mers niciodată.

Și atunci, ce-i de făcut?

Așa că eu iau pisoii și îi pun unul peste altul. Pisoii sunt bleguți și foarte moi. Când deschid ochii și descoperă că sunt stivuiți ca niște lemne pentru focul de tabără, oare ce gândesc? Poate că își spun doar: măi, ce ciudat! Dacă ar fi așa – dacă nu s-ar întâmpla nimic mai mult – aș fi salvat întrucâtva.

Cam asta este.

*

Tundeam peluze când aveam optsprezece sau nouăsprezece ani, prin urmare este o poveste destul de veche. Pe atunci aveam o iubită

de-o vârstă cu mine și întâmplarea făcea că locuia foarte departe. Reușeam să ne vedem cu totul două săptămâni pe an. În acest timp făceam sex, vedeam filme, mergeam la restaurante de lux și vorbeam despre câte-n lună și-n stele. Apoi ne certam cumplit, ne împăcam și făceam sex din nou. Pe scurt, ce fac cuplurile obișnuite din lumea întreagă, numai că la noi totul se derula mai comprimat, ca într-un scurt metraj.

Nu mai știu acum dacă o iubeam cu adevărat. De amintit, îmi amintesc, dar nu-mi mai dau seama. Îmi plăcea să mănânc împreună cu ea, îmi plăcea să văd cum își scotea hainele de pe ea, una câte una, îmi plăcea să pătrund în trupul ei moale. După ce făceam sex, îmi plăcea s-o privesc cum vorbește sau doarme cu capul pe pieptul meu. Dar asta e tot ce știu. Mai mult de-atât nu-mi dau seama.

Cu excepția acelor săptămâni în care mă întâlneam cu ea, viața mea era cumplit de monotona. Îmi făceam datoria să apar pe la facultate, să merg la cursuri și obțineam, cumva, un număr mediu de credite. Mai mergeam singur la film și hoinăream prin oraș. Aveam și o prietenă foarte bună. Ea avea un iubit, dar ne vedeam des și stăteam la taclale. Când eram singur, ascultam numai discuri cu rock'n'roll. Eram și fericit, eram și nefericit. Dar așa se întâmplă cu toată lumea la vârsta asta.

Într-o dimineață de vară, pe la începutul lui iulie, am primit o scrisoare lungă de la iubita mea, în care îmi scria că vrea să se despartă de mine. Te-am iubit dintotdeauna, încă te mai iubesc și de acum încolo tot... etc. Pe scurt, voia să ne despărțim. Avea pe altcineva. Am clătinat din cap, am fumat șase țigări, am ieșit și am băut bere la cutie, m-am întors acasă și am fumat iar. Apoi am rupt trei creioane lungi, HB, pe care le aveam pe birou. Nu eram enervat în mod deosebit, doar nu știam ce să fac. După aceea m-am schimbat și m-am dus la lucru. Un timp, toată lumea din jurul meu mi-a spus: „Ce vesel ești în ultima vreme!” Nu prea înțeleg viața.

În anul acela am avut o slujbă sezonieră de tuns peluze. Firma respectivă se afla în apropierea stației Kyōdō, de pe linia Odakyū, și era destul de înfloritoare. Când își construiesc o casă, majoritatea oamenilor plantează gazon în curte sau își iau un câine. E ca un reflex condiționat. Sunt și oameni care le fac pe amândouă. Țsta nu e un lucru rău în sine. Verdele peluzei este foarte frumos, iar câinii sunt drăgălași. Și totuși, după numai jumătate de an, toată lumea începe să se sature. Gazonul trebuie tuns, iar câinele scos la plimbare. Lucrurile nu prea merg bine.

În fine, pentru astfel de oameni tundeam noi peluze. Cu o vară în urmă, găsisem de lucru prin secretariatul facultății. Mai erau vreo câțiva tipi care s-au angajat odată cu mine, însă toți au renunțat imediat și am rămas doar eu. Munca era grea, dar plata nu era rea. În plus, îți făceai treaba fără să fie nevoie să vorbești cu alții. Exact cum mi se potrivea mie mai bine. Lucrând acolo, am reușit să câștig o sumă frumoșică. Aveam de gând să folosesc acești bani pe o excursie cu iubita mea, dar cum mă despărțisem de ea, acum nu-mi mai rămăsese nici excursie, nici nimic. După ce am primit scrisoarea de despărțire, o săptămână m-am tot gândit ce să fac cu banii. De fapt, nu prea aveam la ce altceva să mă gândesc. A fost o săptămână aberantă. Îmi simțeam corpul străin. Mâinile, fața, penisul, niciuna parcă nu era a mea. Mi-am imaginat că o strângeam în brațe, dar în locul meu apărea altcineva. Altcineva – un necunoscut – îi atinge ușor sfârcurile mititele. Era o senzație foarte ciudată, de parcă mă pierdusem pe mine însumi.

Nu reușeam să găsesc o destinație banilor. Cineva s-a oferit să-mi vândă o mașină veche – un Subaru de 1000 cmc. Avea mulți kilometri la bord, dar nu era deloc rea, iar prețul era și el rezonabil. Mie parcă tot nu mi-a venit s-o cumpăr. Mă gândeam și să-mi iau niște boxe mai mari, dar pentru mica mea locuință cu pereți din lemn, n-ar fi avut niciun rost. Aș fi putut să mă mut, dar n-aveam

niciun motiv întemeiat. Și chiar dacă până la urmă m-aș fi mutat, nu mi-ar mai fi ajuns banii să-mi cumpăr boxe noi.

Nu găseam pe ce să-mi cheltuiesc banii. Mi-am luat un tricou polo de vară, câteva discuri și mi-au mai rămas o grămadă. Mi-am mai cumpărat un radio Sony cu tranzistori, foarte performant. Avea niște boxe mari și prindea foarte bine posturile FM.

După această săptămână, am remarcat un lucru. Dacă tot n-aveam pe ce-mi cheltui banii, n-avea niciun sens să mai câștig alții.

Într-o bună dimineață, m-am dus la directorul firmei de tuns peluze și i-am explicat că nu mai puteam să lucrez, pentru că trebuia să mă apuc în curând de învățat pentru examene și, înainte de asta, aș fi vrut să călătoresc puțin. Nu puteam să-i spun că nu mai aveam nevoie de bani.

— Vai, ce păcat! a zis directorul (un bătrânel cu o față de maestru grădinar) cu părere sinceră de rău. Apoi a oftat, s-a așezat pe scaun și a pufăit din țigară. Și-a răsucit de câteva ori gâtul încordat, cu privirea ațintită în tavan. Tu chiar ai lucrat foarte bine. Ești cel mai vechi lucrător sezonier de-al nostru și ești bine văzut de clienții noștri fideli. Pentru cineva atât de tânăr, te-ai descurcat minunat.

I-am mulțumit. Adevărul e că eu chiar mă bucuram de o reputație bună pentru că făceam treabă ca lumea. Majoritatea trec o dată în viteză cu un aparat mare de tuns iarba, iar părțile care rămân nu sunt aranjate cum trebuie. Așa termină și repede, și nici nu obosesc. Eu fac totul exact pe dos. Folosesc puțin mașina de tuns și lucrez mult de mână. Mă ocup cum trebuie de peticele mici care nu se tund bine cu mașina. Evident, rezultatul este foarte bun. Singura chestie e că acopăr un număr mai mic de peluze. Plata se calculează la bucată, în funcție de suprafața grădinii. Problema e că stau foarte mult timp aplecat și mă doare spatele. Nimeni n-ar putea să înțeleagă ce înseamnă asta dacă n-a încercat măcar o dată. Până te obișnuiești, e atât de rău, încât de-abia mai urci și cobori scările.

Eu nu lucrez bine doar ca să mă bucur de o bună reputație. Poate că n-o să mă credeți, dar pur și simplu îmi place să tund peluze. În fiecare dimineață, îmi ascut foarfeca, încarc mașina de tuns în camionetă și mă îndrept către clienții obișnuiți. Sunt multe feluri de peluze, multe tipuri de gazon și multe doamne. Unele doamne sunt mature și amabile, altele mai tăioase. Sunt chiar și unele tinere, îmbrăcate în tricouri largi, fără sutien, care se apleacă în fața mea și lasă să li se zărească sânii.

În fine, eu îmi vedeam de peluzele mele. În majoritatea grădinilor, gazonul era crescut mult și arăta ca un desiș. Cu cât iarba era mai înaltă, cu atât mă puneam mai mult la încercare. După ce terminam, grădina arăta complet schimbată. Era un sentiment minunat, de parcă norii groși se împrăștiaseră și, printre ei, lumina soarelui se revărsa cu generozitate.

O singură dată – după ce am terminat lucrul – m-am culcat cu una dintre doamne. Avea cam treizeci și unu, treizeci și doi de ani. Era micuță de statură și avea sânii mici și fermi. Am făcut sex pe întuneric, cu obloanele trase și lumina stinsă. A rămas cu rochia pe ea, și-a scos chiloții și s-a urcat pe mine. Nu m-a lăsat să o ating mai jos de piept. Avea corpul neplăcut de rece, doar vaginul era cald. Nu a scos niciun cuvânt. Am tăcut și eu. Poalele rochiei foșneau, când mai repede, când mai încet. La un moment dat, a sunat telefonul. A sunat ce-a sunat, apoi s-a oprit.

Mai apoi m-am gândit că poate din cauza asta m-am despărțit de iubita mea. Nu aveam niciun motiv anume să cred asta, dar, cumva, parcă fusese din cauza telefonului la care nu răspunsese nimeni. În fine, ce mai contează. S-a terminat oricum.

— Intrăm în încurcătură, a zis directorul. Dacă pleci, nu mai putem să ne onorăm programările. Este cea mai aglomerată perioadă.

Din cauza anotimpului ploios, iarba crescuse foarte mult.

— N-ai vrea să mai rămâi măcar o săptămână? Am avea și noi timp să găsim alte ajutoare și mai departe vedem noi cum ne descurcăm. Dacă mai stai o săptămână, o să primești un bonus special.

I-am spus că accept. N-aveam niciun alt program și nici nu-mi plăcea munca în sine. Și totuși e ciudat, mi-am zis eu. În momentul în care zic că nu am nevoie de bani, atunci încep să curgă.

Au urmat trei zile însorite, una ploioasă și încă trei însorite. Așa s-a scurs ultima săptămână.

Era vară, și încă una fermecătoare. Pe cer pluteau nori albi, pufoși, iar soarele îmi ardea pielea. Spinarea mea se cojise de trei ori și se făcuse neagră tuci. Mă bronzasem până și în spatele urechilor.

În dimineața ultimei zile de lucru, m-am urcat în camionetă îmbrăcat în tricou cu mânecă scurtă, pantaloni scurți, cu teniși în picioare și ochelari de soare pe nas, și am pornit spre ultima mea peluză. Radioul din mașină era stricat, drept pentru care îl luasem pe cel de acasă și ascultam rock'n'roll. Creedence, Grand Funk Railroad, cam așa ceva. Totul se învârtea în jurul soarelui de vară. Uneori mai fluieram, iar când nu fluieram, fumam. Crainicul care prezenta știrile de pe postul FEN m-a bombardat cu o serie de nume de locuri vietnameze, cu o intonație ciudată.

Ultimul loc în care urma să lucrez era aproape de parcul de distracții Yomiuri Land. Măi, măi! De ce apelează oamenii care locuiesc în prefectura Kanagawa la serviciile de tuns iarbă ale unei firme din Setagaya?

Nu aveam totuși niciun drept să mă plâng, pentru că eu însumi alesesem acel loc. Când ajungeam dimineața la firmă, găseam pe tablă o listă cu toate locațiile din ziua respectivă și puteam să selectăm fiecare ce ne convenea. Mai toți luau locuri din apropiere pentru că drumul dus-întors nu dura mult și puteau termina mai multe într-o zi. Eu le alegeam mereu tocmai pe cele mai îndepărtate.

Toată lumea se mira. După cum am spus și mai devreme, eu eram veteranul printre ei și aveam dreptul să aleg primul.

Nu aveam cine știe ce motiv anume. Îmi plăcea să merg până departe. Îmi plăcea să tund iarba îndepărtată de pe o peluză îndepărtată. Îmi plăcea să admir un peisaj îndepărtat de pe un drum îndepărtat. Poate că explicația asta n-o s-o creadă nimeni.

Conduceam cu geamul deschis complet. Pe măsură ce mă îndepărtam de oraș, vântul se răcea, iar verdele devenea mai proaspăt. Mirosul de iarbă și de pământ uscat se întetea, iar între cer și nori se vedea o linie clară de demarcație. Vremea era minunată. Era o zi perfectă pentru o scurtă călătorie în doi, cu o fată. M-am gândit la marea răcoroasă și la nisipul fierbinte. M-am gândit apoi la o cămăruță cu aer condiționat și la niște așternuturi albastre, proaspete. Doar atât. La altceva nu m-am mai putut gândi. În minte mi se perindau, pe rând, nisipul și așternuturile albastre.

Și cât m-am oprit la benzinărie să fac plinul, tot la asta m-am gândit. M-am întins pe iarba deasă dintr-un colț și l-am privit absent pe angajatul de la benzinărie cum verifica uleiul și ștergea geamurile. Mi-am lipit urechea de pământ și am ascultat diferitele sunete. Parcă se auzeau și niște valuri îndepărtate. Dar, bineînțeles, nu putea fi vuietul valurilor. Erau doar multe sunete amestecate, absorbite în pământ. Pe un fir de iarbă din fața mea se plimba o insectă. Era o găză mică, verde, cu aripi. Când a ajuns la vârful firului, a ezitat puțin, apoi a făcut cale întoarsă. Nu a părut nicidecum descurajată.

După zece minute, mașina era gata. Angajatul a claxonat ca să-mi dea de știre.

*

Casa la care trebuia să ajung era la jumătatea unui deal. Era o zonă liniștită și elegantă. Drumul șerpuitor era străjuit de rânduri de

arbori *zelkova*. Într-o curte, doi băieți în pielea goală se stropeau cu furtunul. Jetul de apă țintit spre cer proiecta un curcubeu de vreo jumătate de metru. Cineva exersa la pian cu fereastra deschisă.

Am găsit ușor casa, ghidându-mă după numere. Am oprit camioneta în față și am sunat la sonerie. Niciun răspuns. În jur era foarte multă liniște. Nici țipenie de om. Am mai sunat o dată și am așteptat să-mi răspundă.

Era o casuță primitoare și plăcută. Avea tencuială crem, iar în mijlocul acoperișului, un coș exact în aceeași culoare. Tâmplăria ferestrelor era gri, iar perdelele albe. Ambele erau puternic decolorate de soare. Era o casă veche, dar această vechime o prindea bine. Asemenea case vezi când mergi spre stațiuni, jumătate de an locuite, jumătate pustii. Acesta era aerul ei, de clădire din care se împrăstia mirosul de viață.

Gardul de cărămidă în stil franțuzesc era înalt până la brâu și îmbrăcat în tufe de trandafiri. Toate petalele se scuturaseră, iar frunzele verzi erau scăldate în lumina orbitoare de vară. Nu am reușit să văd care era starea gazonului, dar grădina era mare. Un camfor înalt arunca o umbră răcoroasă peste pereții crem.

Când am sunat a treia oară, ușa de la intrare s-a deschis încet și a apărut o femeie între două vârste. Era masivă. Nici eu nu sunt tocmai mititel, dar ea era mai înaltă decât mine cu trei centimetri. Era lată în umeri și arăta de parcă era supărată pe ceva. Probabil că avea în jur de cincizeci de ani. Nu era frumoasă, dar chipul ei avea trăsături regulate. Asta nu înseamnă că inspira simpatie. Sprâncenele groase și bărbia pătrătoasă vădeau un caracter încăpățânat, de om care, odată ce a spus ceva, nu mai dă înapoi.

M-a privit iritată, cu niște ochi adormiți. Avea câteva smocuri de păr alb și aspru zbârlit în creștet, iar din rochia maro de pânză se iveau două brațe robuste, care atârnavu inerte. Erau albe-albe.

— Am venit să tund peluza, am zis eu și mi-am scos ochelarii de soare.

- Peluza? a zis ea, întorcând capul.
- Da, ne-ați telefonat.
- Hm. A, da. Peluza. În cât suntem azi?
- Suntem în paisprezece.

Femeia a căscat.

— Da? Paisprezece? zise ea și căscă din nou. Parcă dormise o lună întreagă. Ai cumva o țigară?

Am scos pachetul de țigarete *Hope* scurte, i l-am înmânat și i-am aprins una cu chibritul. A tras cu poftă și a expirat fumul în sus, încet.

- Cât ia?
- Cât timp?

Și-a împins bărbia în față, în semn de încuviințare.

— Depinde de suprafața și de starea gazonului. Aș putea arunca o privire?

— Sigur. În primul rând trebuie să-l vezi, nu?

Am urmat-o prin grădină. Era netedă, dreptunghiulară și avea o suprafață de vreo două sute de metri pătrați. Cu excepția câtorva tufe de hortensii și a camforului, în rest era numai iarbă. Sub fereastră erau puse două colivii de păsări. Grădina era bine întreținută, iar gazonul încă nu trebuia tuns. Am rămas puțin nedumerit.

— Mai are vreo două săptămâni, am spus eu.

Femeia a șuierat scurt pe nas.

— Îl vreau și mai scurt. De-asta plătesc. Dacă eu zic că merge, atunci merge, nu?

I-am aruncat o privire. Sigur, avea dreptate. Am încuviințat și mi-am calculat timpul în minte.

- Vreo patru ore.
- Hm, cam mult, nu crezi?
- Dacă nu vă deranjează, prefer să lucrez mai pe îndelete, am zis eu.

— Faci cum îți place.

Am scos din camionetă mașina și foarfeca de tuns, o greblă, saci de gunoi, termosul cu cafea cu gheață, radioul și le-am cărat în grădină. Soarele se înălța pe cer, iar temperatura creștea. Cât mi-am cărat ustensilele, femeia a curățat cu o cârpă vreo zece perechi de pantofi aliniati la intrare. Toți erau de damă, unii mărime mică, alții măsură specială, foarte mare.

— Vă deranjează dacă pun muzică în timp ce lucrez? am întrebat-o eu.

Femeia s-a uitat spre mine, aplecată cum era.

— Îmi place muzica, să știi.

Am adunat mai întâi pietricelele de prin curte, apoi am intrat cu mașina de tuns. Dacă lama prinde o piatră, poate să se strice rău. În față avea un coș de plastic în care se aduna iarba tăiată. Când coșul se umplea, îl deșertam în sacul de gunoi. La o peluză de două sute de metri pătrați, se adună o cantitate considerabilă, chiar dacă iarba e scurtă. Soarele mă ardea cu putere. Mi-am scos tricoul ud flească de transpirație și am rămas doar în pantaloni scurți. Mă simțeam ca pus pe grătar. La o asemenea căldură, puteam să beau oricâtă apă, că n-aș fi produs niciun strop de urină. Toată se transforma direct în transpirație.

După vreo oră de tuns cu mașina, am luat o pauză. M-am așezat la umbra camforului și am băut cafeaua cu gheață. Zahărul mi-a pătruns în tot trupul. Pe deasupra capului se auzeau cicadele. Am deschis radioul și am rotit butonul, în căutarea unui post cu un DJ bun. Când am dat de Three Dog Night cu *Mama Told Me (Not to Come)* m-am oprit, m-am întins pe spate și m-am uitat prin ochelarii de soare la crengile camforului și la razele care se strecurau printre ele.

Femeia a venit și s-a așezat lângă mine. Privind-o de jos în sus, îmi arăta ca un camfor. Avea în mâna dreaptă un pahar plin cu gheață și, probabil, whiskey, care tremura în lumina de vară.

— Cald, nu? a zis ea.

— Da, e cald.

— La prânz ce faci?

Mi-am privit ceasul de mână. Era unsprezece și douăzeci.

— La douăsprezece mă duc undeva să mănânc. Am văzut în apropiere un stand cu hamburgeri.

— Nu-i nevoie să te duci până acolo. Îți fac eu niște sandvișuri.

— Nu vă deranjați. Întotdeauna merg undeva să mănânc.

A ridicat paharul de whiskey și l-a golit pe jumătate dintr-o înghițitură, apoi și-a țuguiat buzele și a expirat.

— Eu oricum fac pentru mine, așa că pot să-ți fac și ție. Dar dacă nu vrei, nu te oblig.

— Bine atunci. Vă mulțumesc.

Și-a împins puțin bărbia în față fără să spună nimic, apoi s-a întors în casă, legănându-și umerii.

Până la douăsprezece am lucrat cu foarfeca. Am nivelat părțile rămase mai mari, am strâns iarba cu grebla, apoi am trecut la bucățile în care nu reușisem să intru cu mașina de tuns. O activitate care cere multă răbdare. Dacă voiam să fac o treabă adecvată, puteam să fac doar atât, dar dacă aveam de gând s-o fac cum trebuie, puteam s-o fac cât de bine credeam eu. Și totuși, asta nu însemna că eram mereu apreciat. Unii mă considerau lălăit. Oricum, după cum am spus și mai devreme, eu prefer să fac totul cum trebuie. Este o chestiune de caracter. Și probabil că și de mândrie.

Când s-a auzit o sirenă de pe undeva anunțând ora douăsprezece, femeia m-a invitat în bucătărie și mi-a dat sandvișuri. Bucătăria nu era mare, dar era curată lună. Nu era deloc încărcată. Era simplă și funcțională. Toate aparatele electrocasnice erau modele vechi, aproape nostalgice așa putea spune. Timpul părea să fi încremenit într-un anumit punct. Cu excepția frigiderului enorm care bâzâia, în jur era foarte liniște. Și pe vase, și pe linguri se așternuse liniștea ca o

umbră. Mi-a oferit bere, dar am refuzat-o, spunându-i că sunt în timpul orelor de lucru. Mi-a dat în schimb niște suc de portocale și a băut ea berea. Pe masă era o sticlă de *White Horse* goală pe jumătate. Sub chiuvetă erau adunate o mulțime de sticle goale, de toate felurile.

Sandvișurile cu șuncă, salată verde și castraveți erau mult mai gustoase decât păreau. I-am spus că sunt delicioase. Mi-a zis că doar la sandvișuri se pricepe, la nimic altceva. Răposatul ei soț, un american, mânca sandvișuri în fiecare zi. Dacă asta îi dădea de mâncare, era foarte mulțumit.

Ea nu s-a atins de niciunul. A ronțăit doar două murături și a continuat să bea bere. Nu părea s-o bea cu plăcere, mai degrabă de parcă n-avea încotro. Stăteam la masă față în față, eu cu sandvișurile, ea cu berea. Ea nu a mai zis nimic altceva și nici eu n-am spus nimic.

La douăsprezece și jumătate m-am reapucat de tuns iarba. Era ultimul gazon. Odată ce-l terminam, nu mai aveam nicio legătură cu peluzele.

Am continuat să tai vârfurile cu grijă, ascultând rock'n'roll la postul de radio FEN. Am adunat de câteva ori cu grebla firele tunse și am inspectat totul cu multă atenție și din diverse unghiuri, ca un frizer, ca nu cumva să-mi fi scăpat vreo porțiune. Până la unu și jumătate terminasem două treimi. Broboanele de sudoare îmi intrau în ochi și de fiecare dată mă spălam pe față la cișmeaua din curte. De câteva ori am avut erecție așa, fără niciun motiv, care apoi a trecut. E aberant să ai erecție în timp ce tunzi iarba.

Am terminat la două și douăzeci. Am oprit radioul, m-am descălțat și m-am mai învârtit o dată în jurul peluzei. M-am declarat mulțumit. Nimic rămas netuns, niciun smoc rebel. Moale ca un covor. Am închis ochii și am tras aer adânc în piept. Am rămas așa câteva clipe, savurând plăcerea de a simți pe tălpi răcoarea ierbii. Și totuși, în același timp, am simțit cum mi se scurge puterea din vine.

„Încă te mai iubesc foarte mult”, îmi scrisese ea în ultima ei scrisoare. „Ești un om bun, de toată isprava. Nu te mint. Dar la un moment dat, nu știu de ce, am simțit că asta nu mai e suficient. Sună groaznic și nici nu cred că e cine știe ce explicație. Nouăsprezece ani e o vârstă cumplită. Probabil că peste câțiva ani o să fiu în stare să-ți explic mai bine, dar atunci nu-ți va mai fi de niciun folos.”

M-am spălat pe față la cișmea, mi-am cărat ustensilele în mașină și m-am îmbrăcat cu un tricou curat. Am deschis apoi ușa de la intrare și am anunțat-o că am terminat.

— Hai să bei o bere, mi-a zis ea.

— Mulțumesc, i-am răspuns. Ce dacă beam și eu o bere?

Am stat într-o latură și am privit gazonul. Eu beam bere, iar ea o vodcă tonic fără lămâie, dintr-un pahar lung și îngust, de care primești gratuit în magazinele de băuturi alcoolice. Cicadele continuau să țârâie. Femeia nu părea deloc amețită de băutură. Doar respirația i se auzea puțin ciudat, de parcă filtra aerul printre dinți. Aveam senzația că în orice moment putea să-și piardă cunoștința, să cadă lată pe iarba și să moară. Am încercat să mi-o imaginez prăbușindu-se la pământ. Precis ar cădea drept în nas, lungindu-se pe jos.

— Faci treabă bună, mi-a zis ea. A spus-o pe un ton nu prea laudativ, dar nici acuzator. Am apelat la multe firme până acum, dar tu ești primul care a lucrat atât de serios.

— Mulțumesc, am zis eu.

— Răposatul meu soț făcea mare tevatură pe tema peluzei. Întotdeauna se ocupa el de ea. O tunde ca tine.

Am scos pachetul de țigări, i-am oferit și ei una și am fumat împreună. Mâinile ei erau mai mari decât ale mele și păreau tari ca piatra. Atât paharul din mâna dreaptă, cât și țigara din stânga păreau foarte mici. Avea degete groase, fără inele, cu unghii brăzdate de niște dungi verticale, foarte vizibile.

— Când era liber, soțul meu nu făcea altceva decât să tundă peluza. Dar să nu crezi că era nebun de legat.

Am încercat să mi-l imaginez pe soțul acestei femei, dar nu prea am reușit. Era ca și cum aș fi încercat să-mi imaginez un cuplu de camfori.

A respirat din nou cu un șuierat.

— După ce mi-a murit bărbatul, zise ea, am apelat numai la firme. Eu sunt sensibilă la soare, iar fiicei mele nu-i place să se bronzeze. Bine, oricum n-aș pune o fetiță să tundă gazonul.

Am încuviințat.

— Dar tu, îmi place cum ai lucrat. Așa se tunde iarba, cu suflet. Dacă nu pui suflet, e doar... zise ea căutând cuvântul următor, pe care nu l-a găsit. În schimb, a râgâit.

Am privit din nou gazonul. Fusese ultima mea însărcinare și cumva, mă întrista. În această tristețe se amesteca și prietena de care mă despărțisem. Cu această ultimă peluză, o să dispară și sentimentele mele față de ea, mi-am zis eu. Mi-am amintit de trupul ei gol.

Femeia-camfor a mai râgâit o dată, apoi ea însăși s-a strâmbat.

— Să mai vii și luna viitoare, mi-a zis ea.

— Mă tem că nu pot.

— De ce?

— Astăzi este ultima mea zi de lucru. Trebuie să mă apuc de învățat pentru facultate, pentru că stau cam prost cu creditele.

Mi-a scrutat fața un timp, apoi mi-a privit picioarele și din nou fața.

— Ești student?

— Da.

— La ce facultate?

I-am spus numele facultății, dar n-a părut s-o impresioneze prea tare. Nu era genul de facultate care să impresioneze. S-a scărpinat în spatele urechii cu degetul arătător.

— Deci n-o să mai tunzi peluze.

— Nu. Cel puțin nu vara aceasta, am zis eu. Anul ăsta nu mai tundeam peluze. Și nici anul viitor, nici peste doi ani.

Femeia a ținut băutura în gură un timp, de parcă voia să facă gargară, apoi a înghițit-o din două focuri. Avea fruntea transpirată și arăta de parcă niște insecte mici i se lipiseră de piele.

— Hai înăuntru, a zis ea. E prea cald afară.

Mi-am privit ceasul. Era două și treizeci și cinci de minute. Nu era nici devreme, nici târziu. Terminasem tot ce aveam de lucru. De a doua zi nu mai trebuia să tai niciun centimetru de iarbă. Era o senzație foarte stranie.

— Te grăbești? m-a întrebat ea.

Am clătinat din cap.

— Atunci intră în casă să bei ceva rece. N-o să-ți ia mult timp. Vreau să vezi ceva.

Să văd ceva?

Nu mi-a lăsat timp de gândire. S-a ridicat și a pornit cu pas hotărât, fără să se uite înapoi. N-am avut încotro și am urmat-o. Eram chiaun de căldură.

Înăuntru era la fel de liniște. Când am trecut din marea de lumină a după-amiezii de vară în casă, am simțit înțepături în colțul ochilor. Casa era cufundată într-un întuneric subțire, ca o peliculă de apă, care părea să domnească acolo de decenii întregi. Era răcoare, dar nu ca de la un aparat de aer condiționat, ci de la curent. Aerul se strecura pe undeva și ieșea prin altă parte.

— Pe aici, a zis ea, trecând prin hol. Holul avea câteva geamuri, dar gardul de piatră al casei vecine și crengile prea lungi ale camforului blocau lumina. Se simțeau mai multe mirosuri, toate cunoscute. Erau mirosuri născute în timp, pe care tot timpul avea să le destrame, de îmbrăcăminte veche, de mobilă veche, cărți vechi, viață veche. La capătul holului era o scară. S-a întors să se asigure că

o urmam și a început să urce. Treptele vechi din lemn scârțâiau sub fiecare pas al ei.

Când am urcat scara, am dat în sfârșit de lumină. Fereastra dintre etaje nu avea perdea și prin ea pătrundea un ochi de lumină. La etaj erau doar două camere: o debara și o cameră obișnuită. Ușa verde închis avea o ferestruică fumurie. Vopseaua era un pic cojită, iar clanța de alamă se albise în locul în care o apucați cu mâna.

Femeia și-a ținut buzele, a expirat încet și a pus paharul gol pe pervazul ferestrei. A scos din buzunarul de la rochie un mănunchi de chei și a descuiat ușa cu o cheie mare.

— Intră, a zis ea.

Am intrat amândoi. Înăuntru era întuneric beznă și plutea un aer închis și cald. Prin crăpăturile obloanelor închise se strecurau în cameră câteva fâșii de lumină, ca niște foițe de aluminiu. Nu se vedea nimic. Se zărea doar praful plutind în aer. Femeia a dat perdelele în lături, a deschis geamul și a tras obloanele. Într-o clipă, razele orbitoare și vântul rece din sud au pătruns înăuntru.

Era camera tipică a unei adolescente. În dreptul geamului avea un birou, iar în partea opusă, un pat mic din lemn. Patul era acoperit cu așternuturi albastru-coral, fără nicio cută, și o pernă în aceeași culoare. La picioare era o pătură. Lângă pat erau un dulap și o măsuță de toaletă. Pe măsuță stăteau înșirate câteva produse cosmetice. O perie, o forfecuță, rujuri, pudră, lucruri din astea. Fata nu părea să fie genul care să se fardeze excesiv.

Pe birou erau caiete și dicționare, unul francez și unul englez. Păreau destul de folosite, dar cu grijă, nu violent. Pe o tăviță erau aranjate tot felul de instrumente de scris. Guma era rotunjită doar la un capăt. Mai erau un ceas deșteptător, o veioză și un prespăpăier, toate pe cât se poate de simple. Pe peretele de lemn erau lipite doar cinci desene viu colorate, cu păsări, și un calendar compus doar din cifre. Mi-am trecut degetul pe birou și mi s-a umplut de praf. Era un strat cam de o lună. Și calendarul rămăsese la pagina cu iunie.

Per total, era o cameră simplută pentru o fată de acea vârstă. Nu avea nici jucării, nici postere cu cântăreți de rock. Nici decorații țipătoare, nici coș de gunoi cu model floral. Rafturile încastrate în perete erau înșesate cu tot felul de cărți, antologii de literatură, volume de poezie, albume de pictură. Erau și câteva cărți în engleză. Am încercat să mi-o imaginez pe locatara acestei camere, dar nu prea am reușit. Mi-a venit în minte doar chipul fostei mele iubite.

Femeia cea solidă și între două vârste se așezase pe pat și se uita la mine. Îmi urmărea privirea, dar părea că se gândește la cu totul altceva. Avea ochii îndreptați către mine, dar de fapt nu vedea nimic. M-am așezat pe scaunul de la birou și m-am uitat la peretele de mortar din spatele ei. Nu avea nimic prins pe el. Era doar un perete alb. Privindu-l un timp mai îndelungat, am avut senzația că partea de sus se înclină în față, gata să i se prăbușească ei în cap. Sigur, nici vorbă de așa ceva. Mi se părea din pricina fâșiilor de lumină.

— Nu vrei ceva de băut? mă întrebă ea.

Am refuzat.

— Nu te sfii, m-a îndemnat ea. Nu mori dacă bei și tu ceva!

I-am spus că atunci o să beau ce bea ea, dar mai slab, și am arătat cu degetul spre paharul ei cu vodcă tonic.

După cinci minute s-a întors cu două pahare și o scrumieră. Am luat o gură din băutura mea. Nu era deloc slabă. Am fumat o țigară, așteptând să se topească gheața. Ea stătea pe pat și sorbea din paharul ei o vodcă tonic probabil mult mai tare decât a mea. Din când în când, se auzea cum crănțănea gheața în dinți.

— Am un corp foarte rezistent, zise ea. De-asta nu mă îmbăt.

Am dat din cap ambiguu. Așa era și tatăl meu. Dar nu există om care să fi învins în lupta cu alcoolul. Până nu intri singur cu nasul sub apă, nu realizezi multe lucruri. Tata a murit când eu aveam șaisprezece ani. A avut o moarte foarte ușoară, atât de ușoară, încât parcă nici nu-mi mai amintesc să fi trăit.

Femeia tăcea. Când își mișca paharul, se auzea gheața zăngănind. Prin geamul deschis mai intra câte o rafală de vânt răcoros care venea dinspre sud, de peste un alt deal. Era o după-amiază de vară atât de liniștită, încât simțeam că o să adorm pe mine. Undeva, în depărtare, se auzea un telefon sunând.

— Deschide dulapul, mi-a zis ea. M-am dus până în dreptul lui și am deschis ambele uși, așa cum îmi spusese. Era burdușit cu haine, jumătate rochii și jumătate fuste, bluze și jachete. Toate erau lucruri de vară, unele vechi, altele nepurtate deloc. Fustele erau mai toate mini. Materialele nu erau rele și nu vădeau nici prost-gust.

Nu ți-ar fi atras atenția, dar erau drăguțe. Cu toate hainele astea, putea să iasă toată vara la întâlniri, îmbrăcată diferit de fiecare dată. Le-am privit un timp și am închis ușile.

— Sunt foarte frumoase, am zis eu.

— Deschide și sertarele, a zis ea.

Am ezitat puțin, dar în cele din urmă am deschis sertarele de la dulap, unul câte unul. Să scotocesc prin camera unei fete – chiar și cu permisiunea mamei – nu mi se părea deloc normal, dar și să mă opun ar fi fost bătaie de cap. Cine poate ști ce-i în capul unui om care bea de la ora unsprezece dimineața? În primul sertar de sus erau blugi, bluze polo și tricouri. Erau spălate și împăturite frumos, fără cute. În al doilea erau genți, curele, batiste și brățări. Mai erau și câteva pălării de pânză. Al treilea era plin cu lenjerie și șosete. Toate erau impecabil de curate și frumos aranjate. M-am întristat oarecum. Parcă mă apăsa ceva pe piept. Am închis sertarele.

Femeia stătea pe pat și se uita pe fereastră. Paharul cu vodcă tonic din mâna dreaptă era gol.

M-am întors pe scaun și mi-am aprins o țigară. Pe geam se vedea o pantă lină, iar din locul în care se termina, începea un alt deal. Povârnișurile verzi se întindeau cât vedeai cu ochii, cu rânduri de case înșiruite pe spinarea lor. Fiecare casă avea o curte, iar fiecare curte avea gazon.

— Ce părere ai? m-a întrebat ea, uitându-se mai departe pe geam.
Despre ea.

— Nu o cunosc, așa că nu pot să spun nimic.

— Poți să-ți dai seama cum e o femeie doar după haine.

M-am gândit la iubita mea și am încercat să-mi amintesc ce fel de haine purta. Nu am reușit să-mi amintesc nimic. Mi-au venit în cap doar niște imagini neclare. Când încercam să-mi amintesc fusta ei, mi s-a șters din cap bluza, când am încercat să-mi amintesc pălăria, chipul său s-a transformat în al altcuiva. Nu trecuse decât jumătate de an și eu nu mai eram în stare să-mi amintesc nimic. La urma urmei, ce știam eu despre ea?

— Nu știi ce să spun, am repetat eu.

— Zi-mi ce impresie îți face. Poți să zici ce vrei, orice e bine venit.

Ca să mai câștig puțin timp, am luat o gură de vodcă. Gheața se topise de tot și apa tonică era acum doar un lichid dulce. Mirosul puternic de vodcă mi-a pătruns pe gât și s-a prelins în stomac, unde s-a transformat într-o căldură difuză. Vântul intra pe geam și împrăștia pe birou scrumul alb de țigară.

— Pare o persoană foarte drăguță și ordonată, am zis eu. Nici agasantă, dar nici prea moale. Note la limita superioară a mediei. Învață la o facultate de femei sau un colegiu, n-are prieteni mulți, dar se înțelege bine cu ei. Am nimerit?

— Continuă.

Am învățat paharul în mână de câteva ori și l-am pus pe birou.

— Mai mult nu-mi dau seama. Nici măcar n-am cum să fiu sigur că tot ce-am spus până acum e corect.

— În mare, da, zise ea fără nicio expresie. În mare, da.

Aveam senzația că, încet-încet, prezența fetei se înfiripa în cameră, ca o umbră albă, difuză. Fără chip, fără mâini, fără picioare, fără nimic. Era ca o mică distorsiune în oceanul de lumină. Am mai luat o gură de vodcă.

— Are prieten, am zis eu. Unul sau doi, nu știu. Nu știu cum se înțeleg, dar asta nu prea contează. Problema este că... ea nu reușește să se adapteze la diferite lucruri, că e vorba de corpul ei, de propriile ei gânduri, de ce vrea ea sau de dorințele altuia.

— Așa e, zise femeia după un timp. Înțeleg ce vrei să spui.

Eu nu înțelegeam. Înțelegeam sensul cuvintelor mele, dar nu și de cine și cui îi erau adresate. Eram frânt de oboseală și mi-era somn. Aveam senzația că dacă aș fi dormit, s-ar fi clarificat o mulțime de lucruri. Dar, la drept vorbind, nu cred că aceste lucruri mai clare mi-ar fi fost de vreun ajutor.

Femeia n-a mai scos niciun cuvânt. Și eu tăceam. Neștiind ce să fac, am băut jumătate din paharul de vodcă. Vântul părea să se fi întetit puțin. Frunzele rotunde ale camforului fluturau. Mi-am încordat privirea și le-am urmărit cu atenție. Tăcerea a continuat mult timp, dar asta nu mă deranja câtuși de puțin. Priveam camforul cu grijă să nu adorm și, cu degete imaginare, încercam oboseala pe care o simțeam până în măduva oaselor. Era înăuntrul meu și în același timp undeva foarte departe.

— Îmi pare rău că te-am reținut, a zis ea. Mă bucur enorm că ai tuns peluza atât de bine.

Am dat din cap.

— A, da, să-ți plătesc, a zis ea și a băgat mâna ei mare și albă în buzunar. Cât face?

— O să primiți o factură pe care o puteți achita direct în contul bancar, i-am spus eu.

Femeia a mormăit ceva, nemulțumită.

Am coborât pe aceleași scări, am traversat holul și am ieșit. Era la fel de întuneric și de răcoare ca la venire. Am avut exact aceeași senzație pe care o aveam când eram mic și treceam prin gărlă, în picioarele goale, pe sub un pod lung. Era mai întuneric, apa se răcea dintr-odată, iar nisipul de pe fundul apei devenea ciudat de lunecos. Mi-am încălțat tenișii și, când am deschis ușa, m-am simțit ușurat.

Razele soarelui se revărsau în jurul meu, iar vântul aducea miros de verdeață. Câteva albine zumzăiau adormite pe deasupra gardului viu.

– Superbă, a zis ea din nou, privind peluza.

Am privit-o și eu. Chiar era tunsă foarte frumos. Minunat, așa putea spune.

Femeia a scos o mulțime de lucruri din buzunare – chiar o mulțime – și a ales dintre ele o bancnotă mototolită de zece mii de yeni. Nu era foarte veche, ci doar boțită. Putea să tot aibă vreo paisprezece, cincisprezece ani. Am ezitat puțin, dar, cumva, am simțit că ar fi mai bine să nu refuz și am luat-o.

– Vă mulțumesc, am spus eu.

Femeia părea să mai aibă ceva de spus, dar nu știa cum s-o spună. Se uita nehotărâtă la paharul din mâna dreaptă. Era gol. Și-a întors privirea către mine.

– Dacă te mai apuci de tuns peluze, dă-mi un telefon, oricând.

– Bine, am zis eu, așa am să fac. Vă mulțumesc pentru sandvișuri și pentru băutura.

A mormăit un „îhî” sau „ă-ă”, nu se știe ce, în fundul gâtului, a făcut stânga împrejur și s-a îndreptat spre intrare. Eu am pornit mașina și am deschis radioul. Se făcuse deja ceasul trei.

M-am oprit pe drum să mă mai trezesc, am intrat într-un restaurant, am băut o Cola și mi-am luat o porție de spaghete. Spaghetele erau foarte proaste și nu am putut să mănânc decât jumătate. La urma urmei, nici nu prea-mi era foame. Chelnerița palidă la față a terminat de strâns de pe masă, iar eu am ațipit în scaunul de plastic. Localul era gol și, din fericire, aerul condiționat era potrivit să mențină o temperatură plăcută. A fost un somn foarte scurt și fără vise. Somnul în sine a fost ca un vis. Și totuși, când m-am trezit, soarele lumina mai slab. Am mai băut o Cola și am plătit cu bancnota de zece mii de yeni.

În parcare, m-am urcat în mașină, am lăsat cheile pe bord și am fumat o țigară. Mai multe oboseli mărunte m-au năpădit toate odată. La urma urmei, eram frânt. Am renunțat la ideea de a conduce, m-am afundat în scaun și am mai fumat o țigară. Totul părea să se fi întâmplat într-o lume îndepărtată. Lucrurile se vedeau neplăcut de clar și nenatural, ca atunci când te uiți prin capătul greșit al binoclului.

„Probabil că vrei multe de la mine”, îmi scrisese prietena mea. „Dar eu chiar nu pot să înțeleg că ai putea vrea ceva de la mine.”

Nu vreau decât să tund peluze, mi-am zis eu. Să trec mai întâi cu mașina de tuns, apoi să strâng cu grebla și să îndrept cu foarfeca – asta e tot. Asta pot eu să fac. Pentru că așa cred eu că trebuie făcut.

Păi nu? am zis eu cu voce tare.

Niciun răspuns.

După vreo zece minute a venit managerul localului, s-a aplecat în dreptul geamului și m-a întrebat dacă mă simt bine.

– Sunt doar puțin amețit, i-am zis eu.

– E din cauza căldurii. Să-ți aduc un pahar cu apă?

– Nu, mulțumesc, e-n regulă.

Am scos mașina din parcare și am pornit spre est. De-a lungul drumului erau tot felul de case cu tot felul de curți și tot felul de oameni cu tot felul de vieți. Cu mâinile strânse pe volan, am privit îndelung acest peisaj. Mașina de tuns zdrăngănea ușor în portbagaj.

*

De atunci nu am mai tuns nicio peluză. Când o să locuiesc într-o casă cu peluză, atunci am s-o tund. Asta cred că se va întâmpla peste foarte mult timp, dar sunt convins că și atunci am să fac treabă bună.

Tăcerea

M-am întors către Ozawa și l-am întrebat dacă s-a întâmplat vreodată să se certe cu cineva și să-l lovească.

Ozawa s-a uitat la mine mijindu-și ochii, de parcă privea ceva orbitor.

— Ce ți-a venit să mă întrebi așa ceva?

Privirea aceea nu prea îi stătea în fire. Avea o vivacitate care emana o lumină strălucitoare. A durat însă doar o clipă. Lumina s-a retras rapid, iar chipul său a revenit la expresia sa obișnuită, calmă.

I-am spus că n-aveam niciun motiv anume, era doar o întrebare aruncată într-o doară. O pusesem doar așa, din curiozitate și era probabil superfluă. Am schimbat imediat subiectul, dar Ozawa nu s-a lăsat antrenat în discuție. Părea că se gândește la cu totul altceva, că se luptă cu ceva și că ezită. Neavând încotro, m-am uitat absent pe geam la șirurile de avioane argintii cu reacție.

Întrebarea mea a fost prilejuită de ceva ce-mi spusese el, și anume că frecventa o sală de box încă din primii ani de școală generală. Stăteam la taclale în aeroport, așteptând o cursă, și nu știu cum se face că am ajuns la acest subiect. Ozawa avea treizeci și unu de ani și încă mai mergea la antrenamente de două ori pe săptămână. În timpul facultății chiar fusese selecționat ca reprezentant la competițiile de box. Am fost destul de surprins. Lucrasem împreună cu el de câteva ori și nu mi se părea deloc genul de om care să practice box de aproape douăzeci de ani. Era o persoană foarte liniștită și retrasă. Își lua munca în serios și niciodată nu stresa pe nimeni cu nimic. Oricât de ocupat ar fi fost, nu se răstrea și nu ridica niciodată din sprânceană. Nu l-am auzit vreodată să vorbească pe cineva de rău sau să se vaite de ceva. Pe scurt, n-aveai cum să nu-l îndrăgești. Chiar și ca înfățișare, era cald, relaxat și complet lipsit de agresivitate. Nu aveam nici cea mai vagă idee ce ar fi putut avea în comun un astfel de om cu boxul. De aceea am și trântit întrebarea,

pentru că nu înțelegeam care putea fi motivul pentru care alesese tocmai boxul.

Stăteam într-un restaurant din aeroport și beam cafea. Urma să plecăm împreună spre Niigata. Eram la începutul lui decembrie, iar cerul era foarte înnorat, în Niigata ninge puternic încă de dimineață, iar plecarea părea să întârzie foarte mult. În aeroport era o îmbulzeală cumplită. La difuzoare anunțau întârzierile, una după alta, iar pe chipul oamenilor se citea lehamitea. În restaurant era puțin cam prea cald și mă ștergeam încontinuu de transpirație cu batista.

— Practic niciodată, a zis Ozawa pe neașteptate, după o perioadă de tăcere. N-am lovit niciodată pe cineva după ce m-am apucat de box. Mi-au băgat bine în cap, de la bun început că, fără mănuși, în afara ringului de box, n-am voie să lovesc pe nimeni. Dacă o persoană obișnuită lovește pe cineva și nimerește un punct vital, ar putea avea niscaiva probleme, dar în cazul boxerilor nu e atât de simplu. Este echivalent cu atacul deliberat cu o armă letală.

Am încuviințat.

— Dar sincer să fiu, am lovit o dată pe cineva, a zis domnul Ozawa. Eram în clasa a opta⁴. De-abia mă apucasem de box. Nu încerc să-mi caut scuză, dar atunci încă nu învățasem nimic legat de tehnica de box. Pe atunci făceam doar niște exerciții pentru întărire fizică, sărituri cu coarda, întindere, alergare și cam atât. Și nici n-am vrut să dau acel pumn. La momentul respectiv eram extrem de nervos și pumnul mi-a plecat înainte să mă gândesc. Pur și simplu n-am avut cum să mă opresc. M-am trezit că-l lovisem deja. Chiar și după aceea, încă mai tremuram de furie.

Ozawa se apucase de box pentru că sala era a unchiului său. Și nu era o sală de rând, cum întâlnești la tot pasul, ci una strălucită, din care ieșiseră doi campioni ai Asiei. Părinții îi sugeraseră să meargă la sala de box, îngrijorați că fiul lor își petrecea tot timpul închis în

cameră, printre cărți. Lui Ozawa nu i-a surâs ideea, dar îl plăcea foarte mult pe acest unchi, și până la urmă s-a dus, în ideea că poate renunța oricând, dacă nu-i place. După câteva luni de plimbat aproape o oră cu trenul până la sala unchiului său, a descoperit, spre propria lui surprindere, că acest sport începea să-i stârnească interesul. Ceea ce l-a atras cel mai mult la box a fost cât de retras și personal era. Totul se întâmpla într-o lume cum nu mai văzuse până atunci. Pentru el era o lume complet nouă, care îi trimitea fiori în inimă. Mirosul broboanelor de transpirație care țâșneau de pe trupul bărbaților mai în vârstă, scârțâitul mănușilor din piele, concentrarea mută asupra folosirii cât mai eficiente și mai rapide a mușchilor, toate acestea începeau să-l captiveze încet, dar sigur. Mersul la sală sâmbăta și duminica devenise una dintre puținele sale bucurii.

— Unul dintre motivele pentru care îmi place boxul este faptul că are profunzime. Cred că asta m-a captivat. În comparație cu asta, loviturile date sau primite mă lasă rece. Astea sunt doar rezultatele. Mai și câștigi, mai și pierzi, dar dacă reușești să înțelegi această profunzime, oricât ai pierde, nu ești rănit. Nu poți să câștigi la toate. Cândva tot trebuie să pierzi și important e să-i înțelegi profunzimea. Asta era boxul – sau cel puțin asta era pentru mine. În timpul unui meci, am uneori senzația că mă aflu pe fundul unei gropi. E o groapă foarte adâncă. Nimeni nu mă poate vedea și nici eu nu pot vedea pe nimeni. Înăuntrul ei, mă lupt cu întunericul. Sunt singur, dar nu sunt trist. Singurătatea e de mai multe feluri. Poate fi sfâșietor de tristă și de grea, dar poate fi și altfel. Ca să ajungi la asta însă, trebuie să dai și pielea de pe tine. Dar dacă te străduiești, o să primești înapoi ce ai oferit. Țasta e unul dintre lucrurile pe care le-am învățat de la box.

Ozawa a rămas tăcut o vreme.

— Chiar nu vreau să vorbesc despre asta, a zis el. Dacă aș putea, aș uita cu desăvârșire toată povestea asta, dar nu pot. Ce vreau să uit, nu pot uita sub nicio formă, a zis el și a zâmbit. Apoi și-a privit

ceasul. Mai aveam timp destul. Atunci a început să-și depene povestea.

*

Băiatul pe care l-a lovit atunci era coleg de clasă cu el. Îl chema Aoki și Ozawa nu putea să-l sufere. Nu înțelegea nici el de ce îi era atât de nesuferit, dar asta a simțit din momentul în care l-a văzut. Era pentru prima oară în viață când ura pe cineva.

— Se mai întâmplă, nu? a zis el. Oricui i se poate întâmpla măcar o dată să urască pe cineva fără nicio logică. Eu nu mă consider genul de om care urăște fără motiv, și totuși uite că sunt persoane față de care să simt asta. Chestia e că, în majoritatea cazurilor, și cealaltă persoană simte exact același lucru.

Aoki era un băiat care învăța bine. De regulă, avea cele mai bune note. Mergeam la o școală privată, de băieți, dar el era totuși un elev foarte iubit. Era considerat cel mai bun din clasă și profesorii îl îndrăgeau. Dar eu n-am putut să suport de la bun început fățărnicia și egoismul său instinctiv. N-aș putea spune mai concret despre ce lucruri era vorba. Nu am cum să dau un exemplu. Nu pot să spun decât că *o simțeam*. Din fire nu puteam să suport izul de egoism și mândrie pe care îl emana. Mi-era nesuferit ca duhoarea cuiva. Aoki era un tip deștept și se pricepea bine să se descotorosească de mirosul ăsta. Prin urmare, mulți colegi îl vedeau ca pe un tip corect, modest și amabil. De fiecare dată când îmi ajungea o asemenea remarcă la urechi – evident, nu făceam niciun comentariu în plus – aveam o senzație cumplită de disconfort.

Eu și Aoki eram la poli opuși din toate punctele de vedere. Eu eram tăcut și nu ieșeam în evidență. Mie oricum nu-mi place să sar în ochi, iar singurătatea nu e un chin pentru mine. Sigur, aveam câțiva așa-zisi prieteni, dar nu eram foarte apropiați. Într-un fel, eu m-am maturizat devreme. Preferam să stau singur și să citesc, să

ascult discurile cu muzică clasică ale tatălui meu sau să merg la sala de box și să ascult ce aveau de spus oameni mai mari ca mine, decât să-mi petrec timpul cu colegi de-ai mei. După cum vezi, eu nici fizic nu prea sar în ochi. Notele pe care le luam nu erau rele, dar nici bune nu erau, iar profesorii uitau mereu cum mă cheamă. Genul ăsta eram. Prin urmare mă străduiam să nu las pe nimeni să vadă mai adânc în mine.

Pe de altă parte era Aoki, un tip care se remarcă orice făcea, ca o lebădă într-o baltă de noroi. Era starul și liderul de opinie al clasei. Recunosc, era deștept. Îi mergeau roțițele. Înțelegea imediat ce gândea cineva sau care îi erau intențiile și-și schimba comportamentul în consecință. Așa se face că toată lumea îl admira. Chiar era un tip deștept, dar pe mine mă lăsa rece. Aoki era prea superficial pentru mine. Îmi ziceam că, dacă asta înseamnă să fii deștept, atunci eu mai bine mă lipsesc. Ce mai, avea mintea brici. Pe de altă parte, nu avea personalitate. Nu se plângea de nimic față de alții. Atâta vreme cât era acceptat de toți, era foarte mulțumit. Dibăcia asta a lui era fascinantă. O simplă adiere de vânt îl făcea să se rotească la o sută optzeci de grade. Nu avea miez, dar nimeni nu vedea asta în afară de mine.

Sunt convins că Aoki intuia ce credeam eu despre el. Avea o intuiție foarte bună. În plus, cred că îl intrigam. Eu nu sunt prost. Nu sunt un om important, dar nici prost nu sunt. Nu vreau să mă laud, dar eu de pe-atunci aveam propria mea lume. Nu cred să mai fi fost cineva care să citească la fel de mult ca mine. Pe deasupra, eram și eu tânăr și oricât de bine aș fi încercat s-o ascund, probabil că păream încrezut și condescendent. Cred că tocmai această înfumurare tăcută îl ațâța pe Aoki.

Într-o bună zi, la un sfârșit de semestru, am obținut cel mai bun scor la testul de engleză. Era prima dată când reușeam să obțin cel mai bun rezultat. Și nu fusese o întâmplare. Îmi doream ceva foarte mult – nu-i chip să-mi aduc aminte ce era – și părinții mi-l cumpărau

dacă obțineam cea mai bună notă, indiferent de materie. Mi-am propus să încerc la engleză și m-am pus zdravăn cu burta pe carte. Am acoperit toată materia pentru examen. Cum prindeam o clipă liberă, învățam conjugări de verbe. Am citit și răsцит manualul, încât aproape că îl știam pe de rost. Prin urmare nu m-am mirat când am obținut un scor aproape maxim. Mi s-a părut normal.

Însă toți au fost surprinși. Și profesorul părea uluit. Aoki a suferit un adevărat șoc, pentru că obținea întotdeauna cel mai bun rezultat la engleză. Când i-a dat înapoi foaia de examinare, profesorul chiar l-a șicanat. Aoki s-a făcut roșu ca para focului. S-a simțit batjocorit.

Câteva zile mai târziu, cineva mi-a spus că Aoki răspânda un zvon nu prea plăcut despre mine, și anume cum că aș fi copiat la examen, pentru că nu putea exista o altă explicație pentru nota mea. Am auzit același lucru de la mai mulți colegi și mi s-a urcat drept la cap. Ar fi fost bine dacă puteam să râd și să ignor totul, dar eram elev de școală generală și chiar nu puteam să rămân atât de impasibil. Într-o pauză de prânz, l-am chemat pe Aoki într-un loc mai retras și doar l-am întrebat care era treaba. Aoki s-a făcut că plouă și mi-a zis să nu-l acuz pe nedrept, că n-am niciun drept să spun așa ceva și că să nu mi se urce la cap dacă, din greșeală, am luat cea mai bună notă, pentru că toată lumea știa prea bine care era adevărul. Apoi m-a împins, gândindu-se că e mai înalt decât mine, mai bine făcut și mai puternic. În acel moment l-am lovit, din reflex. Nici n-am realizat când mi-a scăpat o directă în obrazul lui stâng. Aoki s-a prăbușit într-o parte și, în momentul în care a căzut, s-a izbit cu capul de zid. S-a auzit chiar un pocnet la impact. A început să-i curgă sânge din nas și i s-a prelin pe cămașa albă. A rămas pe jos, privindu-mă amețit. Probabil era uluit și nu înțelegea ce se întâmplase.

Însă eu am regretat că l-am lovit chiar din momentul în care pumnul meu i-a atins obrazul. Mi-am zis că orice ar fi fost, asta nu trebuia să se întâmple. M-am simțit cumplit. Am realizat într-o

clipită că un asemenea lucru nu-mi folosea la nimic. Încă mai tremuram de furie, dar știam foarte bine că făcusem un lucru prostesc.

M-am gândit să-i cer scuze, dar n-am făcut-o. Dacă n-ar fi fost vorba de Aoki, mi-aș fi cerut iertare pe loc. Însă lui, chiar nu puteam. Îmi părea rău că-l lovisem, dar nu consideram că i-am făcut vreo nedreptate. Mi se părea normal ca un individ ca el s-o încaseze. Era un vierme nenorocit și merita călcat în picioare. *Dar eu n-ar fi trebuit să-l lovesc*, asta îmi spunea instinctul. Era prea târziu, faptul era consumat. Am plecat și l-am lăsat acolo.

Aoki n-a apărut la orele de după-amiază. Mi-am imaginat că s-a dus direct acasă. Aveam o senzație foarte neplăcută, de care nu reușeam să scap. Nu puteam să mă liniștesc. Nici cititul, nici muzica nu mă făceau să mă simt mai bine. Parcă aveam o bucată de plumb în stomac. Nu mă puteam concentra deloc. Mă simțeam de parcă înghițisem o insectă urât mirositoare. Stăteam întins pe pat și-mi priveam pumnii. Mă gândeam la cât sunt de singur. Îl uram pe Aoki și mai mult pentru felul în care mă făcea să mă simt.

Din ziua următoare, Aoki s-a străduit să mă ignore cu desăvârșire. Se prefăcea că nu exist și continua să ia cele mai bune note. Eu de atunci n-am mai învățat niciodată cu râvnă pentru examene. Lucrurile astea mă lăseau indiferent. Dacă din așa ceva se ajungea la o ceartă serioasă, atunci nu mi se părea că merită. Am continuat să mă mențin pe linia de plutire și să fac ce-mi plăcea. Am mers mai departe la sala de box a unchiului meu și m-am antrenat cu îndârjire. Ca rezultat, aveam o forță fizică destul de bună pentru un elev de generală. Simțeam cum corpul mi se schimba încetul cu încetul. Mi se lăteau umerii și mi se întărea pieptul. Aveam brațe viguroase și obrazul ferm. Îmi ziceam că așa devin adult. Era un sentiment minunat. În fiecare noapte, stăteam dezbrăcat în fața oglinzii mari din baie și eram fericit doar privindu-mi corpul.

După ce s-a încheiat acel an școlar, n-am mai fost în aceeași clasă cu Aoki. M-am simțit foarte ușurat. Eram fericit că nu mai trebuia să dau ochii cu el zi de zi și presupun că și el simțea același lucru. Am crezut că acea amintire neplăcută o să ajungă de domeniul trecutului, dar lucrurile nu sunt chiar atât de simple. Aoki a așteptat răbdător să se răzbune. Așa cum se întâmplă mai mereu cu oamenii foarte mândri, Aoki era un tip foarte răzbunător. Nu era omul care să uite cu atâta ușurință insulta primită. Aștepta răbdător ocazia să mi-o coacă bine.

Am mers amândoi la același liceu. Școala la care învățam era una particulară, care cuprindea și generala, și liceul. Colectivele se schimbau în fiecare an, dar eu și Aoki am tot nimerit în clase diferite. Însă într-a douăsprezecea, am ajuns din nou să fim colegi. Când am dat ochii cu el în clasă, a fost oribil. Nu mi-a plăcut deloc felul în care m-a privit. După ce l-am văzut, am avut din nou acea senzație greoaie în stomac, ca un presentiment rău.

În acest punct, Ozawa a tăcut și a rămas cu privirea ațintită la ceașca de cafea. Într-un final, și-a ridicat fața, a zâmbit stins și m-a privit. Dincolo de geam se auzea mugetul avioanelor cu reacție. Boeingurile 737 se înfingeau în nori ca niște pene de despicat și dispăreau rapid din vedere.

Ozawa și-a reluat povestirea.

— Primul semestru s-a scurs în liniște și pace. Aoki era ca întotdeauna. Nu se schimbase deloc din clasa a opta. Unii oameni stagnează, nici nu cresc, nici nu dau înapoi. Fac aceleași lucruri, în același fel. Ca de obicei, era în fruntea clasei și se bucura de aceeași popularitate. Ca să spun așa, părea să fi prins șmecheria în ceea ce privește viața. Îmi era un tip extrem de antipatic, încercam pe cât posibil să ne evităm reciproc. E foarte neplăcut să ai în clasă cu tine pe cineva cu care să fii în asemenea raporturi. Dar ce puteam face? Aveam și eu partea mea de vină.

Apoi a venit și vacanța de vară⁵. Era ultima mea vacanță de licean. Rezultatele mele nu erau prea rele și, dacă nu făceam mofturi, aș fi putut intra la o facultate potrivită. Prin urmare nu prea am învățat pentru examenul de admitere, doar mi-am pregătit lecțiile zilnice de la școală și am făcut o recapitulare rapidă. Părinții nu au stat cu gura pe mine. Mergeam sâmbăta și duminica la antrenamente, citeam și ascultam muzică. Toți ceilalți însă erau înnebuniți. Școala noastră funcționa în sistem comun, generală și liceu, adică se tocea la foc continuu. Profesorii erau înnebuniți, câți elevi au intrat și la ce facultate, pe ce poziții și tot așa. Elevii ajunși în clasa a douăsprezecea stăteau ca pe jar și aerul din clasă era foarte încordat. Asta nu-mi plăcea deloc la școala mea. Nu mi-a plăcut de când am intrat și n-a reușit să-mi placă nici în toți cei șase ani. Nu mi-am făcut niciun prieten adevărat. Singurii oameni cu care m-am întâlnit regulat în timpul liceului au fost cei de la sală. Majoritatea erau mai mari decât mine și mai mult de jumătate dintre ei aveau deja slujbe, dar mă simțeam foarte bine cu ei. După ce terminam antrenamentul, mergeam undeva la o bere și stăteam de vorbă. Erau complet diferiți față de colegii mei, iar discuțiile noastre nu aveau nicio legătură cu ce se vorbea în clasă. În prezența lor, eram mult mai relaxat. Și chiar am învățat foarte multe lucruri de la ei. Dacă nu aș fi făcut box, dacă nu aș fi mers la sala unchiului, aș fi fost cumplit de singur. Și acum mă trec fiorii când mă gândesc cum ar fi putut să fie.

Pe la mijlocul vacanței a avut loc un incident. Unul dintre colegii noștri s-a sinucis, un băiat pe nume Matsumoto. Era un elev care nu se remarcă. Sincer să fiu, mai degrabă aș spune că nu-ți lăsa nicio impresie. Când am aflat că a murit, am încercat să-mi amintesc cum arăta, dar nu prea am reușit. Eram colegi de clasă, dar nu cred că am schimbat vreo vorbă cu el de mai mult de două, trei ori. Era un băiat palid și slab, asta e tot ce pot să-mi amintesc. A murit cu puțin înaintea datei de cincisprezece august. Îmi aduc bine aminte acest

lucru, pentru că înmormântarea lui a coincis cu ziua de comemorare a sfârșitului războiului. Era o zi toridă. Am primit un telefon prin care am fost înștiințat despre moartea sa și mi s-a spus să merg la înmormântare, alături de toată lumea. Mergeau toți colegii mei. Matsumoto se aruncase în fața metroului. Nu se cunoșteau motivele. Lăsase un bilet de adio în care scrisese doar că nu mai vrea să meargă la școală. Altceva nu spunea. Cam asta era povestea. Evident, toți profesorii erau fierți. După înmormântare, toți elevii au fost adunați la școală și directorul ne-a ținut o cuvântare. Ne îndurerează nespus trecerea în neființă a elevului Matsumoto, va trebui să purtăm de acum înainte povara morții sale, să ne străduim cu toții să depășim acest moment plin de tristețe și alte clișee de acest gen.

După aceea ne-am strâns în clasă doar noi, colegii lui. Directorul adjunct și dirigintele au stat în fața clasei și ne-au spus că, dacă există vreun motiv clar pentru care Matsumoto se sinucisese, ar trebui lămurit neîntârziat. Prin urmare, dacă noi aveam vreo idee care ar fi putut fi acest motiv, trebuia să spunem tot adevărul. Toți au rămas tăcuți, nimeni n-a scos o vorbă.

Eu n-am acordat prea multă atenție acestui lucru. Sigur, moartea unui coleg de clasă mi se părea regretabilă, dar nu văd ce te-ar putea împinge spre un sfârșit atât de cumplit. Dacă nu-ți place la școală, nu te mai duce. Și mai avea de îndurat doar o jumătate de an. De ce a trebuit să se sinucidă? Chiar nu pricepeam. Mi-am imaginat că a avut o cădere nervoasă. Zi și noapte nu se vorbea decât de admitere, așa că nu era ciudat că unul dintre noi o luase razna.

Când s-a terminat vacanța de vară și a început școala, am observat că în clasă plutea un aer straniu. Toată lumea era extrem de distantă față de mine. Dacă întrebam ceva pe vreun coleg din jur, primeam doar niște răspunsuri în doi peri, evazive. La început am crezut că mi se pare mie sau că erau toți cu nervii încordați și n-am acordat multă atenție acestui lucru. Dar la cinci zile de la începerea

semestrului, dirigintele m-a chemat pe neașteptate și mi-a spus să mă duc în cancelarie după ce termin orele. Mi-a spus că a auzit că merg la o sală de box și m-a întrebat dacă este adevărat. I-am zis că da. Asta nu încălca cu nimic regulamentul școlar. M-a întrebat de când merg și i-am spus că din clasa a opta. Următoarea întrebare a fost dacă l-am lovit pe Aoki în generală. Am recunoscut că da. Nu puteam să mint. Asta s-a întâmplat înainte sau după ce m-am apucat de box? După ce m-am apucat, i-am spus. I-am explicat că pe atunci încă nu învățasem nimic, în primele trei luni nici nu ți se pun mânușile în mâini. Dirigintele nici n-a vrut să audă. M-a întrebat dacă l-am lovit vreodată pe Matsumoto. Am rămas uluit. Ți-am spus, eu nici măcar nu vorbeam cu Matsumoto. I-am zis că n-aveam absolut niciun motiv să-l lovesc, de ce să fac așa ceva?

Dirigintele mi-a spus încruntat că Matsumoto lua foarte des bătaie la școală. Ajungea mereu acasă plin de vânătăi pe față și pe corp. Mama lui ne-a spus că cineva de la școală, *de la această școală*, îl bătea și îi lua banii de buzunar. Matsumoto nu i-a dat mamei numele acestuia de frică să nu fie bătut mai rău. Până la urmă n-a mai suportat și s-a sinucis. Bietul de el, n-a putut să vorbească cu nimeni. A îndurat bătăi crunte. Noi ne interesăm cine a fost această persoană care l-a bătut. Dacă știi ceva, mărturisește tot și vom fi indulgenți. Dacă nu, o să fii anchetat de poliție. Ai băgat la cap ce-ți spun?

Mi-am dat seama imediat că la mijloc era mâna lui Aoki. Reușise să se folosească perfect de moartea lui Matsumoto. Probabil că nici nu spusese vreo minciună. Aflase de undeva că făceam box, habar n-am de unde. În fine, cert e că știa. A auzit că Matsumoto încasa bătaie înainte să moară și mai departe a fost ușor, doar a adunat unu și cu unu. A dat fuga la diriginte și a fost suficient să-i spună că eu frecventam o sală de box și că îl lovisem cândva. Sigur, totul cu înfloriturile de rigoare. Probabil i-a spus cum că i-a fost teribil de frică de mine și că nu îndrăznise să mai spună asta nimănui, că sângerase cumplit, chestii de genul ăsta. Cred că nu a trântit nicio

minciună care ar fi putut fi dată în vileag numaidecât. Era un tip extrem de atent față de asemenea detalii. N-a avut decât să spună adevărul și să nuanțeze cum trebuie fiecare cuvânt, astfel încât la sfârșit să dea situației un aer de necontestat. Știam că el cunoaște bine asemenea tehnici.

Profesorii mă vedeau deja vinovat. Mai mult sau mai puțin, ei considerau boxul ca pe o formă de delincvență. Pe deasupra, nici nu eram genul de elev după care profii să se dea în vânt. Trei zile mai târziu, am fost chemat la poliție. Nu mai e cazul să spun că pentru mine a fost un adevărat șoc, pentru că nu aveau absolut niciun temei. Nicio dovadă, nimic. Totul era doar zvon. Am fost foarte trist și frustrat, pentru că nimeni nu voia să mă creadă. Nici chiar profesorii, care ar fi trebuit să fie corecți și imparțiali, nu mi-au luat apărarea. La poliție am fost supus unui scurt interogatoriu. Le-am explicat că eu nici măcar nu vorbeam cu Matsumoto, că îl lovisem pe Aoki cu trei ani în urmă, dar că fusese vorba de o ceartă banală și că după aceea n-am mai provocat niciun fel de probleme. Polițistul mi-a spus că circula un zvon cum că-l lovisem pe Matsumoto. I-am zis că e o minciună, un zvon răspândit de cineva din răutate. Mai mult de atât n-a putut să facă nici polițistul. N-avea nicio dovadă. Totul era doar un zvon.

Vestea că am fost chemat la poliție s-a răspândit însă în toată școala. Atmosfera din clasă a devenit și mai apăsătoare. Faptul că fusesem chemat la poliție a fost decisiv. Toți s-au gândit că, dacă m-au chemat, înseamnă că au avut ei un motiv bun. Toată lumea părea să creadă că eu eram cel care îl bătea pe Matsumoto. Nu știu ce zvonuri circulau prin clasă sau ce povești cu iz plauzibil le îndrugase Aoki și nici n-am vrut să știu, dar sunt convins că erau niște chestii cumplite. Nimeni nu mi-a mai adresat un cuvânt. Nimeni nu mai vorbea cu mine, de parcă erau cu toții înțeleși – și poate chiar erau. Dacă aveam neapărată nevoie de ceva și încercam să vorbesc cu ei, nu-mi răspundeau. Nici chiar cei cu care mă înțelegeam mai bine nu

se mai apropiu de mine. Cu toții fugeau de parcă aveam râie. Încercu să ignore complet existența mea.

Și nu doar elevii, până și profesorii evitau să dea ochii cu mine. Mă strigau când făceau prezența și atât. Altfel nu mă numeau să fac nimic. Cel mai rău era la orele de educație fizică. Dacă era vreun meci, nu mă alegeau în nicio echipă. Nimeni nu voia să facă pereche cu mine. Profesorul nu a încercat niciodată să mă ajute. Mă duceam tăcut la școală, stăteam tăcut la ore și la fel de tăcut mă întorceam acasă. Asta se întâmpla zi după zi. A fost o perioadă foarte grea. În două, trei săptămâni, mi-am pierdut pofta de mâncare. Am slăbit și am început să nu mai pot dormi. Mă întindeam pe pat și inima îmi zvâcnea cu putere în piept. Prin fața ochilor mi se perindau tot felul de imagini și nu puteam să adorm. Când mă trezeam, eram în continuare foarte chiaun. Nici nu-mi mai dădeam seama dacă dormeam sau eram treaz.

În perioada aceea chiar am mai lipsit de la antrenamentele de box. Părinții mei erau îngrijorați și m-au întrebat ce s-a întâmplat. Nu le-am spus nimic. Le răspundeam că n-am nimic, sunt doar obosit. Chiar dacă le-aș fi povestit totul, n-ar fi putut face nimic. Când mă întorceam de la școală, mă închideam în cameră și stăteam absent cu ochii în tavan. Nu eram în stare să fac nimic. Priveam tavanul și mă gândeam la tot felul de lucruri. Îmi imaginam tot felul de lucruri. Cel mai des îmi imaginam că dau în Aoki. Că-l prind singur într-un loc și că-l lovesc de nenumărate ori. Că-l bat în neștire și-i spun că e un gunoi. Oricât țipa, plângea și-și cerea iertare, eu continuam să dau în el până îi distrugem fața. Dar pe măsură ce-l băteam, începeam să mă simt rău. La început era bine, îmi spuneam că asta și merită și mă simțeam excelent. Însă, treptat, începea să mi se facă greață. Cu toate acestea, nu puteam să mă opresc să nu-mi mai imaginez cum îl bat pe Aoki. Mă uitam în tavan și-i vedeam chipul, iar înainte să mă dumiresc, îl și pocneam. O dată dacă apucam să-l lovesc, nu mă mai

puteam opri. Mi s-a întâmplat chiar și să mi se facă rău și să vărs imaginându-mi asta. N-aveam nici cea mai vagă idee ce să fac.

M-am gândit să mă duc în fața clasei și să le spun tuturor foarte clar că nu am făcut nimic. Dacă ei cred că merit să fiu pedepsit, atunci să-mi arate dovada. Iar dacă nu exista nicio dovadă, atunci să nu mă mai pedepsească. Aveam însă o presimțire că nimeni n-o să mă creadă. De fapt nici nu voiam să mă scuz în fața unor indivizi care înghițiseră fără ezitare tot ce le îndrugase Aoki. În plus, disculparea mea i-ar fi dovedit lui Aoki că sunt la ananghie. Eu n-aveam de gând să urc în arenă alături de un personaj ca el.

Prin urmare nu puteam să fac nicio mișcare. Nu aveam nici cum să-l bat, nici cum să-l pedepsesc pe Aoki și nici cum să-i conving pe ceilalți de nevinovăția mea. Tot ce puteam să fac era să tac și să îndur. Mai aveam doar o jumătate de an, apoi se termina școala și nu mai trebuia să dau ochii cu nimeni. Trebuia să mai îndur o jumătate de an în tăcere. Însă nu eram convins că mai aveam șase luni. Nu eram convins că mai aveam nici măcar o lună. Ajungeam acasă și tăiam fiecare zi din calendar cu un marker negru. În sfârșit, a trecut și ziua de azi, în sfârșit, a trecut și ziua de azi. Eram foarte aproape de a fi distrus. Și probabil că aș fi fost distrus dacă nu s-ar fi întâmplat să îl întâlnesc pe Aoki în tren, într-o dimineață. Îmi amintesc foarte bine că aveam nervii întinși la limită.

Am reușit să scap din acel iad cam după o lună de la declanșarea întregii situații. M-am întâlnit din întâmplare cu Aoki în tren. Ca de obicei, era atât de aglomerat, încât n-aveai loc să te miști. L-am zărit peste umărul cuiva, două sau trei persoane mai departe. Eram chiar cu fața unul la altul. M-a observat și el. Un timp, ne-am privit reciproc. Sunt sigur că arătam cumplit. Nu puteam să dorm și eram la un pas de o cădere nervoasă. La început, Aoki m-a privit cu un zâmbet rece pe față, de parcă spunea „ei, cum e?”. Eu știam că era amestecat în toată tărașenia, și Aoki știa că știu. Ne-am țintuit o vreme cu privirile. Însă în timp ce-l priveam, m-a cuprins o senzație

ciudată, cum nu mai avusesem până atunci. Sigur, eram foarte supărat pe Aoki și uneori îl uram de moarte, dar atunci, în tren, ce am simțit nu era supărare sau ură, ci mai degrabă tristețe și milă. Mi-am zis, pot fi oamenii atât de mândri și triumfători dintr-un asemenea lucru, individul ăsta chiar se simte satisfăcut și se bucură pentru atâta lucru? În acel moment m-a cuprins o tristețe de nedescris. Mi-am dat seama că acest om n-o să înțeleagă în veci ce înseamnă cu adevărat bucuria sau mândria. Unor oameni le lipsește complet profunzimea. Nu spun că eu aș fi profund, ci doar că poți avea sau nu puterea de a înțelege că există această profunzime. Ei nu aveau nici măcar atâta lucru. Erau doar niște existențe goale, plate. Oricât ar încerca să atragă atenția și să fie triumfători la suprafață, dedesubt nu există nimic. Nu au niciun sens.

Gândindu-mă la toate astea, am început să-l privesc cu calm. Nu îmi mai venea să-l bat. Nu îmi mai păsa de el. Am fost și eu surprins de cât îmi devenise de indiferent. Mi-am propus să mai îndur încă cinci luni de tăcere și simțeam că am să pot. Încă mai aveam mândria mea și am înțeles că nu puteam lăsa un individ ca Aoki să mi-o ia.

Așa l-am privit pe Aoki. Am stat mult timp și ne-am uitat unul la altul. Aoki probabil credea că, dacă ar fi întors capul, ar fi pierdut. Până ce trenul a ajuns în stația următoare, niciunul n-a clintit. La sfârșit, privirea lui tremura. Foarte puțin, dar am simțit-o. Am perceput-o foarte clar. Erau ochii de boxer care vrea să se miște, dar nu mai poate. El nu-și dă seama, are senzația că se mișcă, dar picioarele lui stau pe loc. Iar dacă picioarele se opresc, umerii nu se mai mișcă lin și își pierde forța în pumn. Așa era privirea lui. Simțea că ceva nu e în regulă, dar nu-și dădea seama ce.

Asta a marcat revenirea mea. Dormeam dus, mâncam cum trebuie și mergeam regulat la antrenamentele de box. Mi-am zis că nu mă pot lăsa învins. Nu era vorba că ar fi câștigat Aoki, nu aveam de gând să mă las învins de viață. Nu mă puteam lăsa strivit de dispreț și de batjocură. Am rezistat așa cinci luni de zile. Nu am spus o

vorbă nimănui. Am continuat să-mi repet că nu eu greșeam, ci toți ceilalți. Plecam în fiecare zi la școală cu fruntea sus și mă întorceam acasă cu fruntea sus. Am terminat liceul și am intrat la o facultate din Kyushu. Mi-am spus că n-o să mai dau ochii cu niciun cunoscut din liceu, dacă mă duc atât de departe.

Aici Ozawa s-a oprit și a oftat adânc. M-a întrebat apoi dacă mai vreau o cafea. L-am refuzat. Băusem deja trei.

— Când treci printr-o experiență atât de puternică, n-ai cum să nu te schimbi, a zis el. Te schimbi și într-o direcție bună, și într-una rea. La mine, cea bună a fost că am devenit un om foarte rezistent. În comparație cu acea jumătate de an, greutățile prin care am trecut mai apoi nici nu se mai cheamă greutăți. Am rezistat și am reușit să depășesc toate problemele. Am devenit mai sensibil decât majoritatea oamenilor la durerile și suferințele celor din jur. Țsta e un lucru bun. Când am câștigat această calitate, am reușit și să-mi fac câțiva prieteni cu adevărat buni. Dar a existat și o parte proastă. Din acel moment nu am mai putut să mă încred în oameni. Nu e vorba că mi-am pierdut încrederea în ei. Am soție și copil. Ne-am clădit un cămin și avem grijă unul de celălalt. Pentru asta e nevoie de încredere. Dar senzația mea e că, acum am o viață liniștită și în siguranță, dar dacă s-ar întâmpla ceva, dacă ar veni ceva rău, care ar răsturna totul din rădăcini, oricât aș fi eu înconjurat de o familie fericită și de prieteni buni, mai departe tot n-aș ști cum ar sta lucrurile. E posibil ca, brusc, într-o bună zi, nimeni să nu mai creadă nimic din ce spun eu sau din ce spui tu. Asta te ia prin surprindere. Vine pe neașteptate. Mereu mă gândesc la asta. Data trecută, cu chiu, cu vai, s-a terminat în șase luni, dar nimeni nu poate ști cât va dura data viitoare. Iar eu nu știu data viitoare cât voi mai putea îndura. Uneori, când mă gândesc la asta, mi se face foarte frică. Mi se întâmplă chiar să visez și să mă trezesc din somn sărind în sus. Pățesc asta foarte des. Atunci o trezesc pe soția mea, mă agăț de ea și

plâng. Mi s-a întâmplat să plâng chiar și o oră întreagă. Mi-e cumplit de frică.

Aici s-a oprit și a rămas cu privirea pironită la norii de pe cer. Norii nu se mai clintiseră din loc de un timp.

Sufocau cerul ca un capac greoi. În umbra lor era înghițită toată culoarea din turnul de control, avioane, vehicule de transport, rampe și oameni în uniforme de lucru.

— Teamă nu mi-e de oameni ca Aoki. Indivizi de teapa lui sunt la tot pasul și sunt deja desemnați în privința lor. Când dau de ei, fac tot posibilul să n-am nicio legătură cu ei. Fug. Nu e prea greu. Îi recunosc imediat. Pe de altă parte, oamenii ca Aoki mi se par remarcabili. Capacitatea de a sta pe burtă în așteptarea momentului oportun, capacitatea de a prinde acest moment, capacitatea de a captura și de a ațâța cu dibăcie mintea oamenilor – nu toată lumea are așa ceva. Mie îmi fac greață toate astea, dar le recunosc ca pe un dar deosebit.

Ce mă sperie pe mine sunt indivizii care acceptă necritic poveștile unora ca Aoki și le înghit ca atare. Simt acei indivizi care nu creează nimic, nu înțeleg nimic, sunt moi și creduli, dansează în jurul părerilor altora și se mișcă în turmă. Ei nici măcar nu-și pun problema că ar putea, câtuși de puțin, să facă ceva greșit. Nici nu le trece prin minte că ar putea răni puternic pe cineva, complet aiurea. Ei nu își asumă niciun fel de responsabilitate pentru consecințele faptelor lor. Teamă cu adevărat mi-e de asemenea personaje. Pe ei îi visez în miezul nopții. În vis nu-i decât tăcere. Oamenii care apar nu au chip. Tăcerea pătrunde în toate lucrurile, ca o apă înghețată. Totul se topește în ea. În ea mă topesc și eu și, oricât aș striga, nu mă aude nimeni.

Ozawa a clătinat din cap.

Eu am așteptat să continue, dar povestea s-a încheiat acolo. Ozawa și-a încrucișat mâinile pe masă și a rămas tăcut.

— E cam devreme, dar ce zici de o bere? a zis el puțin mai târziu.

Să bem, am zis eu. Chiar mi-ar fi prins bine o bere.

Elefantul a dispărut

Am aflat din ziar că elefantul a dispărut din adăpostul său de la noi din oraș. În acea zi, m-am trezit ca de obicei, când a sunat ceasul la ora șase și treisprezece minute, m-am dus în bucătărie și mi-am făcut cafea, mi-am prăjit pâine, am deschis radioul și am desfăcut ziarul pe masă, ronțâind pâinea prăjită. Eu sunt genul de om care începe cu prima pagină și citește restul în ordine, motiv pentru care a durat ceva timp până am ajuns la articolul despre dispariția elefantului. Pe prima pagină erau articole despre SDI și fricțiunile din comerț, apoi venea pagina de politică internă, cea de politică externă, de economie, scrisorile către redacție, recenzii de carte, anunțurile imobiliare, pagina de sport și de-abia apoi cea cu știrile locale.

Articolul despre dispariția elefantului era în capul paginii de știri locale. Mai întâi mi-a sărit în ochi titlul destul de mare pentru o știre locală, *Elefant dat dispărut în orașul X*, iar apoi subtitlul, cu fonturi mai mici, *Neliniștea crește printre localnici. Se cere anchetarea responsabililor*. Era și o fotografie care înfățișa câțiva polițiști inspectând adăpostul. Fără elefant, acesta arăta cumva nenatural. Era prea gol și rece, ca o vietate uriașă eviscerată și uscată.

Am adunat firimiturile de pâine căzute pe pagina de ziar și am citit articolul cu atenție, rând cu rând. Se pare că lumea a observat că elefantul nu mai era în după-amiaza zilei de optsprezece mai (adică ieri), la ora două. Angajații de la firma de aprovizionare care aduceau într-o camionetă, ca de obicei, hrana pentru elefant (care se compunea în mare parte din resturile de la masa de prânz a elevilor de la școala primară din oraș) au găsit adăpostul gol. Inelul de fier de la piciorul elefantului rămăsese încuiat, de parcă acesta își scosese pur și simplu piciorul din el. Nu dispăruse doar elefantul, ci și bărbatul care îl îngrijea de multă vreme.

Elefantul și îngrijitorul fuseseră văzuți ultima dată cu o seară în urmă (adică pe șaptesprezece mai), după ora cinci. Cinci elevi din clasele primare veniseră la adăpost și până la ora aceea îl desenaseră cu creioane colorate. Aceștia erau ultimii martori, nimeni altcineva nu-l mai văzuse după ei – relatează ziarul. Motivul este că la ora șase suna sirena, îngrijitorul închidea poarta țarcului și nimeni nu mai putea să pătrundă înăuntru.

Cei cinci elevi au declarat la unison că nu observaseră nimic neobișnuit nici la elefant, nici la îngrijitor. Elefantul stătea cuminte, ca de obicei, în mijlocul țarcului, își flutura din când în când trompa în dreapta și-n stânga și-și mișca ochii plini de încrețituri. Era foarte bătrân și de-abia dacă mai putea să se miște, încât cei care îl vedeau pentru prima dată se impacientau că ar putea în orice clipă să se prăvălească la pământ și să-și dea ultima suflare.

Motivul pentru care primăria (adică primăria orașului în care locuiesc eu) l-a preluat a fost chiar vârsta sa avansată. Mica grădină zoologică de la periferie se închisese din motive financiare, iar animalele fuseseră împărțite la grădini zoologice din întreaga țară cu ajutorul unei firme intermediare din domeniu. Elefantul era singurul pentru care nu se găsisse un doritor, tocmai din cauză că era prea bătrân. Toate grădinile zoologice aveau deja un număr suficient și niciuna nu-și permitea să adopte un elefant care se clătina pe picioare și care putea în orice moment să moară răpus de un atac de cord. Prin urmare, toate celelalte animale plecaseră, până la ultimul, numai elefantul rămăsese de unul singur, de trei, patru luni, în grădina părăginită, fără nimic de făcut – nu că înainte ar fi avut ceva de făcut.

Atât pentru grădina zoologică, dar și pentru orașul nostru, aceasta era o situație care crea mari bătăi de cap. Grădina deja vânduse terenul unui întreprinzător care plănuia să înalțe acolo clădiri pentru locuințe, iar primăria le eliberase deja autorizația de construcție. Cu cât se târăgăna mai mult problema cu elefantul, cu atât dobânzile se

adunau. Pe de altă parte, nu puteau nici să-l ucidă pur și simplu. Dacă ar fi fost vorba de o maimuță păianjen sau de un liliac, mai era cum era, dar un elefant omorât ar fi atras prea mult atenția și, dacă s-ar fi încercat mascarea adevărului, se putea transforma într-o problemă de proporții. Cele trei părți s-au întrunit pentru deliberări și s-a ajuns la o înțelegere cu privire la elefantul bătrân.

(1) Elefantul intră în proprietatea orașului fără cost.

(2) Întreprinzătorul pune la dispoziție, gratuit, un adăpost pentru elefant.

(3) Salariul îngrijitorului va fi suportat de grădina zoologică.

Acestea sunt punctele înțelegerii la care au ajuns cele trei părți. Povestea aceasta se întâmpla cam acum un an.

Eu am manifestat de la bun început un interes personal în „problema elefantului” și am colecționat toate articolele scrise pe tema lui. Am participat chiar și la audierile consiliului municipal întrunit pentru discutarea acestei probleme. De aceea pot să vă explic acum cu exactitate cum au decurs lucrurile. Știu că povestea se cam lungeste, totuși vă voi relata totul pe îndelete, deoarece e posibil să existe o legătură strânsă între dispariția lui și modul în care a fost tratată „problema elefantului”.

Primarul a încheiat această înțelegere și, când a venit vremea ca orașul să preia elefantul, membrii partidului de opoziție din consiliu (până atunci eu nici n-am știut că în consiliul municipal există și un partid de opoziție) au demarat o mișcare împotriva acestei măsuri.

„De ce să adopte orașul un elefant?” îl presau ei pe primar. O listă a argumentelor acestora (îmi cer scuze pentru atâtea liste, dar cred că așa e mai ușor de înțeles) ar arăta în felul următor:

(1) Această problemă îi privește strict pe întreprinzător și pe proprietarii grădinii zoologice, iar primăria nu are niciun motiv să se amestece.

(2) Costurile de întreținere, hrană și așa mai departe ar fi prea ridicate.

(3) Cum rămâne cu siguranța publică?

(4) Care ar putea fi avantajele pe care le-ar prezenta pentru oraș deținerea unui elefant?

„Înainte să ne apucăm să creștem un elefant, nu avem destule lucruri de făcut pentru oraș, cum ar fi achiziționarea de mașini de pompieri sau repararea sistemului de canalizare?” argumentau ei și, chiar dacă nu o spuneau atât de deschis, lăsau să se întrevadă posibilitatea ca între primar și întreprinzător să existe o înțelegere ascunsă.

Ca răspuns, primăria a adus următoarele argumente:

(1) Ca urmare a construirii clădirilor de locuințe, venitul din taxe ar crește substanțial, elefantul și îngrijitorul nu ar mai constitui o problemă și este perfect natural ca primăria să se amestece într-un astfel de proiect.

(2) Elefantul are o vârstă înaintată, prin urmare o poftă de mâncare scăzută. Se poate spune că nu prezintă absolut niciun pericol să rănească pe cineva.

(3) Dacă elefantul moare, locul pus la dispoziție pentru adăpostirea lui intră în proprietatea primăriei.

(4) Elefantul ar putea deveni simbolul orașului.

În urma unor negocieri îndelungate, primăria a adoptat elefantul. Fiind o veche suburbie, majoritatea populației ducea un trai îmbelșugat și fondurile primăriei erau consistente. În plus, toată lumea se înduioșa când era vorba de adoptarea unui elefant care n-avea încotro s-o apuce. Cu siguranță, oamenii sunt mai degrabă impresionați de un elefant bătrân decât de canalizări sau mașini de pompieri.

Și eu am fost de acord cu creșterea elefantului. De clădiri de locuințe eram sătul, iar ideea ca orașul meu să aibă propriul său elefant nu-mi suna deloc rău.

O bucată de pădure a fost defrișată și pe acel loc au cărat vechea și ponosita sală de sport a școlii primare. A fost adus și îngrijitorul de la grădina zoologică și instalat aici. Resturile de la masa elevilor s-au transformat în furaj. Elefantul a fost transportat cu un trailer în noua sa locuință unde urma să-și petreacă restul zilelor.

Am participat și eu la inaugurarea adăpostului. Primarul a rostit un discurs în fața elefantului (despre dezvoltarea orașului și îmbogățirea patrimoniului cultural), un reprezentant din partea elevilor a citit o compunere (domnule elefant, noi vă rugăm să aveți o viață lungă și sănătoasă ș.a.m.d.), s-a organizat un concurs de desene înfățișând elefantul (desene care mai târziu au devenit un repertoriu de nelipsit din educația artistică a elevilor), iar două fete îmbrăcate în rochii vaporease (nu cine știe ce frumuseți) i-au oferit elefantului câte un mănunchi de banane. Elefantul a îndurat tot acest ceremonial lipsit de sens – cel puțin pentru el chiar era complet lipsit de noimă – fără să facă o mișcare și a molfăit bananele cu o privire pierdută, chiar inconștientă aș putea spune. Când a terminat de mâncat bananele, lumea a izbucnit în aplauze.

De piciorul drept din spate avea prins un inel zdravăn din fier, care continua cu un lanț de vreo zece metri, fixat la capătul celălalt în beton. Păreau atât de solide, încât elefantul nu le-ar fi putut distruge nici într-o sută de ani, chiar punându-și la bătaie toată puterea.

Nu îmi dau seama dacă îl deranja acest inel. Cel puțin la suprafață, părea să nu-i pese de lanțul de fier din jurul piciorului. Privea pierdut, ca de obicei, un punct anume în aer. Când bătea vântul, urechile și părul alb de pe corp îi fluturau.

Îngrijitorul său era un bătrânel slab și mic de statură. Nu știu exact câți ani avea. Putea să aibă șaiszeci și ceva, putea să fie trecut de șaptezeci și cinci. În lume sunt mulți oameni al căror aspect exterior,

odată ce au trecut de un anumit punct, nu mai este influențat de vârstă, iar el făcea parte din această categorie. Fie vară, fie iarnă, pielea sa avea aceeași culoare, rumenă, arsă de soare, părul îi era scurt și aspru, iar ochii mici. Avea un chip lipsit de particularități, cu excepția urechilor aproape rotunde care i se ițeau în părți, ieșind în evidență.

Nu se poate spune că era nesociabil, dacă cineva i se adresa, el răspundea cum se cade, folosind cuvinte potrivite. Dacă își puna în gând, putea să fie chiar foarte prietenos – cu toate că se simțea o oarecare stânjeneală. De regulă, era un bătrânel tăcut și singuratic. Îi plăceau copiii și când veneau, se străduia să se poarte cât mai drăguț cu ei. Aceștia însă nu prea se apropiau de el.

Singurul apropiat de el era elefantul. Îngrijitorul dormea într-o cămăruță construită din prefabricate, chiar lângă adăpostul elefantului și avea grijă de acesta încontinuu, de dimineața până seara. Erau împreună de mai bine de zece ani și din mișcările și privirile lor îți puteai da seama numaidecât de cât de strânsă era legătura dintre ei. Când îngrijitorul voia să-l miște pe elefant din locul în care stătea încremenit, venea lângă el, îl bătea ușor cu palma pe piciorul din față și părea să-i șoptească ceva la ureche. Elefantul se muta exact în locul indicat cu degetul, legănându-se agale și, odată postat în locul respectiv, își ațintea din nou privirea într-un punct în văzduh.

La fiecare sfârșit de săptămână, treceam pe la adăpostul elefantului și urmăream cu atenție aceste activități, dar n-am reușit să înțeleg pe ce principii se baza comunicarea dintre cei doi. Poate că elefantul pricepea câteva cuvinte simple (la urma urmei, avea și el niște ani) sau poate că înțelegea ce i se cerea din bătaile pe picior. Sau poate că avea o putere specială, înrudită cu telepatia și știa ce gândea îngrijitorul.

L-am întrebat o dată pe bătrân cum îi dă comenzi elefantului. „Suntem împreună de mult timp”, mi-a răspuns el zâmbind, fără să-

mi ofere nicio altă explicație.

Așa s-a scurs un an lipsit de evenimente. Apoi, dintr-odată, elefantul a dispărut.

Bând a doua ceașcă de cafea, am recitit știrea de la capăt, cu atenție. Era un articol cu adevărat bizar, care l-ar fi făcut pe Sherlock Holmes să zică, scuturându-și pipa: „Watson, ia uitate aici ce articol interesant!”

Factorii decisivi care-mi provocau această impresie de straniu erau ezitarea și deruta care domneau în capul autorului, provocate de absurditatea situației. Autorul ocolea cu îndemânare această absurditate și își dădea toată silința să scrie un articol „serios”, dar în schimb, împingea ezitarea și deruta până într-un punct fatal.

De exemplu, adopta expresia „elefantul a scăpat”, însă ajungea să-ți arunci un ochi peste conținut ca să-ți fie numaidecât clar că elefantul nu a scăpat. Clar ca bună ziua, elefantul „a dispărut”. Autorul formula această autocontradicție prin „rămân încă o seamă de detalii neclare”. Părerea mea e că acesta nu era un lucru care putea fi descris prin niște termeni convenționali precum „detalii” și „neclare”.

În primul rând se ridica problema zalei de fier din jurul piciorului elefantului. Rămăsese *încuiată*. Cea mai firească presupunere era că îngrijitorul o descuiase cu cheia, îl eliberase, apoi o încuiase la loc și fugise împreună cu elefantul (evident, și articolul se axa tot pe această variantă), însă problema era că îngrijitorul nu avea cheie. Existau doar două chei care, din motive de securitate, fuseseră depuse una în seiful poliției, iar a doua în cel al departamentului de pompieri și era imposibil ca îngrijitorul – sau oricine altcineva – să fi furat vreuna. În plus, chiar presupunând prin absurd că asta se întâmplase, ce nevoie mai era să folosească cheia și să o pună la loc în seif? Când au verificat a doua zi dimineață, ambele chei au fost găsite în seiful poliției și al pompierilor. Astfel, mai rămânea

variante în care elefantul își scosese piciorul din inelul solid de fier, fără cheie, lucru imposibil de realizat fără să-i fi tăiat piciorul cu un ferăstrău.

A doua problemă era calea de scăpare. Adăpostul și „țarcul elefantului” erau împrejmuite de un gard din grilaj solid, înalt de trei metri. Cum chestiunea siguranței fusese foarte discutată în consiliu, primăria adoptase un sistem de securitate excesivă față de un biet elefant bătrân. Gardul era făcut din beton și bare groase de fier (evident, pe spezele întreprinzătorului) și avea o singură cale de acces, care rămăsese încuiată cu cheia pe dinăuntru. Elefantul n-ar fi avut cum să treacă de un asemenea gard-fortăreață și să fugă.

A treia problemă o constituiau urmele. În spatele adăpostului era un deal abrupt, pe care elefantul nu l-ar fi putut urca și chiar presupunând că ar fi reușit prin cine știe ce metodă să scape din lanț și să treacă de gardul de fier, nu ar fi putut să fugă decât pe drumul din față. Dar pe drumul acoperit cu nisip moale nu se vedea nicio urmă de elefant.

Pe scurt, dacă puneai cap la cap acest articol de ziar plin de subterfugii tulburătoare și năucitoare, nu puteai ajunge decât la o singură concluzie cu privire la acest incident. Elefantul nu „fugise”, ci „dispăruse”.

Evident, nu mai e nevoie să spun că, cel puțin la suprafață, nici ziarul, nici poliția, nici primarul nu au vrut să recunoască faptul că dispăruse. Poliția își continua ancheta din perspectiva „este posibil ca elefantul să fi fost furat prin metode ingenioase sau să fi fost lăsat să scape” și își prezenta previziunile optimiste: „Dacă ne gândim la dificultățile pe care le-ar ridica ascunderea unui elefant, putem spune că soluționarea acestui caz este doar o chestiune de timp”. Apoi, poliția a cerut mobilizarea unei unități de trăgători de elită din cadrul forțelor de apărare și a asociației de vânătoare din suburbie, intenționând să răscolească întreaga zonă.

Primarul a convocat o conferință de presă (reportajele de la această conferință nu au apărut în ziarul local, ci în pagina socială a ediției naționale) și și-a prezentat scuzele cu privire la inadvertența sistemului de pază. În același timp, a subliniat faptul că „măsurile de securitate luate în cazul elefantului nu sunt cu nimic inferioare celor din orice altă grădină zoologică de la nivelul întregii țări și sunt chiar mai sigure și mai complete decât cele standard”. A mai adăugat că aceasta este „o acțiune antisocială, periculoasă și fără sens, plină de răutate, care nu va fi iertată sub nicio formă”.

Gruparea din partidul de opoziție a declarat, ca și cu un an înainte, că „vom cerceta responsabilitatea politică a primarului care a complotat împreună cu întreprinzătorul și a amestecat cetățenii în această problemă a elefantului”.

O mamă (37) a declarat (cu neliniște pe chip): „O vreme nu voi mai putea să-mi las liniștită copiii afară, la joacă”.

În ziar mai erau o seamă de detalii privind preluarea elefantului de către oraș și un plan al adăpostului acestuia. Mai era și o minibiografie a sa, însoțită de o scurtă prezentare a îngrijitorului (Noboru Watanabe, 63), dispărut odată cu acesta. Îngrijitorul se născuse în Tateyama, prefectura Chiba, lucrase mult timp la sectorul de mamifere al grădinii zoologice și „îți insufla multă încredere, fiind o persoană sinceră și blândă, cu vaste cunoștințe despre animale”. Elefantul fusese adus din Africa de Est cu douăzeci și doi de ani în urmă, fără să se știe cu exactitate ce vârstă sau ce fire avea.

La sfârșitul articolului era un apel al poliției către cetățeni pentru orice fel de informații cu privire la elefant. M-am gândit puțin la asta în timp ce-mi savuram a doua ceașcă de cafea, dar m-am hotărât să nu telefonez la poliție. Nu prea voiam să am de-a face cu ei și nici nu sunt convins că ar fi crezut ceva din informațiile pe care le puteam oferi eu. Era inutil să încerc să vorbesc cu niște oameni care refuzau să ia serios în calcul posibilitatea dispariției elefantului.

Am scos din raft albumul cu decupaje și am pus în el articolul tăiat din ziar. Apoi mi-am spălat ceașca și am plecat la lucru.

La știrile de la ora șapte seara de la NHK am văzut cum se desfășurau căutările de pe dealuri. Vânători, soldați din cadrul forțelor de apărare, polițiști și pompieri înarmați cu puști mari cu tranchilizante scotoceau cu meticulozitate dealurile de la periferie, iar întreaga zonă era survolată de câteva elicoptere. Sigur, e vorba de niște dealuri din zona rezidențială de la periferia orașului Tokyo, deci nu de cine știe ce munți. Cu un număr suficient de oameni, căutarea se putea încheia în mai puțin de o zi și în plus, cel căutat nu era un diavol ucigaș, pitic, ci ditamai elefantul african. Locurile în care se putea ascunde erau limitate de la sine. Totuși se însera și elefantul nu era de găsit. Șeful secției de poliție a apărut pe ecran și a declarat că „ancheta este încă în curs de desfășurare”. Crainicul a încheiat cu: „Cine și cum a eliberat elefantul, unde l-a ascuns și care a fost mobilul? Totul este învăluit în mister”.

Căutările au mai continuat câteva zile fără niciun rezultat, iar autoritățile nu au reușit să găsească niciun fel de indiciu. Citeam cu atenție în fiecare zi știrile din ziar, decupam toate articolele respective și le adăugam în album. Strângeam chiar și benzile desenate bazate pe acest caz. Albumul s-a umplut numaidecât și a trebuit să merg la papetărie și să-mi mai cumpăr unul. Și totuși, în ciuda cantității uriașe de articole, nu am găsit nimic din ce voiam eu să știu. Ziarele erau pline de lucruri fără sens sau complet pe lângă: „Elefantul încă e dat dispărut”, „Echipa de investigații întâmpină dificultăți puternice” sau „În spate, o organizație secretă?”. După o săptămână, numărul articolelor a început să se împuțineze vizibil, iar într-un final au dispărut cu totul. Și prin săptămânale au apărut câteva articole de senzație, pentru unul chiar fusese consultat un medium, dar niciunul nu a reușit să stea în picioare. Oamenii începeau să încadreze cazul în categoria „mistere neelucidate”, alături de multe altele. Disparația de pe fața pământului a unui

elefant bătrân și a îngrijitorului său nu schimba cu nimic cursul societății. Pământul continua să se învârtă monoton, politicienii dădeau mai departe declarații care nu insuflau pic de încredere, oamenii plecau căscând la lucru, iar copiii își vedeau mai departe de învățat pentru examenele de admitere. Interesul față de un elefant dispărut nu-și putea găsi la nesfârșit locul în valurile zilelor care vin și trec fără încetare. Așa s-au scurs câteva luni lipsite de evenimente, ca o armată care mășăluiește istovită pe sub fereastră.

Uneori, când găseam puțin timp liber, treceam pe la vechiul adăpost și stăteam să privesc locuința goală a elefantului. Intrarea era blocată de un lanț gros cu lacăt. Printre zăbrele se zărea poarta de la adăpost, legată și ea cu lanț și lacăt. Ca să câștige terenul pierdut prin negăsirea elefantului, poliția întărise sistemul de securitate de la adăpostul gol mai mult decât era necesar, în jur era pustiu și nu se zărea nici țipenie de om. Doar un stol de porumbei poposise pe acoperișul adăpostului ca să se odihnească. Țarcul nu mai era îngrijit și îl năpădise iarba verde care părea că de-abia așteptase să răsară. Lanțul de la poarta adăpostului arăta ca un șarpe de pază, încolăcit în jurul unui palat din inima junglei, rămas în paragină. În doar câteva luni de absență a elefantului, o devastare parcă fatidică pusese stăpânire pe acel loc și un aer apăsător plutea împrejur, ca niște nori grei de ploaie.

Am întâlnit-o pe la sfârșitul lui septembrie. În ziua aceea plouase de dimineață până seara. Era o ploaie mărunță și monotonă, specifică anotimpului, care spăla puțin câte puțin amintirea verii toride. Toate urmele ei se scurgeau prin șanțuri, ajungeau în canale și în râuri și erau purtate spre marea întunecată.

Ne-am văzut la o petrecere, cu ocazia unei campanii de promovare organizată de firma mea. Eu lucram la departamentul de publicitate al unei renumite firme producătoare de aparatură electrică, iar atunci mă ocupam de campania de publicitate în presă pentru o

gamă de electrocasnice de bucătărie, care urma a fi pusă în vânzare într-o perioadă care cuprindea sezonul de toamnă de căsătorii și pe cel de bonusuri. Rolul meu era să negociez publicarea unor articole combinate în câteva reviste pentru femei. Nu era o activitate care să-ți solicite prea tare intelectul, dar articolele trebuiau concepute eficient, astfel încât cititoarele să nu simtă iz de reclamă. Ca răsplată, noi primeam publicitate în revistele respective. Trăim într-o lume a avantajelor reciproce.

Ea era redactor la o revistă pentru tinere casnice și venise la petrecere pentru a strânge date din domeniul publicității. Fiind liber, am luat-o în primire și i-am prezentat gama colorată compusă din frigider, filtru de cafea, cuptor cu microunde și storcător de fructe, concepută de un designer italian.

— Aspectul cel mai important este unitatea, i-am spus eu. Oricât de reușit ar fi designul, dacă nu se obține un echilibru cu lucrurile din jur, moare. Unitate în culoare, unitate în design, unitate în funcții – acestea sunt cele mai importante lucruri într-un *kitchen* actual. Studiile au demonstrat faptul că gospodinele petrec cea mai parte a zilei în *kitchen*. Acesta le este și loc de muncă, și birou, și sufragerie. De aceea se străduiesc să îl facă un loc cât mai plăcut. Mărimea nu contează. Oricât ar fi de spațios sau de mic, un *kitchen* reușit are la bază un singur principiu: simplitatea, funcționalitatea, unitatea. Gama de față a fost realizată urmărind acest concept. De exemplu, vă rog să priviți acest reșou...

Ea încuviința și își lua notițe într-un carnetel. Nici pe ea nu o interesau prea mult aceste date și nici eu nu aveam vreo pasiune aparte pentru reșouri. Amândoi ne făceam doar treaba.

— Știți multe despre bucătărie, a zis ea când mi-am terminat prezentarea.

— Este meseria mea, i-am răspuns eu, fluturând un zâmbet profesional. Pe lângă acest lucru, îmi place să gătesc. Pregătesc mâncăruri simple, dar o fac zilnic.

— Oare chiar este nevoie de unitate în bucătărie? a întrebat ea.

— Nu este „bucătărie”, este *kitchen*, am corectat-o eu. De fapt, nu contează, dar aceasta este hotărârea firmei.

— Îmi cer scuze. Totuși, chiar este nevoie de unitate în *kitchen*? Aș vrea să aflu părerea dumneavoastră personală.

— Părerea mea personală nu pot s-o exprim decât fără cravată, am zis eu zâmbind. Însă astăzi voi face o excepție. Eu cred că sunt câteva lucruri mai necesare în bucătărie decât unitatea, dar aceste lucruri nu pot exista sub formă de produse. Într-o lume pragmatică, factorii care nu pot fi transformați în produse nu au niciun sens.

— Chiar credeți că lumea e construită în mod pragmatic?

Am scos din buzunar pachetul de țigări, am luat o țigară și am aprins-o.

— Am zis și eu doar așa, am replicat eu. Din această perspectivă, unele lucruri sunt mai ușor de înțeles și munca e și ea mai ușoară. E ca un joc. Se poate numi în mai multe feluri, pragmatism esențial, esență pragmatică, iar un asemenea mod de gândire nu stârnește valuri și nici nu ridică probleme complexe.

— Ce punct de vedere interesant! zise ea.

— Nu e nimic deosebit. E ceea ce gândește toată lumea. Apropo, avem o șampanie care nu-i rea deloc, ce spuneți?

— Da, vă rog.

Am stat apoi de vorbă cu ea la un pahar de șampanie și pe parcurs am descoperit că aveam câteva cunoștințe comune. Domeniul în care lucrăm noi nu este foarte extins și dacă arunci câteva pietre, una sau două vor nimeri cu siguranță într-o „cunoștință comună”. În plus, sora mea mai mică terminase aceeași facultate ca și ea. Pornind de la câteva nume, am reușit să ne lărgim relativ ușor sfera subiectelor de conversație.

Amândoi eram necăsătoriți. Ea avea douăzeci și șase de ani, eu, treizeci și unu. Ea purta lentile de contact, eu, ochelari. Ea mi-a lăudat cravata, eu i-am lăudat taiorul. Am discutat despre chiria pe

care o plăteam fiecare pe apartament și ne-am văitat de serviciu și de salariu. Pe scurt, deveneam mai apropiați. Era o femeie fermecătoare, fără nimic agresiv în comportament. Am stat acolo, de vorbă cu ea, douăzeci de minute și nu am reușit să găesc niciun motiv care să mă împiedice s-o plac.

Când petrecerea se apropia de sfârșit, am invitat-o în barul hotelului, unde ne-am continuat conversația. Pe ferestrele mari se vedea ploaia de început de toamnă căzând în liniște pe pământ. Luminile orașului transmiteau în depărtare mesaje felurite. În bar nu mai era niciun alt client și în jur domnea o tăcere apăsătoare. Ea a comandat un *frozen daiquiri*, iar eu un whiskey cu gheață.

Ne savuram băuturile și stăteam de vorbă așa cum vorbesc într-un bar obișnuit un bărbat și o femeie la prima lor întâlnire, după ce s-au mai apropiat întrucâtva. Despre vremea facultății, despre muzica preferată, sport, obiceiuri de zi cu zi.

Apoi i-am pomenit de elefant. Nu-mi amintesc cum a venit vorba despre el, probabil discutam despre animale și așa am făcut legătura cu el. Poate că, în subconștient, voiam să-i spun cuiva – cuiva cu care se putea sta de vorbă – părerea mea despre dispariția elefantului. Sau poate că alcoolul mă îndemnase la asta.

În momentul în care am deschis gura, am realizat că alesesem cel mai nepotrivit subiect de conversație pentru situația respectivă. Nu ar fi trebuit să deschid această discuție. Era, cum să spun eu, un subiect prea închis.

Am încercat numaidecât să schimb vorba, dar, din nefericire, ea a manifestat un interes mai puternic decât alți oameni de rând, iar când i-am mărturisit că-l văzusem de nenumărate ori, întrebările au început să curgă una după alta.

— Ce fel de elefant era? Cum crezi că a scăpat? Cu ce se hrănea? Nu era periculos? și tot așa.

I-am dat explicații convenționale, obișnuite, ca și cele apărute în ziare. Însă ea a părut să perceapă în tonul meu o undă de răceală

nefirească. Niciodată nu m-am priceput să mint.

— Probabil că ai fost foarte surprins când a dispărut, a zis ea într-o doară, sorbind din al doilea pahar de *frozen daiquiri*. Nimeni nu se așteaptă să dispară un elefant așa, dintr-odată.

— Da, probabil, am zis eu, am luat un covrigel de pe farfuriuara plină, l-am rupt în două și am mâncat jumătate. Chelnerul a venit și ne-a schimbat scrumiera.

Ea m-a privit, un timp, cu interes. Eu mi-am mai aprins o țigară. După trei ani de nefumat, mă apucasem din nou, de când cu dispariția elefantului.

— Prin „da, probabil” vrei să spui că măcar puțin tot te așteptai să dispară? m-a întrebat ea.

— Nu mă așteptam la nimic, am zis eu zâmbind. Dispariția bruscă a unui elefant într-o bună zi e un lucru lipsit de precedent și care nici nu are nevoie de așa ceva. Nu are nici vreo logică.

— Da, dar exprimarea ta a fost foarte ciudată. Când eu am zis „nimeni nu se aștepta să dispară”, tu ai răspuns „da, probabil”. Un om obișnuit ar fi zis „așa e” sau „da, foarte ciudat”.

Am încuviințat ambiguu, l-am chemat pe chelner și am mai cerut un rând de whiskey cu gheață. Până a sosit, s-a așternut tăcerea.

— Nu prea înțeleg, a zis ea încetișor. Până acum ai fost foarte coerent. Dar când a venit vorba de elefant, ai început să vorbești ciudat. Nu mai înțeleg ce vrei să spui. Ce s-a întâmplat? E ceva ce nu-ți convine în legătură cu elefantul? Sau am pățit eu ceva la urechi?

— N-ai pățit nimic la urechi, am asigurat-o eu.

— Atunci ai tu vreo problemă?

Am învărtit cu degetul gheața din pahar. Îmi place clinchetul cuburilor din băutură.

— Nu chiar o problemă, am zis. E o nimica toată. Nu e un secret, dar nu vorbesc despre el pentru că nu sunt convins că sunt în stare

să explic suficient de bine. De ciudată, e, într-adevăr, o chestie foarte ciudată.

— Cum așa?

M-am lăsat păgubaș, am luat o gură de whiskey și am început să-i povestesc.

— Lucrul care mă frământă e că eu sunt ultimul care l-a văzut. Asta se întâmpla în data de șaptesprezece mai, după șapte seara. S-a descoperit că elefantul dispăruse a doua zi după prânz, iar în acest interval nu e nimeni care să-l fi văzut, deoarece poarta se închide la ora șase.

— Nu prea înțeleg cum s-a întâmplat, a zis ea, privindu-mă în ochi. Cum l-ai văzut dacă poarta era închisă?

— În spatele adăpostului e un povârniș abrupt. E proprietate privată și n-are nicio potecă pe el, dar dintr-un punct de acolo se vede chiar înăuntrul adăpostului, prin spate. Sunt singurul care știe asta.

Descoperisem acel loc din pură întâmplare. Într-o duminică, mă plimbam pe dealurile din spate și m-am rătăcit. Cât m-am învârtit eu pe-acolo, încercând să mă dumiresc încotro s-o apuc, m-am trezit în acel punct. Era loc cât să se întindă un om, iar dacă priveai în jos din tufișuri, chiar dedesubt se zărea acoperișul adăpostului. Undeva, sub streășină era o gură mare de aerisire prin care se vedea clar înăuntru.

De atunci am mai trecut pe acolo din când în când și mi-am format un obicei din a-l privi pe elefant cât era înăuntru. Dacă m-ați întreba de ce mă dădeam atâta peste cap să-l văd, n-aș ști ce să vă răspund. Voiam doar să-l privesc în momentele sale private. Nu am niciun alt motiv mai adânc.

Când înăuntru era întuneric, elefantul nu se vedea, desigur, dar seara devreme, îngrijitorul ținea lumina aprinsă, iar eu puteam să văd în detaliu tot ce se întâmpla.

Primul lucru pe care l-am remarcat a fost că, atunci când erau în adăpost, cei doi păreau mult mai apropiați decât lăsau să se vadă în

public. Îți dădeai seama imediat, observându-le gesturile mărunte. Ai fi zis că în timpul zilei, ei își controlau cu atenție sentimentele, astfel încât oamenii să nu perceapă gradul de apropiere dintre ei și păstrau totul pentru seara, când rămâneau singuri. Nu e vorba că făceau ceva anume când rămâneau singuri în adăpost. Elefantul era la fel de absent, iar îngrijitorul îl spăla cu o perie de dușumea, aduna mizeria de pe jos, îi pregătea hrana, adică făcea lucruri care erau de așteptat din partea unui îngrijitor. Și totuși nu avea cum să-ți scape căldura unică, plină de încredere dintre cei doi. În timp ce îngrijitorul spăla pe jos, elefantul își legăna trompa și îl bătea ușor pe spate. Aceasta era ipostaza în care îmi plăcea să-l văd.

— Ți-au plăcut dintotdeauna elefanții? mă întrebă ea.

— Da. Elefanții au ceva care-mi stârnește interesul. Nu știu prea bine de ce, dar cred că asta am simțit dintotdeauna.

— Și în seara aceea ai urcat din nou pe dealul din spate și te-ai uitat la elefant, zise ea. Asta era în mai, pe...

— Șaptesprezece, am completat eu. Pe șaptesprezece mai, în jur de șapte seara. Ziua era deja mai lungă și pe cer încă se mai zăreau umbrele înserării. Soarele încă nu apusese de tot și în adăpost lumina era încă aprinsă.

— Ai observat ceva neobișnuit la îngrijitor sau la elefant?

— Pot să spun și că da, și că nu. Nu sunt sigur, pentru că nu erau chiar sub nasul meu. Nu cred că aș fi un martor de încredere.

— Păi și ce s-a întâmplat?

Am luat o gură din whiskey-ul diluat de gheața topită. Afară continua să plouă. Nici nu se întetea, nici nu se domolea. Parcă era un fragment de peisaj încremenit pe vecie.

— Nu pot să zic nici că s-a întâmplat ceva anume. Elefantul și îngrijitorul își vedeau de ale lor, ca de obicei. De spălat, de hrană, se mai prosteau puțin. Ce făceau mereu. Ce mi-a atras mie atenția a fost proporția.

— Proporția?

— Adică dimensiunile. Mărimea îngrijitorului și a elefantului. Mi s-a părut că proporția lor era alta. Diferența dintre ei era mai mică decât de obicei.

Fata a stat un timp cu privirea ațintită la paharul de *frozen daiquiri*. Gheața din ea se topea și firișoare de apă se prelingeau prin pahar ca niște mici curenți oceanici.

— Adică elefantul se micșorase?

— Sau poate că se mărise îngrijitorul, sau se întâmplase și una și alta, simultan.

— Și nu le-ai spus nimic polițiștilor?

— Sigur că nu. În primul rând nu m-ar fi crezut și dacă le-aș fi spus că la ora aia eram în vârful dealului și mă uitam la elefant, aș fi creat suspiciuni.

— Dar ești sigur că proporția se schimbase?

— Poate, am zis eu. Nu pot decât să spun că *poate*. Nu am nicio dovadă și după cum am mai spus, eu îi vedeam printr-o gură de aerisire. Pe de altă parte, îi mai văzusem de câteva zeci de ori în exact aceleași condiții și nu cred că mă pot înșela totuși cu privire la diferența dintre ei.

Am crezut atunci că e o iluzie optică și am închis și deschis ochii de câteva ori, mi-am scuturat capul, dar mărimea elefantului rămânea neschimbată. Arăta clar mai mic. La început am crezut chiar că primăria mai luase unul mai mic, dar nu auzisem pe nicăieri vorbindu-se despre așa ceva – mie nu-mi scapă nicio știre despre elefant – și atunci nu-mi mai rămânea să cred decât că, din cine știe ce motiv, elefantul cel bătrân se micșorase brusc. În plus, uitându-mă cu atenție, am observat că gesturile celui mic erau perfect identice cu ale celui alt. Cât timp era spălat, bătea fericit cu piciorul drept din față în pământ și îl lovea ușor pe îngrijitor cu trompa pe spinare.

Era o priveliște tare ciudată. Privind prin gura de aerisire, aveam senzația că în adăpostul elefantului curgea un timp diferit, rece. Îmi

părea că elefantul și îngrijitorul se încredințau bucuroși acestui nou sistem care încerca să-i cuprindă – sau care deja îi cuprinsese.

Am stat și m-am uitat în adăpost mai puțin de treizeci de minute. Luminile s-au stins mult mai repede ca de obicei, pe la șapte și jumătate, și totul a fost învăluit în întuneric. Eu rămăsesem pe loc, așteptând să se reaprindă lumina, dar asta nu s-a întâmplat. A fost ultima dată când l-am văzut.

— Și tu crezi că elefantul s-a micșorat până a încăput printre zăbrele și a fugit sau că a dispărut de tot? m-a întrebat ea.

— Nu știu. Încerc să-mi amintesc cât mai exact ce am văzut atunci. Mai departe de atât nu cred nimic. Ceea ce am văzut mi-a lăsat o impresie mult prea puternică și, sincer să fiu, nu pot să fac analogie cu nimic altceva.

Aceasta a fost întreaga mea poveste despre dispariția elefantului. După cum mi-am închipuit de la început, era un subiect de conversație prea special pentru doi tineri care de-abia s-au cunoscut și era prea final în sine. Când am terminat de povestit, între noi s-a așternut tăcerea. Nici eu, nici ea n-am mai știut ce subiect să abordăm mai departe. Ea și-a trecut degetul pe buza paharului de cocteil, iar eu am citit de vreo douăzeci și cinci de ori ce scria pe suportul de la pahar. Era clar că nu ar fi trebuit să vorbesc despre elefant. Nu era genul de lucru pe care să-l destăinui altcuiva.

— Odată mi-a dispărut pisica de acasă, a zis ea după mult timp, dar nu e același lucru cu dispariția unui elefant.

— Nu e. Începând cu mărimea, nici nu încap comparație.

După o jumătate de oră ne-am despărțit la intrarea hotelului. Și-a dat seama că-și uitase umbrela în bar și m-am întors s-o iau. Era o umbrelă cărămizie, cu mâner lung.

— Mulțumesc, a zis ea.

— Somn ușor, i-am zis eu.

De atunci nu ne-am mai întâlnit. Am vorbit o singură dată la telefon despre niște detalii legate de un articol de publicitate. Atunci am dat s-o invit la masă, dar până la urmă n-am mai invitat-o. În timp ce vorbeam la telefon am simțit că mi-era indiferent.

De când cu dispariția elefantului, simt asta tot mai des. Îmi vine să fac ceva, dar ajung să nu-mi mai dau seama care ar fi diferența între rezultatul la care ar conduce acel lucru dacă l-aș face și cel la care s-ar ajunge dacă l-aș evita. Simt uneori că lucrurile din jurul meu își pierd proporția corectă. Poate că e doar o iluzie. De la întâmplarea cu elefantul, ceva parcă s-a dezechilibrat înăuntrul meu și din această cauză lucrurile din exterior îmi apar ciudate. Probabil că eu sunt de vină.

În orice caz, eu îmi văd de vânzarea de frigidere, prăjitoare de pâine sau filtre de cafea într-o lume pragmatică, pe baza unor amprente vizuale pragmatice. Cu cât devin mai pragmatic, cu atât produsele se vând mai bine – campania noastră a înregistrat un succes cu mult peste cele mai optimiste așteptări – și cu atât sunt acceptat de mai mulți oameni. Poate că, în această lume ca un *kitchen*, oamenii caută un soi de unitate. Unitate în design, unitate în culoare, unitate în funcții.

În ziar nu mai apare niciun articol despre elefant. Oamenii par să fi uitat că orașul lor a avut odată un elefant. În țarc, iarba s-a veștejit, iar în aer se simte deja iarna.

Elefantul și îngrijitorul au dispărut și nu se vor mai întoarce niciodată.

Cuprins

Al doilea atac la brutărie

Comunicatul cangurilor

Despre cum am întâlnit-o pe fata perfectă într-o dimineață senină de aprilie

Somnul

Căderea Imperiului Roman, revolta indienilor din 1881, invadarea Poloniei de către Hitler și țărâmul vântului năprasnic

Lederhosen

Arderea hambarelor

Monstrul verde

Treburi de familie

Fereastra

Oamenii TV

Vaporul către China

Piticul care dansează

Ultima peluză a după-amiezii

Tăcerea

Elefantul a dispărut

Redactor: Ruxandra Vasilescu

Coperta: Angela Rotaru-Serbenco

Tehnoredactor: Luminița Modoranu

Observații

[←1]

Pește prăjit cu orez.

[←2]

Așternut japonez.

[←3]

Amestec de orez, legume, pește și carne tăiate bucățele și înăbușite.

[←4]

Sistemul școlar în Japonia este de șase ani, școala primară, trei, școala generală și trei, liceul.

[←5]

În Japonia, anul școlar începe în aprilie.